

2021 metų Lietuvos bibliotekų statistika

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka
Informacijos valdymo departamentas
Bibliotekininkystės metodikos ir tyrimų skyrius

ISSN 2538-7758

2021 metų Lietuvos bibliotekų statistika

Vilnius, 2023

Parengė Eglė Dikavičienė

Kalbos redaktorė Rasa Bataitytė

Maketavo Kristina Mickevičienė

Leidinyje panaudotos I. Daunytės, V. Juozaičio, M. Kvizikevičiūtės, A. Sartanavičiaus, I. Slonskytės, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, Panevėžio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos, „Švietimo naujienų“, Vytauto Didžiojo universiteto, *Depositphotos.com* nuotraukos

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale *ibiblioteka.lt*

Turinys

Šalies bibliotekų veikla pasikeitusiomis sąlygomis	5
Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka	22
Lietuvos aklųjų biblioteka	33
Apskričių viešosios bibliotekos	42
Savivaldybių viešosios bibliotekos	54
Specialiosios bibliotekos	107
Mokslo institucijų bibliotekos	119
Aukštųjų mokyklų bibliotekos	129
Profesinių mokyklų bibliotekos	155
Švietimo įstaigų bibliotekos	170
Baigiamosios pastabos	205
Santrumpos	206

Šalies bibliotekų veikla pasikeitusiomis sąlygomis

2021 m. šalies bibliotekų darbui vis dar darė įtaką COVID-19 pandemija. Švelninant karantiną, bibliotekos pamažu atvėrė daugiau erdvių, plėtė paslaugų spektrą. Tačiau atskaitiniais metais vyko bibliotekų tinklo reorganizacija, tad iš dalies dėl to gyventojams tapo mažiau prieinamos bibliotekų paslaugos. Tai patvirtina ir statistikos rodikliai.

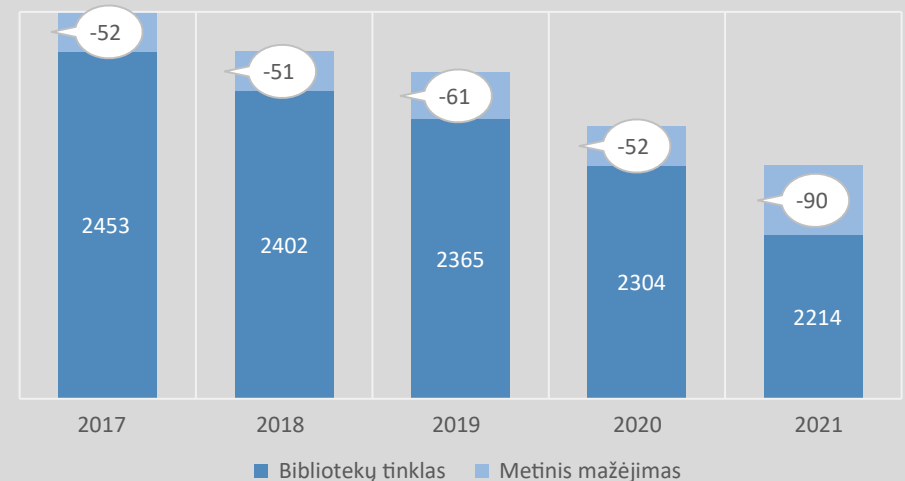
2021 m. Lietuvoje veikė 2214 bibliotekų: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo, Lietuvos aklyų, penkios apskričių, 60 savivaldybių viešųjų bibliotekų, turinčių 1140 filialų, 16 muziejų, viena kitos kultūros įstaigos biblioteka, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, 16 specialiųjų (iš jų šešios pavaldžios Krašto apsaugos ministerijai, viena valdymo institucijai, dvi techninės, penkios sveikatos priežiūros įstaigų, viena žemės ūkio ir Lietuvos

medicinos biblioteka), 16 universitetų, 19 kolegijų, 58 profesinių mokyklų bei 877 švietimo įstaigų bibliotekos. 2021 m. duomenimis, kompiuterizuota beveik 98 proc. šalies bibliotekų.

Pernai veiklos statistinius rodiklius į LIBIS statistikos modulį pateikė 2214 bibliotekų – 90 mažiau nei 2020 metais. Atskaitas teikiančių bibliotekų per metus sumažėjo 4 proc., tad galima daryti išvadą, kad per

penkerius metus būtent 2021-aisiais šalies bibliotekų tinklas traukėsi labiausiai (žr. 1 diagr.).

1 diagrama. Šalies bibliotekų tinklo pokyčiai 2017–2021 m.

Bibliotekų tinklas

Būtina paminėti, kad bendras bibliotekų skaičius kartu su filialais, paslaugų punktais bei mobiliosiomis bibliotekomis per metus nuo 2654 sumažėjo iki 2636 (0,68 proc.). Skirtumas tarp centrinių bibliotekų (4 proc.) ir bendro aptarnavimo taškų nykimo paaiškinamas tuo, kad, 2021 m. savivaldybėse reorganizuojant švietimo įstaigas, dalis bendrojo ugdymo įstaigų tapo gausesnių mokyklų filialais ar paslaugų punktais ir iš centrinių bibliotekų (administracinių vienetų) perėjo į struktūrinių padalinių kategoriją, pavyzdžiui, Plungės vyskupo Motiejaus Valančiaus pradinės mokyklos biblioteka tapo Plungės akademiko Adolfo Jucio progimnazijos vyskupo Motiejaus Valančiaus skyriaus biblioteka, o Kelmės rajono Vaiguvo Vlado Šimkaus pagrindinės mokyklos biblioteka tapo Kelmės rajono Užvenčio Šatrijos Raganos gimnazijos Vaiguvo Vlado Šimkaus

skyriaus, t. y. savivaldybės gimnazijos skyriaus, biblioteka, aptarnaujanti pagrindinę mokyklą. 2021 m. dalis šių naujų padalinių nutraukė paskyrų pildymą LIBIS statistikos modulyje ir atskirai veiklos ataskaitų neteikė, o jų veiklos rodikliai buvo pateikti kartu su centrinių bibliotekų duomenimis. 2021 m. veiklos ataskaitų neteikė 69 Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai pavaldžių įstaigų reorganizuotos / likviduotos bibliotekos. Pernai švietimo įstaigų bibliotekos sudarė 39,61 proc. šalies bibliotekų tinklo (2020 m. – 41,10 proc.).

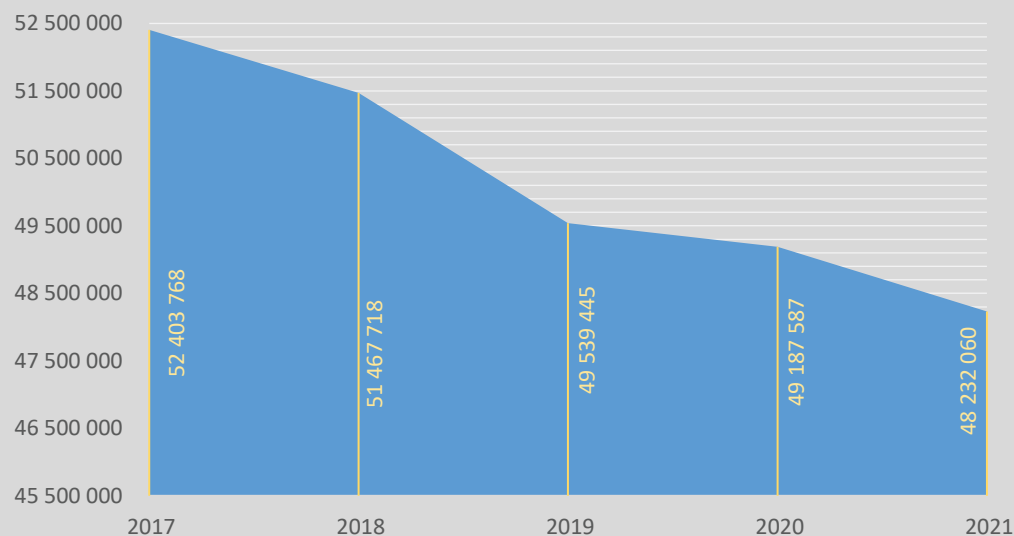
Paminėtina, kad ataskaitiniais metais bibliotekų tinklas mažėjo ir dėl savivaldybių viešųjų bibliotekų filialų uždarymo. 2021 m. Kelmės, Lazdijų, Plungės, Prienų, Raseinių, Šakių, Švenčionių, Ukmergės, Varėnos ir Vilkaviškio savivaldybėse likviduotas 21 kaimo filialas.

Dokumentų fondas¹

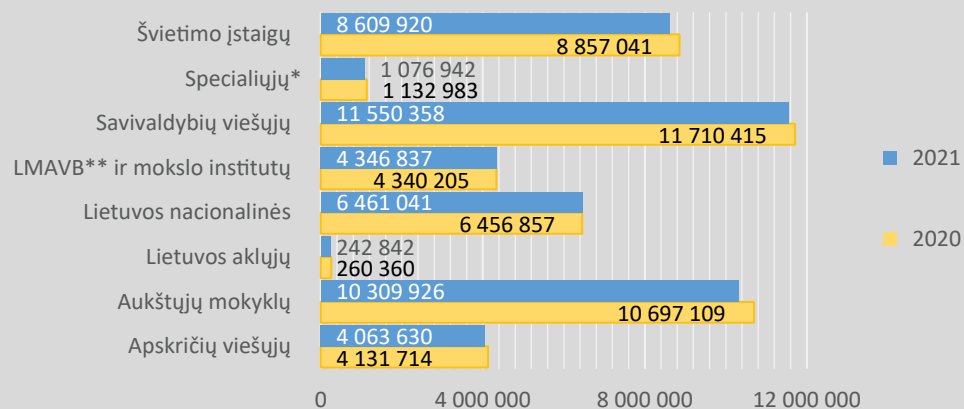
Ataskaitiniais metais Lietuvos bibliotekų dokumentų fondas sudarė 48 232 060 fiz. vnt. – nuo 2020 m. sumažėjo 1,94 proc., o lyginant su 2017 m. – 7,96 proc. (žr. 2 diagr.).

Dokumentų įvairių tipų bibliotekose per metus sumažėjo skirtingai. Lietuvos aklųjų bibliotekos fondas sumažėjo 6,73 proc., specialiųjų bibliotekų – 4,95 proc., aukštųjų mokyklų – 3,62 procento. Šis procesas palietė ir tuos bibliotekų tinklus, kuriuose ataskaitiniais metais vyko įstaigų reorganizavimas. Pavyzdžiui, bendras švietimo bibliotekų dokumentų fondas, palyginti su 2020 m., sumažėjo 2,79 proc., savivaldybių viešųjų – 1,37 procento. Per metus dokumentų nesumažėjo tik Nacionalinėje, Mokslų akademijos Vrublevskių bei mokslo institutų bibliotekose (žr. 3 diagr.).

2 diagrama. Dokumentų fondo dydžio (fiz. vnt.) pokyčiai 2017–2021 m. šalies bibliotekose

3 diagrama. Šalies bibliotekų dokumentų fondo (fiz. vnt.) pokytis 2020–2021 m.

¹ Paaiškinimai dėl leidinyje vartojamų bibliotekų veiklos rodiklių reikšmių: <https://www.lnb.lt/media/public/bibliotekininkui/paaiskinimai2007.pdf>

* Techninių, medicinos, žemės ūkio, valdžios institucijų

** Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka

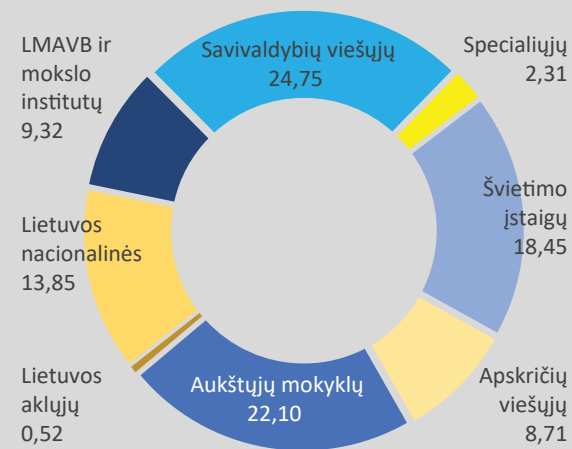
Tradiciškai daugiausiai dokumentų sukaupta savivaldybių viešųjų bibliotekų saugyklose – 2021 m. jie sudarė beveik 25 proc. šalies bibliotekų fondo. Aukštųjų mokyklų bibliotekose sukaupta 22 proc., švietimo įstaigų bibliotekose – 18 proc. šalies bibliotekų fondo (žr. 4 diagr.).

2021 m. šalies bibliotekų fondus papildė 1 394 826 fiz. vnt. dokumentų. Naujai gauti sudarė 2,89 proc. fondo, nurašyta 5,44 proc. – 2 668 183 fiz. vnt. dokumentų. Fondo mažėjimui buvo svarbus bibliotekų likvidavimas.

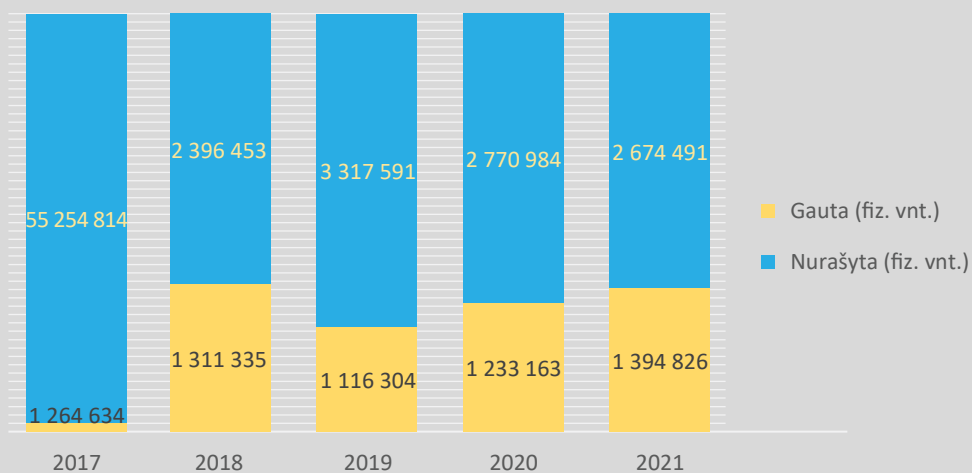
Nors naujų dokumentų per metus išaugo 13,11 proc., o nurašyta 3,48 proc. mažiau, vis dėlto per pastaruosius penkerius metus šalies bibliotekose dokumentų vis dar nurašoma daugiau nei gaunama (žr. 5 diagr.).

Atkreiptinas dėmesys, kad, pertvarkius šalies bibliotekų tinklą, dokumentų kiekis, vidutiniškai tenkantis centrinei bibliotekai, sudarė 21 785 fiz. vnt. – per metus išaugo 2 procentais. Tai didžiausias vienai bibliotekai tenkantis kiekis nuo 2017 metų (žr. 6 diagr.).

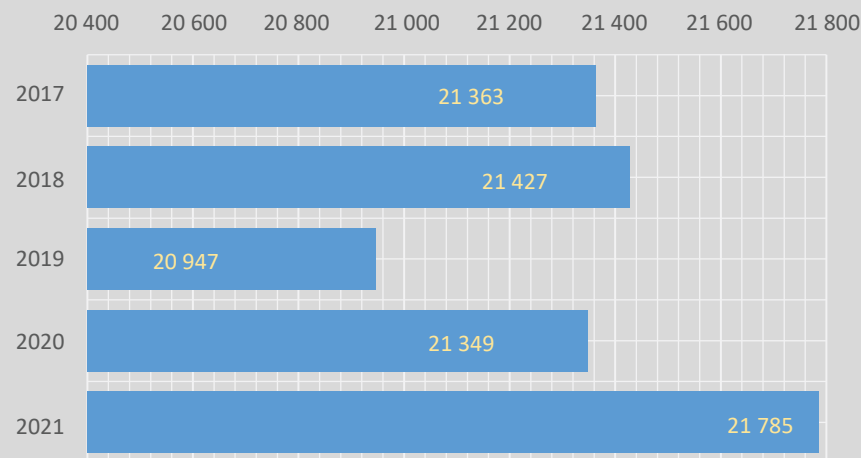
4 diagrama. **Dokumentų fondo pasiskirstymas (proc.) šalies bibliotekose 2021 m.**

5 diagrama. **Gautų ir nurašytų dokumentų dinamika 2017–2021 m. šalies bibliotekose**

6 diagrama. **Dokumentų kiekis (fiz. vnt.), vidutiniškai tenkantis šalies bibliotekai 2017–2021 m.**

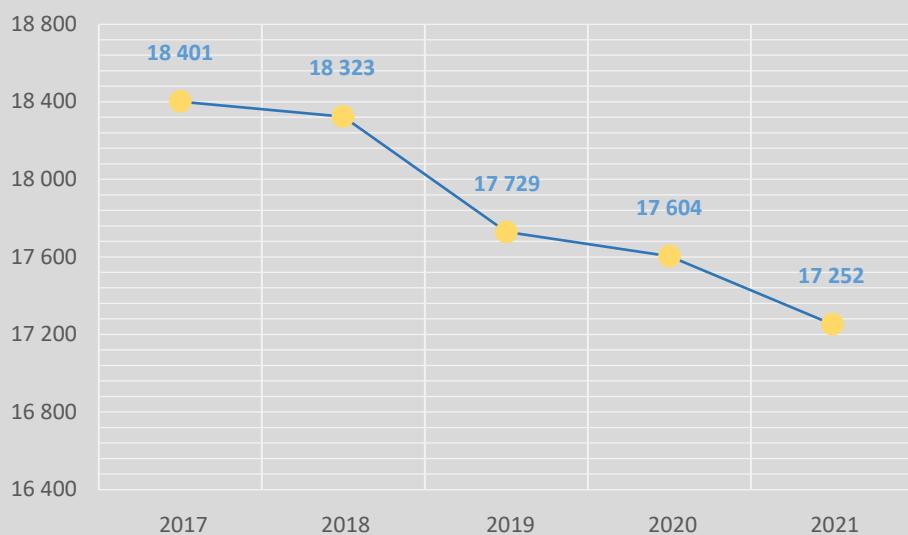
Bet bibliotekose sukauptų dokumentų tūkstančiui šalies gyventojų mažėjo: nuo 18 401 fiz. vnt. 2017 m. iki 17 252 fiz. vnt. 2021 m. (2020 m. – 17 604 fiz. vnt.); taigi per metus šių dokumentų sumažėjo 2 proc., o per pastaruosius penkerius – daugiau nei 6 proc. (žr. 7 diagr.).

Kita vertus, mažėjo registruotų vartotojų, tad 2021 m. vienam bibliotekų vartotojui vidutiniškai teko daugiau dokumentų: nuo 47,36 fiz. vnt. 2020 m. iki 49,86 fiz. vnt. ataskaitiniais metais. Per metus labiau-

siai (25,55 proc.) dokumentų, tenkančių vartotojui, padaugėjo specialiosiose bibliotekose. Daugiausiai sukomplektuotų dokumentų (kaip ir 2020 m.) teko Nacionalinėje bibliotekoje registruotam vartotojui.

Pabrėžtina, kad 2021 m. šis rodiklis augo ne visose bibliotekose. Lietuvos aklųjų bibliotekoje beveik 21 proc. padaugėjo registruotų vartotojų, tad vidutiniškai 22,57 proc. sumažėjo dokumentų vienam vartotojui (žr. 1 lent.).

7 diagrama. **Dokumentų (fiz. vnt.), tenkančių tūkstančiui šalies gyventojų, pokytis šalies bibliotekose 2017–2021 m.**

1 lentelė. **Dokumentų (fiz. vnt.) išduoties vienam registruotam vartotojui pokytis įvairių tinklų bibliotekose 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	2020	2021
Apskričių viešosios	82,13	102,81
Aukštųjų mokyklų	70,95	68,78
Lietuvos aklųjų	80,21	62,11
Lietuvos nacionalinė	472,93	475,95
LMAVB ir mokslo institutų	472,43	445,24
Savivaldybių viešosios	23,99	27,25
Specialiosios	163,61	205,41
Švietimo įstaigų	32,06	29,62

Registruoti vartotojai

2021 m. šalies bibliotekų paslaugomis naudojosi 967 334 registruoti vartotojai. Jų mažėja ne pirmus metus. Nuo 2017-ųjų Lietuvos bibliotekos kasmet netenka vidutiniškai 47 tūkst. registruotų vartotojų. Jų nemažėjo tik Nacionalinėje ir mokslo institucijų bibliotekose (žr. 2 lent.).

Analizuojamais metais gerokai sumažėjo ir bibliotekų, tad skirtumą puikiai iliustruoja vienai jų tenkantis registruotų vartotojų skaičius: 2020 m. – 451, o 2021 m. – 437 vartotojai. Labiausiai registruotų vartotojų rodikliai skiriasi didžiojoje bibliotekų tinklo dalyje – specialiosiose, apskričių ir savivaldybių viešosiose, švietimo įstaigų, kolegijų, universitetų bibliotekose.

2 lentelė. **Registruoti vartotojai šalies bibliotekose 2017–2021 metais.**

Bibliotekos	2017	2018	2019	2020	2021	Skirtumas (proc.)
Apskričių viešosios	68 706	65 493	63 226	50 309	39 524	-42,47
Aukštųjų mokyklų	191 024	176 751	150 344	150 779	149 901	-21,53
Lietuvos aklųjų	4486	4787	4974	3246	3910	-12,84
Lietuvos nacionalinė	13 176	14 597	17 170	13 653	13 575	3,03
LMAVB ir mokslo institutų	8481	7824	8474	9187	9763	15,12
Savivaldybių viešosios	551 422	541 508	540 285	488 056	423 793	-23,15
Specialiosios	17 733	10 754	10 089	6925	5243	-70,43
Švietimo įstaigų	316 822	309 704	308 581	288 262	290 656	-8,26
Iš viso:	1 205 716	1 162 957	1 132 901	1 038 504	967 334	-19,77

Per pastaruosius penkerius metus šalies gyventojų sumažėjo kiek daugiau nei 1,83 procento.

Tai dar viena iš priežasčių, lėmusių registruotų vartotojų mažėjimą šalies bibliotekose.

Apsilankymai / lankytojai

2021 m. mažėjo registruotų bibliotekų vartotojų. Dėl to mažėjo ir apsilankymų / lankytojų. Ataskaitiniais metais šalies bibliotekos sulaukė 10 821 978 lankytojų – 14,48 proc. mažiau nei prieš metus. 2021 m. šalies gyventojas vidutiniškai bibliotekoje apsilankė 3,9 karto (2020 m. – 4,5); per penkerius metus šis rodiklis sumažėjo beveik perpus (žr. 3 lent.), o registruotų vartotojų sumažėjo 11,2 karto (2020 m. – 12,2).

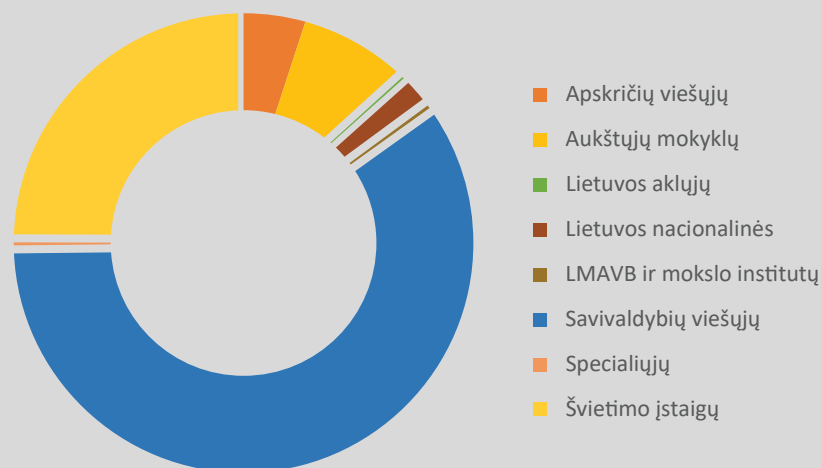
2021 m. daugiausiai lankytojų – beveik 60 proc. – apsilankė savivaldybių bibliotekose. Antroje vietoje – aukštųjų mokyklų bibliotekų tinklas, čia sulaukta beveik 25 proc. visų lankytojų (žr. 8 diagr.).

Kaip ir anksčiau, minėti rodikliai įvairių tinklų bibliotekose skiriasi, bet apskritai registruotų vartotojų mažėjo visur. Ypač akivaizdžiai – nuo

3 lentelė. **Apsilankymų bibliotekose vidurkis šalies gyventojui 2017–2021 metais.**

2017	2018	2019	2020	2021
7,8	7,7	7,6	4,5	3,9

8 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų srauto pasiskirstymas šalies bibliotekose 2021 m.**

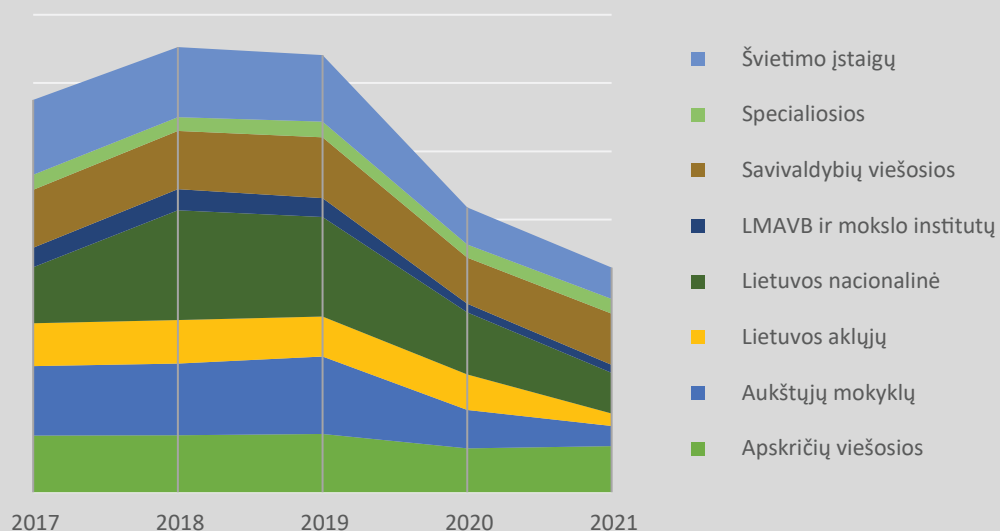

2019-ųjų, kai 2020 ir 2021 m. prasidėjo karantiniai (žr. 9 diagr.).

Per penkerius metus mažiausiai keitėsi vidutinis specialiųjų bibliotekų registruotų vartotojų lankomumas, tačiau šis tinklas neteko daugiau nei 70 proc. registruotų vartotojų, o apsilankymų sumažėjo 71 procentu. Gerokai mažiau lankytasi ir aukštųjų mokyklų bei švietimo įstaigų bibliotekose. Beveik visą pirmo ir antro karantino laikotarpį Lietuvoje buvo uždarytos ugdymo ir mokymo įstaigos, mokymas vyko nuotoliniu būdu, ir tai viena pagrindinių šio rodiklio kritimo priežasčių. Kaip minėta, nuo 2017 m. aukštųjų mokyklų bibliotekose beveik 22 proc. sumažėjo registruotų vartotojų, o apsilankymų – daugiau nei 77 proc.; švietimo įstaigų bibliotekose apsilankymų sumažėjo 61,70 proc., nors registruotų vartotojų per pastaruosius penkerius metus šiame tinkle mažėjo tik 8,26 procento.

Analizuodami apsilankymų bibliotekose mažėjimą, turėtume atkreipti dėmesį, kad virtualių apsilankymų bibliotekų svetainėse daugėja – nuo 2020 m. jų išaugo 24,48 procento. 2021 m. virtualių apsilankymų buvo 36 proc. daugiau nei fizinių šalies bibliotekose.

9 diagrama. **Apsilankymų vidurkio, tenkančio įvairių tinklų bibliotekose registruotam vartotojui, pokytis 2017–2021 m.**

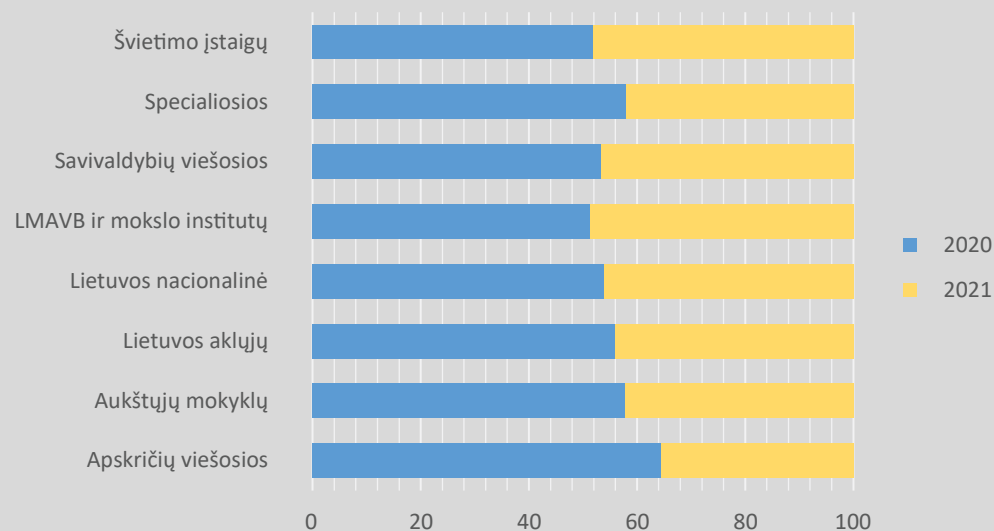

Dokumentų išduotis

Bibliotekose mažėjant skaitytojų ir apsilankymų, mažėjo ir dokumentų išduotis. 2021 m. šalies bibliotekos vartotojams išdavė 14 065 370 fiz. vnt. dokumentų – 15,43 proc. mažiau nei 2020 metais. Vienam šalies gyventojui ataskaitiniais metais vidutiniškai išduota 5,03 fiz. vnt. dokumento (2020 m. – 5,95); registruotam vartotojui – 14,5 fiz. vnt. (2020 m. – 16,02). Per metus labiausiai (44,89 proc.) išduotų dokumentų mažėjo apskričių viešosiose bibliotekose (žr. 10 diagr.).

Rekordiškai mažėjo specialiosiose bibliotekose išduodamų dokumentų – nuo 2017 m. (per penkerius metus) 75 procentais. Fizinių dokumentų išduočių mažėjimą galima paaiškinti ne viena priežastimi: kasmet nyksta tinklas, tam tikros paslaugos gyventojams tampa sunkiau prieinamos, mažėja registruotų vartotojų, jie ieško ir gauna informaciją kitais būdais.

10 diagrama. **Dokumentų išduotis (fiz. vnt.) šalies bibliotekose 2020–2021 m.**

Pavyzdžiui, 2021 m. aukštųjų mokyklų bibliotekose fizinių dokumentų išduota beveik 27 proc. mažiau nei 2020 m., tačiau, naudojantis bibliotekų elektroninėmis paslaugomis,

beveik 6 proc. daugiau atsisiųsta elektroninių dokumentų. Atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2017 m. šis rodiklis išaugo beveik 63 proc., o per tą patį laikotarpį fizinių išduočių sumažėjo

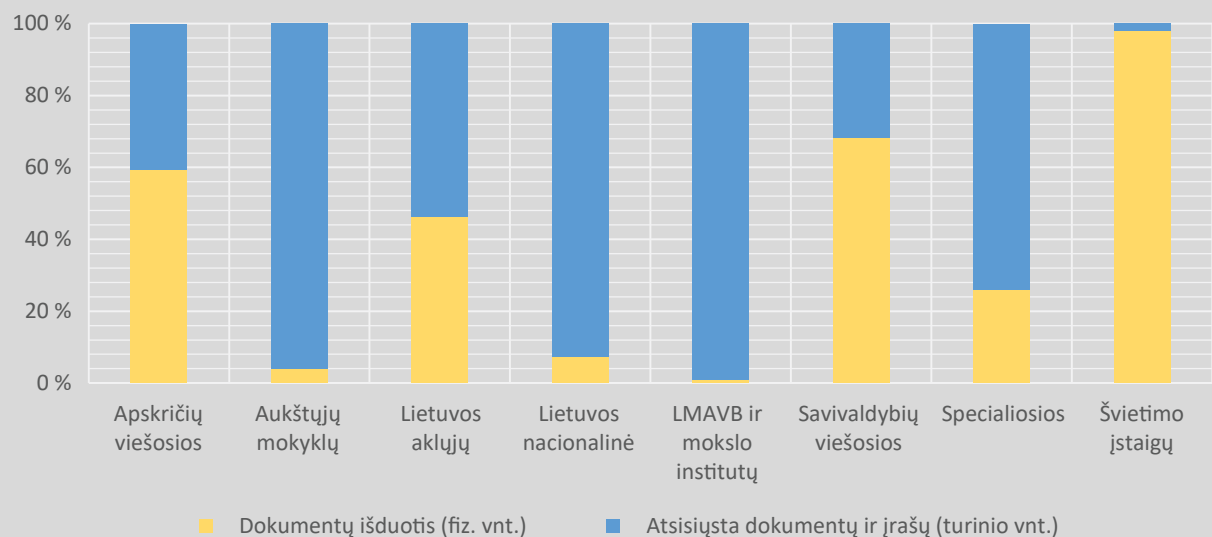
daugiau nei 73 procentais. Virtualių apsilankymų aukštųjų mokyklų bibliotekų svetainėse per metus išaugo daugiau nei 51 procentu.

Ataskaitiniais metais vartotojai, naudodamiesi šalies bibliotekų elektroninėmis paslaugomis, atsisiuntė 21 772 737 dokumentus ir 20 801 325 įrašų turinio vienetus. Per metus atsisiūsta 2,32 proc. daugiau dokumentų, o įrašų – 5,75 proc. mažiau, tačiau visų rūšių turinio vienetų atsisiūsta per tris kartus daugiau, nei bibliotekose išduota fizinių dokumentų (žr. 11 diagr.).

2021 m. vienas šalies gyventojas vidutiniškai atsisiuntė 15,2 dokumento ar įrašų turinio vieneto (2020 m. – 15,5), o registruotas vartotojas – 44 turinio vienetus (2020 m. – 41,7).

Bibliotekų duomenimis, 2021 m. vartotojų mokymams naudotis paslaugomis bei kompiuterine įranga skirta 23,54 proc. mažiau laiko nei 2020 metais. Ataskaitiniais metais bibliotekose vienam gyventojui mokymams skirta vidutiniškai 2,3 min. (2020 m. – 3), registruotam vartotojui – 6,64 min. (2020 m. – 8,08 min.).

11 diagrama. **Bibliotekose išduotų dokumentų (fiz. vnt.) ir vartotojų atsisiūstų (turinio vnt.) santykis 2021 m.**

Bibliotekų darbuotojai

2021 m. Lietuvos bibliotekose dirbo 6144 darbuotojai (2020 m. – 6260), jų užmokesčio fondai skirta 5703,2 VEE² (2020 m. – 5813,97 VEE).

Per metus darbuotojų sumažėjo 1,85 proc., o etatų – 1,91 procento. Akivaizdžiai mažėjo techninių darbuotojų (1,63 proc.) ir profesionalių bibliotekininkų (2,29 proc. – 114 asmenų), bet 0,76 proc. padaugėjo kvalifikuotų darbuotojų.

Ataskaitiniais metais profesionalūs bibliotekininkai sudarė 79 proc. darbuotojų (2020 m. – 79,5 proc.), o vienam bibliotekininkui, kaip ir prieš metus, vidutiniškai teko 0,91 VEE. Atkreiptinas dėmesys, kad iš 4862 bibliotekininkų 1162 (beveik 24 proc.) dirbo ne visą darbo dieną.

Didžioji dalis (70,65 proc.) profesionalių bibliotekininkų įgiję aukštąjį išsilavinimą, iš jų beveik 46 proc. – bibliotekininkystės, infor-

macijos mokslų (2020 m. – 46,79 proc.). Šios kategorijos darbuotojai ataskaitiniais metais sudarė 25,72 proc. personalo šalies bibliotekose (2020 m. – 25,45 proc.). 2021 m. daugiau darbuotojų (29 asmenys; 2020 m. – 20) įgijo bibliotekininkystės ar informacijos mokslų išsilavinimą. Kvalifikaciją kėlė 2,94 proc. daugiau profesionalių bibliotekininkų ir 15,38 proc. kvalifikuotų specialistų. 2021 m. šalies bibliotekose visuomeniniais pagrindais dirbo 60 savanorių – 40 proc. mažiau nei 2020 metais (100).

Ataskaitiniais metais tūkstančiui gyventojų teko 1,57 profesionalaus bibliotekin-

ko VEE (2020 m. – 1,62); per metus registruotų vartotojų sumažėjo 6,58 proc., tad tūkstančiui jų teko 4,57 bibliotekininko VEE (2020 m. – 4,35).

Kaip minėta, per metus šalies bibliotekose sumažėjo 110,77 VEE. Įvairių tinklų bibliotekose vyko pokyčių, tad bibliotekininkų darbo krūviai keitėsi nevienodai. Pavyzdžiui, 2021 m. Nacionalinėje bibliotekoje 15,37 proc. mažėjo etatų bibliotekininkams. Dėl to vienam bibliotekininko VEE 17,49 proc. pagausėjo vartotojų ir 1,23 proc. – išduodamų dokumentų (žr. 4 lent.).

4 lentelė. **Registruoti vartotojai ir dokumentų išduotis vienam bibliotekininko VEE 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Registruoti vartotojai bibliotekininko VEE		Dokumentų išduotis (fiz. vnt.) bibliotekininko VEE	
	2020	2021	2020	2021
Apskričių viešosios	126	98	3273	1779
Aukštųjų mokyklų	343	357	3023	2313
Lietuvos aklųjų	90	98	3095	2187
Lietuvos nacionalinė	55	65	1935	1959
LMAVB ir mokslo institutų	87	93	675	639
Savivaldybių viešosios	218	191	4670	4139
Specialiosios	174	134	2375	1748
Švietimo įstaigų	314	324	2760	2618

² Viso etato ekvivalentas

Lėšos ir išlaidos

2021 m. šalies bibliotekų įplaukos sudarė 102 258 144 eurus – 2,35 proc. mažiau nei 2020 metais. Atkreiptinas dėmesys, kad lėšų mažėjo pirmą kartą per pastaruosius penkerius metus. Bibliotekų ataskaitose atsispindi, kad per metus gerokai (45,49 proc.) sumažėjo lėšų programoms ir projektams, fizinių, juridinių asmenų parama mažėjo beveik 21 procentu. Akivaizdu, sumažėjusios įplaukos iš šių dviejų pagrindinių šaltinių lėmė lėšų

mažėjimą apskritai. Ataskaitiniais metais bibliotekų steigėjai skyrė 5,2 proc. daugiau lėšų nei 2020 m.; iš jų dokumentams įsigyti skirta 18,23 proc. daugiau nei prieš metus, nors lėšos periodikos prenumeratai per minėtą laikotarpį sumažėjo 13,14 procento.

2021 m. bibliotekos deklaravo 1,74 proc. (1 870 940 eurų) mažesnes išlaidas nei 2020 metais. Darbo užmokesčiui lėšos

augo 5,64 proc., jos sudarė 72 proc. metinių išlaidų. Dokumentams įsigyti per metus išleista ne mažiau nei 2020 m., didžiausia šių lėšų dalis (76,45 proc. daugiau nei 2020 m.) skirta elektroniniams dokumentams, o knygoms, periodikos prenumeratai bei kitiems neelektroniniams dokumentams išlaidos mažėjo beveik 18 procentų. 2021 m. vienam šalies gyventojui dokumentams įsigyti bibliotekos vidutiniškai išleido 2,98 euro (2020 m. – 2,97).

Pagrindiniai Lietuvos bibliotekų veiklos statistiniai rodikliai 2021 metais

	Eil. Nr.	Bibliotekos	Jose:					Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
			dokumentų fondas (fiz. vnt.)	variantojai	dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	lankytojai	profesionalūs darbuotojai	Iš viso	iš jų su interneto prieiga
KULTŪROS MINISTERIJA (eil. 2 + 3 + 4 + 5 + 7 + 8)	1	1224	22 826 395	481 760	10 401 491	7 078 217	3049	1222	1222
Lietuvos nacionalinė biblioteka	2	1	6 461 041	13 575	409 834	161 739	217	1	1
Lietuvos aklyjų biblioteka	3	1	242 842	3910	87 495	14 586	46	1	1
Apskričių viešosios bibliotekos	4	5	4 063 630	39 524	720 566	535 360	391	5	5

	Eil. Nr.	Bibliotekos	Jose:					Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
			dokumentų fondas (fiz. vnt.)	variantojai	dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	lankytojai	profesionalūs darbuotojai	iš viso	iš jų su interneto prieiga
Savivaldybių viešosios bibliotekos (eil. 5a + 5b + 5c + 5d)	5	1200	11 550 358	423 793	9 172 025	6 358 775	2376	1200	1200
Viešosios (centrinės) bibliotekos (VB)	5a	60	3 576 746	193 858	2 669 951	2 024 771	997	60	60
VB miesto filialai	5b	122	2 080 555	82 091	2 503 162	1 722 767	327	122	122
VB vaikų filialai	5c	9	137 832	8999	204 723	121 431	30	9	9
VB kaimo filialai	5d	1009	5 755 225	138 845	3 794 189	2 489 806	1022	1009	1009
iš jų VB filialai, sujungti su mokyklų bibliotekomis	6	45	427 779	7102	233 620	193 015	57	45	45
Muziejų bibliotekos	7	16	499 667	728	4065	4218	18	14	14
Kitų kultūros įstaigų bibliotekos	8	1	8857	230	7506	3539	1	1	1
Mokslo įstaigų bibliotekos (eil. 9a + 9b)	9	4	4 346 837	9763	67 127	22 944	105	4	4
Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka	9a	1	3 720 746	9530	57 684	21 802	96	1	1
Mokslo institutų bibliotekos	9b	3	626 091	233	9443	1142	9	3	3
Specialiosios bibliotekos (eil. 11 + 12 + 13 + 14)	10	16	1 076 942	5243	68 601	22 713	41	16	16
Valdžios institucijų bibliotekos. Iš jų:	11	7	115 765	1928	18 747	7793	6	7	7
Valdymo institucijų bibliotekos	11a	1	6123	134	746	0	1	1	1
Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios bibliotekos	11b	6	109 642	1794	18 001	7793	5	6	6
Techninių bibliotekų tinklas (iš viso)	12	2	52 306	480	430	1020	2	2	2
techninės bibliotekos	12a	2	52 306	480	430	1020	2	2	2
Medicinos bibliotekų tinklas (iš viso). Iš jų:	13	6	612 999	2621	48 967	13 601	31	6	6
Lietuvos medicinos biblioteka	13a	1	560 519	1511	9410	4663	25	1	1

	Eil. Nr.	Bibliotekos	Jose:					Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
			dokumentų fondas (fiz. vnt.)	vartotojai	dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	lankytojai	profesionalūs darbuotojai	Iš viso	iš jų su interneto prieiga
Sveikatos priežiūros įstaigų bibliotekos	13b	5	52 480	1 110	39 557	8 938	6	5	5
Žemės ūkio bibliotekų tinklas (iš viso)	14	1	295 872	214	457	299	2	1	1
Iš viso 2021 m. (eil. 1 + 10)	15	1240	23 903 337	487 003	10 470 092	7 100 930	3090	1238	1238
ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA (eil. 9 + 17 + 20 + 21)	16	974	24 328 723	480 331	3 595 278	3 721 048	1772	922	922
Aukštųjų mokyklų bibliotekos (eil. 18 + 19)	17	35	10 309 926	149 901	970 895	875 008	441	33	33
universitetų bibliotekos (eil. 18a + 19a)	17a	16	9 408 651	114 800	674 863	663 640	367	15	15
kolegijų bibliotekos (eil. 18b + 19b)	17b	19	901 275	35 101	296 032	211 368	74	18	18
Valstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekos. Iš jų:	18	23	10 050 626	139 520	936 708	841 800	419	23	23
universitetų bibliotekos	18a	11	9 238 143	110 873	647 031	635 222	355	11	11
kolegijų bibliotekos	18b	12	812 483	28 647	289 677	206 578	64	12	12
Nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekos. Iš jų:	19	12	259 300	10 381	34 187	33 208	22	10	10
aukštųjų mokyklų bibliotekos	19a	5	170 508	3 927	27 832	28 418	12	4	4
kolegijų bibliotekos	19b	7	88 792	6 454	6 355	4 790	10	6	6
Profesinių mokyklų bibliotekos	20	58	1 062 040	30 011	207 057	165 887	81	55	55
Švietimo įstaigų bibliotekos (eil. 22 + 26 + 27 + 28 + 29)	21	877	8 609 920	290 656	2 350 199	2 657 209	1145	830	830
Bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekos (iš viso; eil. 22a + 22b + 22c + 22d)	22	811	8 192 233	279 708	2 270 552	2 586 149	1103	783	783
Progimnazijų bibliotekos (eil. 23a + 24a)	22a	161	1 659 113	86 783	584 081	713 608	227	158	158
Gimnazijų bibliotekos (eil. 23b + 24a + 25a)	22b	370	4 525 081	136 133	1 205 174	1 332 880	560	369	369
Pagrindinių mokyklų bibliotekos (eil. 23c + 24b)	22c	206	1 748 174	42 075	361 925	416 355	240	192	192

	Eil. Nr.	Bibliotekos	Jose:					Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
			dokumentų fondas (fiz. vnt.)	variantojai	dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	lankytojai	profesionalūs darbuotojai	iš viso	iš jų su interneto prieiga
Pradinių mokyklų bibliotekos (eil. 23d)	22d	74	259 865	14 717	119 372	123 306	76	64	64
Savivaldybių bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekos (iš viso; eil. 23a + 23b + 23c + 23d)	23	776	7 690 149	265 708	2 102 740	2 490 962	1055	750	750
Progimnazijų bibliotekos	23a	161	1 659 113	86 783	584 081	713 608	227	158	158
Gimnazijų bibliotekos	23b	340	4 039 036	122 480	1 039 001	1 238 753	515	339	339
Pagrindinių mokyklų bibliotekos	23c	201	1 732 135	41 728	360 286	415 295	237	189	189
Pradinių mokyklų bibliotekos	23d	74	259 865	14 717	119 372	123 306	76	64	64
Valstybinių bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekos (iš viso; eil. 24a + 24b+24c)	24	26	44 4051	7823	134 878	55 697	35	24	24
Gimnazijų bibliotekos	24a	21	428 012	7476	133 239	54 637	32	21	21
Pagrindinių mokyklų bibliotekos	24b	5	16 039	347	1639	1060	3	3	3
Nevalstybinių bendrojo ugdymo mokyklų bibliotekos (iš viso; eil. 25a)	25	9	58 033	6177	32 934	39 490	13	9	9
Gimnazijų bibliotekos	25a	9	58 033	6177	32 934	39 490	13	9	9
Neformaliojo vaikų švietimo (muzikos, dailės, meno) mokyklų bibliotekos	26	57	386 731	10 533	75 124	69 731	38	40	40
Pedagogų švietimo centrų bibliotekos	27	5	19 790	299	4113	917	2	5	5
Švietimo pagalbos tarnybų bibliotekos	28	3	6080	62	182	278	2	2	2
Vaikų globos namų bibliotekos	29	1	5086	54	228	134	0	0	0
Iš viso šalyje 2021 m. (eil. 15+16)	30	2214	48 232 060	967 334	14 065 370	10 821 978	4862	2160	2160

Lietuva – viena didelė biblioteka

TARPBIBLIOTEKINIO ABONEMENTO PASLAUGA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

LIETUVOS NACIONALINĖ
BIBLIOTEKA

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽYDŲ
BIBLIOTEKA

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ
VIEŠŲJŲ BIBLIOTEKŲ
ASOCIACIJA

Lietuvos nacionalinės, Lietuvos aklyjų, apskričių viešųjų bibliotekų veiklos rodikliai 2021 m.

	Bibliotekos	Dokumentų fondas (fiz. vnt)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su interneto prieiga
Lietuvos nacionalinė	1	6 461 041	13 575	409 834	161 739	217	1	1
2020 m.	1	6 456 857	13 653	478 395	247 964	255	1	1
Skirtumas (+, -)	0	4184	-78	-68 561	-86 225	-38	0	0
Lietuvos aklyjų	1	242 842	3910	87 495	14 586	46	1	1
2020 m.	1	260 360	3246	111 402	33 850	40	1	1
Skirtumas (+, -)	0	-17 518	664	-23 907	-19 264	6	0	0
Kauno apskrities viešoji	1	1 735 592	8005	231 170	91 228	138	1	1
Klaipėdos apskrities viešoji	1	950 713	7920	156 492	129 685	70	1	1
Panevėžio apskrities viešoji	1	473 405	8501	0*	88 036	73	1	1
Šiaulių apskrities viešoji	1	483 383	4829	120 979	65 686	50	1	1
Vilniaus apskrities viešoji	1	420 537	10 269	211 925	160 725	60	1	1
Iš viso (AVB)	5	4 063 630	39 524	720 566	535 360	391	5	5
2020 m.	5	4 131 714	50 309	1 307 396	648 991	381	5	5
Skirtumas (+, -)	0	-68 084	-10 785	-586 830	-113 631	10	0	0

Simboliu * pažymėti rodikliai, kuriuose atsirado netikslumų dėl trikdžių naujos LIBIS programinės įrangos diegimo metu, tačiau netikslumai nėra ženklūs ir neiškreipia bendrų bibliotekų veiklos statistinių rodiklių kaitos tendencijų.

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

6 461 041 fiz. vnt.
dokumentų

13 575 registruoti
vartotojai

217 profesionalių
bibliotekininkų

161 739 apsilankymai /
lankytojai

42 kompiuterizuotos
darbo vietos
vartotojams

Išduota 409 834 fiz. vnt.
dokumentų

Dokumentų fondas

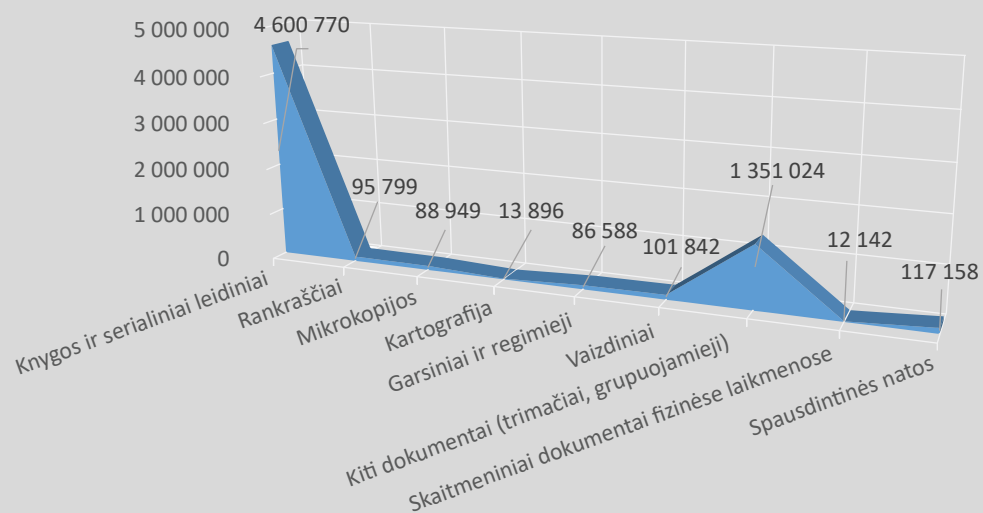
Pandemijos padariniai atsispindi ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos (toliau – Nacionalinė biblioteka) ataskaitoje. 2021 m. šiek tiek (0,06 proc.) augo dokumentų fondas. Vienam registruotam bibliotekos vartotojui vidutiniškai teko 476 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 473). Skirtumas labai nedidelis, nes ataskaitiniais metais sumažėjo registruotų vartotojų.

2021 m. Nacionalinėje bibliotekoje buvo sukaupta 6 461 041 fiz. vnt. dokumentų. 71,2 proc. jų sudarė knygos ir serialiniai leidiniai, 18,79 proc. – skaitmeniniai dokumentai fizinėse laikmenose (kompaktiniuose diskuose, skaitmeniniuose vaizdo diskuose, universaliosiose jungtyse, išoriniuose kietuosiuose diskuose ir pan.), 1,81 proc. – spausdintinės natos, 1,58 proc. – vaizdiniai dokumentai (meno spaudiniai, reprodukcijos, fotografijos, plaka-

tai, atspaudai ir kt.³), 1,48 proc. – rankraščiai, 1,38 proc. – mikrokopijos, 1,34 proc. – garsi-

niai regimieji dokumentai; 0,22 proc. – kartografija ir 0,19 proc. – kiti dokumentai (trimačiai, grupuojamieji; žr. 12 diagr.). Paminėtina, kad per metus svariau (3,63 proc.) papildytas

12 diagrama. LNB dokumentų fondo (fiz. vnt.) pasiskirstymas 2021 m.

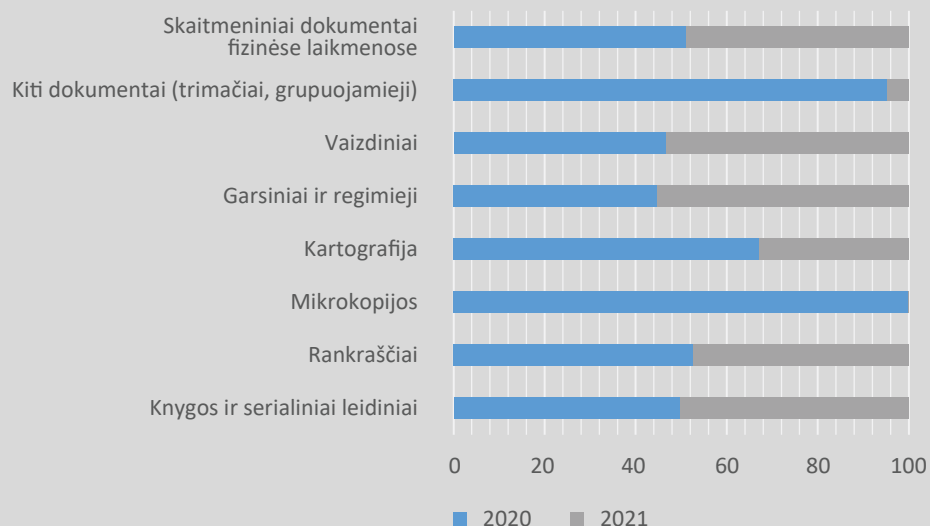
³ Išskyrus vaizdinius dokumentus, išleistus knygomis ar mikrokopijomis, audiovizualiniais ar elektroniniais dokumentais

tik rankraščių fondas, kitų dokumentų kiekis beveik nesikeitė. Kaip ir prieš metus, 2021 m. Nacionalinės bibliotekos dokumentų fondas užėmė 44 297 lentynų metrus, iš jų 1915 – atvirosios prieigos.

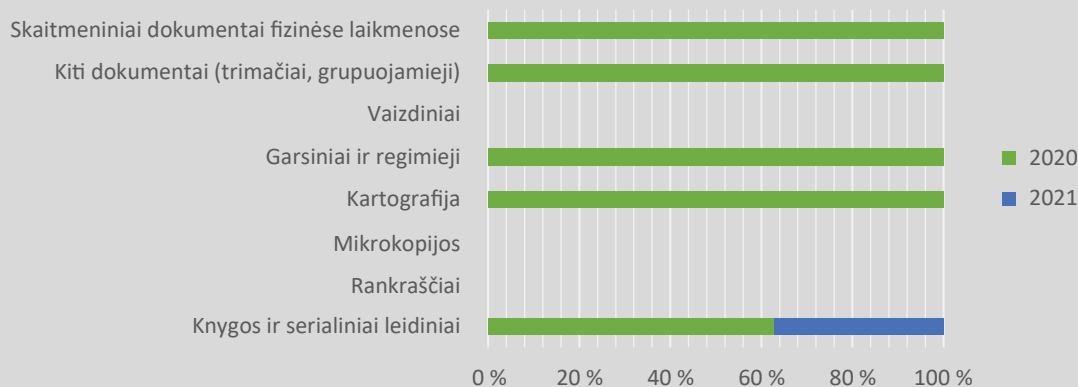
2021 m. gauta 9,37 proc. mažiau leidinių nei prieš metus. Nauji leidiniai sudarė 0,49 proc. bibliotekos dokumentų fondo. Ataskaitiniais metais vienam registruotam Nacionalinės bibliotekos vartotojui vidutiniškai teko po 2,33 fiz. vnt. naujai gautų dokumentų (2020 m. – 2,56). Ataskaitiniais metais nurašyta 41,06 proc. mažiau dokumentų nei 2020-aisiais. Dėl to bibliotekos fondas sumažėjo 0,42 proc. (žr. 13, 14 diagr.).

2021 m. per bibliotekos interneto svetainę buvo pasiekiami 20 pavadinimų prenumeruojamų duomenų bazių (2020 m. – 19), 203 pavadinimų periodinių elektroninių leidinių (2020 m. – 182) ir 1099 pavadinimų kitų skaitmeninių dokumentų (2020 m. – 1567), prieinamų vietoje ar įsigytų naudoti per nuotolinę prieigą. Bibliotekos darbuotojų sukurtais ar prenumeruojamomis duomenų bazėmis galėjo naudotis 2 628 915 virtualių lankytojų.

13 diagrama. **Nacionalinės bibliotekos fondų papildymo naujai gautais dokumentais pokytis 2020–2021 m.**

14 diagrama. **Dokumentų nurašymas Nacionalinėje bibliotekoje 2020–2021 m.**

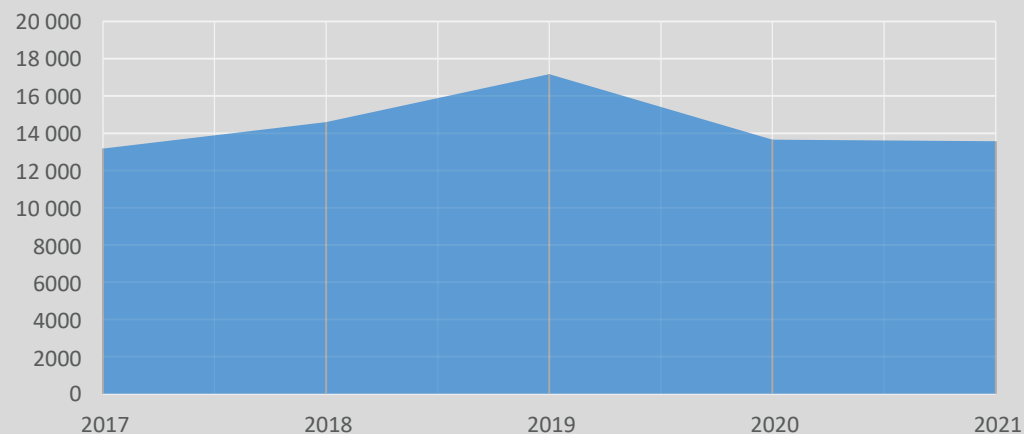
Nacionalinėje bibliotekoje lankėsi pirmosios Lenkijos ir Lietuvos ponios.

Registruoti vartotojai

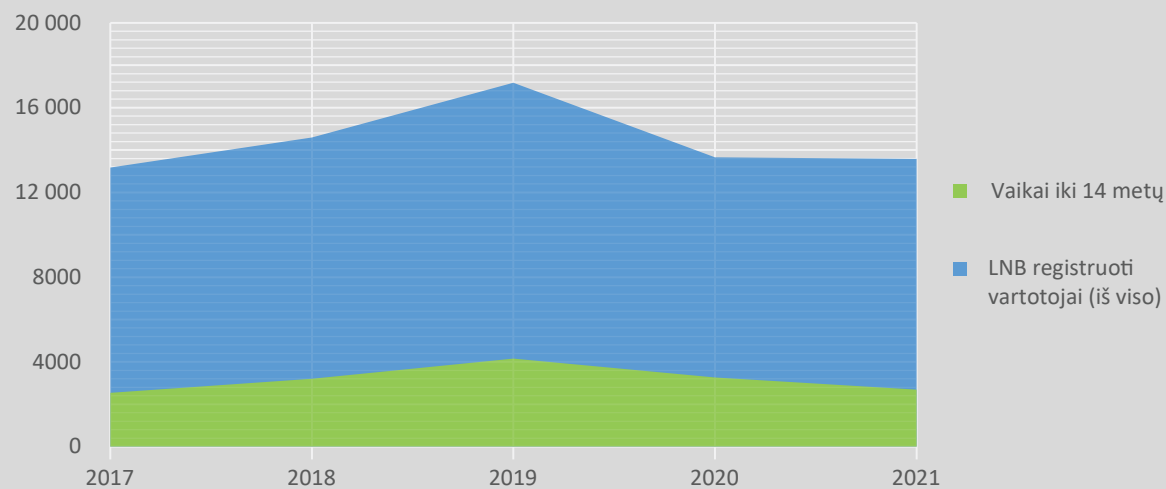
2021 m. Nacionalinėje bibliotekoje buvo registruoti 13 575 vartotojai, iš jų 4702 (34,64 proc.) naujai registruoti. 62,4 proc. (2020 m. – 69,9 proc.) registruotų vartotojų – vaikai ir besimokantis jaunimas. Nuo 2020 m. Nacionalinėje bibliotekoje registruotų vartotojų skaičius keitėsi nežymiai – 0,57 proc., tačiau nuo 2019-ųjų, kai fiksuotas didžiausias augimas per penkerius metus, šis rodmuo antri metai mažėja (žr. 15 diagr.).

Ataskaitiniais metais Nacionalinėje bibliotekoje buvo registruoti 2965 vaikai iki 14 metų. Atkreiptinas dėmesys, kad šios kategorijos vartotojų rodikliai su išlyga liko stabilūs per pastaruosius penkerius metus, o nuo 2017 m. išaugo 3 procentus. Kasmet vaikai iki 14 metų sudaro apie 22 proc. registruotų bibliotekos vartotojų (žr. 16 diagr.).

15 diagrama. Nacionalinės bibliotekos registruotų vartotojų dinamika 2017–2021 m.

16 diagrama. Vaikų iki 14 metų koeficientas nuo bendro registruotų vartotojų skaičiaus 2017–2021 m.

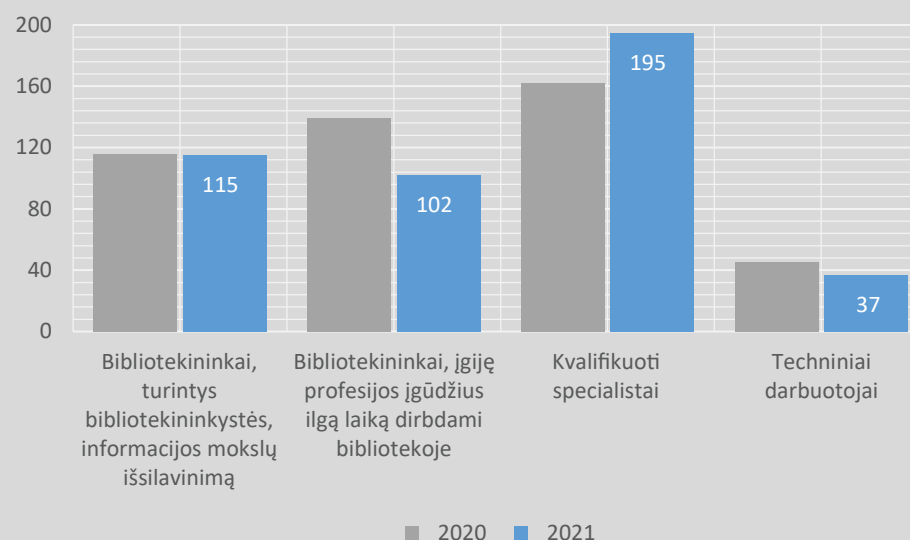

Darbuotojai

2021 m. Nacionalinėje bibliotekoje dirbo 449 darbuotojai, per metus jų sumažėjo 13 – 2,81 procento. Ataskaitiniais metais bibliotekoje 3,17 proc. sumažėjo VEE – iki 427,45 (2020 m. – 441,45 VEE). Labiausiai (15,37 proc.) mažėjo profesionalių bibliotekininkų ir techninių darbuotojų (17,44 proc.), tačiau kvalifikuotų specialistų dirba 20,83 proc. daugiau nei prieš metus (žr. 17 diagr.).

Ataskaitiniais metais 48,33 proc. Nacionalinės bibliotekos personalo sudarė profesionalūs bibliotekininkai (2020 m. – 55,19 proc.). 2021 m. 217 profesionalių bibliotekininkų buvo skirta 209,2 VEE. Visu etatu dirbo 200 bibliotekininkų, ne visu – 17. 201 bibliotekininkas turėjo aukštąjį išsilavinimą, 14 – aukštesnįjį, du – kitą; šios kategorijos bibliotekininkų nuo 2020 m. sumažėjo 91,3 procento. 25,61 procento bibliotekos darbuotojų baigė bibliotekininkystės, informacijos mokslus (2020 m. – 25,11 proc.).

17 diagrama. Nacionalinės bibliotekos darbuotojų sudėties pokyčiai 2020–2021 m.

Ataskaitiniais metais 75 proc. darbuotojų dalyvavo kvalifikacijos kėlimo mokymuose (2020 m. – 49 proc.). Savanorių bibliotekoje nedirbo.

2021 m. vienam profesionalaus bibliotekininko VEE vidutiniškai teko 65 registruoti vartotojai (2020 m. – 55) ir 1959 fiz. vnt. išduotų dokumentų (2020 m. – 1935 fiz. vnt.).

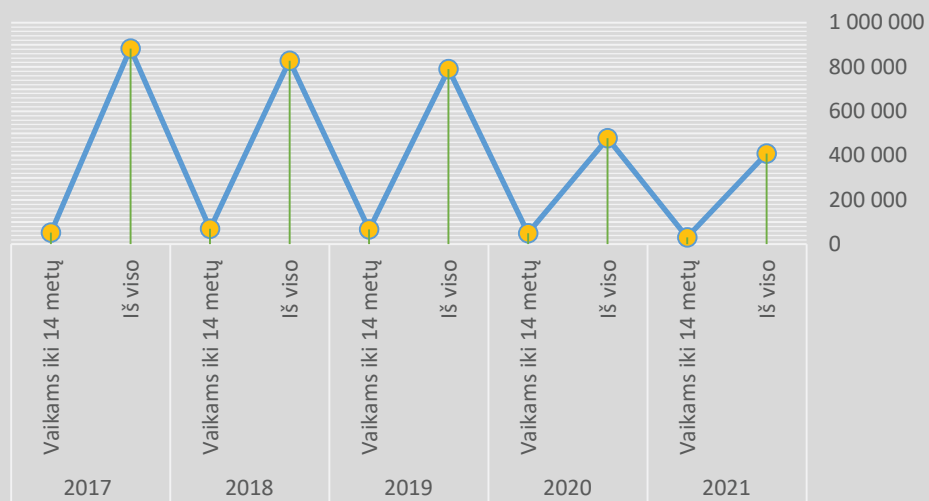
Dokumentų išduotis

Nuo 2020 m. vartotojams išduota 14,33 proc. mažiau dokumentų – 409 834 fiz. vnt.; iš jų 7,63 proc. vaikams iki 14 metų (2020 m. – 10,5 proc.). 2021 m. vartotojams 8,95 proc. mažiau dokumentų skolinta į namus, 15,92 proc. mažiau išduota naudotis vietoje. 2020 m. registruotam vartotojui vidutiniškai išduota 35 fiz. vnt., o 2021 m. – 30 fiz. vnt. dokumentų. Per penkerius metus – nuo 2017-ųjų išduota 53,6 proc. mažiau dokumentų, vaikams iki 14 metų – 41,32 proc. mažiau (18 diagr.). 2021 m. bibliotekos fondo apyvarta buvo 0,06⁴ (2020 m. – 0,07), bendra šalies bibliotekų fondo apyvarta – 0,29 (2020 m. – 0,34).

Per metus atsisiūsta 33,2 proc. mažiau dokumentų ir 18,3 proc. mažiau įrašų iš bibliotekos

⁴ Rodiklis apskaičiuojamas dalinant dokumentų, išduotų per metus, skaičių, iš dokumentų, esančių bibliotekos fonduose, skaičiais. Šis rodiklis tiesiogiai priklauso nuo fondo dydžio ir išduoties, taip pat yra susijęs su fondo turiniu bei atnaujinimo rodikliu.

18 diagrama. Nacionalinėje bibliotekoje vartotojams išduotų dokumentų pokytis 2017–2021 m.

interneto svetainės, duomenų bazių, elektroninių katalogų: 2020 m. vartotojai atsisiuntė 6 746 647 dokumentus ir įrašų turinio vienetus, o 2021 m. – 5 407 916. Atskaitiniais metais vartotojai atsisiuntė mažiau turinio vienetų, bet šis skaičius daugiau nei 13 kartų viršijo bibliotekoje išduotų fizinių dokumentų skaičių. Registruotam Nacionalinės bibliotekos vartotojui vidutiniškai teko po 398 elektroninio turinio vienetus (2020 m. – 494).

Labai sumažėjo kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams: 2020 m. buvo 81, 2021 m. liko 42 – sumažėjo 48,15 procento. Beveik 38 proc. sumažėjo visų vartotojams skirtų darbo vietų (tarp jų ir kompiuterizuotų): 2020 m. buvo 400, liko 250. Viena darbo vieta dalijosi vidutiniškai 54 registruoti vartotojai (2020 m. – 34), o kompiuterizuota darbo vieta – 323 (2020 m. – 169).

Apsilankymai / lankytojai

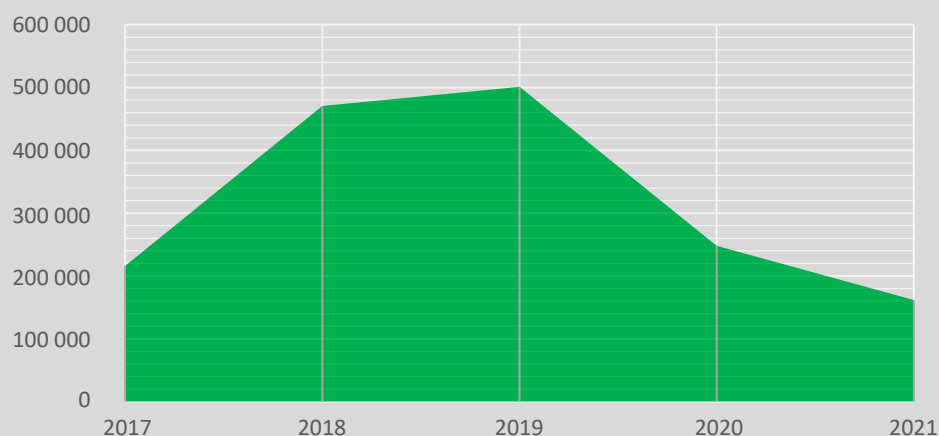
Per metus Nacionalinėje bibliotekoje 34,77 proc. sumažėjo fizinių apsilankymų. 2021 m. užfiksuoti 161 739 apsilankymai (lankytojai). Tai mažiausias rodiklis per pastaruosius penkerius metus (žr. 19 diagr.).

Ataskaitiniais metais registruotas vartotojas vidutiniškai apsilankė po 12 kartų (2020 m. – 18). 2021 m. biblioteka per dieną sulaukdavo vidutiniškai 463 lankytojų (2020 m. – 708).

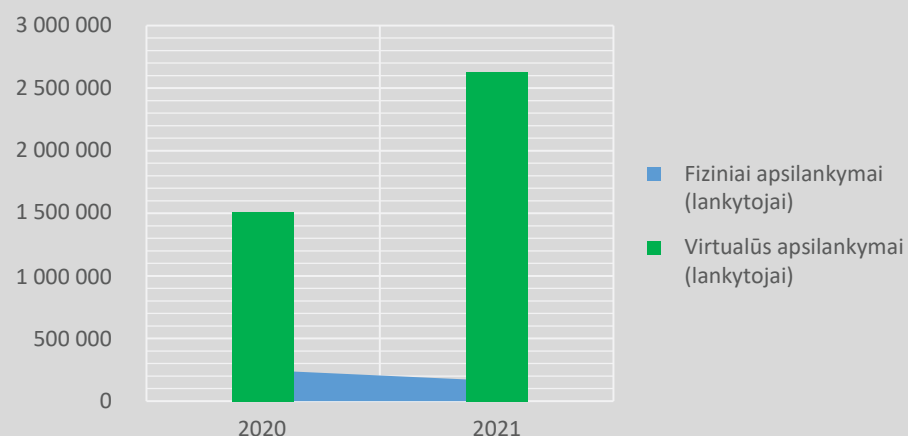
Per metus šiek tiek padaugėjo skaitytojų iki 14 metų (šiai grupei tenka 12,29 proc. apsilankymų; 2020 m. – 11,25 proc.), tačiau registruotų jaunųjų lankytojų sumažėjo 17,41 proc., vienas toks vartotojas ataskaitiniais metais vidutiniškai apsilankė po 7,37, o 2020 m. – 8,55 karto.

Kaip minėta, per pandemiją dalis bibliotekos veiklų ir paslaugų buvo perkeltos į virtualią erdvę. Tai pasiteisino – vartotojų apsilankymų svetainėje išaugo 74 proc. (žr. 20 diagr.). 2020 m. registruotas vartotojas vidutiniškai virtualiai apsilankė beveik po 111 kartų,

19 diagrama. **Apsilankymų (lankytojų) Nacionalinėje bibliotekoje dinamika 2017–2021 m.**

20 diagrama. **Fizinių ir virtualių apsilankymų (lankytojų) santykis 2020–2021 m.**

o 2021 m. – 194 kartus. 2021 m. vartotojų virtualūs apsilankymai Nacionalinės bibliotekos svetainėje 16 kartų viršijo fizinius ir sudarė 94 proc. visų apsilankymų, o renginių per ataskaitinius metus biblioteka organizavo 32,16 proc. daugiau nei 2020 metais. Iš viso suorganizuoti 1393 renginiai, iš jų 33 parodos (2020 m. – 51). Ataskaitiniais metais Nacionalinei bibliotekai pateikta 16,39 proc. daugiau nei 2020 m. informacinių užklausų.

Elektroninėmis priemonėmis vartotojai pateikė 68,61 proc. daugiau informacinių užklausų nei prieš metus; taip gauta 18,43 proc. visų užklausų (2020 m. – 12,72 proc.). Visos 2021 m. gautos užklausos įvykdytos 100 procentų. Vienam registruotam vartotojui vidutiniškai per metus tenka 1,7 įvykdytos užklausos (2020 m. – 1,4).

Tradiciškai kasmet mažėja tarpbibliotekinio dokumentų skolinimo šalies viduje, tačiau per

metus išaugo tarptautinis tarpbibliotekinis skolinimas (žr. 5, 6 lent.). Dvigubai daugiau nei prieš metus gauta ir įvykdyta užklausų iš užsienio bibliotekų. Išsiųsta užklausų kitoms bibliotekoms beveik tiek pat kaip prieš metus, bet dvigubai daugiau pasiskolinta dokumentų originalų iš kitų bibliotekų. 2021 m. tūkstančiui registruotų vartotojų per TBA gauta vidutiniškai po 5 fiz. vnt. (2020 m. – 4 fiz. vnt.) dokumentų ar jų kopijų.

5 lentelė. Tarpbibliotekinis skolinimas šalies viduje 2020–2021 metais.

Metai	Tarpbibliotekinis skolinimas šalies viduje							
	Gauta užklausų iš kitų bibliotekų	Įvykdyta užklausų (išsiųsta dok.)			Išsiųsta užklausų kitoms bibliotekoms	Gauta dokumentų		
		Iš viso	Iš jų:			Iš viso	Iš jų:	
			originalų	kopijų			originalų	kopijų
2020	1407	1389	1220	169	8	7	5	2
2021	1008	931	878	53	18	14	13	1
Skirtumas (+; -)	-399	-458	-342	-116	10	7	8	-1

6 lentelė. Tarptautinis tarpbibliotekinis skolinimas 2020–2021 metais.

Metai	Tarptautinis tarpbibliotekinis skolinimas							
	Gauta užklausų iš kitų bibliotekų	Įvykdyta užklausų (išsiųsta dok.)			Išsiųsta užklausų kitoms bibliotekoms	Gauta dokumentų		
		Iš viso	Iš jų:			Iš viso	Iš jų:	
			originalų	kopijų			originalų	kopijų
2020	32	28	15	13	68	47	29	18
2021	48	43	28	15	65	56	45	11
Skirtumas (+; -)	16	15	13	2	-3	9	16	-7

Lėšos ir išlaidos

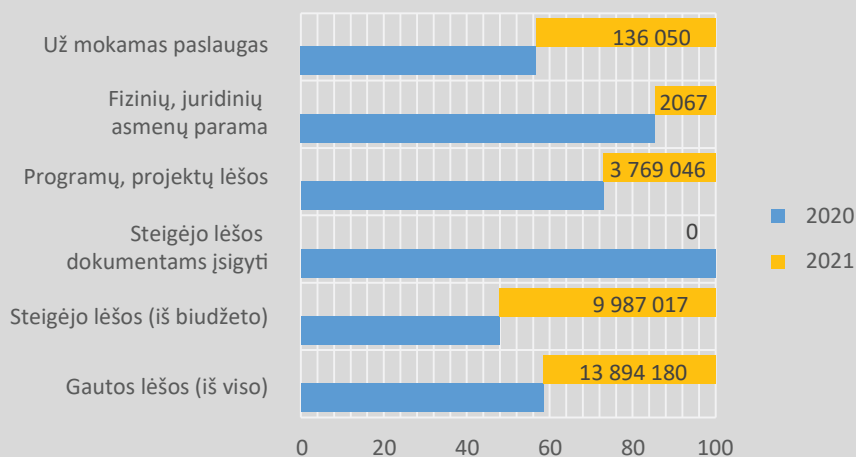
2021 m. Nacionalinei bibliotekai skirta 28,86 proc. mažiau lėšų nei prieš metus – 13 894 180 eurų. Tai sudarė 13,6 proc. šalies bibliotekoms skirtų išteklių (žr. 21 diagr.). 71,88 proc. metinių įplaukų sudarė steigėjo skirta suma; per metus ji išaugo 9 proc., tačiau steigėjas neskyrė pinigų dokumentams

įsigyti ir periodikos prenumeratai. Ataskaitiniais metais mažėjo ir fizinių, juridinių asmenų parama (82,82 proc.), programoms ir projektams skirtos lėšos (62,89 proc.) ir įplaukos už bibliotekos mokamas paslaugas (23,63 proc.).

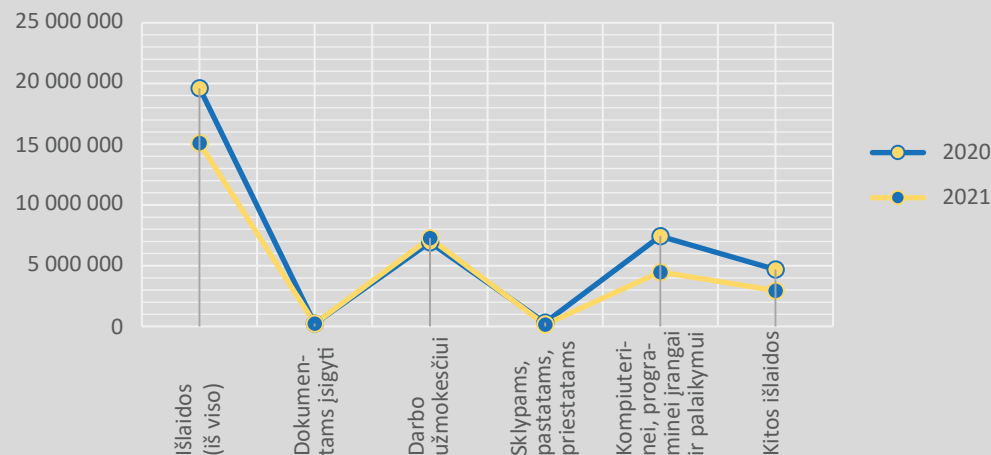
Mažiau gauta įplaukų, mažiau patirta išlaidų. 2021 m. Nacionalinės bibliotekos išlaidos buvo 23,05 proc. mažesnės nei prieš metus – 15 092 233 eurai (žr. 22 diagr.). Per metus labiausiai (50 proc.) mažėjo išlaidos pastatų priežiūrai ir automatizacijai (kompiuterinei įrangai ir jos palaikymui; 39,78 proc.). Lėšos darbo užmokesčiui išaugo beveik

5 proc., jos sudarė 48,17 proc. visų metinių išlaidų (2020 m. – 35,33 proc.). Nors dokumentams įsigyti skirta šiek tiek mažiau nei prieš metus, didžiausia šių išlaidų dalis (57 518 eurų) buvo skirta knygoms įsigyti (2020 m. – 17 375 eurų). Periodikos prenumeratai išlaidos sumažėjo beveik 33 proc., o elektroniniams leidiniams skirta 4,57 proc. mažiau nei 2020 metais. Ataskaitiniais metais dokumentams įsigyti išlaidos vienam registruotam vartotojui vidutiniškai sudarė 17,33 euro (2020 m. – 17,26 euro), iš jų elektroniniams leidiniams – 11,2 euro (2020 m. – 11,67).

21 diagrama. Nacionalinės bibliotekos lėšos (eurais) 2020–2021 m.

22 diagrama. Nacionalinės bibliotekos išlaidos 2020–2021 m. (proc.)

Lietuvos aklųjų biblioteka

2021 m. Lietuvos aklųjų bibliotekos (toliau – LAB) tinklą sudarė centrinė biblioteka, Vilniuje turinti 19 paslaugų punktų (2020 m. – 18), ir penki padaliniai didžiuosiuose miestuose: Kauno filialas, turintis 34 paslaugų punktus (2020 m. – 26), Klaipėdos – 27 (2020 m. – 23), Šiaulių – 32 (2020 m. – 29), Panevėžio – 34 (2020 m. – 27) ir filialas Ukmergėje. Silpnaregiai ir neregiai aptarnaujami 146 (2020 m. – 123) paslaugų punktuose viešosiose bibliotekose, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos skyriuose, globos įstaigose.

Lietuvos aklųjų biblioteka. 5 filialai

242 842 fiz. vnt. dokumentų

3910 registruotų vartotojų

46 profesionalūs bibliotekininkai

14 586 apsilankymai

66 kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams

Išduota 87 495 fiz. vnt. dokumentų

Dokumentų fondas

2021 m. LAB tinklo dokumentų fondą sudarė 242 842 fiz. vnt., per metus sumažėjo 6,73 proc., o per pastaruosius penkerius – 17,15 procento. Didžiausią LAB fondo dalį (60,5 proc.) sudaro garso ir regimieji dokumentai, 28,82 proc. – knygos ir serialiniai leidiniai, 9,6 proc. – elektroniniai dokumentai fizinėse laikmenose, 0,58 proc. –

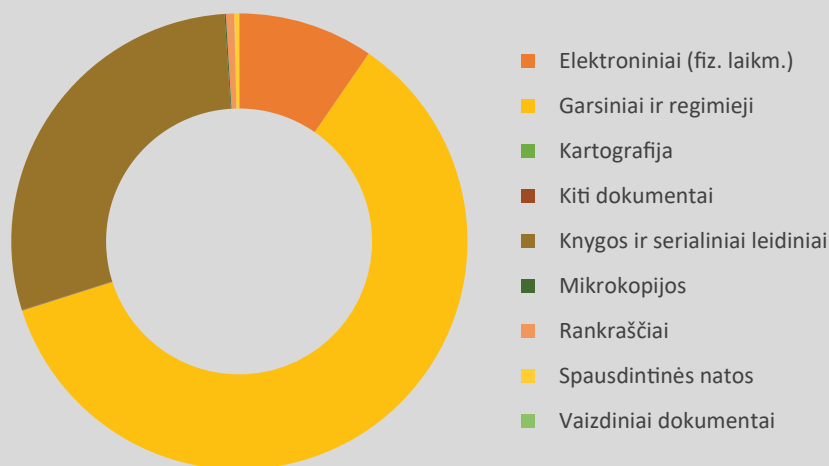
rankraščiai, 0,34 proc. – spausdintinės natos (23 diagr.).

Didžiausia fondo dalis (24,59 proc. dokumentų) saugoma pagrindinėje Vilniaus bibliotekoje. Kauno filialui priklausė 19,88 proc., Panevėžio – 18,24 proc., Šiaulių – 16,28 proc., Klaipėdos – 17,26 proc.

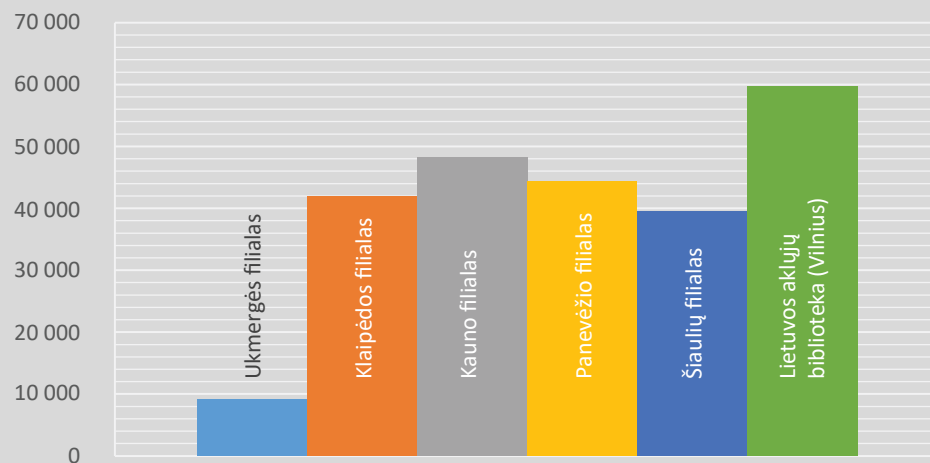
dokumentų. Mažiausiai jų Ukmergės filiale – 3,74 proc. (žr. 24 diagr.).

2021 m. nauji leidiniai sudarė 2,63 proc. dokumentų fondo. Nurašyta 9,16 proc. dokumentų. Daugiausiai Ukmergės filiale – čia atsisakyta 40,04 proc. 2020 m. turėto fondo, o nauji leidiniai sudarė 3,09 procento. Šiaulių

23 diagrama. LAB tinklo dokumentų fondas pagal rūšis 2021 m.

24 diagrama. LAB tinklo dokumentų fondo pasiskirstymas bibliotekose 2021 m.

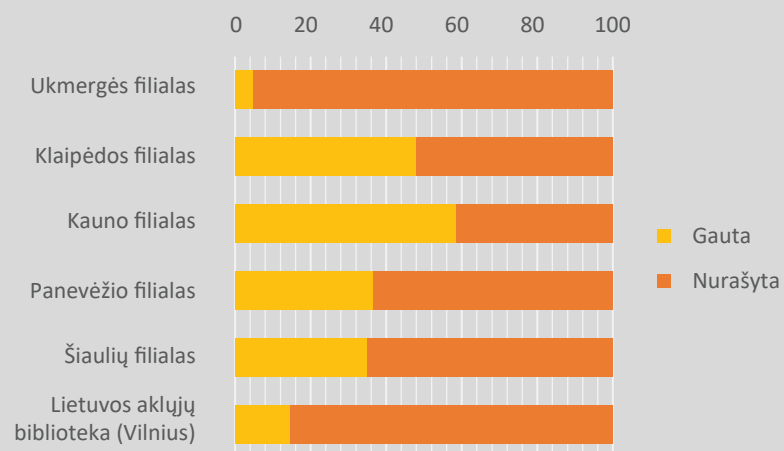
filiale nurašyta 18,13 proc. metų pradžioje turėto fondo, o naujai gauti leidiniai jį papildė 3,61 procento. Tik Kauno filiale ataskaitiniais metais gauta daugiau leidinių nei nurašyta (žr. 25 diagr.). Nors 2021 m. aklųjų ir silpnaregių bibliotekų tinklo registruotų vartotojų daugėjo, jiems teko mažiau dokumentų. 2021 m. registruotam LAB tinklo vartotojui vidutiniškai teko 62 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 80).

Registruoti vartotojai

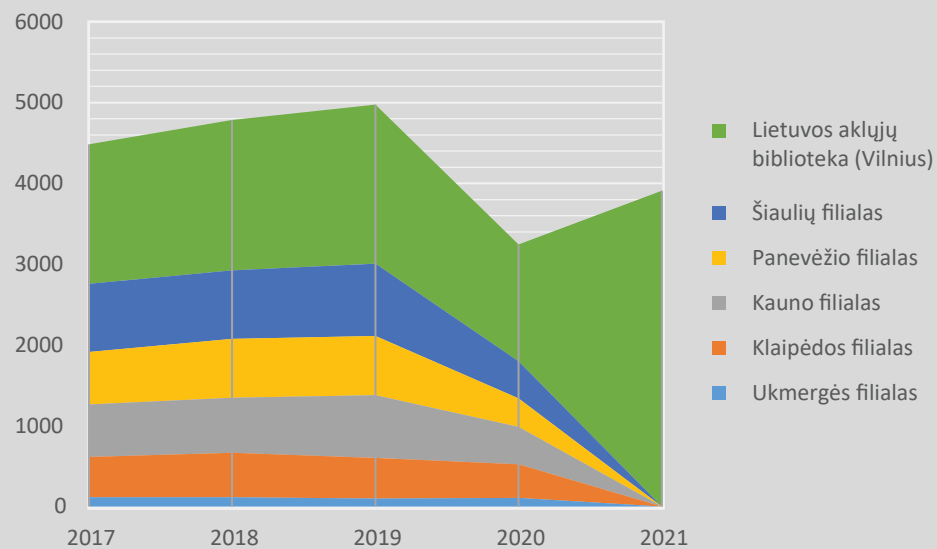
2021 m. LAB tinklo paslaugomis naudojosi 3910 vartotojų – 0,40 proc. registruotų šalies bibliotekose (2020 m. – 0,31 proc.). Vienai šio tinklo bibliotekai⁵ vidutiniškai teko po 652 registruotus vartotojus (2020 m. – 541). Galima teigti, kad tai vienintelis šalyje bibliotekų tinklas, kuriame per metus išaugo (20,46 proc.) registruotų vartotojų. Tačiau pastaruosius penkerius metus LAB tinkle jų sumažėjo 12,84 procento. Nėra galimybės Lietuvos aklųjų bibliotekos registruotų vartotojų duomenų analizuoti pagal teritorinę priklausomybę – diegiant naują LIBIS programinę įrangą atsirado trikdžių, tad LAB filialai neturėjo galimybės atskirai pateikti šių duomenų (žr. 26 diagr.).

⁵ Vilniaus centrinei ir penkiems filialams

25 diagrama. **Gautų ir nurašytų dokumentų santykis LAB tinkle 2021 m.**

26 diagrama. **Registruotų vartotojų dinamika LAB tinkle 2020–2021 m.**

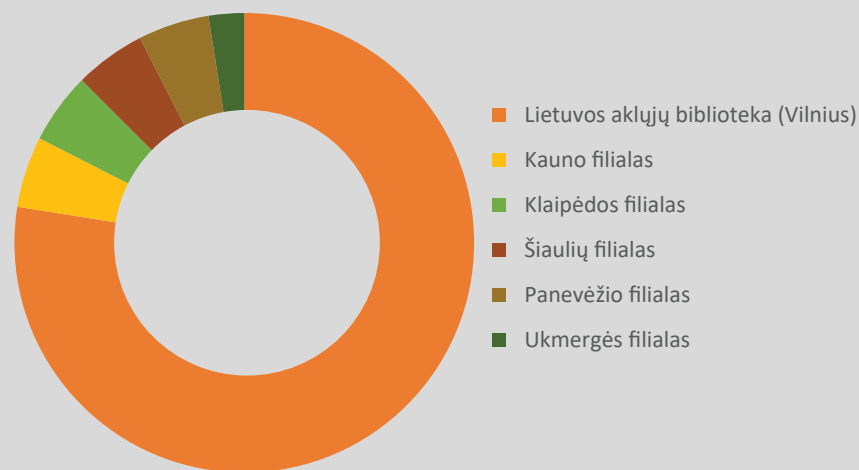
Darbuotojai

2021 m. LAB tinklo bibliotekose 69 darbuotojai (2020 m. – 64) dalijosi 53,13 viso etato ekvivalento (2020 m. – 50,5 VEE). 46 profesionaliems bibliotekininkams buvo skirta 40 VEE (2020 m. – 36 VEE), jie sudarė 66,66 proc. tinklo darbuotojų (2020 m. – 62,5 proc.). 77 proc. profesionalių bibliotekininkų dirbo centrinėje bibliotekoje Vilniuje, po 5 proc. Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio filialuose ir 3 proc. (vienas bibliotekininkas) – Ukmergės filiale (žr. 27 diagr.). Filialų bibliotekininkai dirbo visą darbo dieną, centrinės Vilniaus (26 ir 11 bibliotekininkų) – ne visą.

Ataskaitiniais metais 17,14 proc. padaugėjo bibliotekininkų, turinčių aukštąjį išsilavinimą. Vienas iš jų bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą įgijo 2021 metais. Kaip ir prieš metus, aukštesnįjį išsilavinimą turėjo keturi bibliotekininkai, kitą – vienas. 2021 m. 93,48 proc. bibliotekininkų dalyvavo kvalifikacijos kėlimo mokymuose. Savanorių, kaip ir prieš metus, LAB tinklo bibliotekose nebuvo.

Ataskaitiniais metais, padaugėjus registruotų vartotojų, vienam LAB tinklo profesionalaus bibliotekininko VEE vidutiniškai teko po 98 registruotus vartotojus (2020 m. – 90), 365 lankytojus (2020 m. – 940) ir 2187 fiz. vnt. išduotų dokumentų (2020 m. – 9095 fiz. vnt.).

27 diagrama. **Profesionaliems bibliotekininkams skirtų VEE paskirstymas LAB tinklo bibliotekose 2021 m.**

Dokumentų išduotis

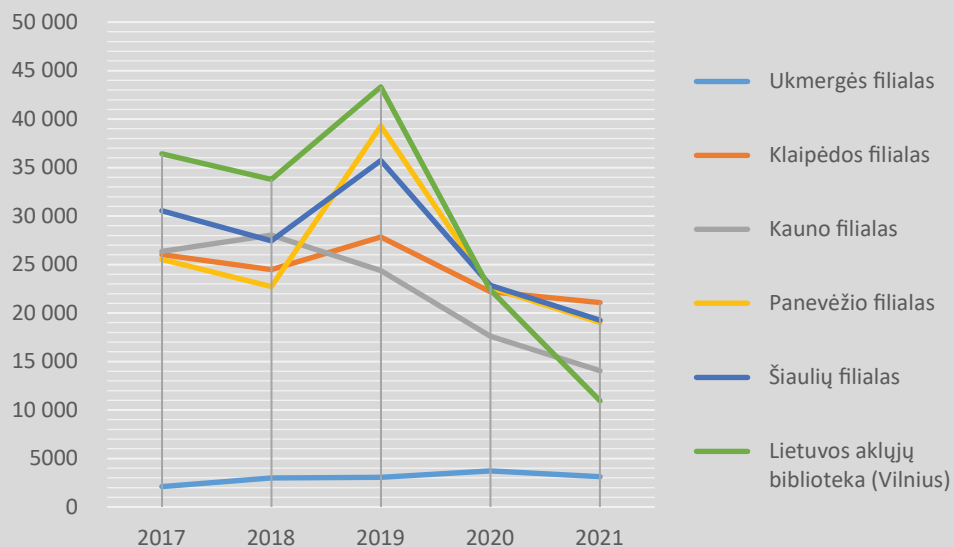
Per pastaruosius penkerius metus dokumentų išduotis LAB tinkle sumažėjo 40,47 procento. Ukmergės filiale išduodamų vartotojams

dokumentų nuo 2017 m. išaugo 48,68proc., kituose mažėjo (žr. 28 diagr.).

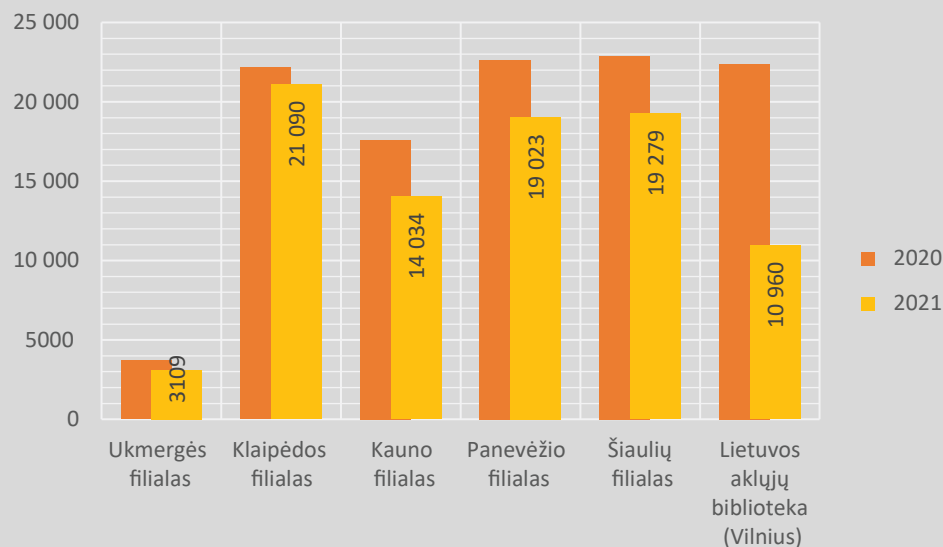
2021 m. LAB tinklo bibliotekose išduota 87 495 fiz. vnt. dokumentų – 21,46 proc. mažiau nei prieš metus. Vidutiniškai vienam registruo-

tam tinklo vartotojui išduota po 22,38 fiz. vnt. dokumento (2020 m. – 34,32 fiz. vnt.). Per pastaruosius dvejus metus dokumentų išduotis labiausiai mažėjo (51,04 proc.) Vilniaus centrinėje bibliotekoje. Klaipėdos filiale išduočių sumažėjo 4,93 procento (žr. 29 diagr.).

28 diagrama. Vartotojams išduotų dokumentų (fiz. vnt.) dinamika LAB tinkle 2017–2021 m.

29 diagrama. Vartotojams išduotų dokumentų (fiz. vnt.) dinamika LAB tinkle 2020–2021 m.

Mažėjo ne tik fizinių dokumentų išduočių. Mažiau atsisiūsta dokumentų naudojantis bibliotekų elektroninėmis paslaugomis. Pastarųjų per metus sumažėjo beveik 10 proc., tačiau vartotojai atsisiuntė 15 proc. daugiau dokumentų, nei jiems buvo išduota fiziškai (žr. 30 diagr.).

Ataskaitiniais metais registruotas LAB tinklo vartotojas atsisiuntė vidutiniškai 26 turinio vienetų (2020 m. – 35).

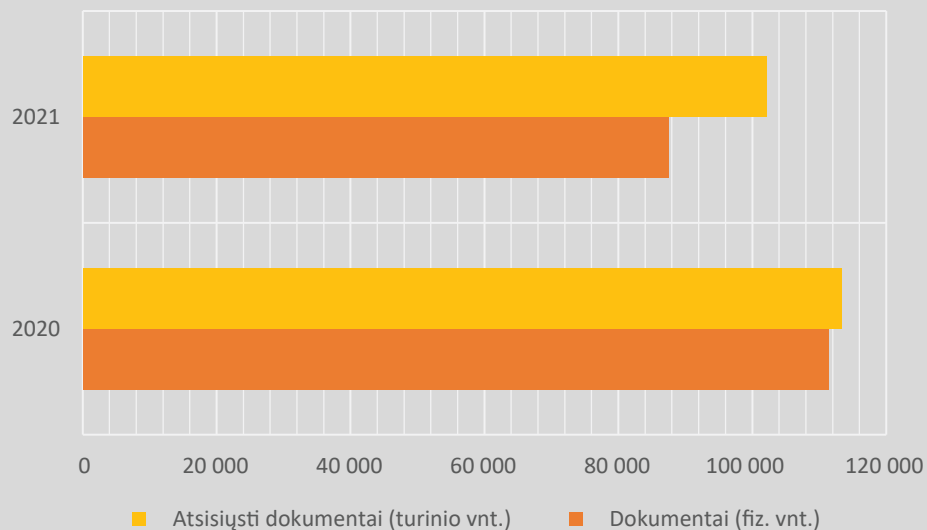
Apsilankymai / lankytojai

2021 m. LAB tinkle labai sumažėjo (56,91 proc.) apsilankymų / lankytojų – tai didžiausias nuosmukis per pastaruosius penkerius metus. 2017 m. LAB tinklas sulaukė 56 146 lankytojų, 2021 m. apsilankyta 14 586 kartus – 74 proc. mažiau (žr. 31 diagr.).

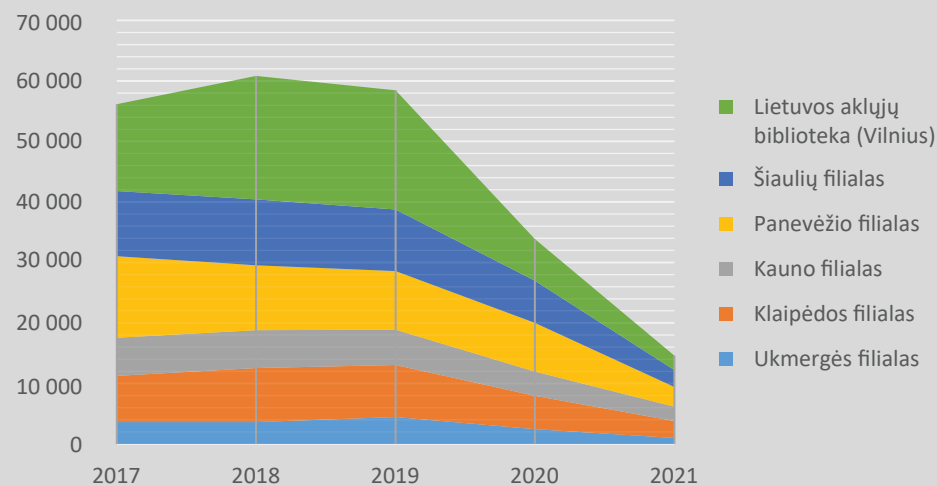
Ataskaitiniais metais registruotas LAB tinklo vartotojas vidutiniškai apsilankė bibliotekoje 3,73 karto (2020 m. – 10,43). 2020 m. per dieną LAB tinkle vidutiniškai apsilankė 134, 2021 m. – 58 lankytojai⁶. Labiausiai apsilanky-

⁶ Neįskaitomos šventinės ir nedarbo dienos.

30 diagrama. Dokumentų (fiz. vnt.) išduotis ir vartotojų atsisiūstų turinio vnt. santykis LAB tinkle 2020–2021 m.

31 diagrama. Apsilankymų / lankytojų dinamika LAB tinkle 2017–2021 m.

mų mažėjo Vilniaus centrinėje bibliotekoje – nuo 2020 m. 65,40 procento. Darbo dieną ši biblioteka vidutiniškai sulaukdavo 9 lankytojų (2020 m. – 27; žr. 32 diagr.).

Fizinių apsilankymų aklyjū bibliotekose mažėja, tačiau ne pirmus metus daugėja virtualių apsilankymų bibliotekų svetainėse. Būtina paminėti, kad fizinių apsilankymų LAB tinkle skaičius sudarė tik 8 proc. visų virtualių kreipčių į bibliotekų svetaines. Per metus virtualių apsilankymų padau-

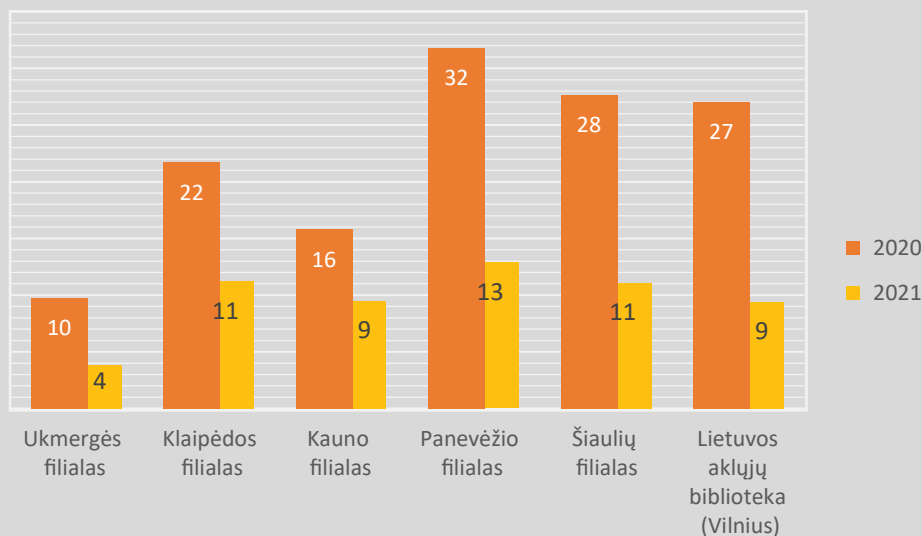
gėjo 21,74 proc., o nuo 2017 m. – 4 kartus (žr. 33 diagr.). 2017 m. registruotas LAB tinklo vartotojas šia bibliotekos elektronine paslauga vidutiniškai pasinaudojo beveik 11 kartų, o 2021 m. – 48 kartus.

Vartotojų mokymams naudotis bibliotekų paslaugomis ir kompiuterine įranga skirta 216 valandų – penkis kartus daugiau negu 2020 m. (40 val.). Vidutiniškai vienam registruotam vartotojui mokytis skirta po 3,31 min. (2020 m. – 0,74 min.).

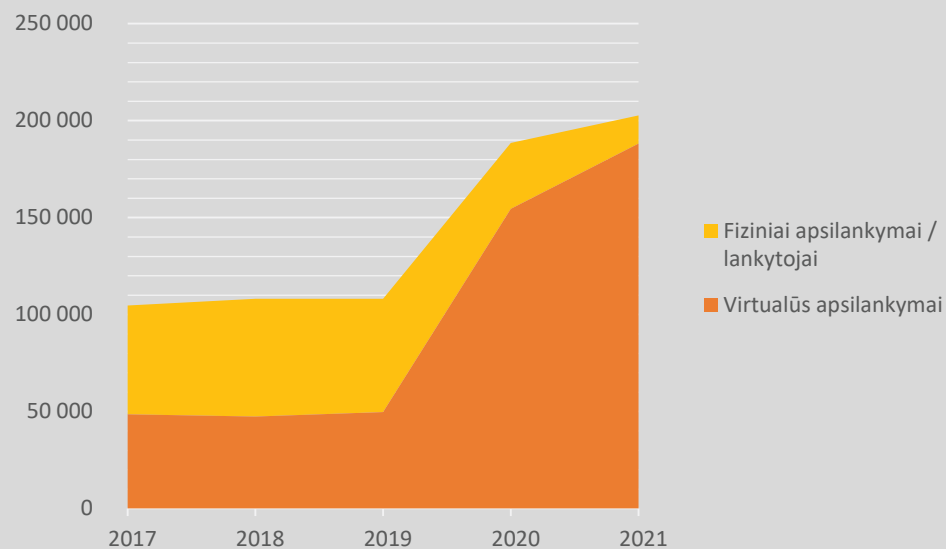
2021 m. LAB tinklas gavo 1350 informacinių užklausų, per metus jų išaugo 27,67 procento. Ataskaitiniais metais įvykdyta 97 proc. užklausų, apie 10 proc. jų gauta elektroninėmis priemonėmis (2020 m. – 13 proc.).

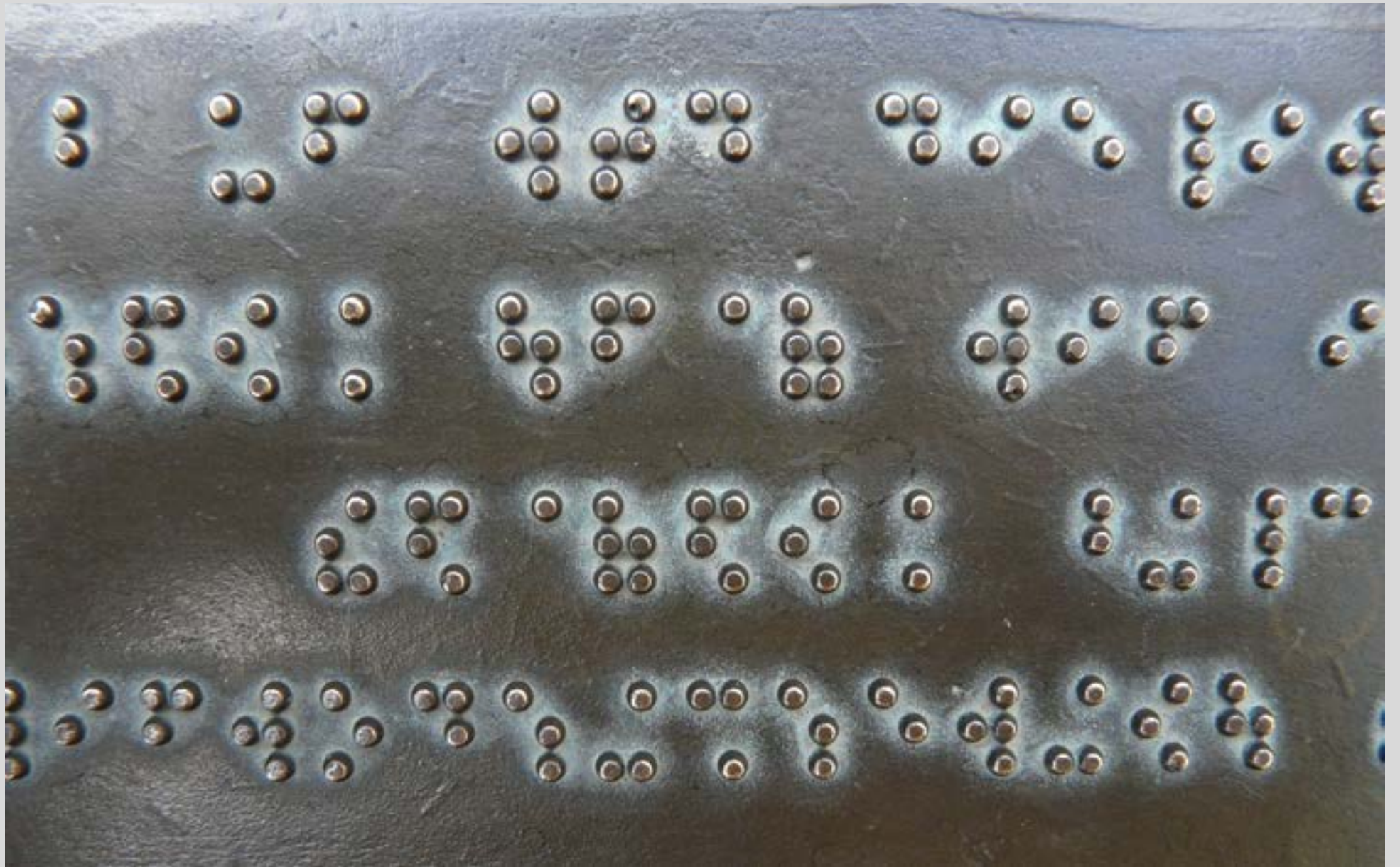
2021 m. iš kitų bibliotekų užklausų negauta, tačiau 22,73 proc. išaugo užklausų kitoms bibliotekoms naudojantis tinklo tarpbibliotekinio abonemento paslaugomis. Šimtas registruotų LAB tinklo vartotojų per TBA gavo vidutiniškai 7,56 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 7,46 fiz. vnt.).

32 diagrama. Vidutinis dienos lankytojų skaičius LAB tinkle 2020–2021 m.

33 diagrama. Fizinių ir virtualių apsilankymų pokytis LAB tinkle 2017–2021 m.

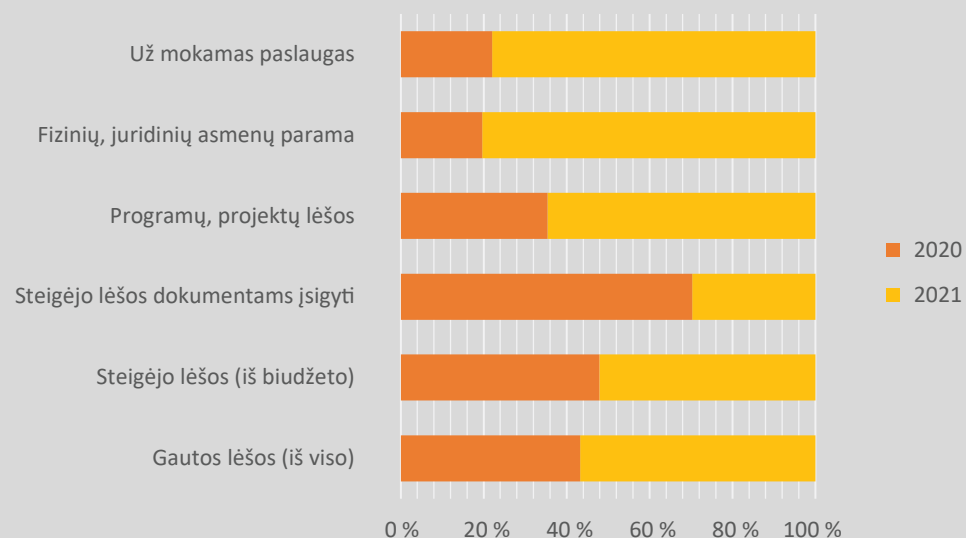

Lėšos ir išlaidos

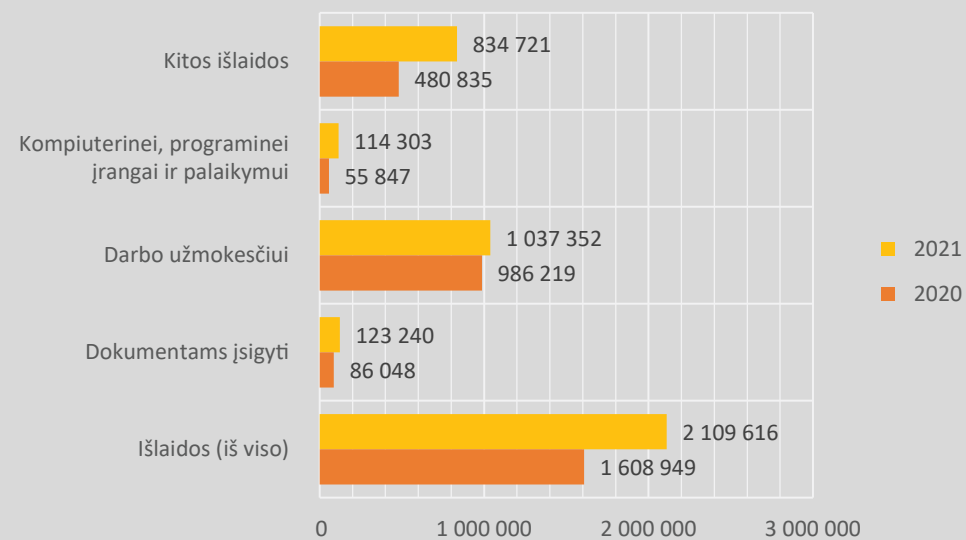
2021 m. LAB tinklo įplaukos sudarė 2 109 616 eurų – 31,12 proc. daugiau nei prieš metus (1 608 949 eurų). Įplaukos šioms bibliotekoms augo ne pirmus metus, per pastaruosius penkerius jos išaugo 135,16 procento. Steigėjo biudžetinės lėšos sudarė 1 238 500 eurų – 8,90 proc. daugiau nei prieš metus. 0,59 proc. įplaukų gauta iš fizinių, juridinių asmenų, programų ir projektų lėšos per metus augo 82,51 proc. ir sudarė 18,26 proc. visų ataskaitiniais metais gautų lėšų (žr. 34 diagr.).

2021 m. proporcingai augo ir išlaidos. LAB tinklas išleido lygiai tiek, kiek gavo įplaukų – kaip minėta, 31,12 proc. daugiau nei 2020 metais. Darbo užmokesčiui išleista 5,18 proc. daugiau nei prieš metus; tam skirta 49,17 proc. metinių išlaidų (2020 m. – 61,3 proc.). Dokumentams įsigyti skirta 123 240 eurų – 43,22 proc. daugiau nei prieš metus (123 240 eurų); iš jų knygoms įsigyti skirta 18,29 proc., periodikos prenumeratai – 1,07 proc. (57,73 proc. mažiau nei 2020 m.), elektroniniams leidiniams – 77,99 proc. (29,64 proc. daugiau nei 2020 m.). Per metus dvigubai išaugo išlaidos automatizacijai: kompiuterinei įrangai ir jos palaikymui teko 5,42 proc. metinių išlaidų; kitos su bibliotekų veikla susijusios išlaidos sudarė 834 721 eurų (73,60 proc. daugiau nei prieš metus; žr. 35 diagr.).

34 diagrama. LAB tinklo gautų lėšų pokytis 2020–2021 m.

35 diagrama. LAB tinklo išlaidų pokytis 2020–2021 m.

Apskričių viešosios bibliotekos

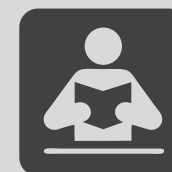
2021 m. Lietuvoje veikė penkios apskričių viešosios bibliotekos (toliau – AVB). Kiekviena iš jų aptarnauja dviejų priskirtų apskričių gyventojus: [Kauno apskrities viešoji biblioteka](#) (toliau – Kauno AVB) Kauno ir Marijampolės; [Klaipėdos apskrities levos Simonaitytės viešoji biblioteka](#) (toliau – Klaipėdos AVB) Klaipėdos ir Tauragės; [Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka](#) (toliau – Panevėžio AVB) Panevėžio ir Utenos; [Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka](#) (toliau – Šiaulių AVB) Šiaulių ir Telšių; [Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka](#) (toliau – Vilniaus AVB), 2021 m. turėjusi ir [Vilniaus žydų viešosios bibliotekos filialą](#), aptarnauja Alytaus ir Vilniaus apskričių gyventojus. Skiriasi ne tik bibliotekų teritorijos, bet ir dydis bei dokumentų fondas.

5 apskričių viešosios bibliotekos

4 063 630 fiz. vnt. dokumentų

39 524 registruoti vartotojai

391 profesionalus bibliotekininkas

535 360 apsilankymų / lankytojų

328 kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams

Išduota 720 566 fiz. vnt. dokumentų

2021 m. bendrą apskričių viešųjų bibliotekų fondą sudarė 4 063 630 fiz. vnt. dokumentų, per metus jų sumažėjo 1,65 proc., o per pastaruosius penkerius – 5,31 procento. Atkreiptinas dėmesys, kad 0,66 proc. šio bibliotekų tinklo dokumentų buvo skaitmeninėse laikmenose (2020 m. – 0,63 proc.). Ataskaitiniais metais didžiausią AVB dokumentų fondo dalį tradiciškai sudarė knygos ir serialiniai leidiniai – 85,04 proc., spausdintinės natos – 4,40 proc., garso ir regimieji dokumentai – 2,24 proc., vaizdo dokumentai – 0,97 proc.,

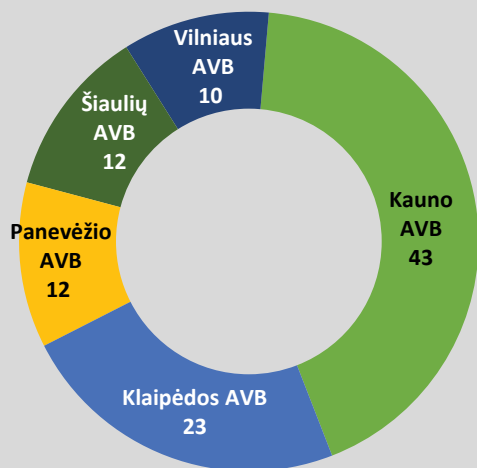
rankraščiai – 0,75 procento. 2021 m. bendras AVB tinklo dokumentų fondas sudarė 8,43 proc. šalies bibliotekų fondo (2020 m. – 8,40 proc.).

Per metus, nors ir nevienodai, mažėjo visų penkių apskričių viešųjų bibliotekų dokumentų fondai. Šiaulių AVB dokumentų fondas beveik nesikeitė – mažėjo 0,01 proc., daugiau sumažėjo Kauno AVB – 2,75 procento. 2021 m. didžiausia AVB fondo dalis priklausė Kauno AVB – čia ataskaitiniais metais buvo

sukaupta 1 735 592 fiz. vnt., mažiausiai dokumentų – Vilniaus AVB fonduose (žr. 36 diagr.).

Keičiantis fondų dydžiams, keitėsi ir dokumentų kiekis vienam bibliotekai priskirtos teritorijos gyventojui. 2021 m. daugiausiai dokumentų teko Kauno AVB teritorijos gyventojui – 2,48 fiz. vnt. (2020 m. – 2,55), mažiausiai, kaip ir prieš metus, Vilniaus AVB teritorijos gyventojui – 0,44 fizinio vieneto. Per metus šis rodiklis kiek augo tik Panevėžio (1,43 fiz. vnt.) ir Šiaulių (1,24 fiz. vnt.) AVB (žr. 7 lent.).

36 diagrama **Dokumentų fondo pasiskirstymas (proc.) AVB tinkle 2021 m.**

7 lentelė. **Dokumentų kiekis (fiz. vnt.) priskirtos teritorijos gyventojui AVB tinkle 2020–2021 metais.**

Biblioteka	Dokumentų (fiz. vnt.) gyventojui		Dokumentų (fiz. vnt.) registruotam vartotojui	
	2020	2021	2020	2021
Kauno AVB	2,55	2,48	165,53	216,81
Klaipėdos AVB	2,35	2,31	97,21	120,04
Panevėžio AVB	1,41	1,43	40,45	55,69
Šiaulių AVB	1,23	1,24	77,07	100,10
Vilniaus AVB	0,44	0,44	36,49	40,95

Fondo kaitą parodo įsigytų ir pašalintų dokumentų santykis. 2021 m. AVB fondas pasipildė 61 065 fiz. vnt. – 3,27 proc. mažiau negu prieš metus (63 128 fiz. vnt.). Šimtui šalies gyventojų vidutiniškai teko 2,18 fiz. vnt. naujų dokumentų (2020 m. – 2,26 fiz. vnt.), o vienam registruotam AVB tinklo vartotojui – 1,55 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 1,25 fiz. vnt.), tačiau konkrečių bibliotekų rodikliai skiriasi (žr. 8 lent.).

Atkreiptinas dėmesys, kad per metus šioks toks naujų dokumentų padaugėjimas fiksuojamas tik dėl to, kad sumažėjo registruotų vartotojų. 2021 m. naujai gauti dokumentai papildė apskričių viešųjų bibliotekų fondus 1,50 proc., o 2020 m. – 1,53 procento.

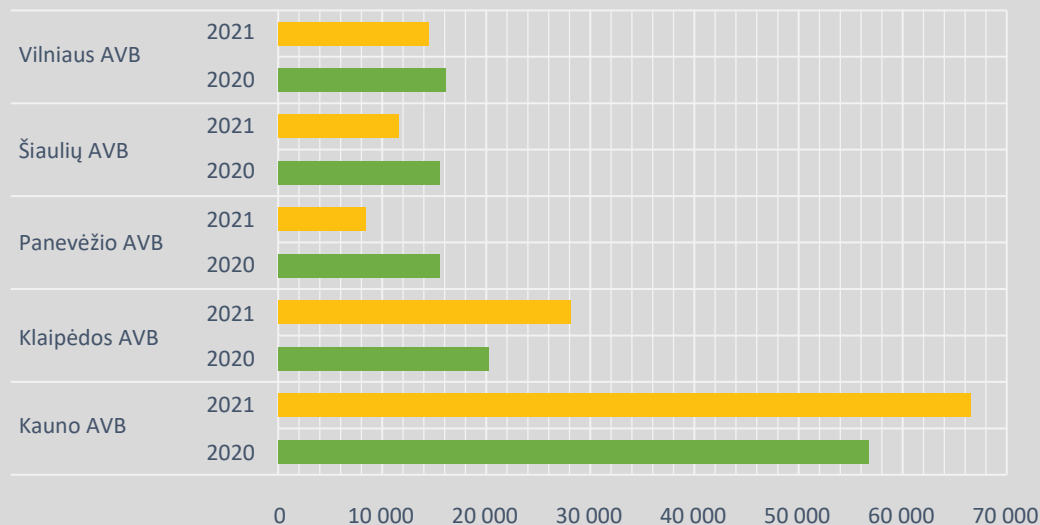
2021-aisiais nurašyta 3,13 proc. metų pradžioje turėto AVB fondo – 4,06 proc. daugiau nei prieš metus. Daugiausia nurašyta knygų – 123 723 fiz. vnt., tai yra 95,80 proc. visų nurašytų dokumentų, garso ir vaizdo dokumentų nurašyta 1,79 procento.

Įvairiose apskričių viešosiose bibliotekose nurašytų dokumentų kiekis skiriasi. Kauno AVB 2021 m. nurašyta 3,73 proc. metų pradžioje turėto fondo, Panevėžio AVB – 1,77 proc. (žr. 37 diagr.).

8 lentelė. **Naujai gauti dokumentai (fiz. vnt.) registruotam vartotojui AVB tinkle 2020–2021 metais.**

Biblioteka	Naujai gautų dokumentų (fiz. vnt.) 100 gyventojui		Naujai gautų dokumentų (fiz. vnt.) registruotam vartotojui	
	2020	2021	2020	2021
Kauno AVB	3,07	2,49	1,99	2,18
Klaipėdos AVB	2,74	3,00	1,14	1,56
Panevėžio AVB	2,35	2,51	0,67	0,98
Šiaulių AVB	2,83	2,96	1,77	2,39
Vilniaus AVB	1,20	1,19	0,98	1,12

37 diagrama. **Dokumentų nurašymai AVB tinkle 2020–2021 m.**

Per pastaruosius penkerius metus visose AVB dokumentų nurašyta daugiau nei gauta (žr. 38 diagr.). AVB fondas papildytas 301 887 fiz. vnt. dokumentų, o nuo 2017 m. nurašyta 585 714 fiz. vnt. – beveik dvigubai daugiau nei gauta. Per penkerius metus naujai gauti dokumentai sudarė 48,46 proc. nurašytų dokumentų.

Registruoti vartotojai

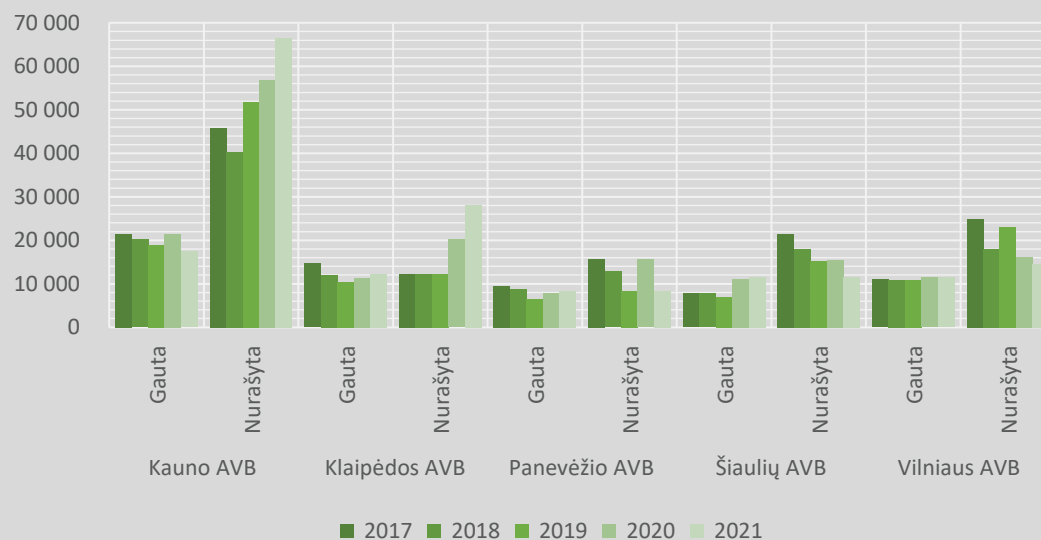
2021 m. AVB registruoti 39 524 vartotojai – 4,08 proc. visų registruotų šalies bibliotekose. Per metus AVB tinklo vartotojų sumažėjo 21,44 procento. 2020 m. 1,80 proc. šalies gyventojų buvo šio tinklo registruoti vartotojai, ataskaitiniais metais – 1,41 procento. Nuo 2020 m. AVB tinkle 24,69 proc. mažėjo perregistruotų vartotojų, 3,51 proc. mažiau registruota naujų. Vaikų iki 14 metų per metus sumažėjo 12,54 procento.

Per metus mažiausiai registruotų vartotojų (11,54 proc.), mažėjo Vilniaus AVB, beveik trečdalis registruotų vartotojų (27,37 proc.) neteko Panevėžio AVB. Iš esmės taip atsitiko dėl pasaulį užklupusios COVID-19 pandemijos, be to, mažėjant bibliotekų tinklui, šios paslaugos prasčiau prieinamos gyventojams. Atkreiptinas dėmesys, kad nuolatinių gyventojų Kauno, Klaipėdos ir Vilniaus apskrityse per metus šiek tiek daugėjo (vidutiniškai po 0,34 proc.), bet

registruotų vartotojų šių apskričių AVB mažėjo vidutiniškai po 19,21 procento (žr. 9 lent.).

Per pastaruosius penkerius metus – nuo 2017-ųjų registruotų vartotojų mažėjimas dar akivaizdesnis. 2017 m. AVB tinkle registruoti 68 706 vartotojai, o, kaip minėta, 2021 m. – 39 524 (42,47 proc.) mažiau, tačiau vienintelėje Vilniaus AVB, pastarųjų penkerių metų duomenimis, registruotų vartotojų padaugėjo

38 diagrama. **Gautų ir nurašytų dokumentų dinamika 2017–2021 m. AVB tinkle**

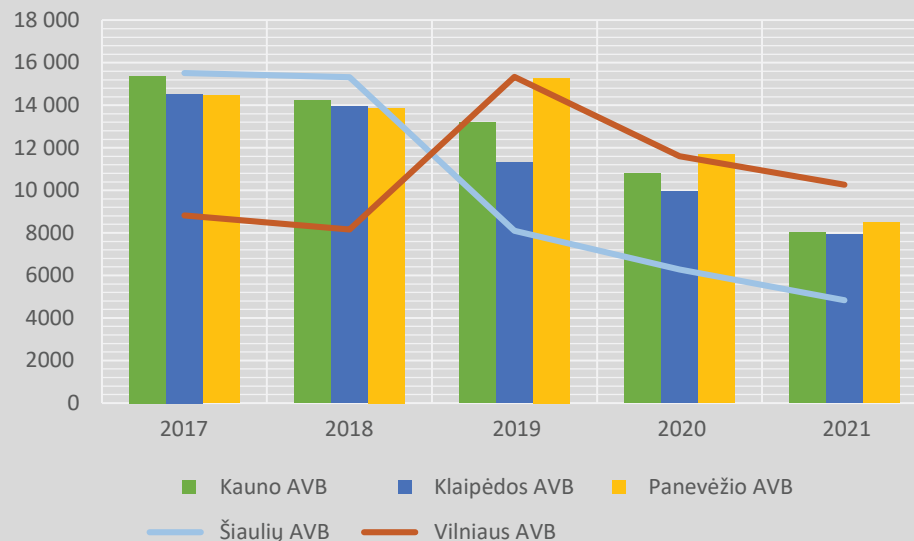

9 lentelė. AVB tinklo paslaugomis besinaudojantys gyventojai (proc.)

Bibliotekos	Gyventojų sutelkimo procentas	
	2020	2021
Kauno AVB	1,54	1,42
Klaipėdos AVB	2,41	1,92
Panevėžio AVB	3,48	2,56
Šiaulių AVB	1,6	1,24
Vilniaus AVB	1,22	1,07

16,34 proc., o kitose tinklo bibliotekose drastiškai mažėjo, pavyzdžiui, Šiaulių AVB per penkerius metus sumažėjo 68,86 procento (žr. 39 diagr.).

39 diagrama. Registruotų vartotojų pokytis AVB tinkle 2017–2021 m.

Darbuotojai

2021 m. AVB darbo užmokesčiui buvo skirta 573 VEE (2020 m. – 574 VEE), dirbo 558 darbuotojai, iš jų 391 profesionalus bibliotekininkas, 90 kvalifikuotų specialistų, 77 techniniai darbuotojai. Ataskaitiniais metais 405 VEE (2020 m. – 399,5 VEE) teko profesio-

naliams bibliotekininkams. Per metus AVB padaugėjo vienu darbuotoju, bet skiriamų etatų sumažėjo 1 VEE.

340 profesionalių bibliotekininkų turėjo aukštąjį išsilavinimą, 44 – aukštesnįjį, 7 – vidurinį.

Ataskaitiniais metais 5,26 proc. mažėjo profesionalių bibliotekininkų, turinčių bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą, jie sudarė 38,71 proc. tinklo personalo (2020 m. – 40,93 proc.). 175 bibliotekininkai profesinių įgūdžių įgijo ilgą laiką dirbdami bibliotekose;

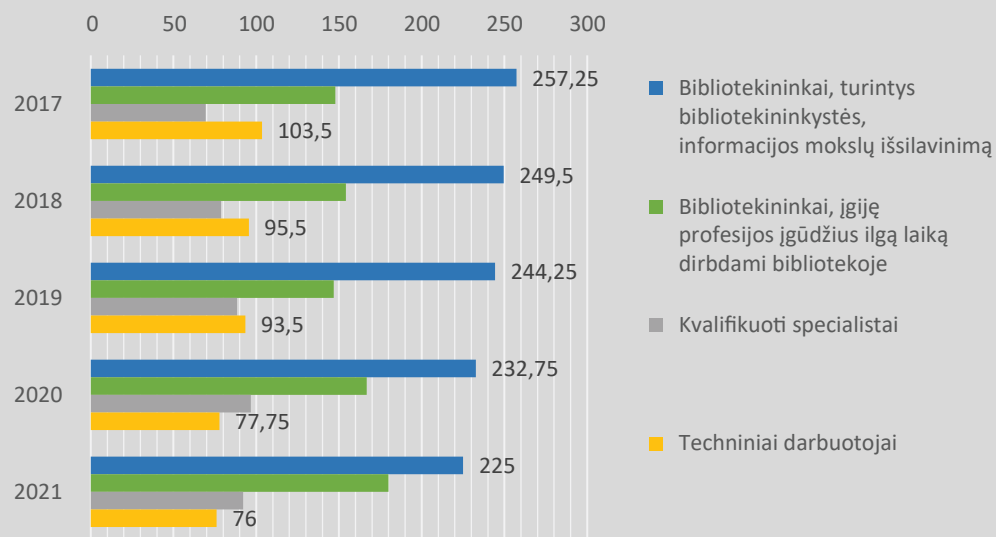
tai vienintelė ataskaitiniais metais 14,38 proc. išaugusi darbuotojų grupė (2020 m. – 153). Visą darbo laiką dirbo 202 profesionalūs bibliotekininkai (93,52 proc.), ne visą – 14 (6,48 proc.). 2021 m. AVB tinkle 6,25 proc. mažėjo kvalifikuotų specialistų ir 3,75 proc. techninių darbuotojų.

Nuo 2017 m. labiausiai mažėjo (26,57 proc.) etatų techniniams darbuotojams ir bibliotekininkams, turintiems bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą (12,54 proc.). Labiausiai daugėjo etatų kvalifikuotiems specialistams (32,37 proc.) ir bibliotekininkams, įgijusiems profesinius įgūdžius dirbant bibliotekoje (21,83 proc.; žr. 40 diagr.).

Atkreiptinas dėmesys, kad bendras etatų profesionaliems bibliotekininkams (turintiems bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą ir įgijusiems įgūdžius) skaičius 2017 ir 2021 m. toks pat – 405 VEE. Per penkerius metus keitėsi krūvis bibliotekininko VEE: registruotų vartotojų sumažėjo 42,47 proc., išduodamų dokumentų – 68,51 proc., o lankytojų – 53,07 proc. (žr. 10 lent.). Lentelėje akivaizdžiai matyti 2020–2021 m. ribojimų dėl COVID-19 pandemijos pasekmės.

2021 m. įvairiuose mokymuose dalyvavo 377 (96,42 proc.) profesionalių bibliotekininkų ir 74 kvalifikuoti specialistai (82,22 proc.). Savanorių AVB, kaip ir 2020 m., nesulaukė.

40 diagrama. VEE pasiskirstymas AVB tinkle 201–2021 m.

10 lentelė. AVB tinklo registruoti vartotojai, dokumentų išduotis (fiz. vnt.) ir lankytojai profesionalaus bibliotekininko VEE 2017–2021 metais.

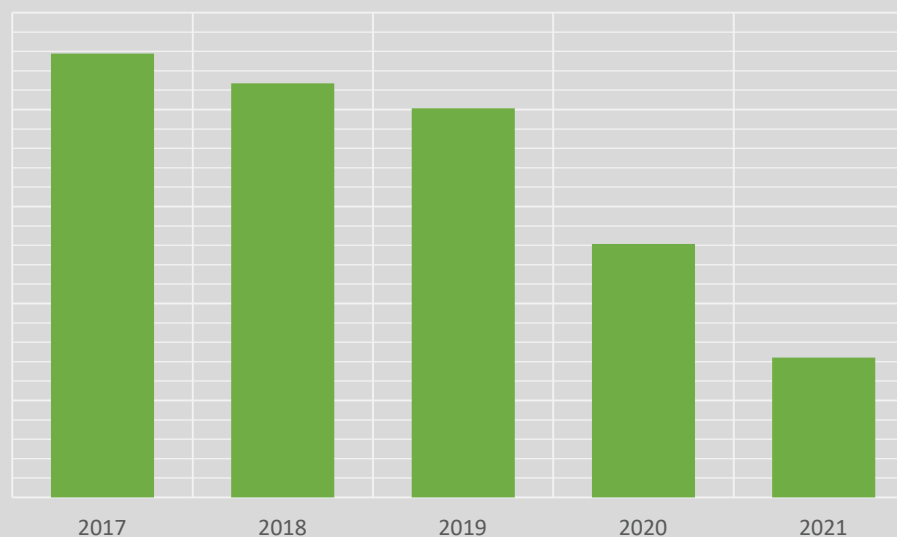
	Registruoti vartotojai	Pokytis (proc.)	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Pokytis (proc.)	Lankytojai	Pokytis (proc.)
2017	170	-3,95	5651	-7,9	2817	-4,28
2018	162	-4,71	5287	-6,44	2704	-4,01
2019	162	-0,31	5130	-2,97	2760	2,07
2020	126	-22,08	3273	-36,2	1625	-41,12
2021	98	-22,22	1779	-45,65	1322	-18,65

Dokumentų išduotis

2021 m. AVB tinklo bibliotekose vartotojams išduota 44,89 proc. dokumentų mažiau nei 2020-aisiais. Išduotys į namus sudarė 75 proc., naudotis vietoje – 25 proc. tinklo išduotų dokumentų. Apskritai pastaruosius penkerius metus mažėja AVB išduočių – minėtu laikotarpiu sumažėjo 68,51 procento (žr. 41 diagr.).

Ataskaitiniais metais AVB tinklo dokumentų apyvartos rodiklis⁷ buvo vidutiniškai 0,18 (2020 m. – 0,32), įvairių apskričių bibliotekose jis skyrėsi (žr. 8 lent.). 2020 m. tūkstančiui gyventojų AVB išduoti vidutiniškai 468 dokumentai, ataskaitiniais metais – 258 fiziniai vienetai. 2021 m. (Panevėžio AVB nepateikė dokumentų išduoties duomenų) labiausiai metinių išduočių vartotojams mažėjo Kauno AVB (-39,69 proc.), tačiau šioje bib-

41 diagrama. **Dokumentų išduočių pokyčiai AVB tinkle 2017–2021 m.**

liotekoje registruotam vartotojui daugiausiai išduota dokumentų – vidutiniškai 29 fiz. vnt., o Vilniaus AVB, kur 2021 m. išduota 20,42 proc.

mažiau dokumentų nei 2020 m., vienam registruotam vartotojui vidutiniškai teko 21 fiz. vnt. dokumentų (žr. 11 lent.).

⁷ Apskaičiuojamas dalijant dokumentų išduočių skaičių iš dokumentų fondo dydžio

Nors fizinių išduočių mažėjo, fiziniai dokumentai AVB tinkle vis dar populiareni už elektrinius. 2021 m. vartotojai, naudodamiesi AVB tinklo elektroninėmis paslaugomis, iš bibliotekų interneto svetainių, duomenų bazių, elektroninių katalogų atsisiuntė 53,26 proc. mažiau dokumentų ir 66 proc. mažiau įrašų. Ataskaitiniais metais atsisiųstų turinio vienetų skaičius sudarė 69 proc. fizinių išduočių (2020 m. – 99,42 proc.; žr. 42 diagr.). 2021 m. vienas registruotas AVB tinklo vartotojas atsisiuntė vidutiniškai 12,58 turinio vieneto (2020 m. – 25,84). Būtina paminėti, kad vartotojų atsisiųstų 159 427 dokumentų ir 198 125 įrašų turinio vienetų nurodė Klaipėdos AVB, tai beveik 72 proc. visų AVB tinklo atsisiuntimų 2021 metais. Šio rodiklio ataskaitoje neteikė Šiaulių AVB.

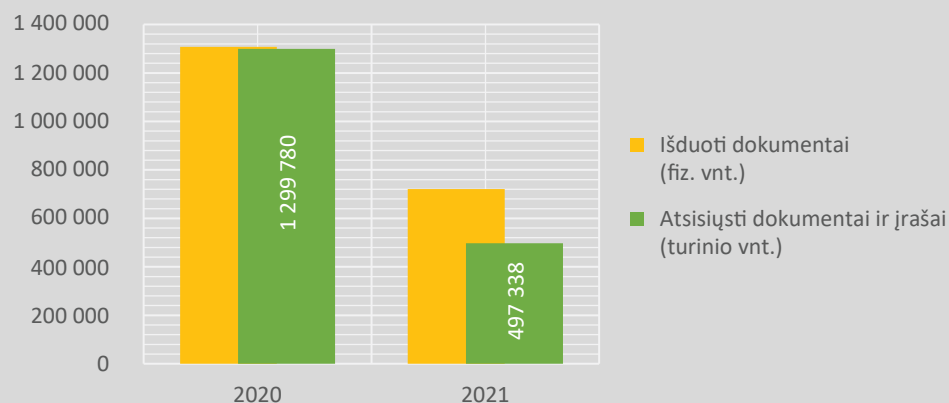
Per metus AVB tinkle 3,27 proc. mažėjo darbo vietų vartotojams – nuo 1071 iki 1036. Viena darbo vieta tinklo bibliotekose tenka vidutiniškai 2698 šalies gyventojams (2020 m. – 2609), 38 registruotiems AVB vartotojams (2020 m. – 47). Iš 2020 m. vartotojams skirtos 361 kompiuterizuotos darbo vietos liko 328, viena tokia darbo vieta dalijasi vidutiniškai 120 registruotų vartotojų (2020 m. – 139), 8523 gyventojai (2020 m. – 7740).

11 lentelė. **AVB tinklo dokumentų išduoties rodikliai 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)					
	1000 priskirtos teritorijos gyventojų		Registruotam vartotojui		Fondo apyvarta	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Kauno AVB	548	330	36	29	0,21	0,13
Klaipėdos AVB	614	380	25	20	0,26	0,16
Panevėžio AVB	635	0*	18	0*	0,45	0,00
Šiaulių AVB	489	311	31	25	0,40	0,25
Vilniaus AVB	279	220	23	21	0,63	0,50

* Šie duomenys nebuvo pateikti, nes 2021 m. perkeltant LIBIS bibliotekų duomenis į atnaujintą sistemą kilo problemų

42 diagrama. **Išduotų dokumentų (fiz. vnt.) ir vartotojų atsisiųstų turinio vienetų santykis AVB tinkle 2020–2021 m.**

Ataskaitiniais metais vartotojų mokymams naudotis bibliotekų paslaugomis ir kompiuterine įranga skirta 6085 valandų – 27,95 proc. mažiau nei prieš metus. Registruotam vartotojui vidutiniškai teko

9,24 minutės (2020 m. – 10,07 min.). Daugiausiai valandų (1969 val.) vartotojams mokytis skyrė Klaipėdos AVB – registruotam vartotojui vidutiniškai po 15 min., tačiau daugiausiai mokymų laiko teko Šiaulių AVB

registruotam vartotojui – vidutiniškai 20 min., nors valandų (1577 val.) vartotojams mokytis skirta mažiau nei Klaipėdos AVB. Vilniaus AVB laiko vartotojams mokytis skirta tiek pat kaip ir 2020 m. – 1,74 minutės.

Apsilankymai / lankytojai

2021 m. šalies AVB fiksuota 535 360 apsilankymų / lankytojų – 113 631 (17,51 proc.) mažiau negu 2020 metais. Tačiau 15,78 proc. išaugo vaikų iki 14 metų lankomumas. Jis sudarė 22,02 proc. apsilankymų apskričių AVB (2020 m. – 15,69 proc.). 2021 m. apsilankymai AVB tinkle sudarė 4,95 proc. apsilankymų šalies bibliotekose (2020 m. – 5,13 proc.). Vienai AVB tinklo bibliotekai vidutiniškai teko 107 042 apsilankymai (2020 m. – 129 798). 1000 šalies gyventojų tokioje bibliotekoje vidutiniškai apsilankė 191 kartą (2020 m. – 232), o registruotas AVB tinklo vartotojas – vidutiniškai 13,55 karto (2020 m. – 12,9).

Iš pateiktų duomenų matyti, kad lankytojų AVB tinkle per metus kito nevienodai; Šiaulių AVB sumažėjo 38,65 proc., Vilniaus AVB – 15,84 procento. Šiuo atveju išskirtinė Klaipėdos apskrities leivos Simonaitytės viešoji biblioteka – čia per metus 23,38 proc. padaugėjo apsilankymų / lankytojų. Vienas registruotas Klaipėdos AVB vartotojas

ataskaitiniais metais bibliotekoje apsilankė vidutiniškai 16,37 karto (2020 m. – 10,02) – daugiausiai iš visų penkių AVB (žr. 12 lent.).

12 lentelė. **Registruoto vartotojo apsilankymai AVB tinklo bibliotekose 2020–2021 metais**

Bibliotekos	2020	2021
Kauno AVB	11,92	11,40
Klaipėdos AVB	10,57	16,37
Panevėžio AVB	10,02	10,36
Šiaulių AVB	17,07	13,60
Vilniaus AVB	16,45	15,65

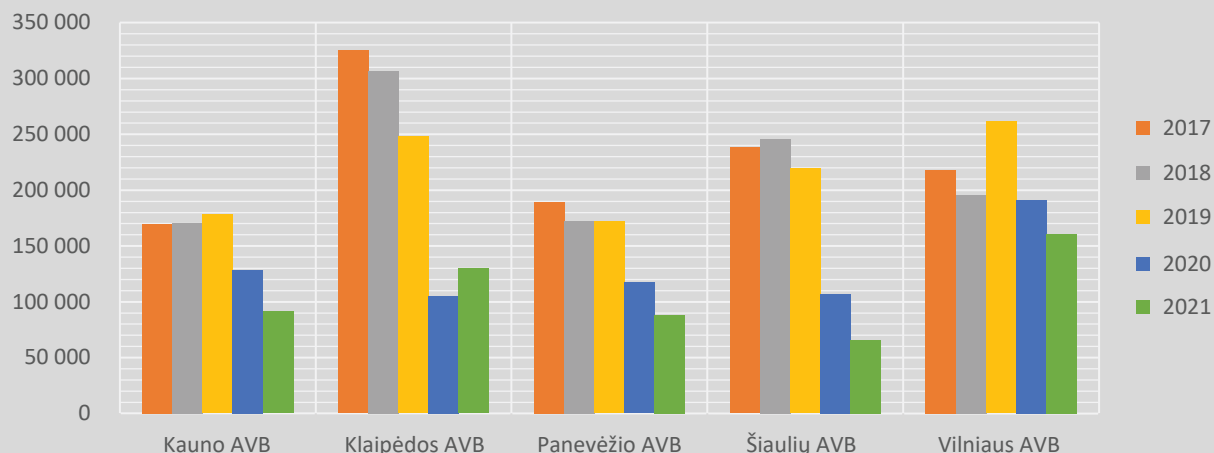
Pastarųjų penkerių metų analizė rodo, kad nuo 2017 m. AVB lankomumas sumažėjo 53,07 procento. Lankytojų srautai apskrityse pasiskirstę netolygiai. Daugiausiai – 72,41 proc. lankytojų per minėtą laikotarpį neteko Šiaulių AVB, mažiausiai (26,40 proc.) – Vilniaus AVB (žr. 43 diagr.).

2021 m. fizinių apsilankymų šalies AVB buvo mažiau, bet virtualių bibliotekų svetainėse padaugėjo 2,20 procento. Labiausiai šį rezultatą paveikė Vilniaus AVB duomenys. Šioje bibliotekoje virtualių kreipčių į svetainę per metus padvigubėjo. O Klaipėdos AVB šis rodiklis mažėjo 38,36 procento. Ataskaitiniais metais 1 078 219 virtualių apsilankymų bibliotekų svetainėse dvigubai viršijo fizinių apsilankymų skaičių (žr. 44 diagr.).

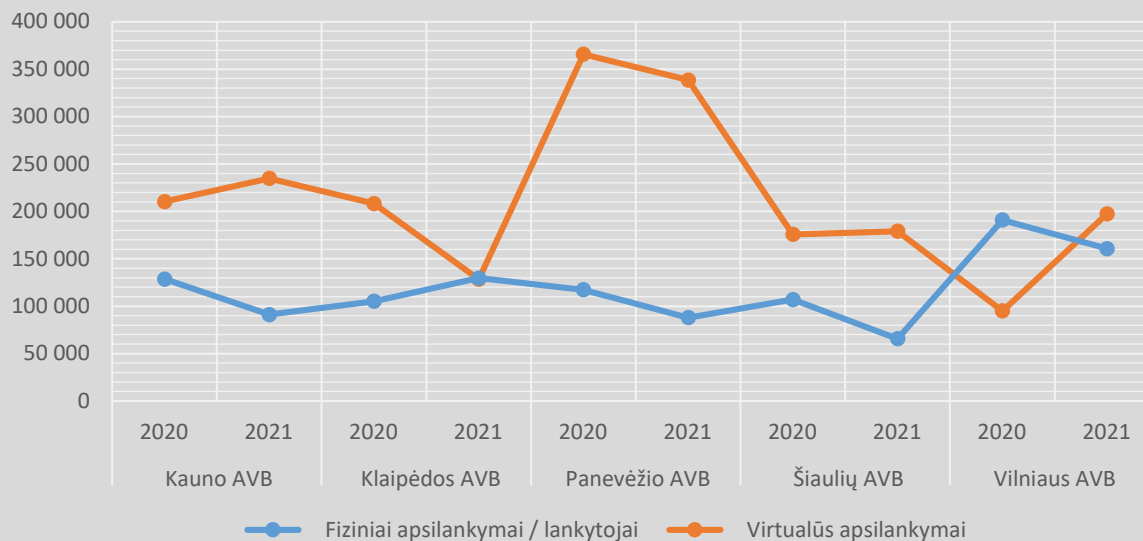
2021 m. 17,22 proc. padaugėjo informacinių užklausų AVB tinklui. Iš 201 059 fiksuotų užklausų 38 349 pateiktos elektroninėmis priemonėmis, taip bibliotekoms teikiamų užklausų per metus išaugo 57,03 procento. Įvykdyta 99,97 proc. gautų užklausų.

Ataskaitiniais metais vis daugiau vartotojų naudojosi TBA paslaugomis. AVB tinklas pateikė 800 užklausų šalies bibliotekoms ir 12 išsiuntė tarptautiniams partneriams; 11 pastarųjų sėkmingai įvykdytos.

43 diagrama. **Apsilankymų dinamika AVB tinkle 2017–2021 m.**

44 diagrama. **Virtualių ir fizinių apsilankymų pokyčiai AVB tinkle 2020–2021 m.**

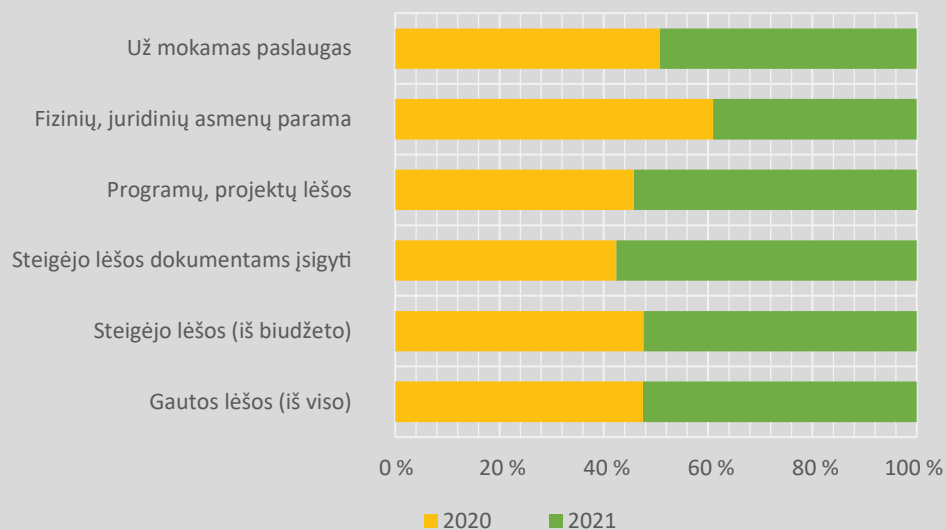
Lėšos ir išlaidos

Apskričių viešųjų bibliotekų įplaukos sudarė 10 688 348 eurus (2020 m. – 9 675 872). Iš jų 9 670 190 eurų skirta iš biudžeto, 921 222 eurai iš programų ir projektų, 11 048 eurai – fizinių, juridinių asmenų parama; 85 888 eurai įplaukė už bibliotekų suteiktas mokamas paslaugas. Iš viso ataskaitiniais metais gauta 10,46 proc. daugiau

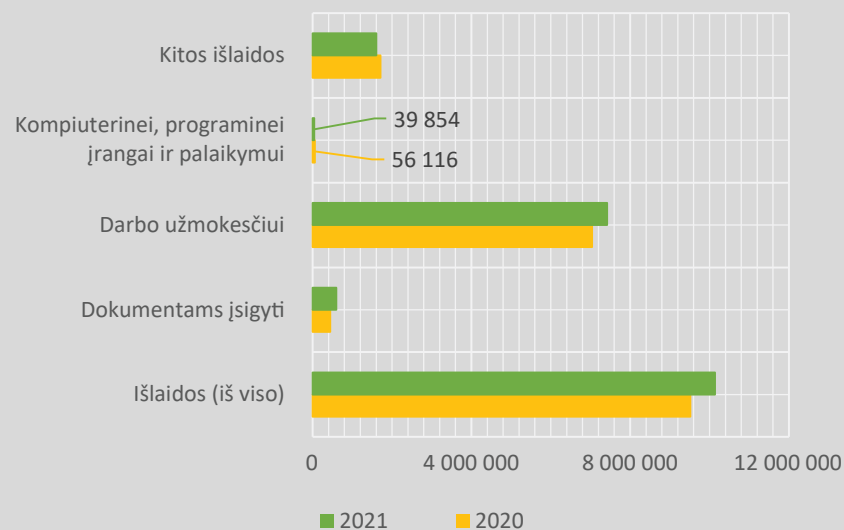
lėšų nei 2020 metais. 9,99 proc. daugiau lėšų skirta iš biudžeto. Dokumentams įsigyti skiriama 36,56 proc. daugiau nei prieš metus, o periodikai prenumeruoti 8,35 proc. daugiau; 18,33 proc. daugiau lėšų gauta iš programų ir projektų, tačiau 35,98 proc. sumažėjo fizinių ir juridinių asmenų parama (žr. 45 diagr.).

2021 m. AVB išlaidos sudarė 10 141 742 eurus – per metus išaugo 6,59 procento. Iš jų darbo užmokesčiui skirta 7 421 321 euras – 73,17 proc. (2020 m. – 72,79 proc.), dokumentams įsigyti – 5,84 proc. (2020 m. – 4,56 proc.). Iš dokumentams skirtų 592 763 eurų 82,73 proc. išleista knygoms (2020 m. – 83,93 proc.), 5,18 proc. pe-

45 diagrama. AVB tinklo gautų lėšų pokytis 2020–2021 m.

46 diagrama. AVB tinklo bibliotekų išlaidos (eurais) 2020–2021 m.

riodikos prenumeratai (2020 m. – 6,34 proc.), 5,85 proc. elektroniniams dokumentams (2020 m. – 1,55 proc.) ir 6,24 proc. neelektroniniams (kitiems) dokumentams įsigyti (2020 m. – 8,18 proc.). Per metus 28,98 proc. sumažėjo išlaidos automatizacijai – kompiuterinei, programinei įrangai ir jos palaikymui ir kitos; jos sudarė 39 854 eurus – 0,39 proc. metinių išlaidų (2020 m. – 0,59 proc.; žr. 46 diagr.).

2021 m. AVB tinklas vienam šalies gyventojui dokumentams įsigyti vidutiniškai išleido 0,21 euro (2020 m. – 0,16), registruotam vartotojui – 15 eurų (2020 m. – 8,76). Įvairios AVB naujiems dokumentams išleido skirtingai. Klaipėdos AVB – 81,68 proc. daugiau nei 2020 m., Vilniaus AVB išlaidos doku-

mentams sumažėjo 6,92 proc., nes steigėjas šiam tikslui skyrė 2,62 proc. mažiau lėšų nei 2020 metais. Klaipėdos, Panevėžio ir Šiaulių AVB vienam priskirtos teritorijos gyventojui išlaidos dokumentams vidutiniškai sudarė

0,29 euro, o Vilniaus AVB – 0,12 euro. Registruotiems vartotojams ši suma gerokai didesnė, pavyzdžiui, Šiaulių AVB vienam vartotojui dokumentams įsigyti išleido vidutiniškai 23,07 euro (žr. 13 lent.).

13 lentelė. **AVB tinklo išlaidos dokumentams įsigyti 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Priskirtos teritorijos gyventojui		Bibliotekos registruotam vartotojui	
	2020	2021	2020	2021
Kauno AVB	0,16	0,21	13,76	18,53
Klaipėdos AVB	0,16	0,29	11,83	14,85
Panevėžio AVB	0,19	0,29	8,16	11,23
Šiaulių AVB	0,18	0,29	17,76	23,07
Vilniaus AVB	0,13	0,12	10,33	11,67

Savivaldybių viešosios bibliotekos

2021 m. Lietuvoje veikė 60 savivaldybių viešųjų bibliotekų (SVB), turinčių 1140 filialų (2020 m. – 1161), 59 paslaugų punktus miestuose ir kaimuose (2020 m. – 56) bei 15 mobiliųjų bibliotekų (2020 m. – 3). Kaimo vietovėse veikė 1009 VB filialai (per metus uždarytas 21), miestuose, kaip ir prieš metus, – 122 su vienu paslaugų punktu ir keturiomis mobiliosiomis bibliotekomis. Kaip ir 2020 m., miestuose veikė devyni VB vaikų filialai. 2021 m. šalyje buvo 45 VB filialai, sujungti su mokyklų bibliotekomis, iš jų trys miestuose ir 42 kaimuose (2020 m. – 43), ateinančiais metais šios funkcijos neatliks ir ataskaitų neteiks Kelmės r. sav. Žemaitės VB Karklėnų biblioteka.

Per metus savivaldybių VB filialų mažėjo: 2020 m. buvo 17, liko 15 – Kelmės r. SVB likviduotas Šaltenių filialas, Lazdijų r. SVB likviduoti Dumblio ir Kuklių filialai (liko 20),

60 savivaldybių
viešųjų bibliotekų,
1140 filialų

11 550 358 fiz. vnt.
dokumentų

423 793 registruoti
vartotojai

2376
bibliotekininkai

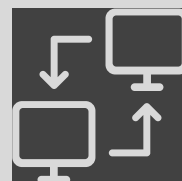
6 358 775
apsilankymai / lankytojai

5931 kompiuterizuota
darbo vieta vartotojams

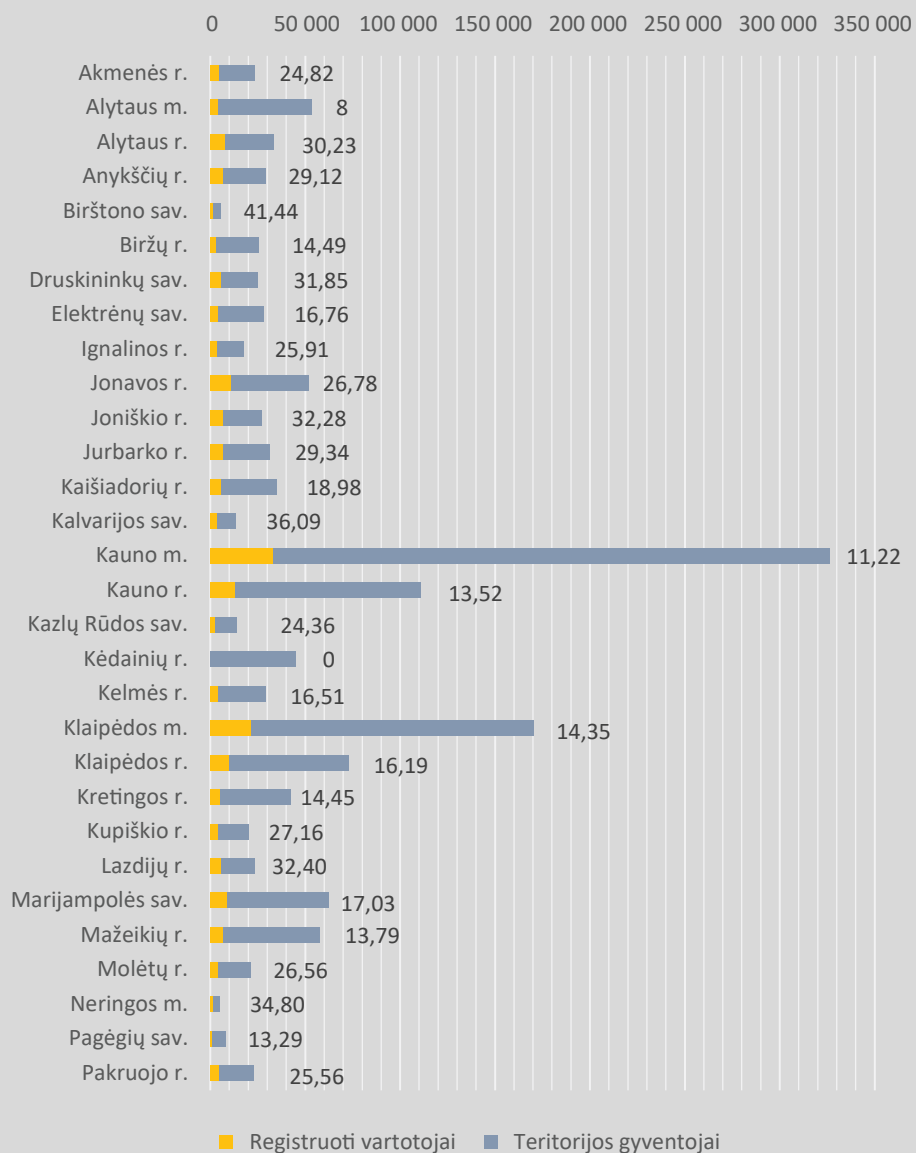

Išduota 9 172 025
fiz. vnt. dokumentų

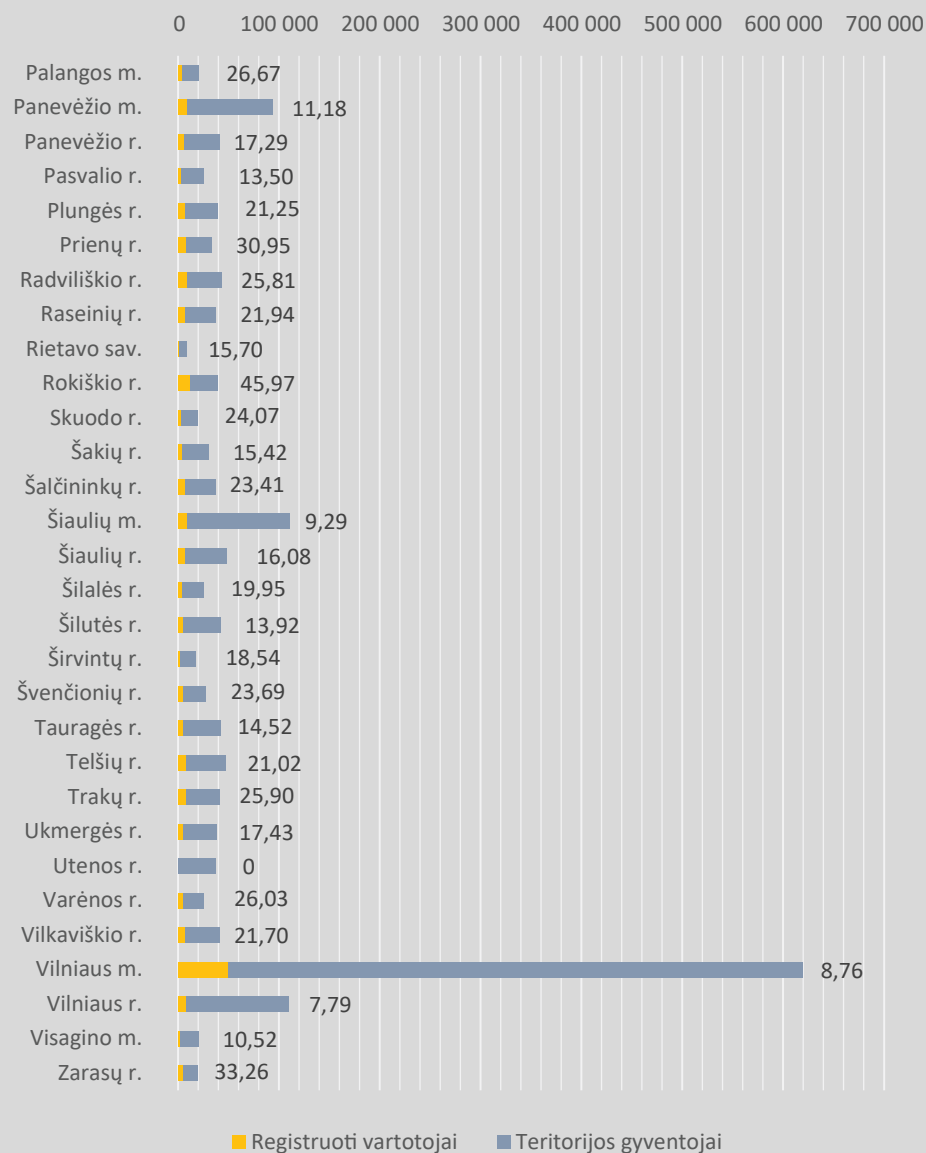

1 638 889 atsisiųsti dokumentai ir
2 652 233 įrašų turinio vienetai

47 diagrama. Gyventojai (proc.) registruoti SVB tinkle 2021 m.

48 diagrama. Gyventojai (proc.) registruoti SVB tinkle 2021 m.

Plungės r. SVB – Glaudžių ir Karklėnų kaimo filialai (liko 15), Prienų r. SVB – Jiestrakio, Klebiškio, Kunigiškių, Purvininkų ir Sūkurių bibliotekos (liko 17), Raseinių r. SVB – Užkalnio filialas ir vienas paslaugų punktas (liko 22 filialai ir 11 paslaugų punktų), Šakių r. SVB – Veršių padalinys (liko 17 padalinių), Švenčionių r. SVB – Bačkininkų, Jakelių, Labanoro ir Mėžionėlių kaimų filialai (liko 13 filialų), Ukmergės r. SVB – Laumėnų kaimo padalinys ir vienas paslaugų punktas (liko 27 padaliniai ir vienas paslaugų punktas), Varėnos r. SVB – Gudakiemio filialas (liko 23 filialai) ir Vilkaviškio r. SVB – Bačkiškių, Kybeikių ir Piliakalnių filialai ir vienas paslaugų punktas (liko 26 filialai ir du paslaugų punktai).

2021 m. šalies SVB tinklas sudarė 54,20 proc. šalies bibliotekų tinklo (2020 m. – 53 proc.). Ataskaitiniais metais vienai SVB bibliotekai vidutiniškai teko po 2329,7 šalies gyventojų (2020 m. – 2288,4) – 353,2 SVB tinkle registruoto vartotojo (2020 m. – 399,7), o SVB tinklo koeficientas⁸ buvo 0,43 (2020 m. – 0,44).

Per metus gyventojų, besinaudojančių SVB paslaugomis, sumažėjo 13,17 procento. 2020 m. 17,47 proc. šalies gyventojų buvo SVB paslaugų vartotojai, 2021 m. – 15,16 procento. Kai kuriose savivaldybėse metinis šio rodiklio pokyčių atotrūkis buvo ryškus, pavyzdžiui, per metus Jurbarko r. SVB

23,39 proc. padaugėjo vartotojų savivaldybės gyventojų, Kalvarijos SVB – 7,97 proc., tuo metu Pasvalio r. SVB vartotojų savivaldybės gyventojų sumažėjo 52,85 proc., Šakių r. SVB – 51,73 procento (atkreiptinas dėmesys, kad Kėdainių ir Utenos rajonų SVB ataskaitiniais metais šio rodiklio neteikė; žr. 47, 48 diagr.). Kodėl taip atsitiko – priežasčių ne viena: dėl karantino ribojimų visuomenė tapo mažiau mobili, SVB tinklas kasmet mažėja⁹, gyventojų rajonuose mažėja ir kt.

⁸ Koeficientas rodo, kiek bibliotekų tenka 1000 gyventojų

⁹ Nuo 2017 m. SVB tinkle likviduotos 47 įvairios bibliotekos – 9,4 bibliotekos per metus

Dokumentų fondas

2021 m. bendras SVB dokumentų fondas buvo 11 550 358 fiziniai vienetai. Per metus sumažėjo 1,37 procento. Pagrindinėse (centrinėse) viešosiose bibliotekose saugomi įvairių rūšių dokumentai sudarė 30,97 proc. SVB fondo; 122 VB miesto filialuose sukomplektuota 18 proc., 1009 VB kaimo – 49,83 proc. ir devyniuose VB vaikų filialuose – 1,19 proc. SVB fondo. 2021 m. buvo likviduotas 21 kaimo filialas, tad tokių filialų dokumentų fondas sumažėjo 2,28 procento. O vaikų filialuose per metus išaugo 2,59 procento. Vienoje centrinėje viešojoje bibliotekoje ataskaitiniais metais vidutiniškai buvo saugoma 59 612 fiz. vnt. (2020 m. – 60 204), miesto filiale – 17 054 fiz. vnt. (2020 m. – 17 001), kaimo – 5704 fiz. vnt. (2020 m. – 5783), vaikų – po 15 315 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 14 927).

2020 m. vienam nuolatiniam šalies gyventojui SVB tinkle teko vidutiniškai po 4,19 fiz. vnt. dokumento, 2021-aisiais šis skaičius sumažėjo iki 4,13 fizinio vieneto. Mažėjant SVB regis-

truotų vartotojų, daugėjo dokumentų, tenkančių vartotojui – nuo 23,99 fiz. vnt. 2020 m. iki 27,25 fiz. vnt. 2021 metais. Įvairių SVB rodikliai skiriasi, pavyzdžiui, Neringos gyventojui tenka vidutiniškai 25,63 fiz. vnt. SVB sukomplektuotų dokumentų (2020 m. – 29,94 fiz. vnt.), o Vilniaus gyventojui – 0,78 fiz. vnt. dokumento (2020 m. – 0,75 fiz. vnt.).

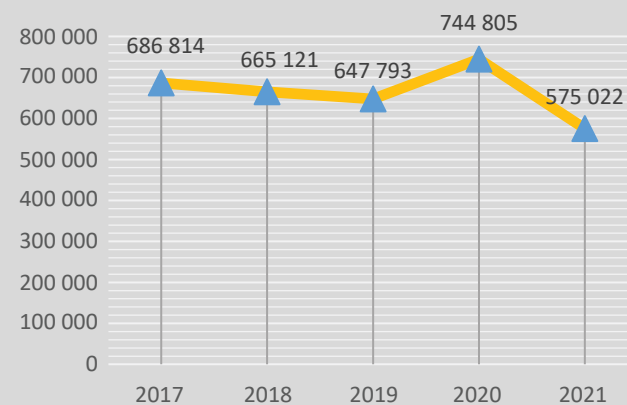
Įvairiuose SVB skaičiai skiriasi: vienam Paėgėgių SVB registruotam vartotojui ataskaitiniais metais teko 107,28 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 65,60 fiz. vnt.), nors fondas per metus kiek sumažėjo (1,10 proc.), o Vilniaus miesto VB – 8,88 fiz. vnt. dokumento (2020 m. – 8,62 fiz. vnt.), tuo metu fondas per metus augo 4,55 proc. (žr. 14 lent.).

Kasmetį bibliotekų fondo augimą ar mažėjimą lemia įsigytų ir nurašytų dokumentų santykis. 2021 m. SVB tinklo fondas papildytas 575 022 fiz. vnt. naujai gautų dokumentų – 22,80 proc. mažiau nei 2020 metais. Per pastaruosius

penkerius metus (nuo 2017 m.) SVB tinklo saugyklas pasiekia 16,28 proc. mažiau naujų dokumentų (žr. 49 diagr.).

Ataskaitiniais metais naujai gauti dokumentai SVB tinklo fondą papildė 4,99 proc. (2020 m. – 6,36 proc.). 2021 m. didžiausią dalį (55,39 proc.) naujų leidinių gavo VB kaimo filialai, 23,51 proc. teko viešosioms (cent-

49 diagrama. **Naujai gautų dokumentų (fiz. vnt.) pokytis SVB tinkle 2017–2021 m.**

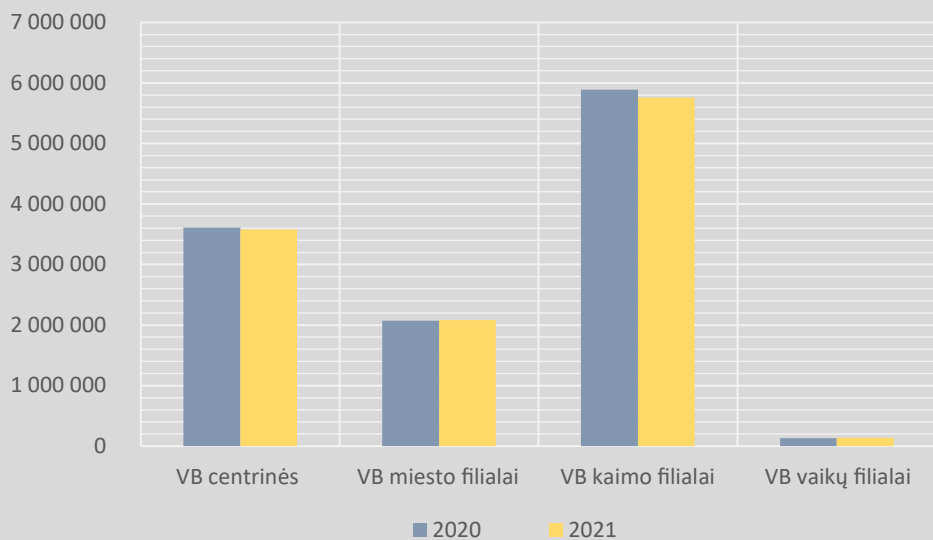
rinėms) bibliotekoms, 19,84 proc. VB miesto ir 1,26 proc. VB vaikų filialuose (žr. 50 diagr.). Daugiausia naujų dokumentų tenka kaimo filialų vartotojams – vidutiniškai po 2,29 fiz. vnt. (2020 m. – 2,36 fiz. vnt.), šiek tiek daugiau nei prieš metus – miesto (1,39 fiz. vnt.; 2020 m. – 1,12 fiz. vnt.), vaikų filialuose – 0,81 fiz. vnt. (2020 m. – 0,82 fiz. vnt.). Mažiausiai (vidutiniškai po 0,70 fiz. vnt.) tenka viešųjų (centrinių) bibliotekų vartotojams (2020 m. – 1,02 fiz. vnt.).

Beveik visose šalies SVB naujų dokumentų gauta mažiau nei 2020 m., tačiau savivaldybėse skaičiai skiriasi. Vilniaus miesto SVB naujų leidinių gavo 46,42 proc. mažiau nei prieš metus, o vienam registruotam šios bibliotekos vartotojui jų teko vidutiniškai po 0,48 fiz. vnt. (2020 m. – 0,91 fiz. vnt.). Birštono ir Anykščių SVB vienam vartotojui atskaitiniais metais teko daugiau naujai gautų dokumentų – atitinkamai 24,55 proc. ir 0,21 procento. Birštono SVB registruotam vartotojui

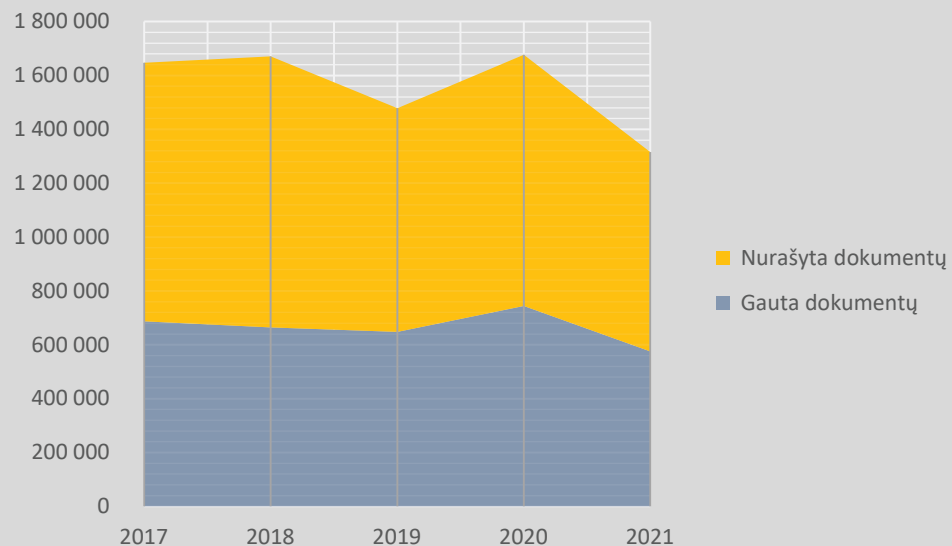
vidutiniškai teko 2,09 fiz. vnt. (2020 m. – 1,38 fiz. vnt.; žr. 14 lent.).

Atkreiptinas dėmesys, kad 2021 m. SVB tinkle naujai gauti leidiniai sudarė 77,67 proc. nurašytų dokumentų kiekio – nurašyta 22 proc. daugiau nei gauta. Nuo 2017 m. SVB tinkle nurašoma 22,92 proc. mažiau dokumentų, tačiau kasmet jų nurašoma daugiau, nei gaunama (žr. 51 diagr.).

50 diagrama. **Naujai gautų leidinių pasiskirstymas SVB tinkle 2020–2021 m.**

51 diagrama. **Nurašytų ir naujai gautų dokumentų santykis SVB tinkle 2017–2021 m.**

14 lentelė. Dokumentų fondo pokyčiai SVB tinkle 2020–2021 m.

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Pokytis	SVB dokumentų kiekis 1 savivaldybės gyventojui (fiz. vnt.)	SVB dokumentų kiekis registruotam vartotojui (fiz. vnt.)	Naujai gauti dokumentai	Pokytis	Naujai gautų dokumentų savivaldybės gyventojui (fiz. vnt.)	Naujai gautų dokumentų registruotam vartotojui (fiz. vnt.)	Nurašyta dokumentų	Pokytis
2021 m. Akmenės r. SVB	183 636	-1,60 proc.	9,91	39,92	4052	-15,07 proc.	0,22	0,88	7040	5,53 proc.
2020 m. Akmenės r. SVB	186 624		9,94	40,63	4771		0,25	1,04	6671	
2021 m. Alytaus m. SVB	157 043	1,16 proc.	3,19	39,90	9415	-23,54 proc.	0,19	2,39	7610	-10,68 proc.
2020 m. Alytaus m. SVB	155 238		3,11	20,73	12 314		0,25	1,64	8520	
2021 m. Alytaus r. SVB	317 690	-2,00 proc.	12,29	40,67	7715	-23,91 proc.	0,30	0,99	14 213	-10,74 proc.
2020 m. Alytaus r. SVB	324 188		12,52	29,90	10 139		0,39	0,94	15 924	
2021 m. Anykščių r. SVB	207 509	3,04 proc.	9,17	31,50	9627	0,21 proc.	0,43	1,46	3497	-68,74 proc.
2020 m. Anykščių r. SVB	201 379		8,74	27,55	9607		0,42	1,31	11 187	
2021 m. Birštono sav. SVB	75 114	1,72 proc.	18,61	44,90	3491	24,55 proc.	0,86	2,09	2223	-64,27 proc.
2020 m. Birštono sav. SVB	73 846		18,16	36,23	2803		0,69	1,38	6221	
2021 m. Biržų r. SVB	164 255	1,23 proc.	7,36	50,81	9320	-39,97 proc.	0,42	2,88	7349	-74,68 proc.
2020 m. Biržų r. SVB	162 254		7,14	47,17	15 526		0,68	4,51	29 024	
2021 m. Druskininkų sav. SVB	166 989	0,57 proc.	8,78	27,57	4056	-25,94 proc.	0,21	0,67	3114	-37,60 proc.
2020 m. Druskininkų sav. SVB	166 047		8,68	26,96	5477		0,29	0,89	4990	
2021 m. Elektrėnų sav. SVB	171 806	0,98 proc.	7,13	42,53	8627	-12,24 proc.	0,36	2,14	6964	-30,26 proc.
2020 m. Elektrėnų sav. SVB	170 143		7,09	24,79	9830		0,41	1,43	9985	
2021 m. Ignalinos r. SVB	161 945	-3,27 proc.	11,46	44,24	8232	-25,08 proc.	0,58	2,25	13 705	-39,45 proc.
2020 m. Ignalinos r. SVB	167 418		11,60	43,92	10 987		0,76	2,88	22 636	
2021 m. Jonavos r. SVB	173 527	-2,84 proc.	4,26	15,90	14 889	-20,10 proc.	0,37	1,36	19 959	-46,06 proc.
2020 m. Jonavos r. SVB	178 597		4,34	15,53	18 635		0,45	1,62	37 000	
2021 m. Joniškio r. SVB	152 690	-1,44 proc.	7,51	23,25	9488	-19,54 proc.	0,47	1,44	11 721	-31,10 proc.
2020 m. Joniškio r. SVB	154 923		7,47	22,13	11 792		0,57	1,68	17 011	
2021 m. Jurbarko r. SVB	221 156	5,10 proc.	9,13	31,10	16 472	-3,66 proc.	0,68	2,32	5743	-69,41 proc.
2020 m. Jurbarko r. SVB	210 427		8,47	36,52	17 098		0,69	2,97	18 775	

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Dokumen- tų fondas (fiz. vnt.)	Pokytis	SVB dokumen- tų kiekis 1 savivaldy- bės gyven- tojų (fiz. vnt.)	SVB dokumen- tų kiekis registruo- tam var- totojui (fiz. vnt.)	Naujai gauti dokumentai	Pokytis	Naujai gau- tų doku- mentų savi- valdybės gyventojui (fiz. vnt.)	Naujai gau- tų doku- mentų re- gistruotam vartotojui (fiz. vnt.)	Nurašyta dokumentų	Pokytis
2021 m. Kaišiadorių r. SVB	164 348	-2,38 proc.	5,63	29,67	6637	-22,31 proc.	0,23	1,20	10 647	12,60 proc.
2020 m. Kaišiadorių r. SVB	168 358		5,70	28,23	8543		0,29	1,43	9456	
2021 m. Kalvarijos sav. SVB	85 021	-3,52 proc.	8,54	23,67	5117	-22,49 proc.	0,51	1,42	8216	-25,98 proc.
2020 m. Kalvarijos sav. SVB	88 120		8,65	26,49	6602		0,65	1,98	11 100	
2021 m. Kauno m. SVB	317 358	-0,02 proc.	1,08	9,65	26 874	-17,99 proc.	0,09	0,82	26 928	-27,13 proc.
2020 m. Kauno m. SVB	317 412		1,10	8,47	32 769		0,11	0,87	36 954	
2021 m. Kauno r. SVB	265 665	1,56 proc.	2,72	20,15	18 634	-17,29 proc.	0,19	1,41	14 554	-47,52 proc.
2020 m. Kauno r. SVB	261 585		2,71	19,15	22 530		0,23	1,65	27 733	
2021 m. Kazlų Rūdos sav. SVB	79 979	1,53 proc.	7,18	29,48	4027	-43,53 proc.	0,36	1,48	2820	-59,01 proc.
2020 m. Kazlų Rūdos sav. SVB	78 772		6,95	29,16	7131		0,63	2,64	6879	
2021 m. Kėdainių r. SVB	321 161	-0,24 proc.	7,18	0*	16 365	-18,27 proc.	0,37	0*	17 127	6,13 proc.
2020 m. Kėdainių r. SVB	321 923		7,11	28,23	20 023		0,44	1,76	16 137	
2021 m. Kelmės r. SVB	118 692	-6,33 proc.	4,78	28,95	3915	-55,23 proc.	0,16	0,95	11 930	-11,37 proc.
2020 m. Kelmės r. SVB	126 707		4,99	26,48	8744		0,34	1,83	13 460	
2021 m. Klaipėdos m. SVB	305 957	-1,44 proc.	2,05	14,31	14 775	-19,02 proc.	0,10	0,69	19 250	-10,97 proc.
2020 m. Klaipėdos m. SVB	310 436		2,08	13,98	18 245		0,12	0,82	21 623	
2021 m. Klaipėdos r. SVB	234 135	-3,52 proc.	3,74	23,08	15 616	-22,68 proc.	0,25	1,54	24 168	1,82 proc.
2020 m. Klaipėdos r. SVB	242 687		4,04	22,50	20 197		0,34	1,87	23 736	
2021 m. Kretingos r. SVB	209 525	1,14 proc.	5,61	38,84	5951	-34,96 proc.	0,16	1,10	3585	-24,65 proc.
2020 m. Kretingos r. SVB	207 159		5,54	26,31	9150		0,24	1,16	4758	
2021 m. Kupiškio r. SVB	192 681	-2,91 proc.	12,00	44,17	7855	-11,71 proc.	0,49	1,80	13 622	21,79 proc.
2020 m. Kupiškio r. SVB	198 448		12,13	43,34	8897		0,54	1,94	11 185	
2021 m. Lazdijų r. SVB	162 456	-6,75 proc.	9,11	28,11	6674	-33,74 proc.	0,37	1,15	18 433	48,59 proc.
2020 m. Lazdijų r. SVB	174 214		9,51	28,53	10 073		0,55	1,65	12 405	
2021 m. Marijampolės sav. SVB	180 696	-0,73 proc.	3,38	19,84	13 580	-27,71 proc.	0,25	1,49	14 916	-13,52 proc.
2020 m. Marijampolės sav. SVB	182 032		3,39	18,85	18 785		0,35	1,95	17 247	

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Dokumen- tų fondas (fiz. vnt.)	Pokytis	SVB dokumen- tų kiekis 1 savivaldy- bės gyven- tojų (fiz. vnt.)	SVB dokumen- tų kiekis registruo- tam var- totojui (fiz. vnt.)	Naujai gauti dokumentai	Pokytis	Naujai gau- tų doku- mentų savi- valdybės gyventojui (fiz. vnt.)	Naujai gau- tų doku- mentų re- gistruotam vartotojui (fiz. vnt.)	Nurašyta dokumentų	Pokytis
2021 m. Mažeikių r. SVB	195 122	-9,82 proc.	3,84	27,86	11 165	-33,07 proc.	0,22	1,59	37 705	464,19 proc.
2020 m. Mažeikių r. SVB	216 365		4,24	27,96	16 681		0,33	2,16	6683	
2021 m. Molėtų r. SVB	140 434	-1,78 proc.	8,32	31,33	9899	-12,98 proc.	0,59	2,21	12 446	-19,31 proc.
2020 m. Molėtų r. SVB	142 981		8,34	30,01	11 376		0,66	2,39	15 425	
2021 m. Neringos m. SVB	93 331	-1,85 proc.	25,63	73,66	3407	-18,63 proc.	0,94	2,69	5166	6,27 proc.
2020 m. Neringos m. SVB	95 090		26,94	67,06	4187		1,19	2,95	4861	
2021 m. Pagėgių sav. SVB	101 590	-1,10 proc.	14,26	107,28	5231	-20,17 proc.	0,73	5,52	6364	52,80 proc.
2020 m. Pagėgių sav. SVB	102 723		14,10	65,60	6553		0,90	4,18	4165	
2021 m. Pakruojo r. SVB	163 356	-10,46 proc.	8,97	35,09	6549	-22,98 proc.	0,36	1,41	25 634	2,33 proc.
2020 m. Pakruojo r. SVB	182 441		9,80	38,14	8503		0,46	1,78	25 051	
2021 m. Palangos m. SVB	73 816	0,16 proc.	4,49	16,85	2536	-26,56 proc.	0,15	0,58	2415	-62,42 proc.
2020 m. Palangos m. SVB	73 695		4,60	13,59	3453		0,22	0,64	6426	
2021 m. Panevėžio m. SVB	129 576	1,03 proc.	1,53	13,70	8874	-18,38 proc.	0,10	0,94	7549	-46,98 proc.
2020 m. Panevėžio m. SVB	128 251		1,49	12,31	10 873		0,13	1,04	14 237	
2021 m. Panevėžio r. SVB	224 193	1,22 proc.	6,37	36,86	6885	-21,07 proc.	0,20	1,13	4192	-50,92 proc.
2020 m. Panevėžio r. SVB	221 500		6,27	35,40	8723		0,25	1,39	8541	
2021 m. Pasvalio r. SVB	247 804	-4,71 proc.	11,09	82,19	9598	-12,13 proc.	0,43	3,18	21 845	97,41 proc.
2020 m. Pasvalio r. SVB	260 051		11,39	40,66	10 923		0,48	1,71	11 066	
2021 m. Plungės r. SVB	143 661	-3,33 proc.	4,40	20,72	6906	-22,62 proc.	0,21	1,00	11 761	24,55 proc.
2020 m. Plungės r. SVB	148 608		4,50	20,43	8925		0,27	1,23	9443	
2021 m. Prienų r. SVB	157 167	-7,32 proc.	6,17	19,94	9328	-29,09 proc.	0,37	1,18	21 735	67,14 proc.
2020 m. Prienų r. SVB	169 573		6,57	21,77	13 155		0,51	1,69	13 004	
2021 m. Radviliškio r. SVB	270 523	-0,03 proc.	7,82	30,31	14 711	-6,58 proc.	0,43	1,65	14 779	-50,91 proc.
2020 m. Radviliškio r. SVB	270 591		7,73	28,87	15 748		0,45	1,68	30 103	
2021 m. Raseinių r. SVB	205 847	-2,03 proc.	6,73	30,65	16 811	-6,75 proc.	0,55	2,50	21 087	-9,12 proc.
2020 m. Raseinių r. SVB	210 123		6,73	30,22	18 028		0,58	2,59	23 202	

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Dokumen- tų fondas (fiz. vnt.)	Pokytis	SVB dokumen- tų kiekis 1 savivaldy- bės gyven- tojui (fiz. vnt.)	SVB dokumen- tų kiekis registruo- tam var- totojui (fiz. vnt.)	Naujai gauti dokumentai	Pokytis	Naujai gau- tų doku- mentų savi- valdybės gyventojui (fiz. vnt.)	Naujai gau- tų doku- mentų re- gistruotam vartotojui (fiz. vnt.)	Nurašyta dokumentų	Pokytis
2021 m. Rietavo sav. SVB	67 915	0,46 proc.	9,46	60,26	3799	-8,04 proc.	0,53	3,37	3488	5,57 proc.
2020 m. Rietavo sav. SVB	67 603		9,31	50,23	4131		0,57	3,07	3304	
2021 m. Rokiškio r. SVB	298 866	1,01 proc.	10,86	23,63	16 071	-16,67 proc.	0,58	1,27	13 089	-34,59 proc.
2020 m. Rokiškio r. SVB	295 884		10,54	23,06	19 286		0,69	1,50	20 011	
2021 m. Skuodo r. SVB	148 466	-2,23 proc.	9,48	39,38	3627	-31,29 proc.	0,23	0,96	7010	-60,71 proc.
2020 m. Skuodo r. SVB	151 849		9,44	37,12	5279		0,33	1,29	17 840	
2021 m. Šakių r. SVB	170 916	-1,96 proc.	6,56	42,51	5469	-35,96 proc.	0,21	1,36	8889	16,90 proc.
2020 m. Šakių r. SVB	174 336		6,53	20,93	8540		0,32	1,03	7604	
2021 m. Šalčininkų r. SVB	225 094	0,92 proc.	7,44	31,77	11 280	-8,71 proc.	0,37	1,59	9231	-39,57 proc.
2020 m. Šalčininkų r. SVB	223 045		7,31	31,44	12 356		0,40	1,74	15 275	
2021 m. Šiaulių m. SVB	229 228	2,15 proc.	2,25	24,22	7614	-27,67 proc.	0,07	0,80	2800	-71,37 proc.
2020 m. Šiaulių m. SVB	224 414		2,21	22,61	10 527		0,10	1,06	9781	
2021 m. Šiaulių r. SVB	204 496	-1,85 proc.	4,92	30,61	12 686	-14,07 proc.	0,31	1,90	16 533	-33,85 proc.
2020 m. Šiaulių r. SVB	208 343		5,03	29,32	14 763		0,36	2,08	24 994	
2021 m. Šilalės r. SVB	183 952	1,37 proc.	8,58	43,02	9047	-40,01 proc.	0,42	2,12	6554	-16,38 proc.
2020 m. Šilalės r. SVB	181 459		8,29	38,17	15 080		0,69	3,17	7838	
2021 m. Šilutės r. SVB	245 260	-0,71 proc.	6,61	47,51	9715	-28,82 proc.	0,26	1,88	11 471	-29,33 proc.
2020 m. Šilutės r. SVB	247 016		6,56	30,78	13 648		0,36	1,70	16 231	
2021 m. Širvintų r. SVB	78 896	-5,48 proc.	5,29	28,53	4691	-17,87 proc.	0,31	1,70	9250	-49,20 proc.
2020 m. Širvintų r. SVB	83 473		5,54	30,00	5712		0,38	2,05	18 209	
2021 m. Švenčionių r. SVB	146 766	-10,21 proc.	6,52	27,55	6845	-23,87 proc.	0,30	1,28	23 532	4,67 proc.
2020 m. Švenčionių r. SVB	163 453		7,13	28,01	8991		0,39	1,54	22 482	
2021 m. Tauragės r. SVB	239 562	-3,09 proc.	6,42	44,18	10 361	-22,92 proc.	0,28	1,91	17 994	61,77 proc.
2020 m. Tauragės r. SVB	247 195		6,54	27,80	13 442		0,36	1,51	11 123	
2021 m. Telšių r. SVB	235 782	-3,50 proc.	6,08	28,93	11 601	-28,44 proc.	0,30	1,42	20 153	-19,04 proc.
2020 m. Telšių r. SVB	244 334		6,22	30,52	16 212		0,41	2,03	24 892	

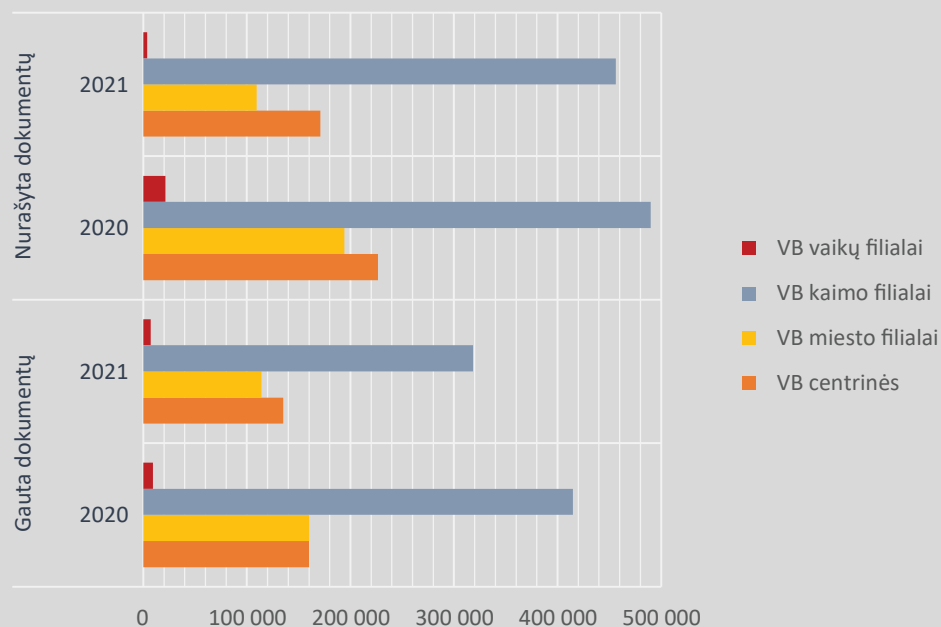
Savivaldybių viešosios bibliotekos	Dokumen- tų fondas (fiz. vnt.)	Pokytis	SVB dokumen- tų kiekis 1 savivaldy- bės gyven- tojui (fiz. vnt.)	SVB dokumen- tų kiekis registruo- tam var- totojui (fiz. vnt.)	Naujai gauti dokumentai	Pokytis	Naujai gau- tų doku- mentų savi- valdybės gyventojui (fiz. vnt.)	Naujai gau- tų doku- mentų re- gistruotam vartotojui (fiz. vnt.)	Nurašyta dokumentų	Pokytis
2021 m. Trakų r. SVB	205 984	-0,25 proc.	6,20	23,95	8443	-25,15 proc.	0,25	0,98	8950	-24,36 proc.
2020 m. Trakų r. SVB	206 491		6,35	23,41	11 280		0,35	1,28	11 833	
2021 m. Ukmergės r. SVB	175 389	-5,58 proc.	5,31	30,44	6785	-33,22 proc.	0,21	1,18	17 149	45,21 proc.
2020 m. Ukmergės r. SVB	185 753		5,55	28,72	10 160		0,30	1,57	11 810	
2021 m. Utenos r. SVB	264 840	-4,61 proc.	7,14	0*	11 565	-20,70 proc.	0,31	0*	20 671	24,61 proc.
2020 m. Utenos r. SVB	277 626		7,47	37,35	14 584		0,39	1,96	16 589	
2021 m. Varėnos r. SVB	156 170	-4,74 proc.	7,61	29,23	6471	-22,14 proc.	0,32	1,21	14 239	-7,05 proc.
2020 m. Varėnos r. SVB	163 938		7,86	25,00	8311		0,40	1,27	15 319	
2021 m. Vilkaviškio r. SVB	244 996	-5,50 proc.	7,16	32,98	9843	-24,36 proc.	0,29	1,33	24 104	96,00 proc.
2020 m. Vilkaviškio r. SVB	259 257		7,48	34,67	13 013		0,38	1,74	12 298	
2021 m. Vilniaus m. SVB	443 191	4,55 proc.	0,78	8,88	24 078	-46,42 proc.	0,04	0,48	4810	-91,29 proc.
2020 m. Vilniaus m. SVB	423 923		0,75	8,62	44 939		0,08	0,91	55 240	
2021 m. Vilniaus r. SVB	370 264	2,55 proc.	3,63	46,60	19 619	-29,40 proc.	0,19	2,47	10 427	-55,62 proc.
2020 m. Vilniaus r. SVB	361 072		3,61	42,92	27 788		0,28	3,30	23 497	
2021 m. Visagino m. SVB	105 961	3,92 proc.	5,84	55,54	4033	-22,43 proc.	0,22	2,11	39	-98,99 proc.
2020 m. Visagino m. SVB	101 967		5,59	47,29	5199		0,28	2,41	3844	
2021 m. Zarasų r. SVB	170 940	2,33 proc.	11,68	35,11	8075	-9,25 proc.	0,55	1,66	4190	-53,82 proc.
2020 m. Zarasų r. SVB	167 055		11,20	33,06	8898		0,60	1,76	9073	
Iš viso SVB tinkle 2021 m.	11 550 358	-1,37 proc.	4,13	27,25	575 022	-22,80 proc.	0,21	1,36	740 357	-20,55 proc.
Iš viso SVB tinkle 2020 m.	11 710 415		4,19	23,99	744 805		0,27	1,53	931 911	

* šio rodiklio SVB nepateikė dėl problemų, susijusių su 2021 m. atliktu LIBIS bibliotekų duomenų perkėlimu į modernizuotą sistemą.

Ataskaitiniais metais SVB tinkle nurašyta 740 357 fiz. vnt. dokumentų – 220 132 fiz. vnt. (20,55 proc.) mažiau negu 2020 metais. Nurašyta 6,32 proc. metų pradžioje turėto fondo. 456 322 fiz. vnt. (61,64 proc.) nurašyta VB kaimo filialuose, jų fondai dėl to sumažėjo 7,75 procento. VB vaikų filialuose nurašyta 82,34 proc. mažiau dokumentų nei 2020 m., tačiau dėl to filialų fondas sumažėjo 2,80 procento (žr. 52 diagr.).

Per metus beveik šešis kartus nurašymų išaugo Mažeikių r. SVB, maždaug dukart daugiau dokumentų nurašyta Pasvalio Mariaus Katiliškio, Prienų Justino Marcinkevičiaus ir Vilkaviškio r. SVB (žr. 13 lent.). Be įprastų priežasčių (leidiniai susidėvėję ar vartotojų sugadinti, praradę aktualumą), nurašymų daugėjo ir dėl bibliotekų tinklo mažėjimo – likvidavus dalį padalinių, ataskaitiniais metais Švenčionių r. SVB nurašyta 14,40 proc. (2020 m. – 12,71 proc.), Prienų SVB – 12,82 proc. (2020 m. – 7,68 proc.) metų pradžioje turėto fondo, mažiausiai dokumentų 2021 m. nurašyta Visagino miesto SVB – 0,04 proc. (2020 m. – 3,82 proc.; žr. 15 lent.).

52 diagrama. **Nurašytų ir naujai gautų dokumentų pokytis SVB tinkle 2020–2021 m.**

15 lentelė. **Nurašyta dokumentų SVB tinkle 2021 metais.**

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Nurašyta dokumentų
Akmenės r. SVB	3,77 proc.
Alytaus m. SVB	4,90 proc.
Alytaus r. SVB	4,38 proc.
Anykščių r. SVB	1,74 proc.
Birštono sav. SVB	3,01 proc.

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Nurašyta dokumentų
Biržų r. SVB	4,53 proc.
Druskininkų sav. SVB	1,88 proc.
Elektrėnų sav. SVB	4,09 proc.
Ignalinos r. SVB	8,19 proc.
Jonavos r. SVB	11,18 proc.

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Nurašyta dokumentų
Joniškio r. SVB	7,57 proc.
Jurbarko r. SVB	2,73 proc.
Kaišiadorių r. SVB	6,32 proc.
Kalvarijos sav. SVB	9,32 proc.
Kauno m. SVB	8,48 proc.

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Nurašyta dokumentų
Kauno r. SVB	5,56 proc.
Kazlų Rūdos sav. SVB	3,58 proc.
Kėdainių r. SVB	5,32 proc.
Kelmės r. SVB	9,42 proc.
Klaipėdos m. SVB	6,20 proc.
Klaipėdos r. SVB	9,96 proc.
Kretingos r. SVB	1,73 proc.
Kupiškio r. SVB	6,86 proc.
Lazdijų r. SVB	10,58 proc.
Marijampolės sav. SVB	8,19 proc.
Mažeikių r. SVB	17,43 proc.
Molėtų r. SVB	8,70 proc.
Neringos m. SVB	5,43 proc.
Pagėgių sav. SVB	6,20 proc.
Pakruojo r. SVB	14,05 proc.
Palangos m. SVB	3,28 proc.

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Nurašyta dokumentų
Panevėžio m. SVB	5,89 proc.
Panevėžio r. SVB	1,89 proc.
Pasvalio r. SVB	8,40 proc.
Plungės r. SVB	7,91 proc.
Prienų r. SVB	12,82 proc.
Radviliškio r. SVB	5,46 proc.
Raseinių r. SVB	10,04 proc.
Rietavo sav. SVB	5,16 proc.
Rokiškio r. SVB	4,42 proc.
Skuodo r. SVB	4,62 proc.
Šakių r. SVB	5,10 proc.
Šalčininkų r. SVB	4,14 proc.
Šiaulių m. SVB	1,25 proc.
Šiaulių r. SVB	7,94 proc.
Šilalės r. SVB	3,61 proc.
Šilutės r. SVB	3,61 proc.

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Nurašyta dokumentų
Širvintų r. SVB	11,08 proc.
Švenčionių r. SVB	14,40 proc.
Tauragės r. SVB	7,28 proc.
Telšių r. SVB	8,25 proc.
Trakų r. SVB	4,33 proc.
Ukmergės r. SVB	9,23 proc.
Utenos r. SVB	7,45 proc.
Varėnos r. SVB	8,69 proc.
Vilkaviškio r. SVB	9,30 proc.
Vilniaus m. SVB	1,13 proc.
Vilniaus r. SVB	2,9 proc.
Visagino m. SVB	0,04 proc.
Zarasų r. SVB	2,51 proc.
Iš viso SVB tinkle 2021 m.	6,32 proc.

* Internetu ataskaita nepaviešinta.

Registruoti vartotojai

2021 m. savivaldybių viešosios bibliotekos aptarnavo 15,16 proc. šalies gyventojų (2020 m. – 17,47 proc.). Ataskaitiniais metais SVB tinkle buvo registruoti 423 793 vartotojai. Per metus jų sumažėjo 13,17 procento.

2021 m. šio bibliotekų tinklo vartotojai sudarė 43,81 proc. šalies bibliotekose registruotų vartotojų (2020 m. – 47 proc.). Ataskaitiniais metais perregistruoti 353 987 (83,53 proc.) vartotojai (2020 m. – 82,99 proc.), naujai re-

gistruoti 69 806 (16,47 proc.), jų per metus sumažėjo 13 234 (15,94 proc.). 2021 m. registruotų vartotojų daugėjo tik viešosiose (centrinėse) bibliotekose – nuo 157 257 iki 193 858 (23,27 proc.), o nuo 2020 m. VB miesto

filialai neteko 42,89 proc., VB kaimo filialai – 20,98 proc. ir VB vaikų – 20,60 proc. registruotų vartotojų. Vaikai iki 14 m. sudarė 24 proc. visų SVB tinkle registruotų vartotojų (2020 m. – 26,80 proc.).

Labiausiai registruotų vartotojų mažėjo Kauno miesto SVB, nors, lyginant su 2020 m., rodiklis krito 12,19 procento. Ši biblioteka neteko 4567 vartotojų. Palyginkime – Pasvalio r. SVB per metus mažėjo 52,85 proc. – 3380 vartotojų, Šakių r. SVB – 51,73 proc. (4310 registruotų vartotojų (žr. 15 lent.).

Atkreiptinas dėmesys, kad ataskaitiniais metais Jurbarko r. SVB registruotų vartotojų daugėjo 23,39 proc. – 1348 vartotojais, 7,97 proc. (265) daugėjo vartotojų Kalvarijos SVB, 1,80 proc. (144) Telšių r. SVB ir 1,44 proc. (707) Vilniaus m. SVB (žr. 16 lent.).

16 lentelė. **Registruotų vartotojų pokytis SVB tinkle 2020–2021 metais**

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Nuolatinių gyventojų skaičius*	SVB registruoti vartotojai	Nuolatiniai savivaldybės gyventojai registruoti SVB vartotojai	Registruotų vartotojų pokytis (proc.)
2021 m. Akmenės r. SVB	18 537	4600	24,82 proc.	0,15 proc.
2020 m. Akmenės r. SVB	18 772	4593	24,47 proc.	
2021 m. Alytaus m. SVB	49 205	3936	8,00 proc.	-47,45 proc.
2020 m. Alytaus m. SVB	49 895	7490	15,01 proc.	
2021 m. Alytaus r. SVB	25 842	7812	30,23 proc.	-27,95 proc.
2020 m. Alytaus r. SVB	25 885	10 843	41,89 proc.	
2021 m. Anykščių r. SVB	22 623	6587	29,12 proc.	-9,89 proc.
2020 m. Anykščių r. SVB	23 038	7310	31,73 proc.	
2021 m. Birštono sav. SVB	4037	1673	41,44 proc.	-17,91 proc.
2020 m. Birštono sav. SVB	4066	2038	50,12 proc.	
2021 m. Biržų r. SVB	22 305	3233	14,49 proc.	-6,02 proc.
2020 m. Biržų r. SVB	22 719	3440	15,14 proc.	
2021 m. Druskininkų sav. SVB	19 016	6056	31,85 proc.	-1,67 proc.
2020 m. Druskininkų sav. SVB	19 122	6159	32,21 proc.	

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Nuolatinių gyventojų skaičius*	SVB registruoti vartotojai	Nuolatiniai savivaldybės gyventojai registruoti SVB vartotojai	Registruotų vartotojų pokytis (proc.)
2021 m. Elektrėnų sav. SVB	24 108	4040	16,76 proc.	-41,13 proc.
2020 m. Elektrėnų sav. SVB	23 984	6863	28,61 proc.	
2021 m. Ignalinos r. SVB	14 131	3661	25,91 proc.	-3,96 proc.
2020 m. Ignalinos r. SVB	14 430	3812	26,42 proc.	
2021 m. Jonavos r. SVB	40 750	10 911	26,78 proc.	-5,13 proc.
2020 m. Jonavos r. SVB	41 151	11 501	27,95 proc.	
2021 m. Joniškio r. SVB	20 344	6567	32,28 proc.	-6,19 proc.
2020 m. Joniškio r. SVB	20 730	7000	33,77 proc.	
2021 m. Jurbarko r. SVB	24 236	7110	29,34 proc.	23,39 proc.
2020 m. Jurbarko r. SVB	24 835	5762	23,20 proc.	
2021 m. Kaišiadorių r. SVB	29 191	5539	18,98 proc.	-7,13 proc.
2020 m. Kaišiadorių r. SVB	29 526	5964	20,20 proc.	
2021 m. Kalvarijos sav. SVB	9953	3592	36,09 proc.	7,97 proc.
2020 m. Kalvarijos sav. SVB	10 187	3327	32,66 proc.	

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Nuolatinių gyventojų skaičius*	SVB registruoti vartotojai	Nuolatiniai savivaldybės gyventojai registruoti SVB vartotojai	Registruotų vartotojų pokytis (proc.)
2021 m. Kauno m. SVB	293 277	32 895	11,22 proc.	-12,19
2020 m. Kauno m. SVB	289 364	37 462	12,95 proc.	proc.
2021 m. Kauno r. SVB	97 549	13 185	13,52 proc.	-3,48
2020 m. Kauno r. SVB	96 423	13 660	14,17 proc.	proc.
2021 m. Kazlų Rūdos sav. SVB	11 139	2713	24,36 proc.	0,44
2020 m. Kazlų Rūdos sav. SVB	11 339	2701	23,82 proc.	proc.
2021 m. Kėdainių r. SVB	44 750	0*	0,00 proc.	-100,00
2020 m. Kėdainių r. SVB	45 275	11 404	25,19 proc.	proc.
2021 m. Kelmės r. SVB	24 826	4100	16,51 proc.	-14,32
2020 m. Kelmės r. SVB	25 383	4785	18,85 proc.	proc.
2021 m. Klaipėdos m. SVB	149 056	21 388	14,35 proc.	-3,65
2020 m. Klaipėdos m. SVB	149 116	22 199	14,89 proc.	proc.
2021 m. Klaipėdos r. SVB	62 648	10 143	16,19 proc.	-5,96
2020 m. Klaipėdos r. SVB	60 124	10 786	17,94 proc.	proc.
2021 m. Kretingos r. SVB	37 323	5394	14,45 proc.	-31,50
2020 m. Kretingos r. SVB	37 425	7874	21,04 proc.	proc.
2021 m. Kupiškio r. SVB	16 062	4362	27,16 proc.	-4,74
2020 m. Kupiškio r. SVB	16 356	4579	28,00 proc.	proc.
2021 m. Lazdijų r. SVB	17 839	5780	32,40 proc.	-5,34
2020 m. Lazdijų r. SVB	18 324	6106	33,32 proc.	proc.
2021 m. Marijampolės sav. SVB	53 480	9106	17,03 proc.	-5,70
2020 m. Marijampolės sav. SVB	53 772	9656	17,96 proc.	proc.
2021 m. Mažeikių r. SVB	50 789	7003	13,79 proc.	-9,49
2020 m. Mažeikių r. SVB	51 056	7737	15,15 proc.	proc.

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Nuolatinių gyventojų skaičius*	SVB registruoti vartotojai	Nuolatiniai savivaldybės gyventojai registruoti SVB vartotojai	Registruotų vartotojų pokytis (proc.)
2021 m. Molėtų r. SVB	16 876	4482	26,56 proc.	-5,94
2020 m. Molėtų r. SVB	17 153	4765	27,78 proc.	proc.
2021 m. Neringos m. SVB	3641	1267	34,80 proc.	-10,65
2020 m. Neringos m. SVB	3530	1418	40,17 proc.	proc.
2021 m. Pagėgių sav. SVB	7126	947	13,29 proc.	-39,53
2020 m. Pagėgių sav. SVB	7285	1566	21,50 proc.	proc.
2021 m. Pakruojo r. SVB	18 215	4656	25,56 proc.	-2,68
2020 m. Pakruojo r. SVB	18 607	4784	25,71 proc.	proc.
2021 m. Palangos m. SVB	16 429	4382	26,67 proc.	-19,18
2020 m. Palangos m. SVB	16 038	5422	33,81 proc.	proc.
2021 m. Panevėžio m. SVB	84 613	9459	11,18 proc.	-9,23
2020 m. Panevėžio m. SVB	85 885	10 421	12,13 proc.	proc.
2021 m. Panevėžio r. SVB	35 182	6082	17,29 proc.	-2,80
2020 m. Panevėžio r. SVB	35 328	6257	17,71 proc.	proc.
2021 m. Pasvalio r. SVB	22 339	3015	13,50 proc.	-52,85
2020 m. Pasvalio r. SVB	22 829	6395	28,01 proc.	proc.
2021 m. Plungės r. SVB	32 635	6934	21,25 proc.	-4,69
2020 m. Plungės r. SVB	32 991	7275	22,05 proc.	proc.
2021 m. Prienų r. SVB	25 466	7883	30,95 proc.	1,22
2020 m. Prienų r. SVB	25 806	7788	30,18 proc.	proc.
2021 m. Radviliškio r. SVB	34 576	8924	25,81 proc.	-4,79
2020 m. Radviliškio r. SVB	35 002	9373	26,78 proc.	proc.
2021 m. Raseinių r. SVB	30 608	6716	21,94 proc.	-3,39
2020 m. Raseinių r. SVB	31 230	6952	22,26 proc.	proc.

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Nuolatinių gyventojų skaičius*	SVB registruoti vartotojai	Nuolatiniai savivaldybės gyventojai registruoti SVB vartotojai	Registruotų vartotojų pokytis (proc.)
2021 m. Rietavo sav. SVB	7178	1127	15,70 proc.	-16,27 proc.
2020 m. Rietavo sav. SVB	7260	1346	18,54 proc.	
2021 m. Rokiškio r. SVB	27 515	12 648	45,97 proc.	-1,44 proc.
2020 m. Rokiškio r. SVB	28 072	12 833	45,71 proc.	
2021 m. Skuodo r. SVB	15 665	3770	24,07 proc.	-7,85 proc.
2020 m. Skuodo r. SVB	16 084	4091	25,44 proc.	
2021 m. Šakių r. SVB	26 070	4021	15,42 proc.	-51,73 proc.
2020 m. Šakių r. SVB	26 707	8331	31,19 proc.	
2021 m. Šalčininkų r. SVB	30 274	7089	23,42 proc.	-0,07 proc.
2020 m. Šalčininkų r. SVB	30 521	7094	23,24 proc.	
2021 m. Šiaulių m. SVB	101 884	9466	9,29 proc.	-4,62 proc.
2020 m. Šiaulių m. SVB	101 511	9924	9,78 proc.	
2021 m. Šiaulių r. SVB	41 554	6681	16,08 proc.	-5,98 proc.
2020 m. Šiaulių r. SVB	41 447	7106	17,14 proc.	
2021 m. Šilalės r. SVB	21 436	4276	19,95 proc.	-10,05 proc.
2020 m. Šilalės r. SVB	21 899	4754	21,71 proc.	
2021 m. Šilutės r. SVB	37 087	5162	13,92 proc.	-35,67 proc.
2020 m. Šilutės r. SVB	37 641	8024	21,32 proc.	
2021 m. Širvintų r. SVB	14 910	2765	18,54 proc.	-0,61 proc.
2020 m. Širvintų r. SVB	15 072	2782	18,46 proc.	
2021 m. Švenčionių r. SVB	22 493	5328	23,69 proc.	-8,70 proc.
2020 m. Švenčionių r. SVB	22 929	5836	25,45 proc.	
2021 m. Tauragės r. SVB	37 331	5422	14,52 proc.	-39,02 proc.
2020 m. Tauragės r. SVB	37 803	8891	23,52 proc.	

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Nuolatinių gyventojų skaičius*	SVB registruoti vartotojai	Nuolatiniai savivaldybės gyventojai registruoti SVB vartotojai	Registruotų vartotojų pokytis (proc.)
2021 m. Telšių r. SVB	38 759	8149	21,02 proc.	1,80 proc.
2020 m. Telšių r. SVB	39 306	8005	20,37 proc.	
2021 m. Trakų r. SVB	33 213	8601	25,90 proc.	-2,49 proc.
2020 m. Trakų r. SVB	32 541	8821	27,11 proc.	
2021 m. Ukmergės r. SVB	33 052	5762	17,43 proc.	-10,92 proc.
2020 m. Ukmergės r. SVB	33 482	6468	19,32 proc.	
2021 m. Utenos r. SVB	37 081	0*	0,00 proc.	-100,00 proc.
2020 m. Utenos r. SVB	37 184	7434	19,99 proc.	
2021 m. Varėnos r. SVB	20 520	5342	26,03 proc.	-18,53 proc.
2020 m. Varėnos r. SVB	20 844	6557	31,46 proc.	
2021 m. Vilkaviškio r. SVB	34 231	7428	21,70 proc.	-0,66 proc.
2020 m. Vilkaviškio r. SVB	34 666	7477	21,57 proc.	
2021 m. Vilniaus m. SVB	569 902	49 900	8,76 proc.	1,44 proc.
2020 m. Vilniaus m. SVB	561 836	49 193	8,76 proc.	
2021 m. Vilniaus r. SVB	102 031	7946	7,79 proc.	-5,55 proc.
2020 m. Vilniaus r. SVB	100 146	8413	8,40 proc.	
2021 m. Visagino m. SVB	18 134	1908	10,52 proc.	-11,50 proc.
2020 m. Visagino m. SVB	18 243	2156	11,82 proc.	
2021 m. Zarasų r. SVB	14 638	4869	33,26 proc.	-3,64 proc.
2020 m. Zarasų r. SVB	14 915	5053	33,88 proc.	
Iš viso SVB tinkle 2021 m.	2 795 680	423 793	15,16 proc.	-13,17 proc.
Iš viso SVB tinkle 2020 m.	2 794 090	488 056	17,47 proc.	

* šio rodiklio SVB nepateikė dėl problemų, susijusių su 2021 m. atliktu LIBIS bibliotekų duomenų perkėlimu į modernizuotą sistemą.

Nuo 2017 m. SVB tinkle registruotų vartotojų sumažėjo 23,15 proc. (127 629 vartotojais): prieš penkerius metus 19,36 proc. šalies gyventojų buvo savivaldybių viešųjų bibliotekų vartotojai, o 2021 m. – 15,16 procento. Labiausiai registruotų vartotojų sumažėjo

Utenos apskrityje – per penkerius metus daugiau nei 40 proc., tačiau 17,42 proc. Utenos apskrities gyventojų yra registruoti SVB vartotojai, ir tai daugiau nei vidutiniškai šalies SVB (15 proc.; žr. 17 lent.). Alytaus apskrityje 21,84 proc. gyventojų yra savivaldybių

viešųjų bibliotekų registruoti vartotojai – tai didžiausia gyventojų registruotų vartotojų dalis apskrityse. Mažiausiai gyventojų (11,02 proc.) SVB registruotų vartotojų yra Vilniaus apskrityje.

17 lentelė. **Apskričių nuolatiniai gyventojai registruoti SVB vartotojai 2017–2021 metais.**

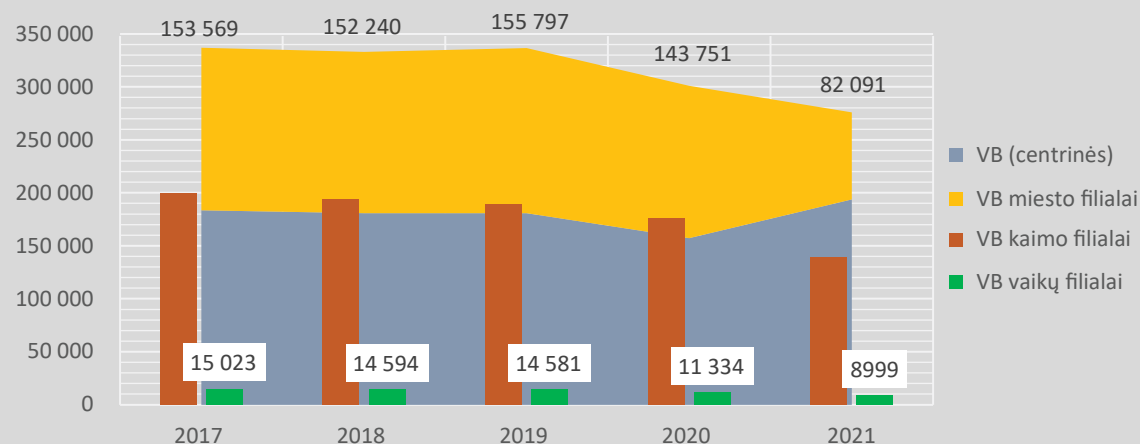
Metai	Administracinis vienetas	Gyventojų skaičius*	SVB apsilankymai	SVB registruoti vartotojai	Šalies gyventojai registruoti SVB vartotojai (proc.)	Apsilankymai gyventojui
2021	Lietuvos Respublika	2 795 680	6 358 775	423 793	15,16 proc.	2,27
2020	Lietuvos Respublika	2 794 090	6 607 972	488 056	17,47 proc.	2,36
2019	Lietuvos Respublika	2 794 184	9 642 132	540 285	19,34 proc.	3,45
2018	Lietuvos Respublika	2 808 901	9 260 638	541 508	19,28 proc.	3,3
2017	Lietuvos Respublika	2 847 904	9 361 573	551 422	19,36 proc.	3,29
Skirtumas		-1,83 proc.	-32,08 proc.	-23,15 proc.	-21,71 proc.	-30,81 proc.
2021	Alytaus apskritis	132 422	422 823	28 926	21,84 proc.	3,19
2020	Alytaus apskritis	134 070	532 699	37 155	27,71 proc.	3,97
2019	Alytaus apskritis	135 906	709 150	40 891	30,09 proc.	5,22
2018	Alytaus apskritis	138 095	692 441	41 727	30,22 proc.	5,01
2017	Alytaus apskritis	141 616	729 377	42 433	29,96 proc.	5,15
Skirtumas		-0,75 proc.	-36,66 proc.	-25,90 proc.	-25,34 proc.	-36,18 proc.
2021	Kauno apskritis	565 628	1 097 272	78 802	13,93 proc.	1,94
2020	Kauno apskritis	562 841	1 113 604	96 769	17,19 proc.	1,98
2019	Kauno apskritis	561 430	1 718 898	108 508	19,33 proc.	3,06
2018	Kauno apskritis	563 112	1 714 064	104 848	18,62 proc.	3,04
2017	Kauno apskritis	569 875	1 732 252	106 346	18,66 proc.	3,04
Skirtumas		-0,75 proc.	-36,66 proc.	-25,90 proc.	-25,34 proc.	-36,18 proc.
2021	Klaipėdos apskritis	321 849	815 954	51 506	16 proc.	2,54
2020	Klaipėdos apskritis	319 958	938 206	59 814	18,69 proc.	2,93
2019	Klaipėdos apskritis	317 722	1 297 992	67 043	21,10 proc.	4,09

Metai	Administracinis vienetas	Gyventojų skaičius*	SVB apsilankymai	SVB registruoti vartotojai	Šalies gyventojai registruoti SVB vartotojai (proc.)	Apsilankymai gyventojui
2018	Klaipėdos apskritis	317 252	1 183 285	65 378	20,61 proc.	3,73
2017	Klaipėdos apskritis	320 507	1 185 761	65 208	20,35 proc.	3,7
Skirtumas		0,42 proc.	-31,19 proc.	-21,01 proc.	-21,34 proc.	-31,47 proc.
2021	Marijampolės apskritis	134 873	414 687	26 860	19,92 proc.	3,07
2020	Marijampolės apskritis	136 671	431 866	31 492	23,04 proc.	3,16
2019	Marijampolės apskritis	138 678	591 390	32 522	23,45 proc.	4,26
2018	Marijampolės apskritis	141 287	532 253	32 644	23,10 proc.	3,77
2017	Marijampolės apskritis	145 360	576 750	34 312	23,60 proc.	3,97
Skirtumas		-7,21 proc.	-28,10 proc.	-21,72 proc.	-15,63 proc.	-22,51 proc.
2021	Panevėžio apskritis	208 016	604 016	38 799	18,65 proc.	2,9
2020	Panevėžio apskritis	211 189	640 903	43 925	20,80 proc.	3,03
2019	Panevėžio apskritis	214 617	926 606	49 259	22,95 proc.	4,32
2018	Panevėžio apskritis	218 726	952 760	51 428	23,51 proc.	4,36
2017	Panevėžio apskritis	225 033	954 730	52 520	23,34 proc.	4,24
Skirtumas		-7,56 proc.	-36,73 proc.	-26,13 proc.	-20,08 proc.	-31,56 proc.
2021	Šiaulių apskritis	259 936	713 343	44 994	17,31 proc.	2,74
2020	Šiaulių apskritis	261 452	589 821	47 565	18,19 proc.	2,26
2019	Šiaulių apskritis	262 487	888 947	53 211	20,27 proc.	3,39
2018	Šiaulių apskritis	265 467	873 184	54 187	20,41 proc.	3,29
2017	Šiaulių apskritis	270 482	864 939	54 503	20,15 proc.	3,2
Skirtumas		-3,90 proc.	-17,53 proc.	-17,45 proc.	-14,10 proc.	-14,18 proc.
2021	Tauragės apskritis	90 129	251 051	17 755	19,70 proc.	2,79
2020	Tauragės apskritis	91 822	274 141	20 973	22,84 proc.	2,99
2019	Tauragės apskritis	93 695	422 818	23 122	24,68 proc.	4,51
2018	Tauragės apskritis	95 817	446 801	24 080	25,13 proc.	4,66
2017	Tauragės apskritis	98 608	441 978	25 414	25,77 proc.	4,48
Skirtumas		-8,60 proc.	-43,20 proc.	-30,14 proc.	-23,56 proc.	-37,85 proc.
2021	Telšių apskritis	129 361	339 291	23 213	17,94 proc.	2,62
2020	Telšių apskritis	130 613	362 279	24 363	18,65 proc.	2,77
2019	Telšių apskritis	132 082	470 153	27 223	20,61 proc.	3,56
2018	Telšių apskritis	134 139	472 181	27 425	20,45 proc.	3,52

Metai	Administracinis vienetas	Gyventojų skaičius*	SVB apsilankymai	SVB registruoti vartotojai	Šalies gyventojai registruoti SVB vartotojai (proc.)	Apsilankymai gyventojui
2017	Telšių apskritis	137 769	478 570	27 612	20,04 proc.	3,47
Skirtumas		-6,10 proc.	-29,10 proc.	-15,93 proc.	-10,47 proc.	-24,50 proc.
2021	Utenos apskritis	123 483	496 484	21 507	17,42 proc.	4,02
2020	Utenos apskritis	124 963	539 261	30 530	24,43 proc.	4,32
2019	Utenos apskritis	127 029	796 230	34 061	26,81 proc.	6,27
2018	Utenos apskritis	129 639	788 801	35 090	27,07 proc.	6,08
2017	Utenos apskritis	133 481	786 554	36 100	27,05 proc.	5,89
Skirtumas		-7,49 proc.	-36,88 proc.	-40,42 proc.	-35,60 proc.	-31,77 proc.
2021	Vilniaus apskritis	829 983	1 203 854	91 431	11,02 proc.	1,45
2020	Vilniaus apskritis	820 511	1 185 192	95 470	11,64 proc.	1,44
2019	Vilniaus apskritis	810 538	1 836 657	104 445	12,89 proc.	2,27
2018	Vilniaus apskritis	805 367	1 614 411	104 701	13 proc.	2
2017	Vilniaus apskritis	805 173	1 610 662	106 974	13,29 proc.	2
Skirtumas		3,08 proc.	-25,26 proc.	-14,53 proc.	-17,08 proc.	-27,49 proc.

2021 m. VB centrinėse bibliotekose registruoti 45,74 proc.¹⁰ (2020 m. – 32,22 proc.) visų SVB tinklo vartotojų, VB kaimo filialuose – 32,76 proc. (2020 m. – 36 proc.), VB miesto – 19,37 proc. (2020 m. – 29,45 proc.) ir VB vaikų filialuose – 2,12 proc. (2020 m. – 2,32 proc.). Per pastaruosius penkerius metus SVB tinkle registruotų vartotojų sumažėjo 23,15 procento. Nuo 2017 m. VB vaikų ir kaimo filialuose registruotų vartotojų sumažėjo beveik du kartus, kaimo filialuose – 30,39 proc., tačiau centrinėse bibliotekose šio rodiklio kreivė kilstelėjo 5,71 proc. (žr. 53 diagr.).

53 diagrama. **Registruotų vartotojų pokytis SVB filialuose 2017–2021 m.**

¹⁰ Kėdainių ir Utenos SVB 2021 m. nepateikė duomenų. Dėl to galimas nukrypimas nuo tikrosios reikšmės.

Darbuotojai

2021 m. šalies savivaldybių viešosiose bibliotekose dirbo 2980 darbuotojų (2020 m. – 3022) 2873,39 viso etato ekvivalentu (VEE). Ataskaitiniais metais SVB tinklo darbuotojai sudarė 48,50 proc. šalies bibliotekų personalo, šiam tinklui priklausė 50,38 proc. bibliotekoms skirtų etatų.

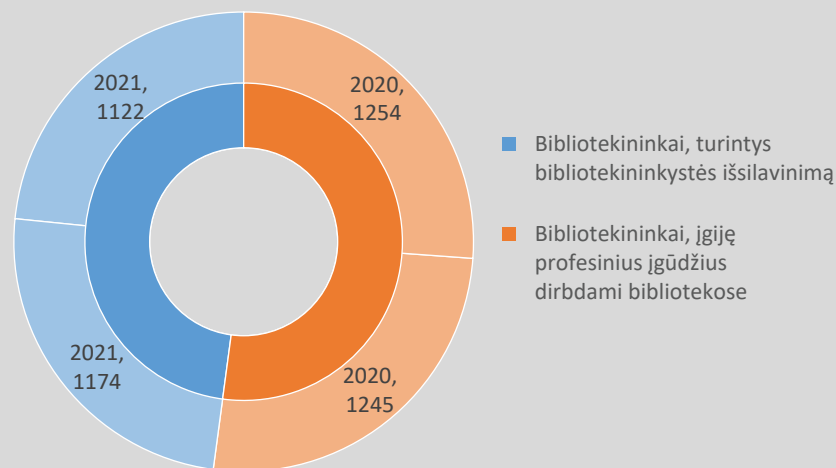
Per metus SVB tinkle sumažėjo 42 darbuotojais (1,39 proc.) ir 33,02 VEE, labiausiai mažėjo etatų profesionaliems bibliotekininkams (27,40 VEE), o kvalifikuotiems specialistams – 2,93 VEE ir techniniams darbuotojams – 2,69 VEE. 2021 m. SVB tinkle 77,13 proc. VEE (2216,25) skirta profesionaliems bibliotekininkams (2020 m. – 77,20 proc.). Profesionalūs bibliotekininkai 2021 m. sudarė 79,73 proc. (2376 asmenys) savivaldybių viešųjų bibliotekų darbuotojų (2020 m. – 80 proc.); 2021 m. SVB tinkle 47,22 proc. (1122) profesionalių bibliotekininkų turėjo bibliotekininkystės ar informacijos mokslų išsilavinimą, likę profesinių

įgūdžių įgijo ilgą laiką dirbdami bibliotekose. Ataskaitiniais metais 37,65 proc. (2020 m. – 38,85 proc.) SVB tinklo darbuotojų turėjo profesinį išsilavinimą. Per metus savivaldybių viešosiose bibliotekose jų sumažėjo 4,43 proc., o įgijusių įgūdžius padaugėjo 0,72 proc. (žr. 54 diagr.).

2021 m. 57,74 proc. (1372) profesionalių bibliotekininkų turėjo aukštąjį išsilavinimą, 36,87 proc. (876) – aukštesnįjį ir 128 bibliotekininkai – vidurinį arba nebaigtą aukštąjį išsilavinimą¹¹. Per metus profesionalių

¹¹ Išsilavinimas – „kitas“.

54 diagrama. **Profesionalių bibliotekininkų sudėtis SVB tinkle 2020–2021 m.**

bibliotekininkų, baigusių aukštąjį mokslą, padaugėjo 45 asmenimis (3,39 proc.) – 9 asmenimis (1,62 proc.) daugiau nei prieš metus prisidėjo specialistų, turinčių bibliotekininkystės ar informacijos mokslų išsilavinimą, tačiau 69 asmenimis (7,30 proc.) mažėjo turinčiųjų aukštesnįjį išsilavinimą, turinčiųjų kitą išsilavinimą sumažėjo 19 asmenų (12,93 proc.).

Daugiausia (54 proc.) bibliotekininkų, turinčių bibliotekininkystės išsilavinimą, susitelkę SVB centrinėse bibliotekose (2020 m. – 54,51 proc.). Kaimo filialuose 28,43 proc. (2020 m. – 28,36 proc.) bibliotekininkų įgiję bibliotekininkystės išsilavinimą, miesto filialuose – 16,13 proc. (2020 m. – 15,84 proc.), o vaikų filialuose – 1,34 proc. (2020 m. – 1,28 proc.). Bibliotekininkų, turinčių profesinį išsilavinimą ir įgijusių įgūdžius, santykis nesikeitė tik vaikų filialuose – kaip ir prieš metus, abiejų kategorijų liko po 15 darbuotojų. O centrinėse bibliotekose ir miesto filialuose mažėjo turinčiųjų profesinį išsilavinimą ir daugėjo įgijusiųjų įgūdžius dirbant bibliotekoje. Kaimo filialuose mažėjo ir bibliotekininkų, įgijusių įgūdžius dirbant; tai sietina su tuo, kad 2021 m. likviduota nemažai filialų (žr. 18 lent.).

18 lentelė. **Profesionalūs SVB tinklo bibliotekininkai 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Bibliotekininkai, turintys bibliotekininkystės išsilavinimą		Bibliotekininkai, įgiję profesinius įgūdžius dirbdami bibliotekose	
	2020	2021	2020	2021
VB centrinės	640	607	373	390
VB miesto filialai	186	181	141	146
VB kaimo filialai	333	319	716	703
VB vaikų filialai	15	15	15	15

Ataskaitiniais metais visą darbo dieną dirbo 1799 profesionalūs bibliotekininkai (75,72 proc.; 2020 m. – 75,77 proc.), ne visą darbo laiką – 576 (24,24 proc.; 2020 m. – 24,22 proc.). Per metus bibliotekininkų, dirbančių ne visą darbo dieną, sumažėjo 3,84 proc., o nuo 2017 m. – 6,49 proc.; viena iš šio reiškinio priežasčių, kaip minėta, – kaimo filialų, kuriuose beveik pusė profesionalių bibliotekininkų dirbo ne visą darbo dieną, likvidavimas (žr. 19 lent.).

2021 m. darbuotojų mokymuose dalyvavo ir kvalifikaciją kėlė 2103 (2020 m. – 2092) bibliotekininkai ir 161 (2020 m. – 159) kvalifikuotas specialistas (76 proc. SVB tinklo personalo;

2020 m. – 74,49 proc.). Bibliotekininkystės ar informacijos mokslų išsilavinimą per ataskaitinius metus įgijo 22 (2020 m. – 9) bibliotekininkai. Ataskaitiniais metais SVB tinklo bibliotekose visuomeniniais pagrindais talkino 40 savanorių (2020 m. – 49).

2021 m. tūkstančiui šalies gyventojų teko 0,79 SVB tinklo profesionalaus bibliotekininko (2020 m. – 0,76), dirbančio viso etato ekvivalentu. Vienam šio tinklo bibliotekininkui, dirbančiam visu VEE, vidutiniškai teko po 1261 nuolatinį šalies gyventoją (2020 m. – 1314), 191 registruotą SVB tinklo vartotoją (2020 m. – 218).

19 lentelė. **Profesionalūs SVB tinklo bibliotekininkai 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Profesionalūs bibliotekininkai							
	2020				2021			
	Etatų skaičius VEE*	Iš viso	Iš jų dirbančių:		Etatų skaičius VEE*	Iš viso	Iš jų dirbančių:	
			visą darbo laiką	ne visą darbo laiką			visą darbo laiką	ne visą darbo laiką
VB centrinės	1019,75	1013	961	54	1013,75	997	942	54
VB miesto filialai	327,6	327	303	24	326,85	327	307	20
VB kaimo filialai	866,3	1049	540	507	845,65	1022	521	501
VB vaikų filialai	30	30	29	1	30	30	29	1

* Viso etato ekvivalentas

SVB tinklo padaliniuose šie rodikliai skiriasi. Viešosiose (centrinėse) bibliotekose per metus vienam bibliotekininko VEE 24 proc. padaugėjo aptarnaujamų vartotojų – profesionalaus bibliotekininko etatui teko vidutiniškai po 191 registruotą vartotoją. VB miesto filialuose šie skaičiai sumažėjo 42,76 proc. – vietoje

439 vartotojų 2020 m. ataskaitiniais teko vidutiniškai po 251; VB kaimo – 164, o VB vaikų filialuose – 300 registruotų vartotojų profesionalaus bibliotekininko VEE. Kaimo filialuose registruotų vartotojų per metus sumažėjo, apsilankymų šiose bibliotekose augo 1,08 proc., o lankytojų, tenkančių bibliotekininko VEE, pa-

daugėjo 3,55 proc., tuo pačiu būtina pabrėžti, kad ataskaitiniais metais išduotų dokumentų kaimo filialuose sumažėjo tik 4,27 proc., ir tai mažiausias metinis šio rodiklio kritimas tarp visų SVB tinklo padalinių (žr. 19 lent.). Atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2020 m. kaimo filialuose bibliotekininkų VEE sumažėjo 2,38 procento.

20 lentelė. **Registruoti SVB tinklo vartotojai, dokumentų (fiz. vnt.) išduotis ir lankytojai profesionalaus bibliotekininko VEE 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Registruoti vartotojai bibliotekininko VEE		Skirtumas (proc.)	Lankytojai bibliotekininko VEE		Skirtumas (proc.)	Išduoti dokumentai (fiz. vnt.) bibliotekininko VEE		Skirtumas (proc.)
	2020	2021		2020	2021		2020	2021	
	VB centrinės	154		191	24		2152	1997	
VB miesto filialai	439	251	-42,76	5570	5271	-5,38	8859	7658	-13,55
VB kaimo filialai	203	164	-19,05	2843	2944	3,55	4687	4487	-4,27
VB vaikų filialai	378	300	-20,60	4174	4048	-3,03	7598	6824	-10,19

Dokumentų išduotis

2021 m. savivaldybių viešosiose bibliotekose vartotojams išduota 9 172 025 fiz. vnt. dokumentų, bendra fondo apyvarta sudarė 0,79¹² (2020 m. – 0,89). Palyginti su 2020 m., dokumentų išduotis sumažėjo 12,46 proc., tačiau paminėtina, kad SVB tinkle išduotų dokumentų kiekis sudarė 65 proc. visų šalies bibliotekose išduotų dokumentų. 2020 m. vienam gyventojui SVB tinklo bibliotekose vidutiniškai teko po 3,75 fiz. vnt. išduotų dokumentų, 2021 m. vidutiniškai išduota po 3,28 fiz. vnt., o SVB tinklo registruotam vartotojui išduota 0,81 proc. daugiau dokumentų – nuo 21,47 fiz. vnt. 2020 m. iki 21,64 fiz. vnt. (žr. 21 lent.).

21 lentelė. **SVB dokumentų išduočių rodikliai šalies rajonuose ir savivaldybėse 2020–2021 metais.**

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Dokumentų išduotis savivaldybės gyventojui (fiz. vnt.)		Skirtumas	Dokumentai, išduoti registruotam vartotojui (fiz. vnt.)		Skirtumas
	2021	2020		2021	2020	
Akmenės r. SVB	5,17	4,71	9,71 proc.	20,82	19,25	8,17 proc.
Alytaus m. SVB	3,00	3,64	-17,58 proc.	37,47	24,23	54,68 proc.
Alytaus r. SVB	6,70	9,94	-32,57 proc.	22,17	23,73	-6,56 proc.
Anykščių r. SVB	7,16	8,04	-10,84 proc.	24,61	25,33	-2,84 proc.
Birštono sav. SVB	7,89	10,20	-22,63 proc.	19,05	20,36	-6,42 proc.
Biržų r. SVB	3,43	3,76	-8,76 proc.	23,66	24,82	-4,69 proc.
Druskininkų sav. SVB	6,13	6,38	-3,98 proc.	19,25	19,82	-2,88 proc.
Elektrėnų sav. SVB	3,72	5,26	-29,34 proc.	22,18	18,39	20,65 proc.
Ignalinos r. SVB	5,59	6,61	-15,44 proc.	21,57	25,02	-13,78 proc.
Jonavos r. SVB	6,09	6,72	-9,33 proc.	22,75	24,04	-5,36 proc.
Joniškio r. SVB	8,72	8,49	2,65 proc.	27,00	25,14	7,38 proc.
Jurbarko r. SVB	5,08	5,13	-0,99 proc.	17,32	22,12	-21,7 proc.
Kaišiadorių r. SVB	2,93	3,02	-2,72 proc.	15,46	14,93	3,56 proc.

¹² Rodiklis skaičiuojamas per metus išduotų dokumentų skaičių SVB tinklo bibliotekose dalinant iš bibliotekų fonduose esančių dokumentų. Šis rodiklis tiesiogiai priklauso nuo fondo dydžio ir išduoties, yra susijęs su fondo turiniu bei atnaujinimu.

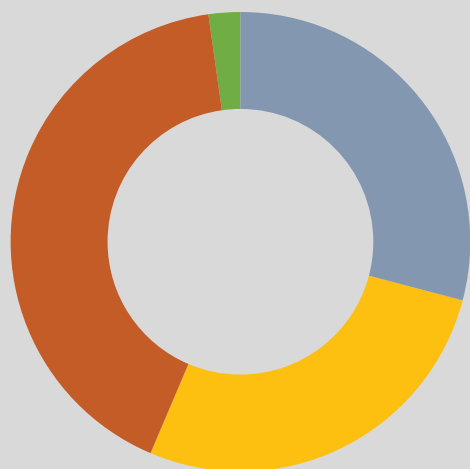
Pagal gyventojų skaičių daugiausia dokumentų išduota Rokiškio r. SVB – vienam gyventojui ataskaitiniais metais vidutiniškai po 14,96 fiz. vnt. dokumentų, mažiausiai Vilniaus r. gyventojui – vidutiniškai 1,01 fiz. vienetu. Registruotam SVB tinklo vartotojui 2021 m. vidutiniškai išduota 21,64 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 21,47 fiz. vnt.). Daugiausiai dokumentų ataskaitiniais metais skolinosi Pasvalio SVB registruoti vartotojai – vidutiniškai po 54 fiz. vnt., mažiausiai Prienų SVB – 12,59 fiz. vnt., Vilniaus r. SVB – 13 fiz. vnt. (žr. 21 lent.).

Daugiausiai dokumentų išduota kaimo filialuose – ataskaitiniais metais 41,37 proc. SVB tinklo dokumentų; 29,11 proc. dokumentų išduota centrinėse VB bibliotekose, beveik 27,29 proc. – miesto ir 2,23 proc. vaikų filialuose (žr. 56 diagr.). Nors pastaruosiuose išduota mažiausiai dokumentų, 22,15 proc. viso SVB tinklo dokumentų išduota vaikams iki 14 metų.

Per metus sumažėjo registruotų vartotojų miesto, kaimo ir vaikų filialuose. Atitinkamai išaugo išduočių vartotojui. Atkreiptinas dėmesys, kad VB centrinėse bibliotekose, išaugus registruotų vartotojų, mažėjo jiems išduotų

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Dokumentų išduotis savivaldybės gyventojui (fiz. vnt.)		Skirtumas	Dokumentai, išduoti registruotam vartotojui (fiz. vnt.)		Skirtumas
	2021	2020		2021	2020	
Kalvarijos sav. SVB	9,81	8,69	12,95 proc.	27,19	26,60	2,22 proc.
Kauno m. SVB	2,20	2,46	-10,6 proc.	19,59	18,99	3,18 proc.
Kauno r. SVB	2,45	2,74	-10,62 proc.	18,14	19,36	-6,32 proc.
Kazlų Rūdos sav. SVB	4,68	4,58	2,18 proc.	19,21	19,22	-0,07 proc.
Kėdainių r. SVB	0*	6,90	0*	0*	27,38	0*
Kelmės r. SVB	3,39	3,30	2,69 proc.	20,50	17,49	17,22 proc.
Klaipėdos m. SVB	3,36	3,89	-13,54 proc.	23,43	26,12	-10,3 proc.
Klaipėdos r. SVB	3,16	3,58	-11,64 proc.	19,55	19,96	-2,09 proc.
Kretingos r. SVB	4,00	4,42	-9,52 proc.	27,65	21,00	31,71 proc.
Kupiškio r. SVB	7,07	6,77	4,46 proc.	26,02	24,17	7,69 proc.
Lazdijų r. SVB	5,53	5,92	-6,48 proc.	17,08	17,76	-3,82 proc.
Marijampolės sav. SVB	3,69	3,76	-1,91 proc.	21,66	20,94	3,45 proc.
Mažeikių r. SVB	3,28	3,66	-10,28 proc.	23,81	24,15	-1,39 proc.
Molėtų r. SVB	7,36	6,85	7,39 proc.	27,72	24,68	12,33 proc.
Neringos m. SVB	5,18	5,99	-13,48 proc.	14,89	14,91	-0,13 proc.
Pagėgių sav. SVB	3,72	4,73	-21,47 proc.	27,96	22,01	27,03 proc.
Pakruojo r. SVB	6,31	6,26	0,8 proc.	24,69	24,35	1,38 proc.
Palangos m. SVB	5,00	6,29	-20,55 proc.	18,74	18,61	0,71 proc.
Panevėžio m. SVB	2,61	2,79	-6,59 proc.	23,31	22,99	1,38 proc.
Panevėžio r. SVB	7,41	6,36	16,5 proc.	42,88	35,93	19,36 proc.
Pasvalio r. SVB	7,28	7,58	-3,92 proc.	53,93	27,05	99,41 proc.
Plungės r. SVB	3,48	3,77	-7,68 proc.	16,38	17,09	-4,18 proc.
Prienų r. SVB	3,90	4,67	-16,51 proc.	12,59	15,47	-18,6 proc.
Radviliškio r. SVB	4,92	5,64	-12,91 proc.	19,04	21,08	-9,64 proc.

55 diagrama. Dokumentų išduočių pasiskirstymas įvairiuose SVB padaliniuose 2021 m.

- VB centrinės
- VB miesto filialai
- VB kaimo filialai
- VB vaikų filialai

dokumentų; 2020 m. šiose bibliotekose vartotojui teko beveik 21 fiz. vnt. išduotų dokumentų, o 2021 m. – beveik 14 fiz. vieneto. Miesto filialuose ataskaitiniais metais vartotojai skolinosi beveik 34 proc. daugiau dokumentų: nuo 20,19 fiz. vnt. šis skaičius išaugo iki 30,49 fiz. vnt. (žr. 22 lent.).

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Dokumentų išduotis savivaldybės gyventojui (fiz. vnt.)		Skirtumas	Dokumentai, išduoti registruotam vartotojui (fiz. vnt.)		Skirtumas
	2021	2020		2021	2020	
Raseinių r. SVB	5,60	5,12	9,4 proc.	25,53	23,00	10,99 proc.
Rietavo sav. SVB	3,80	4,44	-14,49 proc.	24,18	23,94	0,97 proc.
Rokiškio r. SVB	14,96	14,56	2,74 proc.	32,54	31,85	2,17 proc.
Skuodo r. SVB	6,70	6,38	5,02 proc.	27,82	25,07	11 proc.
Šakių r. SVB	4,20	4,03	4,29 proc.	27,23	12,91	111 proc.
Šalčininkų r. SVB	3,81	4,23	-9,98 proc.	16,27	18,21	-10,65 proc.
Šiaulių m. SVB	2,15	2,35	-8,57 proc.	23,13	24,04	-3,8 proc.
Šiaulių r. SVB	3,75	3,40	10,42 proc.	23,35	19,83	17,75 proc.
Šilalės r. SVB	4,39	4,38	0,32 proc.	22,03	20,18	9,17 proc.
Šilutės r. SVB	3,98	4,39	-9,47 proc.	28,57	20,60	38,65 proc.
Širvintų r. SVB	4,11	4,24	-3,1 proc.	22,17	22,98	-3,55 proc.
Švenčionių r. SVB	4,91	5,05	-2,75 proc.	20,72	19,82	4,5 proc.
Tauragės r. SVB	3,45	3,84	-10,06 proc.	23,75	16,31	45,64 proc.
Telšių r. SVB	3,35	3,88	-13,7 proc.	15,95	19,07	-16,4 proc.
Trakų r. SVB	8,92	9,12	-2,22 proc.	34,44	33,65	2,35 proc.
Ukmergės r. SVB	4,56	4,91	-7,27 proc.	26,14	25,44	2,75 proc.
Utenos r. SVB	0*	5,53	0*	0*	27,64	0*
Varėnos r. SVB	5,20	6,59	-21,14 proc.	19,98	20,96	-4,71 proc.
Vilkaviškio r. SVB	3,93	4,00	-1,65 proc.	18,11	18,53	-2,24 proc.
Vilniaus m. SVB	1,15	1,32	-13,05 proc.	13,11	15,08	-13,05 proc.
Vilniaus r. SVB	1,01	1,21	-16,5 proc.	13,03	14,46	-9,93 proc.
Visagino m. SVB	2,12	2,35	-9,44 proc.	20,19	19,85	1,72 proc.
Zarasų r. SVB	10,82	11,24	-3,72 proc.	32,54	33,18	-1,94 proc.
Iš viso SVB tinkle	3,28	3,75	-12,51 proc.	21,64	21,47	0,81 proc.

* šio rodiklio SVB nepateikė dėl problemų, susijusių su 2021 m. atliktu LIBIS bibliotekų duomenų perkėlimu į modernizuotą sistemą.

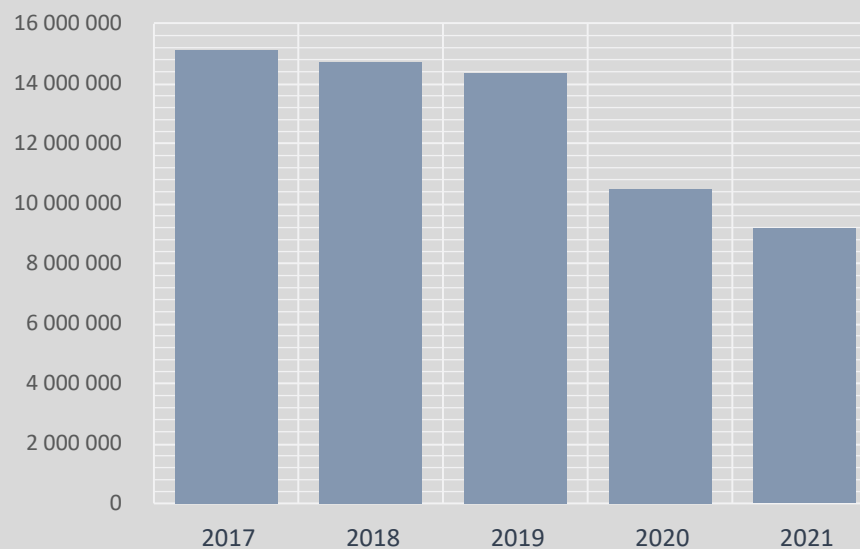
22 lentelė. **Dokumentai (fiz. vnt.), išduoti SVB tinklo padaliniuose registruotam vartotojui 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	2020	2021
VB centrinės	20,91	13,77
VB miesto filialai	20,19	30,49
VB kaimo filialai	23,11	27,33
VB vaikų filialai	20,11	22,75

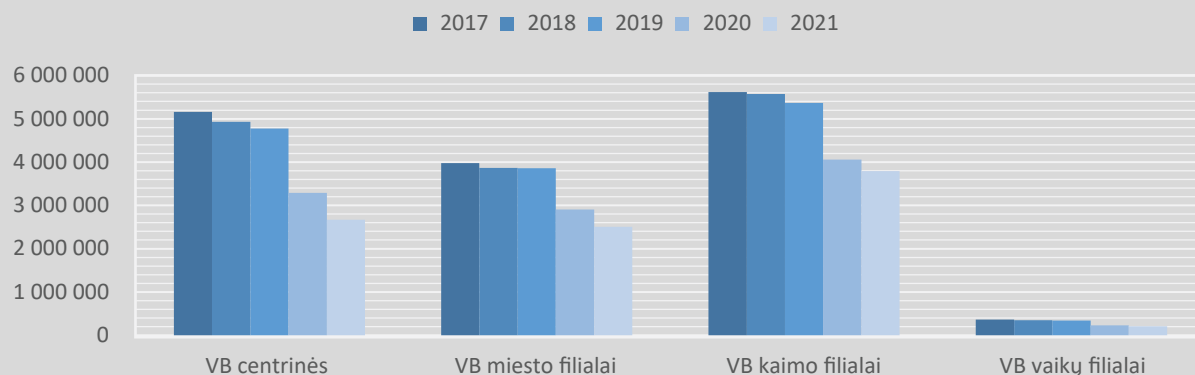
Bibliotekų veiklos rodiklių mažėjimo tendencija akivaizdi pastaruosius penkerius metus – nuo 2017 m. SVB tinklo dokumentų išduočių sumažėjo 39,33 procento. 2017 m. vartotojams išduoti 15 117 222 fiz. vnt. dokumentų, o 2021 m. – 9 172 025 fiz. vienetu. Kaip minėta, rodiklis krito beveik 40 proc. (žr. 56 diagr.).

Įvairiuose SVB tinklo padaliniuose šie duomenys keitėsi nevienodai, tačiau nuo 2017 m. išduočių mažėjo visur. Per penkerius metus labiausiai šis rodiklis krito SVB centrinėse ir VB vaikų filialuose. Čia atitinkamai dokumentų išduočių mažėjo 48,25 ir 43,59 proc.; mažėjo išduočių ir SVB miesto (37,10 proc.) bei kaimo filialuose (32,43 proc.; žr. 57 diagr.).

56 diagrama. **SVB tinklo dokumentų išduočių rodikliai 2017–2021 m.**

57 diagrama. **Dokumentų išduočių pokytis įvairiuose SVB padaliniuose 2017–2021 m.**

Dėl minėtų priežasčių per pastaruosius penkerius metus keitėsi ir vartotojams išduodamų dokumentų skaičius. Nuo 2017 m. akivaizdūs dviejų SVB tinklo padalinių skirtumai: daugiau nei perpus sumažėjo išduodamų dokumentų pagal vartotojų skaičių VB centrinėse bibliotekose ir beveik 18 proc. išaugo išduoties rodiklis VB miesto filialuose (žr. 23 lent.).

2021 m. mažėjo vartotojų naudojimas bibliotekų elektroninėmis paslaugomis. Per metus vartotojai atsisiuntė 25,10 proc. mažiau dokumentų, tačiau įrašų atsisiuntė 12,43 proc. daugiau. Ataskaitiniais metais iš bibliotekų interneto svetainių, duomenų bazių, elektroninių katalogų atsisiųstų turinio vienetų skaičius sudarė 46,78 proc. vartotojams išduotų fizinių dokumentų (2020 m. – 43,40 proc.). Iš viso elektroninio turinio atsisiuntimų mažėjo, tačiau SVB tinklo registruotam vartotojui ataskaitiniais metais vidutiniškai teko 30,91 atsisiųsto dokumento ar įrašo turinio vieneto (2020 m. – 25,88). Šis rodiklis per metus augo 19,44 procento. Per metus 8,14 proc. mažėjo virtualių apsilankymų bibliotekų svetainėse iš išorės tinklų. 6,56 procento mažiau užfiksuota interneto seansų iš vartotojams skirtų darbo vietų.

23 lentelė. **Dokumentų (fiz. vnt.) išduotis registruotam vartotojui SVB tinklo padaliniuose 2017–2021 metais.**

Bibliotekos	2017	2018	2019	2020	2021
VB centrinės	28,13	27,30	26,41	20,91	13,77
VB miesto filialai	25,86	25,41	24,76	20,19	30,49
VB kaimo filialai	28,20	28,73	28,38	23,11	27,33
VB vaikų filialai	24,16	24,12	23,52	20,11	22,75

2021 m. savivaldybių viešosiose bibliotekose vartotojams buvo parengta 16 060 darbo vietų. Per metus jų sumažėjo 243 (1,49 proc.). 5931 (36,93 proc.; 2020 m. – 35,83 proc.) darbo vieta kompiuterizuota. Pastaryjų per metus

išaugo 90 (1,54 proc.), o tūkstančiui šalies gyventojų savivaldybių viešosiose bibliotekose vidutiniškai teko po 2,12 kompiuterizuotos darbo vietos (žr. 24 lent.).

24 lentelė. **Darbo vietos gyventojams ir registruotiems vartotojams SVB tinkle.**

	Darbo vietos 1000 šalies gyventojų		Darbo vietos 1000 registruotų vartotojų	
	Darbo vietų skaičius (su kompiuterizuotomis)	Kompiuterizuotos darbo vietos	Darbo vietų skaičius (su kompiuterizuotomis)	Kompiuterizuotos darbo vietos
2020	5,83	2,09	33,4	11,98
2021	5,74	2,12	37,9	14

Didžioji dalis (61,49 proc.) vartotojams skirtų kompiuterizuotų darbo vietų priklausė kaimo filialams, 23,10 proc. – centrinėms bibliotekoms, 13,56 proc. – miesto ir 0,91 proc. – vai-

kų filialams. Tačiau, atsižvelgiant į skirtingų bibliotekų skaičių, daugiausiai kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams įrengta centrinėse – vidutiniškai po 22,83 bibliotekoje.

Per metus kompiuterizuotų darbo vietų šiek tiek daugėjo visuose SVB tinklo padaliniuose (žr. 25 lent.). Traukiantis SVB tinklui, mažėjo registruotų vartotojų, tad mažiau jų pretendavo į kompiuterizuotą darbo vietą skaityklose VB filialuose.

25 lentelė. **Kompiuterizuotos darbo vietos SVB tinklo vartotojams 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams		Kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams skaičius bibliotekai		Registruoti vartotojai kompiuterizuotai darbo vietai	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
VB centrinės	1431	1370	23,85	22,83	110	142
VB miesto filialai	735	804	6,02	6,59	196	102
VB kaimo filialai	3622	3703	3,54	3,67	49	37
VB vaikų filialai	53	54	5,89	6	214	167

2021 m. vartotojams mokytis naudotis bibliotekų paslaugomis ir kompiuterine įranga buvo skirta 28 280 valandų – 26,93 proc. mažiau negu 2020 metais. Vienam registruotam SVB tinklo vartotojui skirta vidutiniškai po 10,86 min. (2020 m. – 12,91), šalies gyventojui – 1,65 min. (2020 m. – 2,25). Daugiausiai laiko šiai veiklai skirta VB kaimo filialuose – vienam registruotam vartotojui 12,41 min.; miesto filialuose – 10,44 min., centrinėse bibliotekose vienam vartotojui skirta 10,41 min. mokymų. Atkreiptinas dėmesys, kad per metus VB vaikų filialuose daugiau nei tris kartus sumažėjo laiko mokymams vienam vartotojui, o centrinėse bibliotekose – beveik 37 proc. (žr. 26 lent.).

26 lentelė. **Laikas, skirtas vartotojui mokytis naudotis paslaugomis, kompiuterine įranga ir kituo SVB tinkle 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Vartotojui mokymams naudotis bibliotekų paslaugomis skirtas laikas (min.)	
	2020	2021
VB centrinės	16,42	10,41
VB miesto filialai	10,43	10,44
VB kaimo filialai	12,51	12,41
VB vaikų filialai	1,88	0,56

2021 m. SVB tinklo bibliotekose gauta 2,84 proc. (24 338) daugiau užklausų. 39,39 proc. padaugėjo užklausų iš išorės elektroninėmis priemonėmis. Taip SVB tinklo bibliotekoms pateikta 21,14 proc. vartotojų užklausų (2020 m. – 15,59 proc.). Daugiausia (39,84 proc.) užklausų gavo SVB miesto filialai. Jų įvykdyta 93,94 procento. VB centrinėse bibliotekose elektroninėmis priemonėmis gauta 33,72 proc. užklausų, 97,67 proc. įvykdyta; VB kaimo filialai tokiu būdu gavo

19,86 proc. užklausų, įvykdė 97,91 proc.; VB vaikų filialai – 6,58 proc. (57 981) užklausų, įvykdė 99,04 procento. Per metus padaugėjo ir užklausų, tenkančių vienam profesionalaus bibliotekininko VEE: VB miesto filialuose bibliotekininkui 2020 m. vidutiniškai teko 1016 informacinių užklausų, 2021 m. – 1073. Paminėtina, kad daugiausia informacinių užklausų tenka VB vaikų filialų bibliotekininkams (žr. 27 lent.).

27 lentelė. **Informacinių užklausų kiekis profesionalaus bibliotekininko VEE SVB tinklo padalinuose 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Užklausų kiekis profesionalaus bibliotekininko VEE	
	2020	2021
VB centrinės	287	293
VB miesto filialai	1016	1073
VB kaimo filialai	189	207
VB vaikų filialai	2249	1933

Apsilankymai / lankytojai

2021 m. savivaldybių viešosiose bibliotekose lankytojų mažėjo 3,77 procento. Vienas šalies gyventojas šio tinklo bibliotekose apsilankė 2,3 karto (2020 m. – 2,4 karto). Registruotų vartotojų ataskaitiniais metais mažėjo, bet lankomumas SVB tinkle augo. 2020 m. vienas vartotojas apsilankė 13,5 karto, 2021 m. – vi-

ditiniškai 15 kartų. Ataskaitiniais metais savivaldybės viešojoje bibliotekoje vidutiniškai apsilankė 5299 lankytojai (2020 m. – 5412) – vidutiniškai po 21 lankytoją per dieną¹³. Tačiau, analizuojant padalinių rodiklius, daugiausiai lankytojų fiksuojama viešosiose (centrinėse) bibliotekose, jos per dieną sulauk-

davo vidutiniškai 134 lankytojų. Mažiausiai apsilankymų per dieną fiksuojama kaimo filialuose – vidutiniškai 10 lankytojų, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad tik šiuose filialuose apsilankymų per metus išaugo 3,19 proc.,

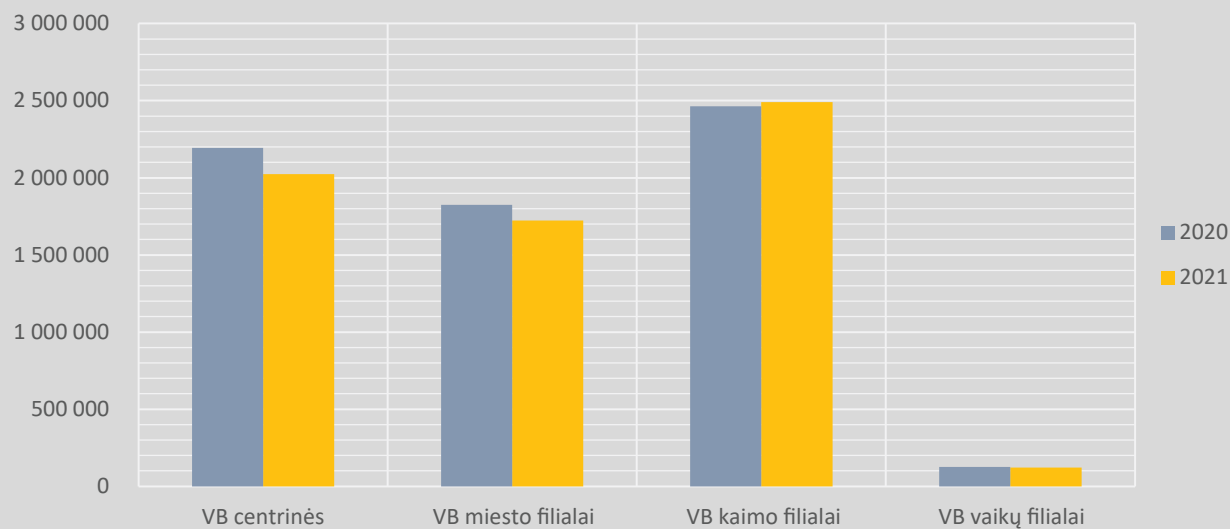
¹³ Kai darbo savaitė 5 dienos.

tuo tarpu kituose SVB tinklo padaliniuose lankytojų per metus mažėjo: viešosiose (centrinėse) – 7,75 proc., miesto filialuose – 5,59 proc. ir vaikų filialuose – 3,03 procento. 2021 m. iš 6 358 775 fiksuotų apsilankymų 39,16 proc. priklausė kaimo filialams, 31,84 proc. – viešosioms centrinėms bibliotekoms, 27,10 proc. – miesto ir 2 proc. vaikų filialams (58 diagr.).

2021 m. gyventojų apsilankymų SVB tinkle mažėjo vidutiniškai 3,77 procento. Atsižvelgiant į šalies gyventojų skaičiaus kaitą, apsilankymai, tenkantys vienam nuolatiniam šalies gyventojui, išlieka panašūs – mažėjo 0,9 procentinio punkto (3,83 proc.), nors registruoti vartotojai lankėsi 10,82 proc. dažniau (žr. 20 lent.). Šiuo atveju išskirtiniai Radviliškio SVB duomenys – šioje bibliotekoje per metus apsilankymų padaugėjo 69,42 proc., vienas šios savivaldybės gyventojas bibliotekoje lankėsi 71,50 proc. dažniau, registruotas vartotojas – 77,94 proc. dažniau. Atkreiptinas dėmesys, kad gyventojų šioje savivaldybėje per metus sumažėjo 1,22 proc., o VB registruotų vartotojų – 4,79 procento.

Ataskaitiniais metais dažniausiai lankėsi bibliotekoje Zarasų r. savivaldybės gyventojai – vidutiniškai po 6,80 karto, Pasvalio r. SVB regis-

58 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų pokytis SVB tinkle 2020–2021 m.**

truotas vartotojas – beveik po 49 kartus; per metus šis rodiklis Pasvalio r. SVB išaugo daugiau nei dvigubai (2020 m. – 23; žr. 28 lent.).

Dažniausiai bibliotekoje lankėsi Utenos apskrities gyventojai – 4,02 karto, mažiausiai – Vilniaus apskrities. Šios savivaldybės viešojoje bibliotekoje ataskaitiniais metais vienas gyventojas lankėsi vidutiniškai 1,45 karto. Per pastaruosius penkerius metus Šiaulių apskrityje šis rodmuo krito mažiausiai – 14,18 proc.,

o Tauragės apskrityje gyventojų apsilankymų bibliotekoje vidurkis mažėjo 37,85 proc. – tai didžiausias šio rodiklio mažėjimas šalies mastu nuo 2017 metų (žr. 17 lent.).

Kaip minėta, per metus sumažėjo fizinių apsilankymų SVB tinkle, atitinkamai mažėjo ir virtualių apsilankymų bibliotekų svetainėse. 2021 m. virtualių kreipčių ne iš bibliotekos sumažėjo 393 352 – 8,14 procento. Ataskaitiniais metais fiziniai apsilankymai bibliotekose beveik 30 proc. (2020 m. – 27 proc.) viršijo virtualius.

28 lentelė. SVB tinklo apsilankymų / lankytojų pokyčiai 2020–2021 metais.

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Apsilankymai / lankytojai	Skirtumas	Apsilankymai gyventojui	Skirtumas	Apsilankymai registruotam vartotojui	Skirtumas
2021 m. Akmenės r. SVB	32 820	-7,16 proc.	1,77	-5,99 proc.	7,13	-7,31 proc.
2020 m. Akmenės r. SVB	35 353		1,88		7,7	
2021 m. Alytaus m. SVB	86 867	-2,34 proc.	1,77	-0,97 proc.	22,07	85,84 proc.
2020 m. Alytaus m. SVB	88 950		1,78		11,88	
2021 m. Alytaus r. SVB	78 954	-40,85 proc.	3,06	-40,75 proc.	10,11	-17,89 proc.
2020 m. Alytaus r. SVB	133 471		5,16		12,31	
2021 m. Anykščių r. SVB	99 937	-14,05 proc.	4,42	-12,47 proc.	15,17	-4,62 proc.
2020 m. Anykščių r. SVB	116 274		5,05		15,91	
2021 m. Birštono sav. SVB	22 468	-5,03 proc.	5,57	-4,34 proc.	13,43	15,69 proc.
2020 m. Birštono sav. SVB	23 657		5,82		11,61	
2021 m. Biržų r. SVB	51 148	8,86 proc.	2,29	10,88 proc.	15,82	15,83 proc.
2020 m. Biržų r. SVB	46 984		2,07		13,66	
2021 m. Druskininkų sav. SVB	82 278	-4,63 proc.	4,33	-4,10 proc.	13,59	-3,01 proc.
2020 m. Druskininkų sav. SVB	86 272		4,51		14,01	
2021 m. Elektrėnų sav. SVB	48 001	-36,91 proc.	1,99	-37,24 proc.	11,88	7,17 proc.
2020 m. Elektrėnų sav. SVB	76 085		3,17		11,09	
2021 m. Ignalinos r. SVB	66 613	-10,34 proc.	4,71	-8,44 proc.	18,2	-6,64 proc.
2020 m. Ignalinos r. SVB	74 295		5,15		19,49	
2021 m. Jonavos r. SVB	107 415	-4,55 proc.	2,64	-3,61 proc.	9,84	0,61 proc.
2020 m. Jonavos r. SVB	112 538		2,73		9,79	
2021 m. Joniškio r. SVB	90 032	-0,90 proc.	4,43	0,98 proc.	13,71	5,63 proc.
2020 m. Joniškio r. SVB	90 851		4,38		12,98	
2021 m. Jurbarko r. SVB	78 687	4,55 proc.	3,25	7,13 proc.	11,07	-15,27 proc.
2020 m. Jurbarko r. SVB	75 265		3,03		13,06	
2021 m. Kaišiadorių r. SVB	68 019	-4,54 proc.	2,33	-3,45 proc.	12,28	2,78 proc.
2020 m. Kaišiadorių r. SVB	71 255		2,41		11,95	
2021 m. Kalvarijos sav. SVB	67 984	10,78 proc.	6,83	13,39 proc.	18,93	2,61 proc.
2020 m. Kalvarijos sav. SVB	61 368		6,02		18,45	

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Apsilankymai / lankytojai	Skirtumas	Apsilankymai gyventojui	Skirtumas	Apsilankymai registruotam vartotojui	Skirtumas
2021 m. Kauno m. SVB	435 808	2,35 proc.	1,49	0,98 proc.	13,25	16,55 proc.
2020 m. Kauno m. SVB	425 822		1,47		11,37	
2021 m. Kauno r. SVB	168 554	-6,76 proc.	1,73	-7,83 proc.	12,78	-3,40 proc.
2020 m. Kauno r. SVB	180 768		1,87		13,23	
2021 m. Kazlų Rūdos sav. SVB	30 369	-4,80 proc.	2,73	-3,09 proc.	11,19	-5,22 proc.
2020 m. Kazlų Rūdos sav. SVB	31 900		2,81		11,81	
2021 m. Kėdainių r. SVB	166 056	6,38 proc.	3,71	7,63 proc.	0*	0 proc.
2020 m. Kėdainių r. SVB	156 091		3,45		13,69	
2021 m. Kelmės r. SVB	96 804	15,25 proc.	3,9	17,83 proc.	23,61	34,50 proc.
2020 m. Kelmės r. SVB	83 997		3,31		17,55	
2021 m. Klaipėdos m. SVB	282 443	-21,61 proc.	1,89	-21,58 proc.	13,21	-18,64 proc.
2020 m. Klaipėdos m. SVB	360 313		2,42		16,23	
2021 m. Klaipėdos r. SVB	135 444	-10,53 proc.	2,16	-14,14 proc.	13,35	-4,86 proc.
2020 m. Klaipėdos r. SVB	151 386		2,52		14,04	
2021 m. Kretingos r. SVB	165 570	-8,23 proc.	4,44	-7,98 proc.	30,7	33,96 proc.
2020 m. Kretingos r. SVB	180 420		4,82		22,91	
2021 m. Kupiškio r. SVB	46 065	-10,84 proc.	2,87	-9,21 proc.	10,56	-6,41 proc.
2020 m. Kupiškio r. SVB	51 666		3,16		11,28	
2021 m. Lazdijų r. SVB	110 141	-18,85 proc.	6,17	-16,65 proc.	19,06	-14,28 proc.
2020 m. Lazdijų r. SVB	135 730		7,41		22,23	
2021 m. Marijampolės sav. SVB	128 104	-14,60 proc.	2,4	-14,14 proc.	14,07	-9,45 proc.
2020 m. Marijampolės sav. SVB	150 012		2,79		15,54	
2021 m. Mažeikių r. SVB	122 438	-3,22 proc.	2,41	-2,71 proc.	17,48	6,92 proc.
2020 m. Mažeikių r. SVB	126 513		2,48		16,35	
2021 m. Molėtų r. SVB	111 611	13,94 proc.	6,61	15,81 proc.	24,9	21,13 proc.
2020 m. Molėtų r. SVB	97 958		5,71		20,56	
2021 m. Neringos m. SVB	12 255	0,88 proc.	3,37	-2,19 proc.	9,67	12,90 proc.
2020 m. Neringos m. SVB	12 148		3,44		8,57	
2021 m. Pagėgių sav. SVB	24 081	-26,69 proc.	3,38	-25,05 proc.	25,43	21,23 proc.
2020 m. Pagėgių sav. SVB	32 847		4,51		20,98	

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Apsilankymai / lankytojai	Skirtumas	Apsilankymai gyventojui	Skirtumas	Apsilankymai registruotam vartotojui	Skirtumas
2021 m. Pakruojo r. SVB	82 101	29,58 proc.	4,51	32,37 proc.	17,63	33,15 proc.
2020 m. Pakruojo r. SVB	63 357		3,41		13,24	
2021 m. Palangos m. SVB	56 072	-11,73 proc.	3,41	-13,83 proc.	12,8	9,22 proc.
2020 m. Palangos m. SVB	63 524		3,96		11,72	
2021 m. Panevėžio m. SVB	132 134	-2,02 proc.	1,56	-0,55 proc.	13,97	7,94 proc.
2020 m. Panevėžio m. SVB	134 861		1,57		12,94	
2021 m. Panevėžio r. SVB	72 669	-7,93 proc.	2,07	-7,55 proc.	11,95	-5,28 proc.
2020 m. Panevėžio r. SVB	78 928		2,23		12,61	
2021 m. Pasvalio r. SVB	147 345	0,28 proc.	6,6	2,48 proc.	48,87	112,70 proc.
2020 m. Pasvalio r. SVB	146 935		6,44		22,98	
2021 m. Plungės r. SVB	107 469	-8,80 proc.	3,29	-7,80 proc.	15,5	-4,31 proc.
2020 m. Plungės r. SVB	117 837		3,57		16,2	
2021 m. Prienų r. SVB	50 284	-14,03 proc.	1,97	-12,88 proc.	6,38	-15,06 proc.
2020 m. Prienų r. SVB	58 488		2,27		7,51	
2021 m. Radviliškio r. SVB	217 267	69,42 proc.	6,28	71,50 proc.	24,35	77,94 proc.
2020 m. Radviliškio r. SVB	128 245		3,66		13,68	
2021 m. Raseinių r. SVB	78 668	-7,43 proc.	2,57	-5,55 proc.	11,71	-4,18 proc.
2020 m. Raseinių r. SVB	84 985		2,72		12,22	
2021 m. Rietavo sav. SVB	13 810	-26,73 proc.	1,92	-25,89 proc.	12,25	-12,49 proc.
2020 m. Rietavo sav. SVB	18 847		2,6		14	
2021 m. Rokiškio r. SVB	154 655	-14,80 proc.	5,62	-13,08 proc.	12,23	-13,56 proc.
2020 m. Rokiškio r. SVB	181 529		6,47		14,15	
2021 m. Skuodo r. SVB	43 093	-4,74 proc.	2,75	-2,20 proc.	11,43	3,37 proc.
2020 m. Skuodo r. SVB	45 239		2,81		11,06	
2021 m. Šakių r. SVB	98 540	-2,23 proc.	3,78	0,16 proc.	24,51	102,56 proc.
2020 m. Šakių r. SVB	100 790		3,77		12,1	
2021 m. Šalčininkų r. SVB	71 875	5,48 proc.	2,37	6,34 proc.	10,14	5,60 proc.
2020 m. Šalčininkų r. SVB	68 140		2,23		9,61	
2021 m. Šiaulių m. SVB	127 695	-0,15 proc.	1,25	-0,52 proc.	13,49	4,68 proc.
2020 m. Šiaulių m. SVB	127 893		1,26		12,89	

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Apsilankymai / lankytojai	Skirtumas	Apsilankymai gyventojui	Skirtumas	Apsilankymai registruotam vartotojui	Skirtumas
2021 m. Šiaulių r. SVB	66 627	10,81 proc.	1,6	10,53 proc.	9,97	17,86 proc.
2020 m. Šiaulių r. SVB	60 125		1,45		8,46	
2021 m. Šilalės r. SVB	57 738	-21,67 proc.	2,69	-19,98 proc.	13,5	-12,92 proc.
2020 m. Šilalės r. SVB	73 715		3,37		15,51	
2021 m. Šilutės r. SVB	121 077	-3,27 proc.	3,26	-1,83 proc.	23,46	50,35 proc.
2020 m. Šilutės r. SVB	125 176		3,33		15,6	
2021 m. Širvintų r. SVB	36 785	3,42 proc.	2,47	4,55 proc.	13,3	4,06 proc.
2020 m. Širvintų r. SVB	35 567		2,36		12,78	
2021 m. Švenčionių r. SVB	58 241	-9,85 proc.	2,59	-8,10 proc.	10,93	-1,25 proc.
2020 m. Švenčionių r. SVB	64 602		2,82		11,07	
2021 m. Tauragės r. SVB	90 545	-1,92 proc.	2,43	-0,68 proc.	16,7	60,84 proc.
2020 m. Tauragės r. SVB	92 314		2,44		10,38	
2021 m. Telšių r. SVB	95 574	-3,54 proc.	2,47	-2,18 proc.	11,73	-5,25 proc.
2020 m. Telšių r. SVB	99 082		2,52		12,38	
2021 m. Trakų r. SVB	149 538	11,73 proc.	4,5	9,47 proc.	17,39	14,59 proc.
2020 m. Trakų r. SVB	133 839		4,11		15,17	
2021 m. Ukmergės r. SVB	134 805	7,22 proc.	4,08	8,61 proc.	23,4	20,35 proc.
2020 m. Ukmergės r. SVB	125 731		3,76		19,44	
2021 m. Utenos r. SVB	97 380	-24,86 proc.	2,63	-24,65 proc.	0*	0*
2020 m. Utenos r. SVB	129 603		3,49		17,43	
2021 m. Varėnos r. SVB	64 583	-26,84 proc.	3,15	-25,68 proc.	12,09	-10,20 proc.
2020 m. Varėnos r. SVB	88 276		4,24		13,46	
2021 m. Vilkaviškio r. SVB	89 690	2,16 proc.	2,62	3,46 proc.	12,07	2,83 proc.
2020 m. Vilkaviškio r. SVB	87 796		2,53		11,74	
2021 m. Vilniaus m. SVB	651 144	4,30 proc.	1,14	2,83 proc.	13,05	2,83 proc.
2020 m. Vilniaus m. SVB	624 280		1,11		12,69	
2021 m. Vilniaus r. SVB	53 465	-6,12 proc.	0,52	-7,85 proc.	6,73	-0,60 proc.
2020 m. Vilniaus r. SVB	56 948		0,57		6,77	
2021 m. Visagino m. SVB	21 455	-21,32 proc.	1,18	-20,85 proc.	11,24	-11,10 proc.
2020 m. Visagino m. SVB	27 270		1,49		12,65	

Savivaldybių viešosios bibliotekos	Apsilankymai / lankytojai	Skirtumas	Apsilankymai gyventojui	Skirtumas	Apsilankymai registruotam vartotojui	Skirtumas
2021 m. Zarasų r. SVB	99 488	6 proc.	6,8	8,00 proc.	20,43	10 proc.
2020 m. Zarasų r. SVB	93 861		6,29		18,58	
Iš viso SVB tinkle 2021 m.	6 358 775	-3,77 proc.	2,27	-3,83 proc.	15	10,82 proc.
Iš viso SVB tinkle 2020 m.	6 607 972		2,36		13,54	

* šio rodiklio SVB nepateikė dėl problemų, susijusių su 2021 m. atliktu LIBIS bibliotekų duomenų perkėlimu į modernizuotą sistemą.

Lankytojus į bibliotekas itin traukia renginiai bei parodos. 2021 m. šalies SVB organizuoti 51 184 renginiai – beveik 10 proc. daugiau nei 2020 metais. Bibliotekose surengta 14 proc. daugiau parodų. 2021 m. vienai SVB vidutiniškai teko beveik 43 renginiai (3,6 per mėnesį;

2020 m. – 3,2). Pabrėžtina, kad ataskaitiniais metais SVB kaimo filialuose organizuoti 30 867 renginiai – 60,31 proc. SVB tinklo renginių, miesto filialuose – 7370 (14,40 proc.), centrinėse bibliotekose – 12 281 (24 proc.), vaikų filialuose – 666 (1,30 proc.). Taigi, vie-

noje kaimo bibliotekoje 2021 m. vidutiniškai surengtas 31 renginys, VB miesto filiale – 60, o VB centrinėse bibliotekose – po 205. Taip pat paminėtina, kad 10 VB vaikų filialų suorganizavo vidutiniškai po 74 įvairius renginius.

Lėšos ir išlaidos

2021 m. savivaldybių viešosioms bibliotekoms skirta 1,65 proc. daugiau lėšų. SVB steigėjai iš biudžeto skyrė 44 626 673 eurus¹⁴ – 4,39 proc. daugiau negu 2020 metais. Ši suma sudarė 95,95 proc. tinklo gautų lėšų. Iš jų dokumentams įsigyti skirta 0,36 proc. (2020 m. –

0,84 proc.) ir 1,32 proc. (2020 m. – 1,35 proc.) periodikos prenumeratai. Per metus daugiau nei 8 proc. sumažėjo fizinių, juridinių asmenų parama; 2020 m. ji sudarė 0,57 proc. įplaukų, o 2021 m. – 0,26 proc.; programoms ir projektams skirta 3,50 proc. lėšų, tačiau šis pajamų šaltinis per metus sumažėjo daugiau nei 40 proc., įplaukos už mokamas paslau-

gas sudarė 0,29 proc. – per metus sumažėjo 7 proc. (žr. 59 diagr.).

2021 m. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija SVB tinklui dokumentams įsigyti skyrė 2 365 620 eurų valstybės biudžeto lėšų (2020 m. – 2 043 440 eurų). Atkreiptinas dėmesys, kad savivaldybių (steigėjų) lėšų SVB

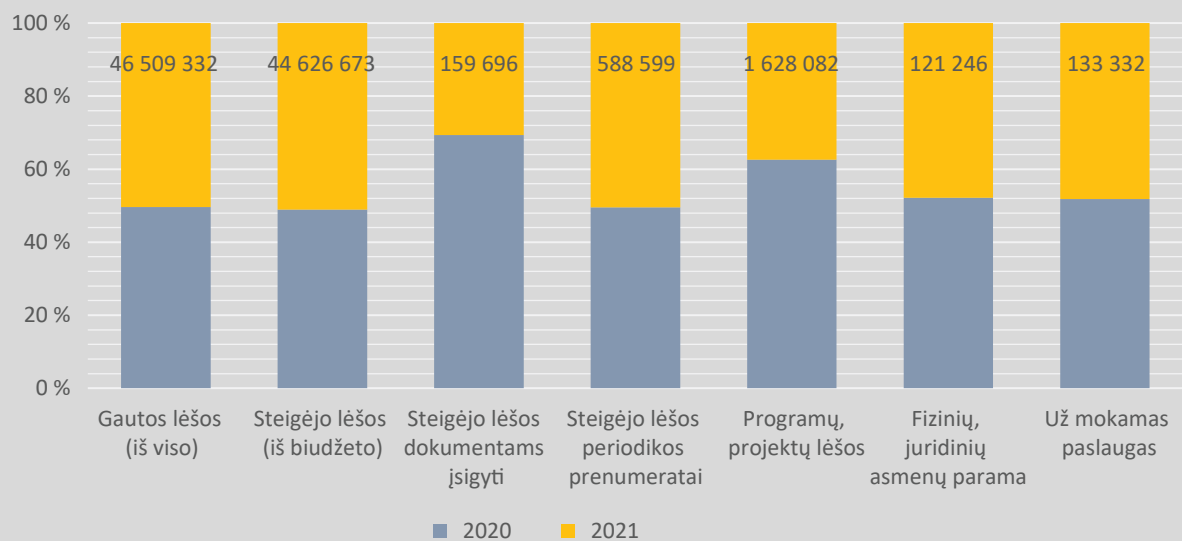
¹⁴ Steigėjų lėšų dokumentams įsigyti ataskaitose nenurodė 39 savivaldybių viešosios bibliotekos, nors periodikos prenumeratai skirtos sumos įrašytos visų SVB ataskaitose.

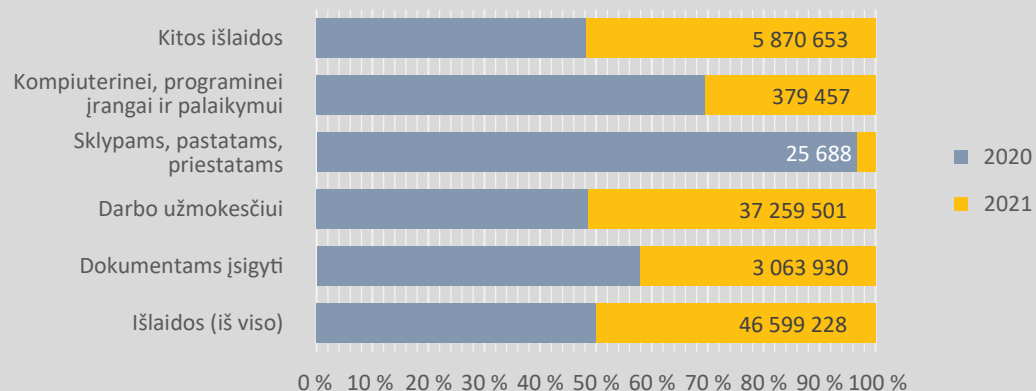
tinklui dokumentams įsigyti 2021 m. skirta 55,73 proc. mažiau nei 2020 m., taigi, steigėjų ir Kultūros ministerijos skiriamos lėšos dokumentams įsigyti šalies gyventojui 2021 m. vidutiniškai sudarė 0,90 euro (2020 m. – 0,86 euro), o registruotam SVB tinklo vartotojui – 5,96 euro (2020 m. – 4,93 euro).

Ataskaitiniais metais SVB tinklo išlaidos sudarė 46 599 228 eurus ir tik 0,10 proc. buvo didesnės nei 2020 m., didžiąją dalį (79,96 proc.) išlaidų sudarė lėšos darbo užmokesčiui (2020 m. – 75,70 proc.). Jos per metus išaugo 5,73 procento. Dokumentams įsigyti išleista 3 063 930 eurų – 6,58 proc. (2020 m. – 9,02 proc.) išlaidų; iš jų elektroniniams dokumentams 0,34 proc. (2020 m. – 0,47 proc.), per metus išlaidos šioms dokumentams įsigyti sumažėjo 47,88 proc.; periodikos prenumeratai buvo skirta 583 040 eurų (2020 m. – 576 567 eurai). Pabrėžtina, kad SVB tinklo išlaidos dokumentams įsigyti per metus sumažėjo 27,07 proc.; automatizacijai (kompiuterinei įrangai ir jos palaikymui) išleista 45,10 proc. mažiau nei prieš metus, kitiems bibliotekų poreikiams skirta 12,60 proc. metinių išlaidų – 7,30 proc. daugiau nei 2020 metais (žr. 60 diagr.).

59 diagrama. **SVB tinklo lėšos (eurais), gautos 2020–2021 m.**

60 diagrama. **SVB tinklo išlaidos (eurais) 2020–2021 m.**

**PASITINKANT
BIBLIOTEKOS 100-METĮ**

1921-2021

Savivaldybių viešosios bibliotekos. Pagrindiniai 2021 metų rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskr.								
Alytaus m.	4	157 043	3936	147 492	86 867	26	4	4
Alytaus r.	33	317 690	7812	173 188	78 954	42	33	33
Druskininkų sav.	4	166 989	6056	116 587	82 278	19	4	4
Lazdijų r.	22	162 456	5780	98 726	110 141	32	22	22
Varėnos r.	24	156 170	5342	106 723	64 583	43	24	24
Iš viso	87	960 348	28 926	642 716	422 823	162	87	87
Kauno apskr.								
Birštono sav.	4	75 114	1673	31 868	22 468	13	4	4
Jonavos r.	17	173 527	10 911	248 262	107 415	38	17	17
Kaišiadorių r.	24	164 348	5539	85 636	68 019	38	24	24
Kauno m.	21	317 358	32 895	644 515	435 808	82	21	21
Kauno r.	31	265 665	13 185	239 154	168 554	51	31	31
Kėdainių r.	40	321 161	0	0	166 056	60	40	40
Prienų r.	19	157 167	7883	99 275	50 284	37	19	19
Raseinių r.	24	205 847	6716	171 463	78 668	41	24	24
Iš viso	180	1 680 187	78 802	1 520 173	1 097 272	360	180	180
Klaipėdos apskr.								
Klaipėdos m.	12	305 957	21 388	501 199	282 443	57	12	12
Klaipėdos r.	26	234 135	10 143	198 271	135 444	45	26	26
Kretingos r.	20	209 525	5394	149 164	165 570	42	20	20
Neringos sav.	3	93 331	1267	18 862	12 255	8	3	3
Palangos m. sav.	1	73 816	4382	82 110	56 072	23	1	1
Skuodo r.	15	148 466	3770	104 889	43 093	32	15	15
Šilutės r.	22	245 260	5162	147 467	121 077	54	22	22
Iš viso	99	1 310 490	51 506	1 201 962	815 954	261	99	99

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Marijampolės apskr.								
Kalvarijos sav.	11	85 021	3592	97 680	67 984	19	11	11
Kazlų Rūdos sav.	11	79 979	2713	52 115	30 369	18	11	11
Marijampolės sav.	23	180 696	9106	197 215	128 104	45	23	23
Šakių r.	20	170 916	4021	109 472	98 540	36	20	20
Vilkaviškio r.	29	244 996	7428	134 557	89 690	47	29	29
Iš viso	94	761 608	26 860	591 039	414 687	165	94	94
Panevėžio apskr.								
Biržų r.	21	164 225	3233	76 484	51 148	43	21	21
Kupiškio r.	17	192 681	4362	113 513	46 065	33	17	17
Panevėžio m.	7	129 576	9459	220 487	132 134	41	7	7
Panevėžio r.	36	224 193	6082	260 818	72 669	51	36	36
Pasvalio r.	33	247 804	3015	162 605	147 345	50	33	33
Rokiškio r.	38	298 866	12 648	411 559	154 655	61	38	38
Iš viso	152	1 257 345	38 799	1 245 466	604 016	279	152	152
Šiaulių apskr.								
Akmenės r.	14	183 636	4600	95 783	32 820	30	14	14
Joniškio r.	18	152 690	6567	177 304	90 032	35	18	18
Kelmės r.	18	118 692	4100	84 062	96 804	34	18	18
Pakruojo r.	24	163 356	4656	114 952	82 101	35	24	24
Radviliškio r.	26	270 523	8924	169 950	217 267	53	26	26
Šiaulių m.	8	229 228	9466	218 921	127 692	39	8	8
Šiaulių r.	27	204 496	6681	156 005	66 627	39	27	27
Iš viso	135	1 322 621	44 994	1 016 977	713 343	265	135	135
Tauragės apskr.								
Jurbarko r.	25	221 156	7110	123 158	78 687	41	25	25
Pagėgių sav.	9	101 590	947	26 481	24 081	15	9	9
Šilalės r.	24	183 952	4276	94 190	57 738	36	24	24

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Tauragės r.	27	239 562	5422	128 797	90 545	50	27	27
Iš viso	85	746 260	17 755	372 626	251 051	142	85	85
Telšių apskr.								
Mažeikių r.	25	195 122	7003	166 736	122 438	49	25	25
Plungės r.	17	143 661	6934	113 554	107 469	31	17	17
Rietavo sav.	7	67 915	1127	27 248	13 810	12	7	7
Telšių r.	29	235 782	8149	129 945	95 574	50	29	29
Iš viso	78	642 480	23 213	437 483	339 291	142	78	78
Utenos apskr.								
Anykščių r.	25	207 509	6587	162 088	99 937	45	25	25
Ignalinos r.	21	161 945	3661	78 977	66 613	40	21	21
Molėtų r.	25	140 434	4482	124 231	111 611	40	25	25
Utenos r.	23	264 840	0	0	97 380	51	23	23
Visagino sav.	2	105 961	1908	38 516	21 455	15	2	2
Zarasų r.	17	170 940	4869	158 432	99 488	36	17	17
Iš viso	113	1 051 629	21 507	562 244	496 484	227	113	113
Vilniaus apskr.								
Elektrėnų sav.	12	171 806	4040	89 626	48 001	30	12	12
Šalčininkų r.	26	225 094	7089	115 370	71 875	44	26	26
Širvintų r.	19	78 896	2765	61 289	36 785	28	19	19
Švenčionių r.	16	146 766	5328	110 379	58 241	31	16	16
Trakų r.	16	205 984	8601	296 239	149 538	35	16	16
Ukmergės r.	28	175 389	5762	150 615	134 805	50	28	28
Vilniaus m.	17	443 191	49 900	654 319	651 144	97	17	17
Vilniaus r.	43	370 264	7946	103 502	53 465	58	43	43
Iš viso	177	1 817 390	91 431	1 581 339	1 203 854	373	177	177
Iš viso šalyje	1200	11 550 358	423 793	9 172 025	6 358 775	2376	1200	1200
2020 m.	1220	11 710 415	488 056	10 478 053	6 607 972	2419	1218	1218
Skirtumas (+, -)	-20	-160 057	-64 263	-1 306 028	-249 197	-43	-18	-18

Savivaldybių viešosios bibliotekos (centrinės). Pagrindiniai 2021 m. rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskr.								
Alytaus m.	1	91 796	3936	97 362	58 197	22	1	1
Alytaus r.	1	90 285	2340	61 411	17 903	6	1	1
Druskininkų sav.	1	120 650	4390	70 042	49 439	14	1	1
Lazdijų r.	1	52 698	1972	36 318	37 482	11	1	1
Varėnos r.	1	64 898	2263	51 070	35 252	22	1	1
Iš viso	5	420 327	14 901	316 203	198 273	75	5	5
Kauno apskr.								
Birštono sav.	1	61 785	1673	19 135	15 000	10	1	1
Jonavos r.	1	56 500	4594	90 477	40 182	18	1	1
Kaišiadorių r.	1	56 668	2165	30 932	18 970	16	1	1
Kauno m.	1	62 236	5248	87 976	76 664	25	1	1
Kauno r.	1	66 994	3073	52 233	54 530	16	1	1
Kėdainių r.	1	81 747	0*	0*	40 699	19	1	1
Prienų r.	1	43 322	3953	29 045	18 446	16	1	1
Raseinių r.	1	78 579	2617	62 205	24 093	17	1	1
Iš viso	8	507 831	23 323	372 003	288 584	137	8	8
Klaipėdos apskr.								
Klaipėdos m.	1	94 055	6027	164 112	88 242	26	1	1
Klaipėdos r.	1	60 622	2745	28 614	34 022	20	1	1
Kretingos r.	1	61 937	5394	43 708	111 768	20	1	1
Neringos sav.	1	41 496	704	7348	6385	5	1	1
Palangos m. sav.	1	73 816	4382	82 110	56 072	23	1	1
Skuodo r.	1	52 565	1158	33 800	14 114	16	1	1
Šilutės r.	1	64 635	5162	34 717	30 042	24	1	1
Iš viso	7	449 126	25 572	394 409	340 645	134	7	7

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Marijampolės apskr.								
Kalvarijos sav.	1	25 348	1611	39 835	33 980	9	1	1
Kazlų Rūdos sav.	1	25 079	938	21 142	12 419	8	1	1
Marijampolės sav.	1	56 257	3401	51 194	44 016	20	1	1
Šakių r.	1	53 700	4021	59 456	63 155	14	1	1
Vilkaviškio r.	1	49 469	1845	24 470	15 906	16	1	1
Iš viso	5	209 853	11 816	196 097	169 476	67	5	5
Panevėžio apskr.								
Biržų r.	1	60 106	1246	34 835	24 207	25	1	1
Kupiškio r.	1	52 737	1508	41 877	17 041	18	1	1
Panevėžio m.	1	40 071	3366	86 930	59 957	19	1	1
Panevėžio r.	1	41 502	1171	34 316	9207	15	1	1
Pasvalio r.	1	89 582	3015	36 298	31 973	21	1	1
Rokiškio r.	1	74 076	3521	77 141	43 051	22	1	1
Iš viso	6	358 074	13 827	311 397	185 436	120	6	6
Šiaulių apskr.								
Akmenės r.	1	73 040	1680	50 407	12 488	14	1	1
Joniškio r.	1	48 438	2976	79 426	41 024	16	1	1
Kelmės r.	1	35 365	1380	26 205	33 946	15	1	1
Pakruojo r.	1	47 248	1574	34 714	24 505	14	1	1
Radviliškio r.	1	97 013	3172	55 489	36 576	26	1	1
Šiaulių m.	1	73 938	2827	71 878	43 013	20	1	1
Šiaulių r.	1	15 290	0*	0*	0*	9	1	1
Iš viso	7	390 332	13 609	318 119	191 552	114	7	7
Tauragės apskr.								
Jurbarko r.	1	60 443	3589	28 104	17 102	16	1	1
Pagėgių sav.	1	35 692	0*	0*	12 654	7	1	1
Šilalės r.	1	40 596	1392	31 633	27 560	13	1	1

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Tauragės r.	1	73 870	5422	51 128	33 360	22	1	1
Iš viso	4	210 601	10 403	110 865	90 676	58	4	4
Telšių apskr.								
Mažeikių r.	1	59 796	2950	66 429	41 862	21	1	1
Plungės r.	1	38 719	2589	31 584	31 018	14	1	1
Rietavo sav.	1	34 411	530	12 941	5663	6	1	1
Telšių r.	1	62 031	3370	29 084	28 935	19	1	1
Iš viso	4	194 957	9439	140 038	107 478	60	4	4
Utenos apskr.								
Anykščių r.	1	86 431	2166	40 040	33 272	19	1	1
Ignalinos r.	1	54 342	1676	23 111	26 589	17	1	1
Molėtų r.	1	35 841	1247	36 463	34 780	16	1	1
Utenos r.	1	131 921	0*	0*	51 495	24	1	1
Visagino sav.	1	59 906	1148	26 684	10 760	10	1	1
Zarasų r.	1	71 099	1558	46 283	48 083	17	1	1
Iš viso	6	439 540	7795	172 581	204 979	103	6	6
Vilniaus apskr.								
Elektrėnų sav.	1	60 256	4040	35 532	19 177	17	1	1
Šalčininkų r.	1	38 434	1641	19 472	10 652	14	1	1
Širvintų r.	1	27 182	1382	22 231	15 621	13	1	1
Švenčionių r.	1	42 384	1027	21 268	15 723	14	1	1
Trakų r.	1	55 792	2015	78 373	41 884	14	1	1
Ukmergės r.	1	62 571	2475	78 769	51 213	22	1	1
Vilniaus m.	1	73 120	49 900	72 603	88 144	21	1	1
Vilniaus r.	1	36 366	693	9991	5258	14	1	1
Iš viso	8	396 105	63 173	338 239	247 672	129	8	8
Iš viso šalyje	60	3 576 746	193 858	2 669 951	2 024 771	997	60	60
2020 m.	60	3 612 299	157 257	3 287 727	2 194 788	1013	60	60
Skirtumas (+, -)	0	-35 553	36 601	-617 776	-170 017	-16	0	0

* šio rodiklio SVB nepateikė dėl problemų, susijusių su 2021 m. atliktu LIBIS bibliotekų duomenų perkėlimu į modernizuotą sistemą

Savivaldybių viešųjų bibliotekų miesto filialai. Pagrindiniai 2021 m. rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskr.								
Alytaus m.	3	65 247	0*	50 130	28 670	4	3	3
Alytaus r.	2	42 382	953	15 988	10 370	4	2	2
Druskininkų sav.	1	21 445	838	18 021	8189	1	1	1
Lazdijų r.	1	13 929	523	11 749	15 031	2	1	1
Iš viso	7	143 003	2314	95 888	62 260	11	7	7
Kauno apskr.								
Birštono sav.	1	5387	0*	7591	5435	1	1	1
Jonavos r.	1	22 990	1758	39 135	19 320	3	1	1
Kaišiadorių r.	1	14 179	451	8504	5983	2	1	1
Kauno m.	20	255 122	27 647	556 539	359 144	57	20	20
Kauno r.	4	33 173	1492	22 843	16 606	5	4	4
Kėdainių r.	2	35 357	0*	0*	24 847	4	2	2
Prienų r.	1	11 220	317	5764	3125	2	1	1
Raseinių r.	1	13 547	618	16 188	7875	2	1	1
Iš viso	31	390 975	32 283	656 564	442 335	76	31	31
Klaipėdos apskr.								
Klaipėdos m.	10	199 434	13 891	316 040	182 640	29	10	10
Klaipėdos r.	1	17 240	654	17 306	9042	2	1	1
Kretingos r.	1	16 271	0*	18 198	6083	2	1	1
Neringos sav.	2	51 835	563	11 514	5870	3	2	2
Skuodo r.	1	4230	172	4174	2360	1	1	1
Iš viso	15	289 010	15 280	367 232	205 995	37	15	15
Marijampolės apskr.								
Marijampolės sav.	1	17 804	1587	32 394	26 203	3	1	1
Šakių r.	2	19 859	0*	13 233	10 284	4	2	2

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Vilkaviškio r.	2	39 683	1647	38 928	19 455	5	2	2
Iš viso	5	77 346	3234	84 555	55 942	12	5	5
Panevėžio apskr.								
Biržų r.	1	10 343	240	7775	4609	2	1	1
Kupiškio r.	1	15 249	460	8500	4010	1	1	1
Panevėžio m.	2	33 418	1791	40 946	18 646	8	2	2
Panevėžio r.	1	16 330	351	26 018	4093	2	1	1
Pasvalio r.	1	14 476	0*	17 501	14 834	2	1	1
Rokiškio r.	3	40 528	1747	38 876	16 901	5	3	3
Iš viso	9	130 344	4589	139 616	63 093	20	9	9
Šiaulių apskr.								
Akmenės r.	2	37 598	1229	19 528	7876	4	2	2
Joniškio r.	1	13 791	558	22 178	10 129	2	1	1
Kelmės r.	2	20 168	844	16 519	11 527	4	2	2
Pakruojo r.	1	12 600	414	9560	6004	2	1	1
Radviliškio r.	1	20 985	604	10 539	12 966	2	1	1
Šiaulių m.	5	112 367	3791	83 367	53 544	12	5	5
Šiaulių r.	1	31 556	1729	34 836	17 394	5	1	1
Iš viso	13	249 065	9169	196 527	119 440	31	13	13
Tauragės apskr.								
Jurbarko r.	1	11 182	189	7864	3733	2	1	1
Tauragės r.	2	27 188	0*	8280	6327	4	2	2
Iš viso	3	38 370	189	16 144	10 060	6	3	3
Telšių apskr.								
Mažeikių r.	4	35 707	1676	39 332	25 315	8	4	4
Plungės r.	1	15 393	1748	20 806	24 618	2	1	1
Telšių r.	2	28 550	1055	24 519	13 261	4	2	2
Iš viso	7	79 650	4479	84 657	63 194	14	7	7

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Utenos apskr.								
Anykščių r.	2	20 671	732	18 508	10 544	4	2	2
Ignalinos r.	1	9883	102	2969	2687	2	1	1
Utenos r.	2	44 589	0*	0*	12 698	6	2	2
Visagino sav.	1	46 055	760	11 832	10 695	5	1	1
Zarasų r.	3	29 515	1313	33 331	19 772	6	3	3
Iš viso	9	150 713	2907	66 640	56 396	23	9	9
Vilniaus apskr.								
Elektrėnų sav.	1	24 073	0*	4076	1516	3	1	1
Šalčininkų r.	2	34 845	1245	32 927	20 096	6	2	2
Švenčionių r.	2	43 209	2497	51 264	21 795	7	2	2
Trakų r.	2	56 533	3390	135 947	54 992	8	2	2
Vilniaus m.	15	354 900	0*	556 522	539 046	71	15	15
Vilniaus r.	1	18 519	515	14 603	6607	2	1	1
Iš viso	23	532 079	7647	795 339	644 052	97	23	23
Iš viso šalyje	122	2 080 555	82 091	2 503 162	1 722 767	327	122	122
2020 m.	122	2 074 167	143 751	2 902 243	1 824 811	327	122	122
Skirtumas (+, -)	0	6388	-61 660	-399 081	-102 044	0	0	0

* šio rodiklio SVB nepateikė dėl problemų, susijusių su 2021 m. atliktu LIBIS bibliotekų duomenų perkėlimu į modernizuotą sistemą.

Savivaldybių viešųjų bibliotekų kaimo filialai. Pagrindiniai 2021 m. rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskr.								
Alytaus m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Alytaus r.	30	185 023	4519	95 789	50 681	32	30	30

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Druskininkų sav.	2	24 894	828	28 524	24 650	4	2	2
Lazdijų r.	20	95 829	3285	50 659	57 628	19	20	20
Varėnos r.	23	91 272	3079	55 653	29 331	21	23	23
Iš viso	75	397 018	11 711	230 625	162 290	76	75	75
Kauno apskr.								
Birštono sav.	2	7942	0*	5142	2033	2	2	2
Jonavos r.	15	94 037	4559	118 650	47 913	17	15	15
Kaišiadorių r.	22	93 501	2923	46 200	43 066	20	22	22
Kauno m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kauno r.	26	165 498	8620	164 078	97 418	30	26	26
Kėdainių r.	37	204 057	0*	0*	100 510	37	37	37
Prienų r.	17	102 625	3613	64 466	28 713	19	17	17
Raseinių r.	22	113 721	3481	93 070	46 700	22	22	22
Iš viso	141	781 381	23 196	491 606	366 353	147	141	141
Klaipėdos apskr.								
Klaipėdos m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Klaipėdos r.	24	156 273	6744	152 351	92 380	23	24	24
Kretingos r.	18	131 317	0*	87 258	47 719	20	18	18
Neringos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Palangos m. sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Skuodo r.	13	91 671	2440	66 915	26 619	15	13	13
Šilutės r.	21	180 625	0*	112 750	91 035	30	21	21
Iš viso	76	559 886	9184	419 274	257 753	88	76	76
Marijampolės apskr.								
Kalvarijos sav.	10	59 673	1981	57 845	34 004	10	10	10
Kazlų Rūdos sav.	10	54 900	1775	30 973	17 950	10	10	10
Marijampolės sav.	21	106 635	4118	113 627	57 885	22	21	21

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Šakių r.	17	97 357	0*	36 783	25 101	18	17	17
Vilkaviškio r.	26	155 844	3936	71 159	54 329	26	26	26
Iš viso	84	474 409	11 810	310 387	189 269	86	84	84
Panevėžio apskr.								
Biržų r.	19	93 776	1747	33 874	22 332	16	19	19
Kupiškio r.	15	124 695	2394	63 136	25 014	14	15	15
Panevėžio m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Panevėžio r.	34	166 361	4560	200 484	59 369	34	34	34
Pasvalio r.	31	143 746	0*	108 806	100 538	27	31	31
Rokiškio r.	34	184 262	7380	295 542	94 703	34	34	34
Iš viso	133	712 840	16 081	701 842	301 956	125	133	133
Šiaulių apskr.								
Akmenės r.	11	72 998	1691	25 848	12 456	12	11	11
Joniškio r.	16	90 461	3033	75 700	38 879	17	16	16
Kelmės r.	15	63 159	1876	41 338	51 331	15	15	15
Pakruojo r.	22	103 508	2668	70 678	51 592	19	22	22
Radviliškio r.	24	152 525	5148	103 922	167 725	25	24	24
Šiaulių m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šiaulių r.	25	157 650	4952	121 169	49 233	25	25	25
Iš viso	113	640 301	19 368	438 655	371 216	113	113	113
Tauragės apskr.								
Jurbarko r.	23	149 531	3332	87 190	57 852	23	23	23
Pagėgių sav.	8	65 898	947	26 481	11 427	8	8	8
Šilalės r.	23	143 356	2884	62 557	30 178	23	23	23
Tauragės r.	24	138 504	0*	69 389	50 858	24	24	24
Iš viso	78	497 289	7163	245 617	150 315	78	78	78
Telšių apskr.								
Mažeikių r.	20	99 619	2377	60 975	55 261	20	20	20

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Plungės r.	15	89 549	2597	61 164	51 833	15	15	15
Rietavo sav.	6	33 504	597	14 307	8147	6	6	6
Telšių r.	26	145 201	3724	76 342	53 378	27	26	26
Iš viso	67	367 873	9295	212 788	168 619	68	67	67
Utenos apskr.								
Anykščių r.	22	100 407	3689	103 540	56 121	22	22	22
Ignalinos r.	19	97 720	1883	52 897	37 337	21	19	19
Molėtų r.	24	104 593	3235	87 768	76 831	24	24	24
Utenos r.	20	88 330	0*	0*	33 187	21	20	20
Visagino sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Zarasų r.	13	70 326	1998	78 818	31 633	13	13	13
Iš viso	98	461 376	10 805	323 023	235 109	101	98	98
Vilniaus apskr.								
Elektrėnų sav.	10	87 477	0*	50 018	27 308	10	10	10
Šalčininkų r.	23	151 815	4203	62 971	41 127	24	23	23
Širvintų r.	18	51 714	1383	39 058	21 164	15	18	18
Švenčionių r.	13	61 173	1804	37 847	20 723	10	13	13
Trakų r.	13	93 659	3196	81 919	52 662	13	13	13
Ukmergės r.	27	112 818	3287	71 846	83 592	28	27	27
Vilniaus m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilniaus r.	40	304 196	6359	76 713	40 350	40	40	40
Iš viso	144	862 852	20 232	420 372	286 926	140	144	144
Iš viso šalyje	1009	5 755 225	138 845	3 794 189	2 489 806	1022	1009	1009
2020 m.	1030	5 889 603	175 714	4 060 131	2 463 146	1049	1022	1019
Skirtumas (+, -)	-21	-134 378	-36 869	-265 942	26 660	-27	-13	-10

* šio rodiklio SVB nepateikė dėl problemų, susijusių su 2021 m. atliktu LIBIS bibliotekų duomenų perkėlimu į modernizuotą sistemą

Savivaldybių viešųjų bibliotekų vaikų filialai. Pagrindiniai 2021 m. rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskr.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kauno apskr.	0	0	0	0	0	0	0	0
Klaipėdos apskr.								
Klaipėdos m.	1	12 468	1470	21 047	11 561	2	1	1
Marijampolės apskr.	0	0	0	0	0	0	0	0
Panevėžio apskr.								
Panevėžio m.	4	56 087	4302	92 611	53 531	14	4	4
Šiaulių apskr.								
Šiaulių m.	2	42 923	2848	63 676	31 135	7	2	2
Tauragės apskr.	0	0	0	0	0	0	0	0
Telšių apskr.	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenos apskr.	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilniaus apskr.								
Vilniaus m.	1	15 171	0*	25 194	23 954	5	1	1
Vilniaus r.	1	11 183	379	2195	1250	2	1	1
Iš viso	2	26 354	379	27 389	25 204	7	2	2
Iš viso šalyje	9	137 832	8999	204 723	121 431	30	9	9
2020 m.	9	134 346	11 334	227 952	125 227	30	9	9
Skirtumas (+, -)	0	3486	-2335	-23 229	-3796	0	0	0

* šio rodiklio SVB nepateikė dėl problemų, susijusių su 2021 m. atliktu LIBIS bibliotekų duomenų perkėlimu į modernizuotą sistemą

Savivaldybių viešųjų bibliotekų kaimo filialai (veikiantys kartu su mokyklų bibliotekomis). Pagrindiniai 2021 m. rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskr.								
Alytaus m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Alytaus r.	7	87 702	2183	38 314	25 534	11	7	7
Druskininkų sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Lazdijų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Varėnos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	7	87 702	2183	38 314	25 534	11	7	7
Kauno apskr.								
Birštono sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Jonavos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaišiadorių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kauno m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kauno r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kėdainių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Prienų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Raseinių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	0	0	0	0	0	0	0	0
Klaipėdos apskr.								
Klaipėdos m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Klaipėdos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kretingos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Neringos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Palangos m. sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Skuodo r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šilutės r.	9	88 583	0*	59 989	60 791	15	9	9
Iš viso	9	88 583	0	59 989	60 791	15	9	9

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Marijampolės apskr.								
Kalvarijos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kazlų Rūdos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Marijampolės sav.	1	5740	171	4161	2234	1	1	1
Šakių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilkaviškio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	1	5740	171	4161	2234	1	1	1
Panevėžio apskr.								
Biržų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kupiškio r.	6	62 675	961	24 009	12 799	4	6	6
Panevėžio m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Panevėžio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Pasvalio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Rokiškio r.	2	20 853	600	24 304	9629	2	2	2
Iš viso	8	83 528	1561	48 313	22 428	6	8	8
Šiaulių apskr.								
Akmenės r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Joniškio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kelmės r.	2	7977	175	4644	6381	2	2	2
Pakruojo r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Radviliškio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šiaulių m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šiaulių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	2	7977	175	4644	6381	2	2	2
Tauragės apskr.								
Jurbarko r.	1	11 697	364	10 172	6777	2	1	1
Pagėgių sav.	2	18 215	178	3712	1228	2	2	2
Šilalės r.	0	0	0	0	0	0	0	0

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Tauragės r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	3	29 912	542	13 884	8005	4	3	3
Telšių apskr.								
Mažeikių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Plungės r.	1	10 517	193	5273	5583	1	1	1
Rietavo sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Telšių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	1	10 517	193	5273	5583	1	1	1
Utenos apskr.								
Anykščių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Ignalinos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Molėtų r.	5	33 374	1074	28 957	28 292	5	5	5
Utenos r.	5	38 913	0*	0*	12 694	6	5	5
Visagino sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Zarasų r.	1	18 569	769	19 258	12 423	3	1	1
Iš viso	11	90 856	1843	48 215	53 409	14	11	11
Vilniaus apskr.								
Elektrėnų sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šalčininkų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Širvintų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Švenčionių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Trakų r.	1	6688	162	4969	4153	1	1	1
Ukmergės r.	2	16 276	272	5858	4497	2	2	2
Vilniaus m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilniaus r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	3	22 964	434	10 827	8650	3	3	3
Iš viso šalyje	45	427 779	7102	233 620	193 015	57	45	45
2020 m.	49	471 971	12 479	287 464	224 564	67	49	49
Skirtumas (+,-)	-4	-44 192	-5377	-53 844	-31 549	-10	-4	-4

Specialiosios bibliotekos

Pagrindiniai specialiųjų bibliotekų tinklo veiklos rodikliai 2021 metais

	Bibliotekos	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							Iš viso	su internetu
Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios bibliotekos	6	109 642	1794	18 001	7793	5	6	6
2020 m.	6	109 177	1826	22 434	8562	5	6	6
Skirtumas (+, -)	0	465	-32	-4 433	-769	0	0	0
Valdymo institucijų	1	6123	134	746	0	1	1	1
2020 m.	1	6105	145	955	0	1	0	0
Skirtumas (+, -)	0	18	-11	-209	0	0	1	1
Techninės bibliotekos	2	52 306	480	430	1020	2	2	2
2020 m.	2	63 092	598	345	1300	1	2	2
Skirtumas (+, -)	0	-10 786	-118	85	-280	1	0	0
Lietuvos medicinos biblioteka	1	560 519	1511	9410	4663	25	1	1
Sveikatos priežiūros įstaigų	5	52 480	1110	39 557	8938	6	5	5
Iš viso	6	612 999	2621	48 967	13 601	31	6	6
2020 m.	6	642 307	4074	70 090	16 133	32	2	2
Skirtumas (+, -)	0	-29 308	-1453	-21 123	-2532	-1	4	4
Žemės ūkio bibliotekos	1	295 872	214	457	299	2	1	1
2020 m.	1	312 302	282	590	558	3	1	1
Skirtumas (+, -)	0	-16 430	-68	-133	-259	-1	0	0
Iš viso 2021 m.	16	1 076 942	5243	68 601	22 713	41	16	16
2020 m.	16	1 132 983	6925	94 414	26 553	42	11	11
Skirtumas (+, -)	0	-56 041	-1682	-25 813	-3840	-1	5	5

2021 m. specialiosioms bibliotekoms priklausančių administracinių vienetų išliko tiek pat, tačiau Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro biblioteka atsisakė vieno padalinio – likvidavo pavaldų Sodinkystės ir daržininkystės instituto bibliotekos filialą. Kaip ir prieš

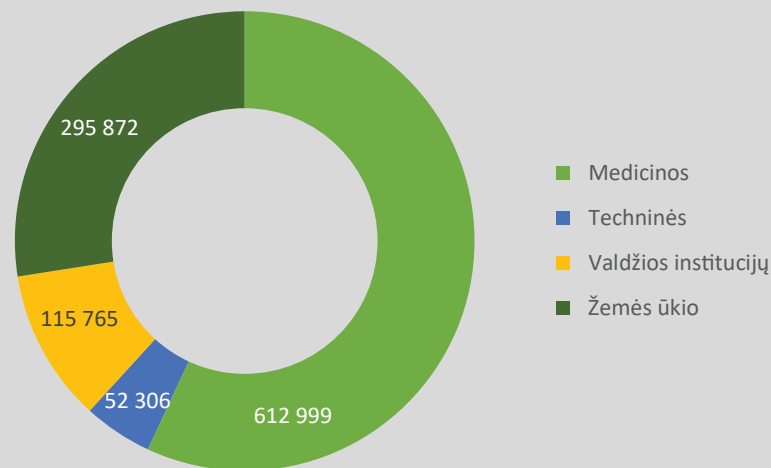
metus, veiklos ataskaitas teikė šešios Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios bibliotekos, Lietuvos banko biblioteka, dvi techninės, Lietuvos medicinos biblioteka, penkios sveikatos priežiūros įstaigų bibliotekos ir viena žemės ūkio – Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų cen-

tro filialo Žemdirbystės instituto biblioteka kartu su Miškų instituto filialu. Ataskaitiniais metais likvidavus vieną filialą, bendras specialiųjų bibliotekų patalpų plotas mažėjo 490 m² (iš jų naudingo ploto – 456 m²) ir 574 lentynų metrais.

Dokumentų fondas

2021 m. specialiųjų bibliotekų dokumentų fondas sumažėjo 4,95 procento. Jį sudarė 1 076 942 fiz. vienetai. Didžiausia dokumentų fondo dalis (56,92 proc.; per metus sumažėjo 4,56 proc.) priklausė medicinos bibliotekoms; 27,47 proc. dokumentų sukomplektuota žemės ūkio įstaigų bibliotekose (per metus sumažėjo 5,26 proc.); 10,18 proc. – Krašto apsaugos ministerijai pavaldžių įstaigų bibliotekose (per metus išaugo 0,43 proc.); 4,86 proc. – techninėse (per metus sumažėjo 17,10 proc.). Lietuvos banko bibliotekai priklausė 0,57 proc. (per metus išaugo 0,29 proc.) specialiųjų bibliotekų dokumentų fondo (žr. 61 diagr.).

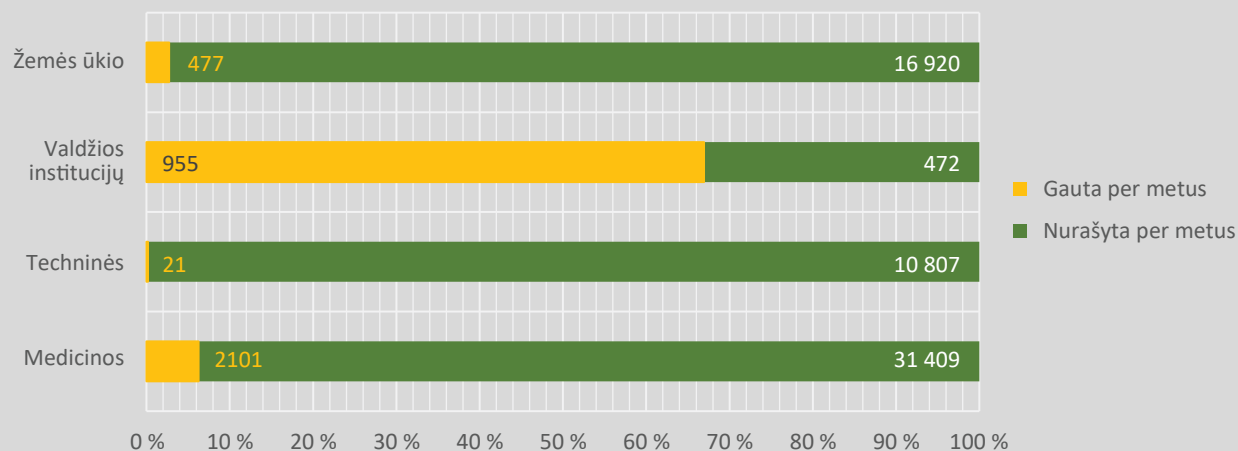
61 diagrama. **Specialiųjų bibliotekų tinklo dokumentų fondo (fiz. vnt.) pasiskirstymas 2021 m.**

Ataskaitiniais metais specialiosiose bibliotekose registruotam vartotojui vidutiniškai teko po 205 fiz. vnt. tinklo fonduose saugomų dokumentų (2020 m. – 164 fiz. vnt.). Daugiausiai – vidutiniškai po 1383 fiz. vnt. – teko žemės ūkio įstaigų bibliotekų registruotiems vartoto-

62 diagrama. **Naujai gautų ir nurašytų dokumentų santykis specialiųjų bibliotekų tinkle 2021 m.**

jams, mažiausiai – vidutiniškai po 60 fiz. vnt. – valdžios institucijų bibliotekų vartotojams.

2021 m. nauji leidiniai specialiųjų bibliotekų dokumentų fondus papildė 0,33 proc., o nurašyta 5,26 proc. leidinių. Tik valdžios institucijų bibliotekose¹⁵ ataskaitiniais metais leidinių nurašyta mažiau, nei gauta naujų (žr. 62 diagr.).

Ataskaitiniais metais registruotiems vartotojams vidutiniškai teko po 0,68 fiz. vnt. naujų leidinių. Medicinos bibliotekose jų gauta daugiausiai, tačiau registruotam šio tinklo vartotojui vidutiniškai teko po 0,80 fiz. vieneto. O

žemės ūkio įstaigų bibliotekų vartotojui teko po 2,23 fiz. vnt. naujų dokumentų.

Kaip minėta, ataskaitiniais metais nurašyta 5,26 proc. (59 608 fiz. vnt.) specialiųjų bibliotekų fondo. Daugiausiai dokumentų (4,89 proc.) nurašyta medicinos bibliotekose. Techninėse dokumentų nurašyta mažiau, bet dėl to jų fondas sumažėjo 17,13 proc., žemės ūkio bibliotekose nurašyta 5,42 proc. dokumentų. Mažiausiai per metus dokumentų nurašyta valdžios institucijų bibliotekose – 0,41 procento (žr. 62 diagr.).

¹⁵ Valdžios institucijų bibliotekoms priskiriamos metinės ataskaitas LIBIS statistikos modulyje teikiančios Krašto apsaugos ministerijai pavaldžių įstaigų ir Lietuvos banko bibliotekos.

Registruoti vartotojai

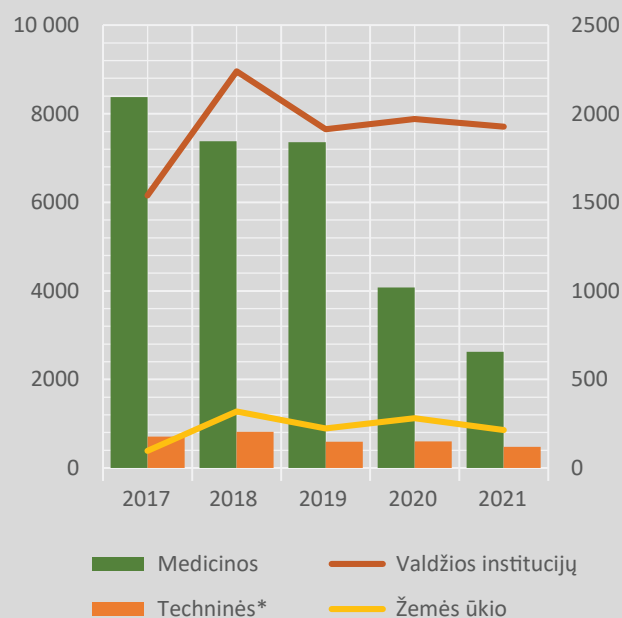
2021 m. specialiosiose bibliotekose buvo registruoti 5243 vartotojai: 3340 perregistruotų, 1903 naujai užsiregistravusieji; per metus šio tinklo bibliotekose sumažėjo 1682 vartotojais (24,29 proc.). Pusė jų registruoti medicinos bibliotekose (2020 m. – 58,83 proc.), 36,77 proc. – valdžios institucijų (2020 m. – 28,46 proc.), 9,16 proc. – techninėse ir 4,08 proc. žemės ūkio įstaigų bibliotekose (2020 m. – 4,07 proc.). Per metus išaugo besimokančiam jaunimui priklausančių vartotojų – nuo 312 iki 470. Šios grupės vartotojai ataskaitiniais metais sudarė 8,96 proc. specialiųjų bibliotekų registruotų vartotojų (2020 m. – 4,51 proc.).

Kaip minėta, daugiausiai vartotojų priklausė medicinos bibliotekoms, tačiau per metus šis rodiklis krito 35,67 procento. Techninių bibliotekų vartotojų mažėjo 19,73 proc., valdžios institucijų bibliotekų – 2,18 procento.

Per pastaruosius penkerius metus specialiųjų bibliotekų sumažėjo nuo 31 (2017 m.)

iki 16; per šį laiką registruotų vartotojų sumažėjo 51,11 procento. Nuo 2017 m.

63 diagrama. **Registruotų vartotojų pokytis specialiųjų bibliotekų tinkle 2017–2021 m.**

* rodiklis apskaičiuotas be 2017 metais likviduotos Lietuvos technikos bibliotekos duomenų

medicinos bibliotekų vartotojų sumažėjo 68,71 procento. Uždarius Lietuvos technikos biblioteką, šio tipo bibliotekos neteko 32,49 proc. vartotojų. Apskritai specialiųjų bibliotekų vartotojų sumažėjo daugiau nei per pusę, tačiau per penkerius metus 25,36 proc. padaugėjo valdžios institucijų bibliotekų registruotų vartotojų ir daugiau nei padvigubėjo registruotų vartotojų žemės ūkio bibliotekose.

2017 m. vienai technikos bibliotekai teko vidutiniškai 65 registruoti vartotojai, o 2021 m. – 240; žemės ūkio bibliotekoje 2017 m. buvo registruoti 97 vartotojai, po penkerių metų – 214 (žr. 29 lent.).

29 lentelė. **Registruotų vartotojų plytis specialiojoje bibliotekoje 2017 ir 2021 metais.**

Bibliotekos	2017	2021
Medicinos	698	437
Techninės*	65	240
Valdžios institucijų	220	275
Žemės ūkio	97	214

* rodiklis apskaičiuotas be 2017 m. likviduotos Lietuvos technikos bibliotekos duomenų

Darbuotojai

2021 m. 7,02 proc. sumažėjo specialiųjų bibliotekų darbuotojų - nuo 57 iki 53; etatų jiems sumažėjo 3,30 procento. Ataskaitiniais metais darbuotojų užmokesčiui skirta

51,25 VEE (2020 m. - 53 VEE). Etatų profesionaliems bibliotekininkams per metus sumažėjo 1,26 proc., kvalifikuotiems specialistams - 13,51 procento. Tik techninių dar-

buotojų ir jiems skiriamų etatų išliko tiek pat - 4. Medicinos bibliotekose dirbo 81,13 proc. tinklo personalo, jam teko 82,93 proc. etatų (žr. 30 lent.).

30 lentelė. **Specialiųjų bibliotekų darbuotojai 2020-2021 metais.**

Metai	Bibliotekos	Bibliotekininkai, turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą		Bibliotekininkai, įgiję profesijos įgūdžius ilgą laiką dirbdami bibliotekoje		Kvalifikuoti specialistai		Techniniai darbuotojai	
		Darbuotojai	Etatai VEE	Darbuotojai	Etatai VEE	Darbuotojai	Etatai VEE	Darbuotojai	Etatai VEE
2020	Medicinos	21	21,5	11	9,5	11	9,25	4	4
2021	Medicinos	20	21	11	9,5	8	8	4	4
Skirtumas(+; -)		-1	-0,5	0	0	-3	-1,25	0	0
2020	Techninės	1	1	0	0	0	0	0	0
2021	Techninės	2	2	0	0	0	0	0	0
Skirtumas(+; -)		1	1	0	0	0	0	0	0
2020	Valdžios institucijų	5	4	1	1	0	0	0	0
2021	Valdžios institucijų	5	6	0	0	0	0	0	0
Skirtumas(+; -)		0	2	-1	-1	0	0	0	0
2020	Žemės ūkio	2	2	1	0,75	0	0	0	0
2021	Žemės ūkio	1	1	1	0,75	0	0	0	0
Skirtumas(+; -)		-1	-1	0	0	0	0	0	0
2020	Specialiųjų bibliotekų tinklas	29	28,5	13	11,25	11	9,25	4	4
2021	Specialiųjų bibliotekų tinklas	29	29	12	10,25	8	8	4	4
Skirtumas(+; -)		0	0,5	-1	-1	-3	-1,25	0	0

Atkreiptinas dėmesys, kad 2021 m. kvalifikuotų specialistų ir techninių darbuotojų kategorijos nurodytos tik Lietuvos medicinos bibliotekos veiklos ataskaitoje. Vienam medicinos tinklo bibliotekininkui, dirbančiam viso etato ekvivalentu, vidutiniškai teko 86 registruoti vartotojai, puspenkto karto daugiau vartotojų teko aptarnauti valdžios institucijų bibliotekų profesionaliems bibliotekininkams – vienam VEE vidutiniškai po 386 vartotojus. Tai daugiausiai tarp specialiųjų bibliotekų. Lankytojų ir išduodamų dokumentų per metus mažėjo visose specialiosiose bibliotekose (žr. 31 lent.).

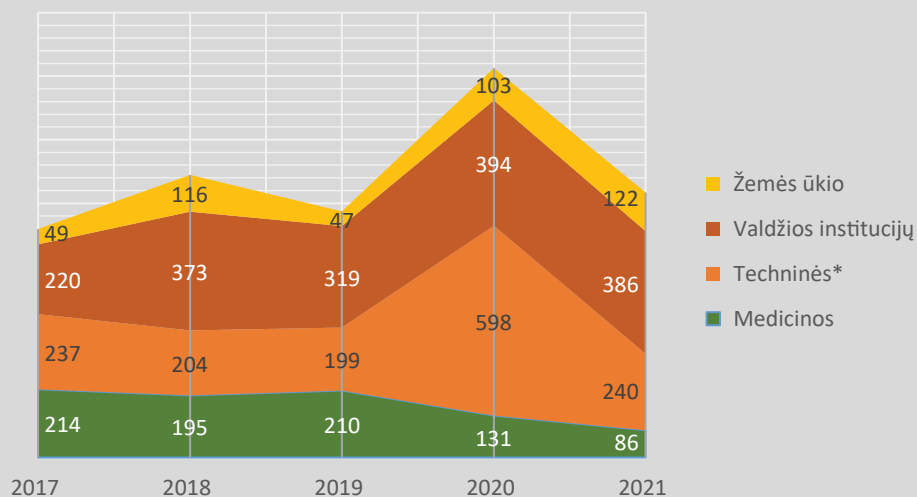
Nuo 2017 m. bibliotekininkų krūviai keitėsi – medicinos bibliotekų darbuotojo VEE registruotų vartotojų mažėjo 59,84 proc., žemės ūkio įstaigų bibliotekose – išaugo du su puse karto (žr. 64 diagr.).

Ataskaitiniais metais tik Lietuvos medicinos biblioteka nurodė, kad jos 25 profesionalūs bibliotekininkai ir du kvalifikuoti specialistai dalyvavo kvalifikacijos kėlimo programose. Savanorių specialiųjų bibliotekų tinklas 2021 m. nesulaukė.

31 lentelė. **Krūvis, tenkantis bibliotekininko VEE aptarnaujant registruotus vartotojus specialiųjų bibliotekų tinkle 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Registruoti vartotojai bibliotekininko VEE		Lankytojai bibliotekininko VEE		Išduoti dokumentai (fiz. vnt.) bibliotekininko VEE	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Medicinos	131	86	520	446	2261	1605
Techninės	598	240	1300	510	345	215
Valdžios institucijų	394	386	1712	1559	4678	3749
Žemės ūkio	47	122	203	171	215	261

64 diagrama. **Specialiųjų bibliotekų tinkle registruotų vartotojų, tenkančių bibliotekininko VEE, pokytis 2017–2021 m.**

* rodiklis apskaičiuotas be 2017 metais likviduotos Lietuvos technikos bibliotekos duomenų

Apsilankymai / lankytojai

2021 m. specialiosiose bibliotekose fiksuota 22 713 apsilankymų – 14,46 proc. mažiau nei 2020 metais. Studijuojantis jaunimas sudarė 8,85 proc. lankytojų (7,20 proc. mažiau nei 2020 m.). Viena specialioji biblioteka sulaukė vidutiniškai 1420 lankytojų (2020 m. – 1660). Įvairiose tinklo bibliotekose šie skaičiai ski-

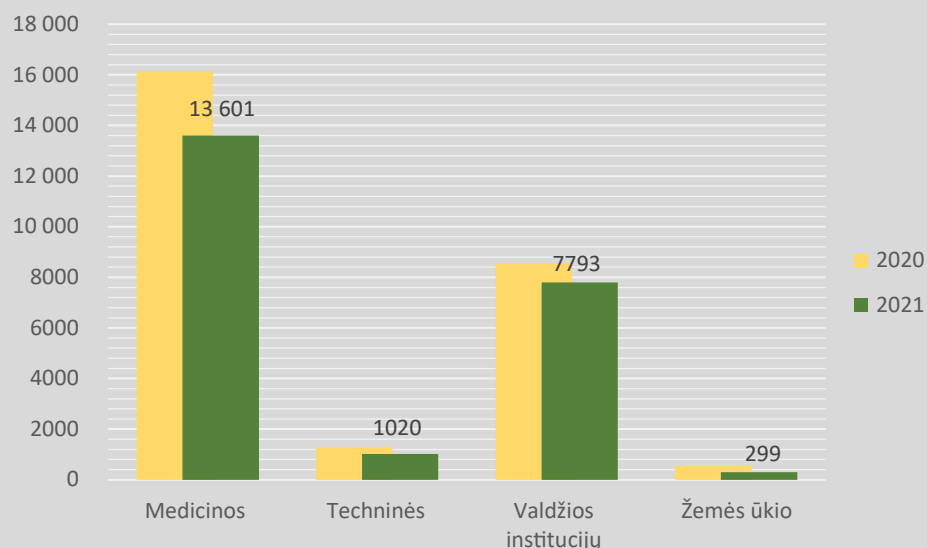
riasi – medicinos bibliotekose apsilankė vidutiniškai 2267 vartotojai (2020 m. – 2689), o žemės ūkio bibliotekoje – 299 (2020 m. – 558); per metus šiose bibliotekose sumažėjo 46,42 proc. lankytojų, o valdžios institucijoms priklausančiose bibliotekose – 8,98 proc. (žr. 65 diagr.).

2021 m. registruotas specialiųjų bibliotekų vartotojas vidutiniškai apsilankė 4,33 karto (2020 m. – 3,83 karto). Lankytojų pagausėjimą lėmė medicinos bibliotekų rodiklis ir registruotų vartotojų mažėjimas specialiosiose bibliotekose.

Pabrėžtina, kad vartotojų apsilankymai tinklo bibliotekose keitėsi nedaug. Medicinos bibliotekose vienas registruotas skaitytojas vidutiniškai apsilankė 5,19 karto (2020 m. – 3,96), valstybės institucijų – 4,04 (2020 m. – 4,34), techninėse – 2,13 (2020 m. – 2,17) ir žemės ūkio bibliotekose – 1,40 karto (2020 m. – 1,98).

Analizuodami pastarųjų penkerių metų tendencijas, matome, kad lankytojų mažėjimas akivaizdus. Nuo 2017 m. žemės ūkio bibliotekose lankytojų sumažėjo 84,77 proc., medicinos – 64,50 proc. ir techninėse bibliotekose – 59,05 procento. Tik valdžios institucijų bibliotekose apsilankymų nuo 2017 m. padaugėjo net 59,59 procento (žr. 66 diagr.).

65 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų pokytis specialiosiose bibliotekose 2020–2021 m.**

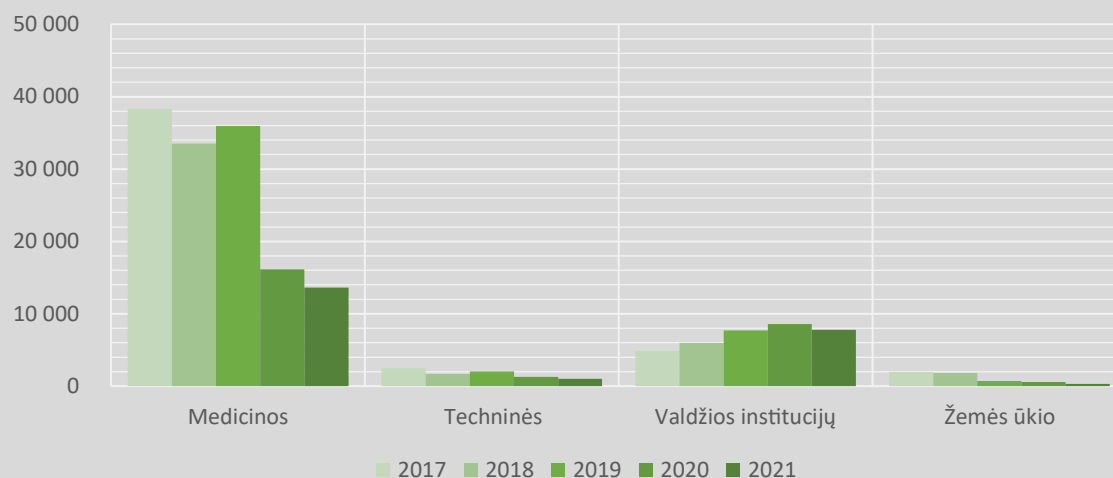

Mažėjant fizinių apsilankymų, per metus 4,25 proc. augo virtualių apsilankymų specialiųjų bibliotekų svetainėse. 99,71 proc. (124 623) visų kreipčių fiksuota Lietuvos medicinos bibliotekoje, likusios 360 kreipčių – Lietuvos banko bibliotekos svetainėje. 2021 m. kreiptys į specialiųjų bibliotekų svetaines penkis su puse karto viršijo fizinius vartotojų apsilankymus šio tinklo bibliotekose.

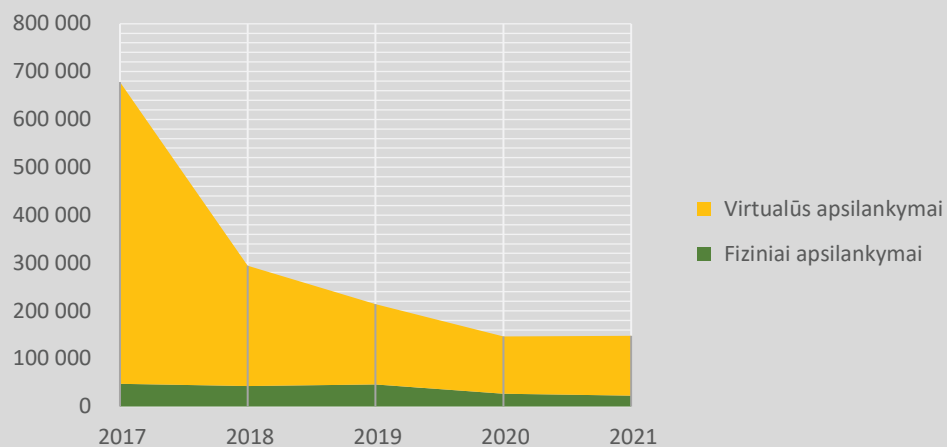
Nuo 2017 m. fizinių apsilankymų / lankytojų specialiosiose bibliotekose sumažėjo 52,33 proc., o virtualių – 80,18 proc., tačiau virtualios vartotojų kreiptys kasmet kelis kartus viršydavo fizinius apsilankymus (žr. 67 diagr.).

Kaip minėta, apsilankymų svetainėse iš išorinių tinklų per metus padaugėjo, tačiau 5,31 proc. mažėjo interneto seansų naudojančių bibliotekų tinklų. Viena iš priežasčių – per metus 34,78 proc. sumažėjo kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams: iš 46 liko 30. 2020 m. 22,66 proc. vartotojams skirtų darbo vietų buvo kompiuterizuotos, o 2021 m. tokių liko 15,38 procento. Ataskaitiniais metais vidutiniškai 175 registruotiems specialiųjų biblio-

66 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų pokytis specialiųjų bibliotekų tinkle 2017–2021 m.**

67 diagrama. **Fizinių ir virtualių apsilankymų pokytis specialiosiose bibliotekose 2017–2021 m.**

* rodikliai apskaičiuoti be 2017 metais likviduotos Lietuvos technikos bibliotekos duomenų

tekų tinklo vartotojams (2020 m. – 151) teko viena naudotojams skirta kompiuterizuota darbo vieta. Techninių ir žemės ūkio bibliotekų skaityklose neliko darbo vietų vartotojams (žr. 31 lent.).

Pabrėžtina, kad sumažėjus darbo vietų valdžios institucijų bibliotekose, padaugėjo pretenduojančiųjų į kompiuterizuotą darbo vietą – nuo 131 iki 214. Medicinos bibliotekose registruotų vartotojų per metus sumažėjo, tad kompiuterizuota darbo vieta dalijosi 125 registruoti vartotojai (2020 m. – 170).

32 lentelė. Darbo vietos vartotojams specialiųjų bibliotekų tinkle 2020–2021 metais.

Bibliotekos	Darbo vietos vartotojams			
	Iš viso:		iš jų kompiuterizuotos	
	2020	2021	2020	2021
Medicinos	171	166	24	21
Techninės	2	0	1	0
Valdžios institucijų	24	23	15	9
Žemės ūkio	6	6	6	0

Specialiųjų bibliotekų vartotojų mokymams naudotis bibliotekų paslaugomis, kompiuterine įranga ir kitiems vidutiniškai buvo skiriama 5,85 min. (2020 m. – 2,64 min.). Per metus šis rodiklis išaugo 67,54 proc., tačiau tokiai veiklai skirtą laiką nurodė tik Lietuvos medicinos biblioteka – jos registruotam vartotojui teko vidutiniškai po 20,29 min. (2020 m. – 6,49 min.) mokymų.

Dokumentų išduotis

2021 m. specialiosiose bibliotekose vartotojams išduota 68 601 fiz. vnt. dokumentų – 27,34 proc. mažiau nei prieš metus. Vienam registruotam šių bibliotekų vartotojui per metus išduota vidutiniškai 13,08 fiz. vnt. (2020 m. – 13,63 fiz. vnt.) do-

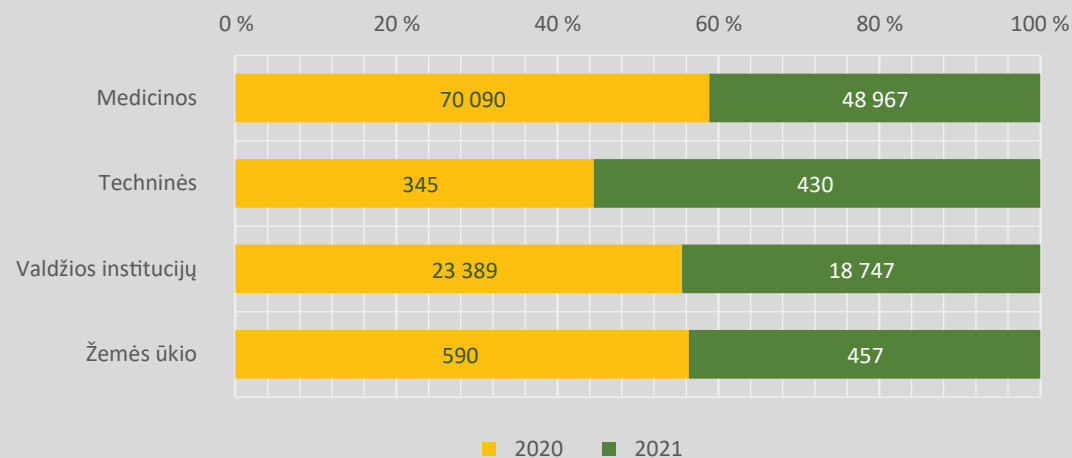
kumentų. Medicinos bibliotekose įvykdyta 71,38 proc. išduočių, 27,37 proc. dokumentų vartotojams išduota valdžios institucijų bibliotekose, 0,67 proc. – žemės ūkio ir 0,63 proc. – techninių bibliotekų vartotojams (žr. 68 diagr.).

Išduočių rodikliai skiriasi, tad ir įvairių bibliotekų vartotojams dokumentų išduota skirtingai: medicinos bibliotekose – vidutiniškai po 18,68 fiz. vnt. (2020 m. – 17,20 fiz. vnt.), valdžios institucijų – 9,27 fiz. vnt. (2020 m. – 11,87 fiz. vnt.), žemės ūkio bibliotekose –

2,14 fiz. vnt., techninėse – po 0,90 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 0,58 fiz. vnt.).

2020 m. specialiųjų bibliotekų vartotojai, naudodamiesi jų elektroninėmis paslaugomis, atsisiuntė 17 708 dokumentų ir 180 450 įrašų elektroninio turinio vienetų. Šis rodiklis, sudėjus dokumentų ir įrašų atsisiuntimus, per metus krito 46,33 proc., tačiau tai beveik tris kartus daugiau nei tinklo bibliotekose išduota fizinių dokumentų. Vienas registruotas šių bibliotekų vartotojas per ataskaitinius metus vidutiniškai atsisiuntė po 37,79 (2020 m. – 53) elektroninio turinio vieneto. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuos rodiklius pateikė tik Lietuvos medicinos biblioteka. Vienas registruotas vartotojas, naudodamasis jos elektroninėmis paslaugomis, atsisiuntė vidutiniškai po 6,76 dokumento (2020 m. – 21,79) ir 68,85 įrašo (2020 m. – 68,84) elektroninio turinio vienetų.

68 diagrama. **Specialiųjų bibliotekų išduotų dokumentų (fiz. vnt.) pokytis 2020–2021 m.**

2021 m. 28 proc. padaugėjo informacinių užklausų specialiųjų bibliotekų darbuotojams. Iš 16 182 gautų atsakymų į 15 689 – 96,95 proc. užklausų. Pabrėžtina, kad ne pirmus metus daugėja užklausų elektroninėmis priemonė-

mis. Ataskaitiniais metais jų gauta 13,96 proc. daugiau nei 2020 metais; 95,52 proc. vartotojų užklausų teko medicinos bibliotekoms, 4,37 proc. – valdžios institucijų ir 0,15 proc. – žemės ūkio bibliotekoms.

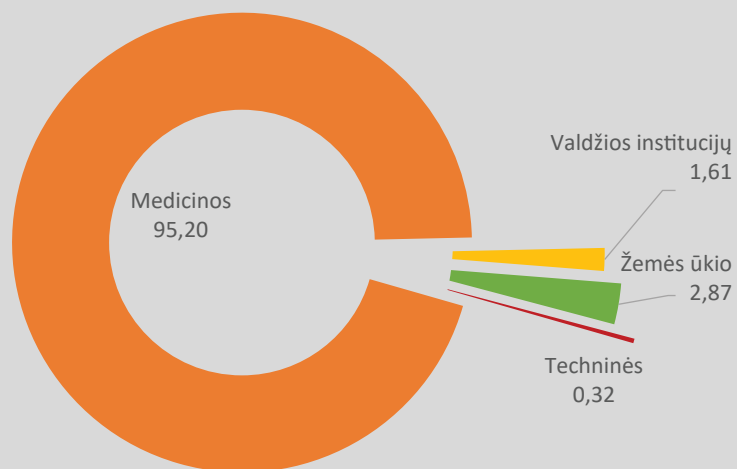
Lėšos ir išlaidos

2021 m. specialiųjų bibliotekų biudžetą sudarė 750 330 eurų – per metus šiek tiek sumažėjo (0,85 proc.). Didžioji jo dalis (95,20 proc.) – lėšos medicinos bibliotekoms, jos per metus išaugo 1,03 proc. (žr. 69 diagr.).

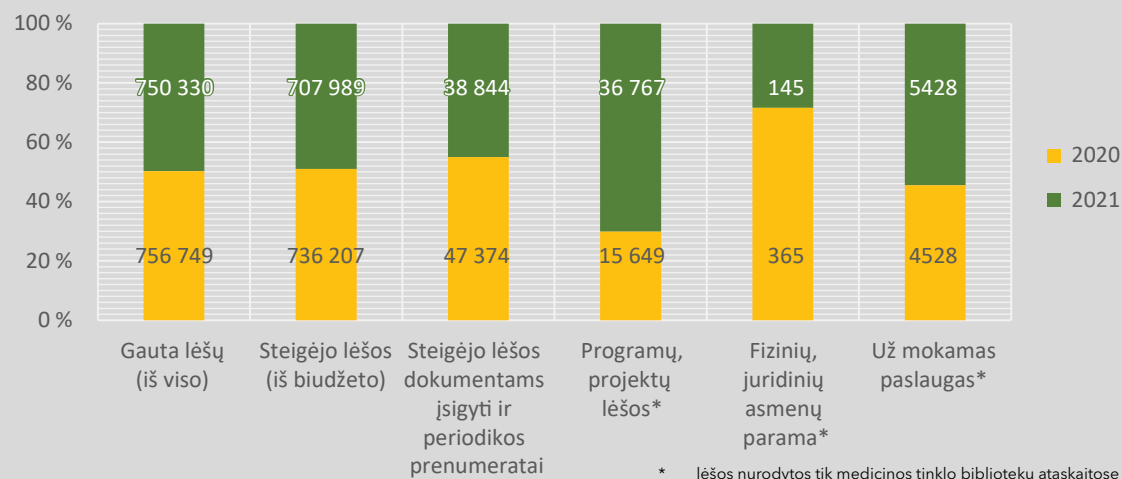
Steigėjų lėšos specialiosioms bibliotekoms per metus sumažėjo 3,83 procento. Iš jų dokumentams įsigyti skirta 20,65 proc. mažiau nei 2020 metais. 2021 m. 0,52 proc. metinių įplaukų (2020 m. – 6,26 proc.) skirta dokumentams įsigyti ir periodikos prenumeratai. Pro-

gramų ir projektų lėšos sudarė 4,90 proc. (per metus išaugo 135 proc.); 0,72 proc. lėšų bibliotekos uždirbo iš mokamų paslaugų (19,87 proc. daugiau nei 2020 m.), fizinių, juridinių asmenų parama sudarė 0,02 procento (sumažėjo 60,13 proc.; žr. 70 diagr.).

69 diagrama. **Lėšų pasiskirstymas specialiųjų bibliotekų tinkle (proc.) 2021 m.**

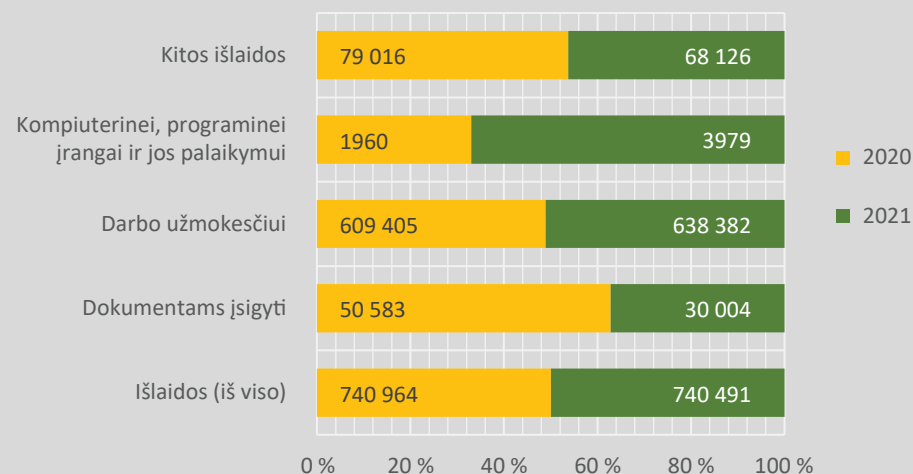
70 diagrama. **Specialiųjų bibliotekų lėšos (eurais) 2020–2021 m.**

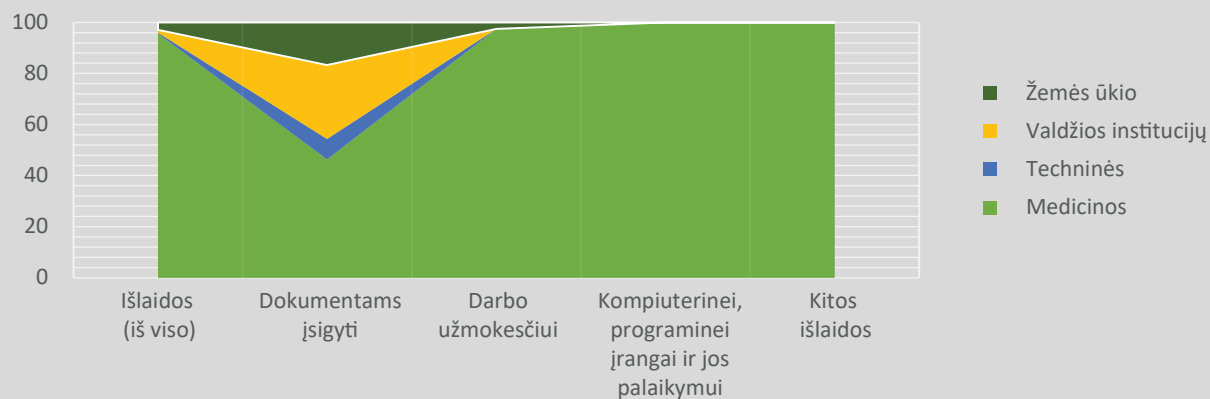
Specialiųjų bibliotekų išlaidos sudarė 98,69 proc. ataskaitinių metų įplaukų. Nors 4,75 proc. išaugo išlaidos darbo užmokesčiui, net 40,68 proc. sumažėjo lėšos dokumentams įsigyti (žr. 71 diagr.).

Mažiau lėšų skirta knygoms, periodikos prenumeratai, elektroniniams ir kitiems dokumentams įsigyti. Knygoms 48,56 proc. daugiau lėšų nei prieš metus skyrė tik medicinos bibliotekos. Automatizacijai, kompiuterinei programinei įrangai išleistą sumą nurodė tik Lietuvos medicinos biblioteka, šiam tikslui skirta dvigubai daugiau nei 2020 metais. Lėšos darbo užmokesčiui nenurodytos nei valdžios institucijų, nei techninių bibliotekų ataskaitoje (žr. 72 diagr.).

71 diagrama. **Specialiųjų bibliotekų išlaidos (eurais) 2020–2021 m.**

72 diagrama. **Specialiųjų bibliotekų tinklo išlaidos (proc.) 2021 m.**

Mokslo institucijų bibliotekos

2021 m. Lietuvos mokslo institucijų bibliotekų tinklas nesikeitė, kaip ir 2020 m. jį sudarė Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka (toliau – LMAVB) su vienu filialu ir penkiais paslaugų punktais, Lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutų bibliotekos.

2021 m. bendras mokslo institucijų dokumentų fondas augo 0,15 procento. Jį sudarė 4 346 837 fiz. vnt. dokumentų. 85,60 proc. – LMAVB dokumentai, 0,25 proc. – Lietuvių kalbos instituto, 8,54 proc. – Lietuvos istorijos, 5,61 proc. – Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto bibliotekose saugomi dokumentai (žr. 32 lent.). Per metus padaugėjo registruotų vartotojų, vienam iš jų vidutiniškai teko po 445 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 472 fiz. vnt.). Atkreiptinas dėmesys, kad tinklo bibliotekų fondai nevienodo dydžio, skiriasi

Lietuvos mokslų akademijos
Vrublevskių biblioteka;
3 mokslo institucijų bibliotekos

4 346 837 fiz. vnt.
dokumentų

9763 registruoti
vartotojai

105 bibliotekininkai

22 994
apsilankymai / lankytojai

33 kompiuterizuotos
darbo vietos
vartotojams

Išduota 67 127 fiz. vnt.
dokumentų

2021 metų Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių ir Lietuvos mokslo institutų bibliotekų pagrindiniai rodikliai

	Bibliotekos	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterių	
							iš viso	su internetu
Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka	1	3 720 746	9530	57 684	21 802	96	1	1
2020 m.	1	3 717 084	8987	62 988	21 382	96	1	1
Skirtumas	0	3662	543	-5304	420	0	0	0
Lietuvos mokslo institutų	3	626 091	233	9443	1142	9	3	3
2020 m.	3	623 121	200	7867	1619	9	3	3
Skirtumas	0	2970	33	1576	-477	0	0	0
Iš viso (LMAVB + LMIB)	4	4 346 837	9763	67 127	22 944	105	4	4
2020 m.	4	4 340 205	9187	70 855	23 001	105	4	4
Skirtumas	0	6632	576	-3728	-57	0	0	0

bibliotekose registruotų vartotojų skaičius, tad ir dokumentų kiekis vienam vartotojui skiriasi: LMAVB vartotojui 2021 m. teko vidutiniškai po 390 fiz. vnt., Lietuvių kalbos instituto bibliotekoje – 123 fiz. vnt.¹⁶, Lietuvos istorijos instituto – 3439 fiz. vnt., Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto – 1951 fiz. vnt. dokumentų.

2021 m. augo visų keturių institucijų fondai: Lietuvių kalbos instituto bibliotekos – 1,61 proc., Lietuvių literatūros ir tautosakos –

32 lentelė. Lietuvos mokslo institucijų bibliotekų dokumentų fondo judėjimas 2020–2021 metais.

Bibliotekos	Dokumentų fondas		Gauta per metus		Nurašyta per metus	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
LMAVB	3 717 084	3 720 746	14 681	13 177	20 080	9515
Lietuvių kalbos instituto	10 690	10 862	309	172	0	0
Lietuvos istorijos instituto	370 137	371 360	1054	1223	992	0
Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto	242 294	243 869	2731	1871	236	300

0,65 proc., Lietuvos istorijos – 0,33 proc. ir LMAVB – 0,10 procento. Nauji leidiniai mokslo institucijų bibliotekų fondą papildė 0,39 proc. – 12,42 proc. mažiau nei

2020 metais. Vienam šio tinklo bibliotekoje registruotam vartotojui vidutiniškai teko po 1,68 fiz. vnt. naujai gauto dokumento (2020 m. – 2,04 fiz. vnt.).

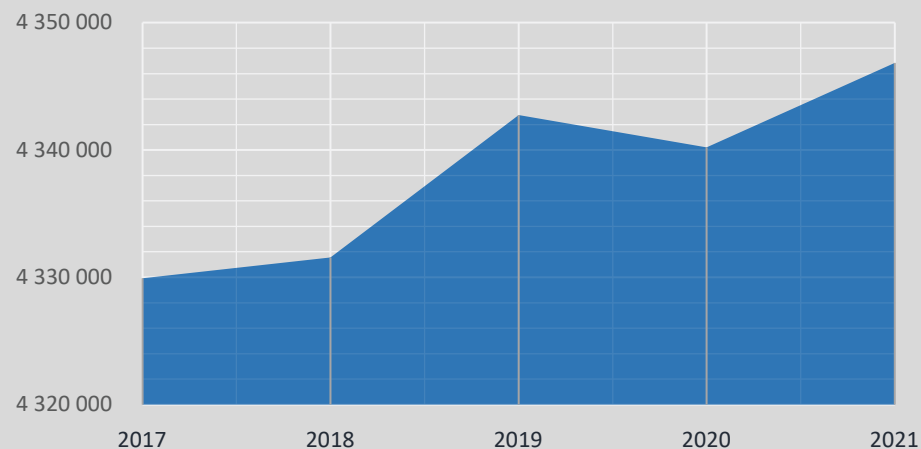
¹⁶ Lietuvių kalbos instituto ataskaitoje nurodomas aptarnaujamos bendruomenės skaičius – 88.

Ataskaitiniais metais nurašyta 0,23 proc. dokumentų – beveik 54 proc. mažiau nei 2020 metais.

Nuo 2017 m. šių bibliotekų dokumentų fondas augo 0,39 proc. (žr. 73 diagr.). Per penkerius metus vaizdinių dokumentų padaugėjo 7,06 proc., kartografijos – 3,08 proc., rankraščių – 2,91 proc., garsinių regimųjų dokumentų – 2,25 procento.

73 diagrama. Lietuvos mokslo institucijų bibliotekų dokumentų fondas 2017–2021 m.

Registruoti vartotojai

Analizuojant 2020–2021 m. duomenis, keblu lyginti registruotų vartotojų rodiklius: 2020 m. registruotų vartotojų nenurodė Lietuvos istorijos instituto biblioteka, tačiau įvardijo aptarnaujamos bendruomenės dydį – 101 instituto darbuotoją. 2021 m. ataskaitoje ta pati biblioteka deklaravo 108 registruotus vartotojus. Panašius duomenis pateikė ir Lietuvių kalbos

institutas: 2020 m. fiksuoti 72 registruoti vartotojai, o 2021 m. – tik aptarnaujamos bendruomenės skaičius – 88. Atkreipiamas dėmesys, kad šiame tekste nagrinėjami rodikliai pateikti ataskaitos grafoje „registruoti vartotojai“.

2021 m. mokslo institucijų bibliotekose 6,27 proc. padaugėjo registruotų vartotojų –

2020 m. buvo registruoti 9187, o 2021 m. – 9763 vartotojai. Analizuojamais metais 9015 vartotojų buvo perregistruoti, 748 – naujai registruoti, 15,53 proc. (1516) vartotojų – besimokantis jaunimas (2020 m. – 19,11 proc.).

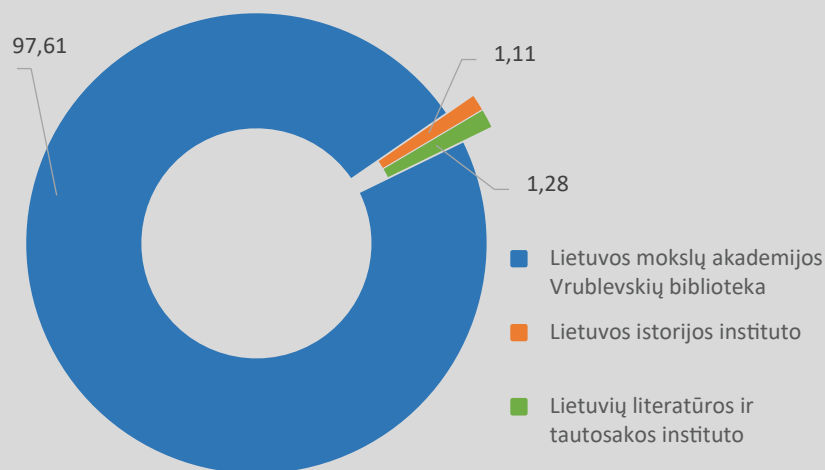
Daugiausiai šių bibliotekų registruotų vartotojų (97,61 proc.) priklausė Lietuvos mokslų aka-

demijos Vrublevskių bibliotekai (žr. 74 diagr.). Per metus joje registruotų vartotojų išaugo 6,04 proc., tačiau besimokančio jaunimo sumažėjo 13,67 procento.

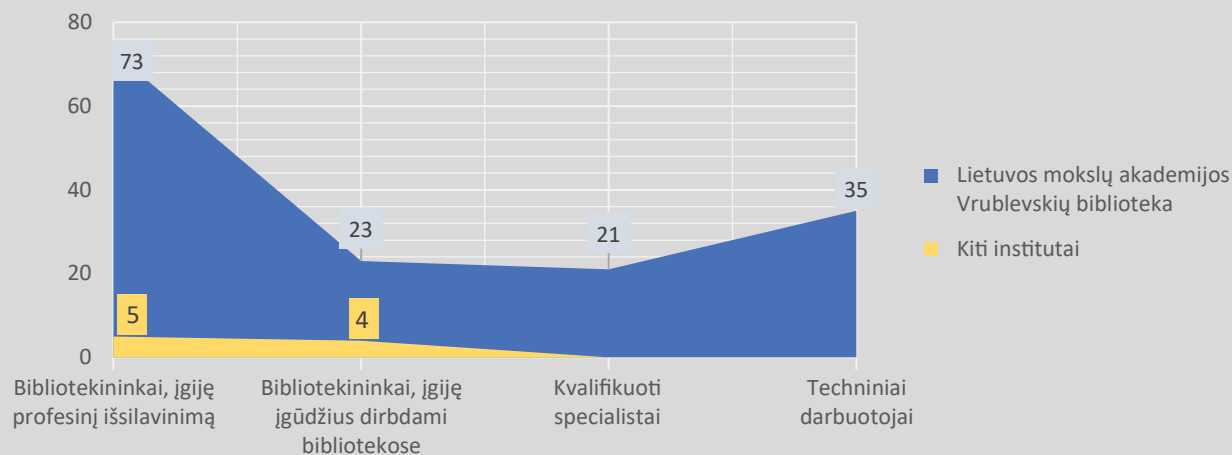
Darbuotojai

Bendras Lietuvos mokslo institucijų bibliotekų darbuotojų skaičius per metus nepakito. 2021 m. šiose bibliotekose dirbo 161 darbuotojas, jų darbo užmokesčiui buvo skirta 161 VEE. Didžioji dalis (94,41 proc.) dirbo Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje (žr. 75 diagr.). Per metus profesionalių bibliotekininkų skaičius nesikeitė – čia jų dirba 105 (65,22 proc. darbuotojų), 96 profesionalūs bibliotekininkai dirbo LMAVB. 74,29 proc. (78 asmenys) profesionalių bibliotekininkų įgiję bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą; 101 profesionalus bibliotekininkas baigęs aukštąjį, keturi – aukštesnįjį mokslą. Ataskaitiniais metais

74 diagrama. **Registruotų vartotojų (proc.) pasiskirstymas mokslo institucijų bibliotekose 2021 m.**

75 diagrama. **Darbuotojų sudėtis Lietuvos mokslo institucijų bibliotekose 2021 m.**

du bibliotekininkai įgijo bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą. 2021 m. 103 bibliotekininkai dirbo visą darbo laiką, du – ne visą.

Ataskaitiniais metais Lietuvos mokslo institucijų bibliotekose profesionalaus bibliotekininko VEE teko vidutiniškai 93 registruoti vartotojai (2020 m. – 88). 2021 m. šalyje bibliotekininko VEE vidutiniškai teko 219 registruotų vartotojų (2020 m. – 230). Mokslo institucijų bibliotekose registruotų vartotojų skaičius skiriasi, tad ir darbuotojų krūviai nevienodi: LMAVB bibliotekininkui 2021 m. teko po 99 vartotojus, o Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto vidutiniškai po 25 – keturiskart mažiau (žr. 33 lent.).

33 lentelė. **Krūvis aptarnaujant registruotus vartotojus, tenkantis bibliotekininko VEE mokslo institucijų bibliotekose 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Registruoti vartotojai bibliotekininko VEE		Lankytojai bibliotekininko VEE		Išduoti dokumentai (fiz. vnt.) bibliotekininko VEE	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka	94	99	223	227	656	601
Lietuvos istorijos instituto	0	36	515	342	1785	1939
Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto	26	25	0	0	491	696
Lietuvių kalbos instituto	72	0	75	116	56	146

* rodikliai nepateikti

Ataskaitiniais metais kvalifikacijos kėlimo programose dalyvavo 63 (60 proc.) profesionalūs bibliotekininkai (2020 m. – 83) ir penki kvalifikuoti specialistai (2020 m. – 4). 2021 m. kvali-

fikuotų specialistų etato ekvivalentui teko tiek pat – 21, techninių darbuotojų – 35. 2021 m. Lietuvos mokslo įstaigų bibliotekos sulaukė penkių savanorių (2020 m. dirbo vienas savanoris).

Apsilankymai / lankytojai

Per metus mokslo institucijų bibliotekose padaugėjo registruotų vartotojų, bet apsilankymų ir lankytojų sulaukta 0,25 proc. mažiau. 2021 m.

vienas registruotas vartotojas tinklo bibliotekose apsilankė vidutiniškai 2,4 karto (2020 m. – po 2,5 karto). 95 proc. apsilankymų fiksuota

Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje – čia registruotas vartotojas apsilankė vidutiniškai 2,5 karto (2020 m. – 2,3), o institutų

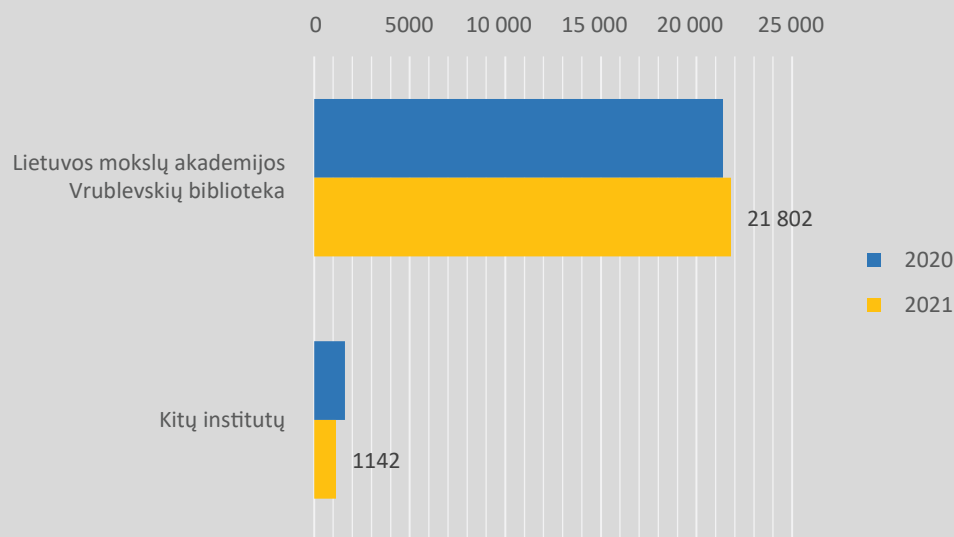
bibliotekose – 4,9 karto (2020 m. – 8). Atkreiptinas dėmesys, kad tik LMAVB lankytojų per metus padaugėjo 1,96 procento. Institutuose jų mažėjo 29,46 proc. (žr. 76 diagr.).

Atkreiptinas dėmesys, kad 2021 m. ataskaitoje, kaip ir 2020 m., apsilankymų / lankytojų rodiklio neteikė Lietuvos literatūros ir tautosakos instituto biblioteka (žr. 34 lent.).

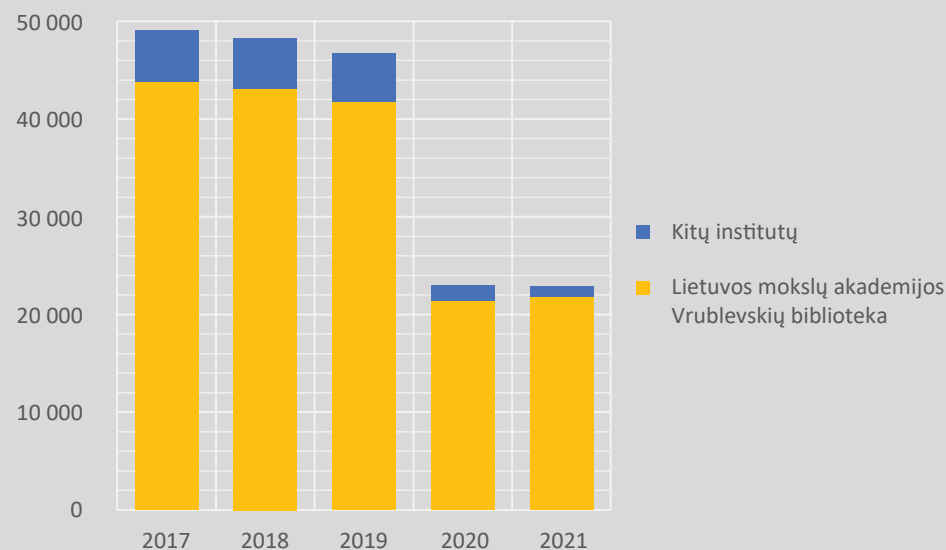
Šalies mokslo institucijų bibliotekose kreipčių į svetaines iš išorinių tinklų per metus sumažėjo net 29,38 procento. Nors šis rodiklis krito, fiziniai vartotojų apsilankymai bibliotekose sudarė tik 27 proc. virtualių apsilankymų bibliotekų svetainėse skaičiaus. 2021 m. ataskaitose šių rodiklių nenurodė trijų institutų bibliotekos.

Per pastaruosius penkerius metus mokslo institucijų bibliotekose lankytojų sumažėjo daugiau negu perpus: 2017 m. buvo 49 153, 2021 m. – 22 944. Tiksliau, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje per aptariamą laikotarpį lankytojų sumažėjo 50,28 proc., o kitose institutų bibliotekose – 78,48 procentais (žr. 77 diagr.).

76 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų pokytis mokslo institucijų bibliotekose 2020–2021 m.**

77 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų pokytis mokslo institucijų bibliotekose 2017–2021 m.**

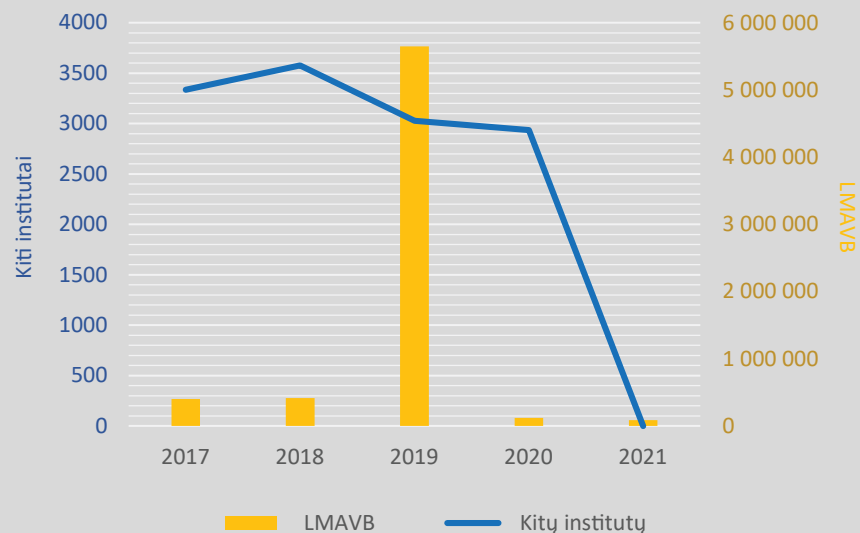

Kaip minėta, virtualūs apsilankymai bibliotekų svetainėse ne pirmus metus viršija fizinius, tačiau ir šis rodiklis per pastaruosius penkerius metus akivaizdžiai mažėja. Nuo 2017 m. Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos svetainėje virtualių apsilankymų sumažėjo 78,81 proc., kitose mokslo institutų bibliotekose, atmetus 2021 m. nepateiktą rodiklį, – 12 proc. (žr. 78 diagr.).

Dokumentų išduotis

2021 m. šalies mokslo institucijų bibliotekose vartotojams išduoti 67 127 fiz. vnt. dokumentų (žr. 34 lent.) – 5,26 proc. mažiau nei 2020 metais. Vienam registruotam šio bibliotekų tinklo vartotojui vidutiniškai išduota po 6,88 fiz. vnt. dokumento (2020 m. – 7,71 fiz. vnt.). Per metus trijose institutų bibliotekose bendras išduoties rodiklis augo 20 proc., tačiau bendras šio biblio-

78 diagrama. **Virtualių apsilankymų pokytis mokslo institucijų bibliotekų svetainėse 2017–2021 m.**

34 lentelė. **Dokumentų išduotis mokslo institucijų bibliotekose 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Dokumentų išduotis	
	2020	2021
LMAVB	62 988	57 684
Lietuvių kalbos instituto	56	146
Lietuvos istorijos instituto	5354	5818
Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto	2457	3479

tekų tinklo rodiklis mažėjo 8,42 procento. Taip atsitiko dėl to, kad mažiau dokumentų išduota Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje. 2021 m. institutų bibliotekose registruotam vartotojui išduota vidutiniškai po 40,53 fiz. vnt. dokumento (2020 m. – 39,34 fiz. vnt.), o LMAVB – po 6,05 fiz. vnt. (2020 m. – 7 fiz. vnt.).

Trijų mokslo institutų bibliotekų ataskaitose neatsispindi vartotojų atsisiunčiami elektroninio turinio dokumentai iš jų interneto svetainių. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos vartotojai kasmet atsisiunčia jų vis daugiau. Ataskaitiniais metais jie atsisiuntė 29,76 proc. daugiau dokumentų ir 24,93 proc. daugiau įrašų turinio vienetų. 2021 m., naudodamiesi bibliotekos elektroninėmis paslaugomis, vartotojai atsisiuntė 3 025 345 dokumentus ir 5 039 779 įrašų elektroninio turinio vienetus. Taigi, fiziniai dokumentai, išduoti tinklo bibliotekose, sudarė tik 8,83 proc. vartotojų atsisiųstų elektroninio turinio vienetų – 0,72 proc. LMAVB vartotojams išduotų fizinių dokumentų kiekio. Vienas registruotas Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos vartotojas per metus

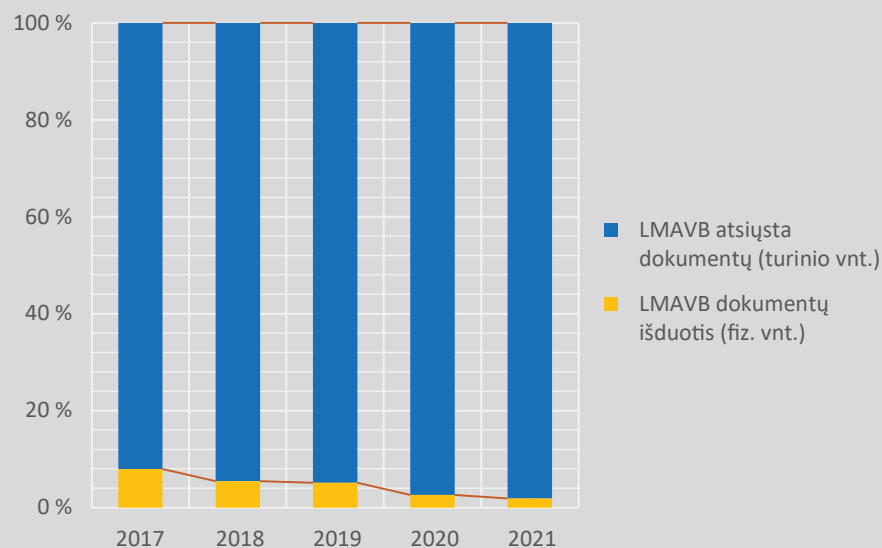
vidutiniškai atsisiuntė 846 elektroninio turinio vienetus (2020 m. – 708). Paminėtina, kad nuo 2017 m. šioje bibliotekoje vartotojų atsisiunčiamų elektroninių dokumentų padaugėjo 70,16 proc.¹⁷ (žr. 79 diagr.).

2021 m. mokslo institutų bibliotekose mažėjo darbo vietų vartotojams – 2020 m. buvo 160, ataskaitiniais liko 153; iš jų kompiuterizuotų per metus sumažėjo nuo 38 iki 33 – 13,16 pro-

cento. Išaugus registruotų vartotojų, ataskaitiniais metais viena kompiuterizuota darbo vieta teko vidutiniškai 296 registruotiems tinklo vartotojams (2020 m. – 242). Pabrėžtina, kad 21 (63,64 proc.) kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams įrengtos LMAVB. Vartotojų mokymams naudotis bibliotekų paslaugomis ir kompiuterine įranga skirtos

¹⁷ Neįtrauktas įrašų atsisiuntimo rodiklis, pateiktas tik 2020 ir 2021 metų ataskaitose.

79 diagrama. **2017–2021 m. išduotų fizinių dokumentų ir turinio vienetų atsisiuntimo pokyčiai Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje**

penkios valandos, šiuos duomenis ataskaitoje nurodė tik LMAVB – vienam registruotam vartotojui šioje bibliotekoje teko vidutiniškai po 0,03 min. (2020 m. – 0,06 min.). 2021 m. vartotojai mažiau naudojami bibliotekų interneto tinklu – šis rodiklis krito 22,18 proc. ir

sudarė 12 480 interneto kreipčių (2020 m. – 16 038).

Vartotojų užklausų gauta 2,63 proc. mažiau nei 2020 m., tačiau 11,67 proc. padaugėjo informacinių užklausų elektroninėmis prie-

monėmis. Taip 2021 m. pateikta 83,60 proc. užklausų. Į visas atsakyta šimtu procentų. Paminėtina, kad ataskaitiniais metais 86,50 proc. mokslo institucijų bibliotekų užklausų gavo ir įvykdė Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka.

Lėšos ir išlaidos

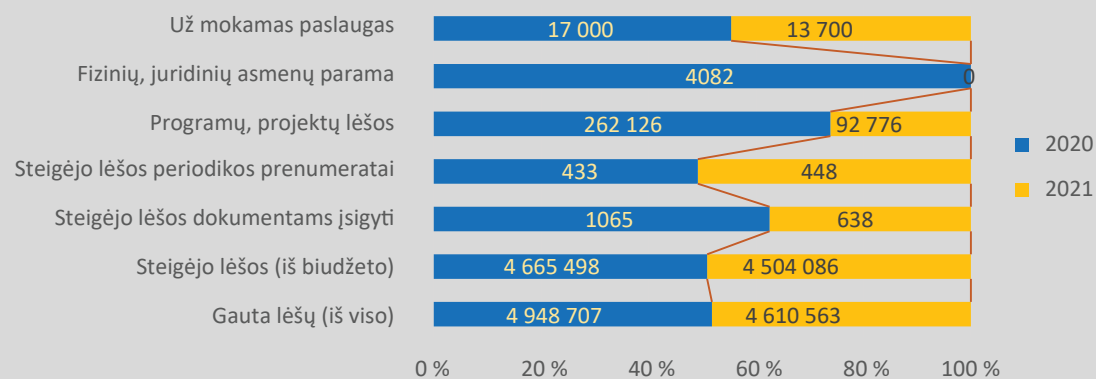
Ataskaitiniais metais mokslo įstaigų bibliotekos gavo 6,83 proc. mažiau lėšų – 4 610 563 eurus. Iš jų 99,98 proc. teko LMAVB. 3,46 proc. mažėjo steigėjo lėšos iš biudžeto. Iš jų dokumentams įsigyti skirta 40 proc. mažiau nei prieš metus, tačiau periodikos prenumeratai – 3,40 proc. daugiau; programų, projektų lėšos buvo 64,61 proc. mažesnės nei prieš metus, fizinių, juridinių asmenų paramos šio tinklo bibliotekos nesulaukė (žr. 80 diagr.).

Išlaidos per metus taip pat mažėjo 6,78 procento. Ataskaitiniais metais gauti 4 610 563 eurai įplaukų. Darbo užmokesčiui skirta 47,60 proc. (2020 m. – 40,88 proc.),

dokumentams įsigyti – 1,95 proc. (2020 m. – 0,94 proc.), iš jų elektroniniams – 28,69 proc. (2020 m. – 36,90 proc.); automatizacijai (kompiuterinei įrangai ir jos palaikymui), kaip ir

prieš metus, skirta 0,80 proc. lėšų, kitoms bibliotekų reikmėms išleista 4,62 proc. – 57,29 proc. mažiau nei prieš metus (2020 m. – 10,08 proc.; žr. 81 diagr.).

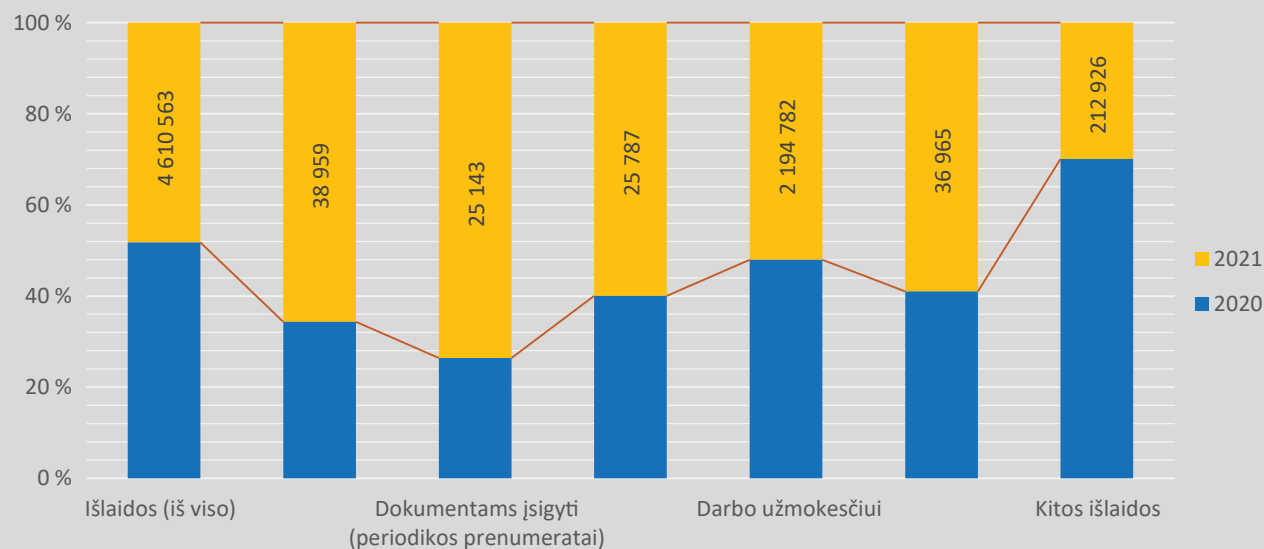
80 diagrama. **Mokslo institucijų bibliotekų gautos lėšos (eurais) 2020–2021 m.**

Išlaidos darbo užmokesčiui per metus išaugo 8,55 proc., dokumentams – 92,79 proc., beveik tris kartus daugiau nei prieš metus išleista periodikos prenumeratai ir du kartus daugiau knygoms įsigyti. 43,83 proc. daugiau išleista automatizacijai.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2021 m. 99,98 proc. mokslo institucijų bibliotekų išlaidų teko Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekai.

81 diagrama. **Mokslo institucijų bibliotekų išlaidos (eurais) 2020–2021 m.**

Aukštųjų mokyklų bibliotekos

2021 m. šalies aukštųjų mokyklų (valstybinių ir nevalstybinių kolegijų, valstybinių universitetų ir nevalstybinių aukštųjų mokyklų) tinklas sumažėjo vieno universiteto biblioteka. Per reorganizaciją Šiaulių universiteto biblioteka tapo Vilniaus universiteto bibliotekos padaliniu, neteikiančiu veiklos ataskaitų. Per metus mažėjo ir bibliotekų filialų – nuo 54 iki 49, tačiau padaugėjo vienu paslaugų punktu. Tai lėmė, kad bendras šių bibliotekų skaičius (su filialais ir paslaugų punktais) pakito 5,32 proc. – nuo 94 iki 89, o bendras šalies aukštųjų mokyklų bibliotekų patalpų plotas sudarė 89 470 m² ir per metus sumažėjo 3,45 procento.

Dėl to ataskaitiniais metais 3,62 proc. mažėjo aukštųjų mokyklų bibliotekų dokumentų fondas. Jį sudarė 10 399 926 fiz. vnt., iš jų 2,52 proc. sukomplektuota nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekose (žr. 82 diagr.).

35 aukštųjų mokyklų bibliotekos:
16 universitetų bibliotekų,
19 kolegijų bibliotekų

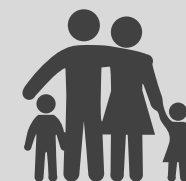
10 309 926 fiz. vnt.
dokumentų

149 001 registruotas
vartotojas

441 bibliotekininkas

875 008
apsilankymai / lankytojai

2205
kompiuterizuotos
darbo vietos
vartotojams

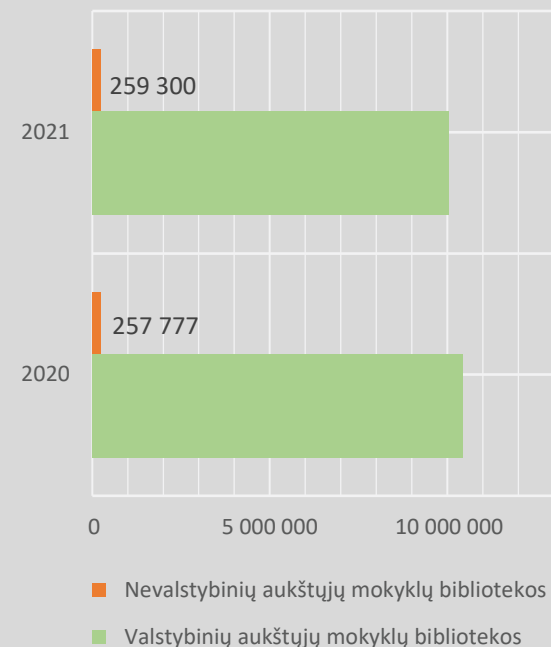

Išduota 970 895 fiz. vnt.
dokumentų

2021 m. aukštųjų mokyklų (valstybinių, nevalstybinių, universitetinių, kolegijų) bibliotekų pagrindiniai rodikliai

	Bibliotekos	Jose:						
		dokumentai (fiz. vnt.)	naudotojai	dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	lankytojai (apsilankymai)	profesionalūs bibliotekininkai	kompiuteriai naudotojams	iš jų su interneto prieiga
Valstybiniai universitetai	11	9 238 143	110 873	647 031	635 222	355	1559	1031
Valstybinės kolegijos	12	812 483	28 647	289 677	206 578	64	469	463
Iš viso	23	10 050 626	139 520	936 708	841 800	419	2028	1494
2020 m.	24	10 439 332	140 450	1 278 502	1 531 181	446	1685	1592
Skirtumas (+, -)	0	-388 706	-930	-341 794	-689 381	-27	343	-98
Nevalstybinės aukštosios	5	170 508	3927	27 832	28 418	12	67	59
Nevalstybinės kolegijos	7	88 792	6454	6355	4790	10	110	71
Iš viso	12	259 300	10 381	34 187	33 208	22	177	130
2020 m.	12	257 777	10 329	48 912	164 683	19	212	166
Skirtumas (+, -)	0	1523	52	-14 725	-131 475	3	-35	-36
Universitetai (valstybiniai ir nevalstybiniai)	16	9 408 651	114 800	674 863	663 640	367	1626	1090
Kolegijos (valstybinės ir nevalstybinės)	19	901 275	35 101	296 032	211 368	74	579	534
Iš viso	35	10 309 926	149 901	970 895	875 008	441	2205	1624
2020 m.	36	10 697 109	150 779	1 327 414	1 695 864	465	1897	1758
Skirtumas (+, -)	-1	-387 183	-878	-356 519	-820 856	-24	308	-134

82 diagrama. Dokumentų fondo (fiz. vnt.) pasiskirstymas valstybinių ir nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekose 2020-2021 m.

Ataskaitiniais metais valstybinių ir nevalstybinių aukštųjų mokyklų dokumentų fondas keitėsi netolygiai. Valstybinių mokyklų fondas mažėjo 3,72 proc., nevalstybinių augo 0,59 procento. Būtina pabrėžti, kad nevalstybinių universitetų bibliotekose ataskaitiniais metais dokumentų

fondas augo 1,14 proc., o valstybinių universitetų bibliotekų fondai mažėjo 3,79 procento.

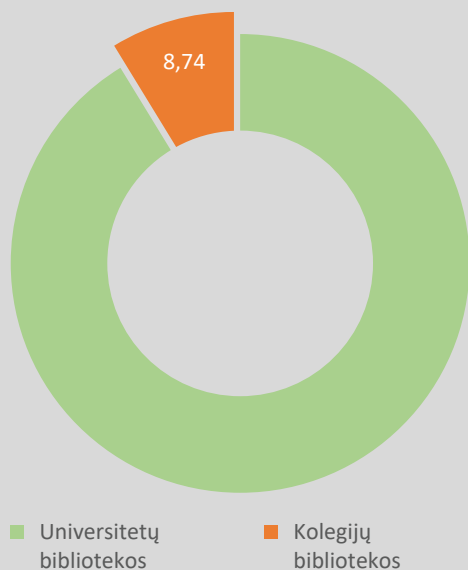
Pabrėžtina, kad skirtingos priklausomybės kolegijų (valstybinių ir nevalstybinių) bibliotekose sukauptas dokumentų fondas per metus sumažėjo 2,74 procento. 2021 m. jis sudarė tik 8,74 proc. šalies aukštųjų mokyklų fondo (žr. 83 diagr.).

Didžiausią aukštųjų mokyklų fondo dalį, kaip ir 2020 m., sudarė 9 238 143 fiz. vnt. valstybinių universitetų ir 812 483 fiz. vnt. valstybinių kolegijų bibliotekų dokumentų, mažiausią – nevalstybinių kolegijų bibliotekose sukaupti dokumentai (žr. 84 diagr.).

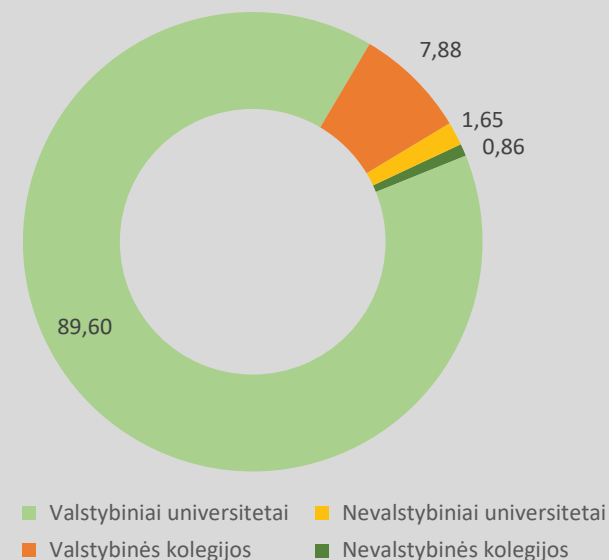
Kaip minėta, ataskaitiniais metais buvo reorganizuota Šiaulių universiteto biblioteka, tad vals-

tybinių universitetų bibliotekų sumažėjo iki 11. Dėl to padaugėjo vienai bibliotekai tenkančių dokumentų vidurkis – iki 839 831 fiz. vieneto. Tačiau per ataskaitinius metus fondas sumažėjo 3,79 proc., tad vienam registruotam šios bibliotekos vartotojui tenka daugiausiai dokumentų iš visų aukštųjų mokyklų bibliotekų (žr. 36 lent.). Mažiausiai dokumentų teko registruotam nevalstybinių kolegijų bibliotekų vartotojui, tačiau

83 diagrama. **Dokumentų fondo (proc.) pasiskirstymas universitetų ir kolegijų bibliotekose 2021 m.**

84 diagrama. **Dokumentų fondo (proc.) pasiskirstymas skirtingų tipų aukštųjų mokyklų bibliotekose 2021 m.**

būtent šiose bibliotekose fondas padidėjo labiausiai – 16,67 proc. (žr. 35 lent.).

2021 m. naujai gauti dokumentai aukštųjų mokyklų bibliotekų fondus papildė 3,99 proc. (2020 m. – 1,52 proc.). Naujų leidinių gauta du su puse karto daugiau nei 2020 metais. Tais metais registruotam AMB vartotojui vidutiniškai teko po 1,08 fiz. vnt. dokumento, o 2021 m. – po 2,74 fiz. vieneto.

Įvairiose bibliotekose naujų dokumentų gauta skirtingai: valstybinių universitetų fondus jie papildė 4,33 proc., valstybinių kolegijų – 0,84 proc., nevalstybinių universitetų – 1,33 proc., nevalstybinių kolegijų – 2,61 procento. Daugiau nei 2020 m. naujų dokumentų gavo valstybinių universitetų ir nevalstybinių kolegijų bibliotekos. Valstybinių ir nevalstybinių universitetų bibliotekų fondai naujų dokumentų papildyti 4,27 proc., kolegijų bibliotekų – 1,02 proc. (žr. 36 lent.).

Bendrą šalies aukštųjų mokyklų bibliotekų dokumentų fondo mažėjimą lėmė 36,81,71 proc. didesnis nei prieš metus dokumentų nurašymas. Ataskaitiniais metais aukštųjų mokyklų bibliotekose nurašyta 798 323 fiz. vnt. – 7,46 proc.

35 lentelė. **Dokumentų fondo pasiskirstymas aukštųjų mokyklų bibliotekose 2021 metais.**

Bibliotekos	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)		Dokumentų kiekis (fiz. vnt.) bibliotekai		Dokumentų kiekis (fiz. vnt.) registruotam vartotojui	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Valstybinių universitetų	9 601 900	9 238 143	800 158	839 831	86	83
Valstybinių kolegijų	837 432	812 483	69 786	67 707	29	28
Nevalstybinių universitetų	168 578	170 508	33 716	34 102	54	43
Nevalstybinių kolegijų	89 199	88 792	12 743	12 685	12	14

36 lentelė. **Aukštųjų mokyklų bibliotekų dokumentų fondo judėjimas 2020–2021 metais.**

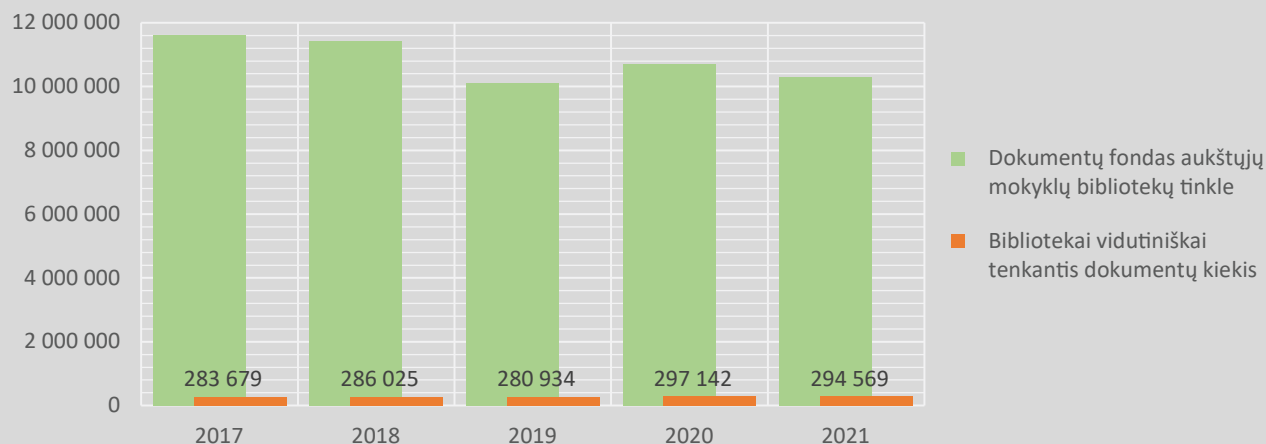
Metai	Bibliotekos	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Gauta per metus (fiz. vnt.)	Nurašyta per metus (fiz. vnt.)
2020	Valstybinių universitetų	9 601 900	122 970	411 208
2021	Valstybinių universitetų	9 238 143	399 587	763 346
Skirtumas (+; -)		-363 757	276 617	352 138
2020	Valstybinių kolegijų	837 432	35 570	171 316
2021	Valstybinių kolegijų	812 483	6 859	31 838
Skirtumas (+; -)		-24 949	-28 711	-139 478
2020	Nevalstybinių universitetų	168 578	2653	370
2021	Nevalstybinių universitetų	170 508	2263	417
Skirtumas (+; -)		1930	-390	47
2020	Nevalstybinių kolegijų	89 199	1036	632
2021	Nevalstybinių kolegijų	88 792	2318	2722
Skirtumas (+; -)		-407	1282	2090
2020	Aukštųjų mokyklų bibliotekų tinklas	10 697 109	162 229	583 526
2021	Aukštųjų mokyklų bibliotekų tinklas	10 309 926	411 027	798 323
Skirtumas (+; -)		-387 183	248 798	214 797

metų pradžioje turėto fondo. Valstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekose nurašyti dokumentai sudaro 7,62 proc. bendro universitetų ir kolegijų dokumentų fondo, nevalstybinių – 1,22 proc. metų pradžioje turėto fondo. Valstybinių universitetų bibliotekose nurašyta 7,95 proc., valstybinių kolegijų – 3,80 proc., nevalstybinių universitetų – 0,25 proc., nevalstybinių kolegijų – 3,05 proc. dokumentų fondo. Ataskaitiniais metais gauti dokumentai sudarė 51,49 proc. AMB tinkle nurašytų dokumentų kiekio.

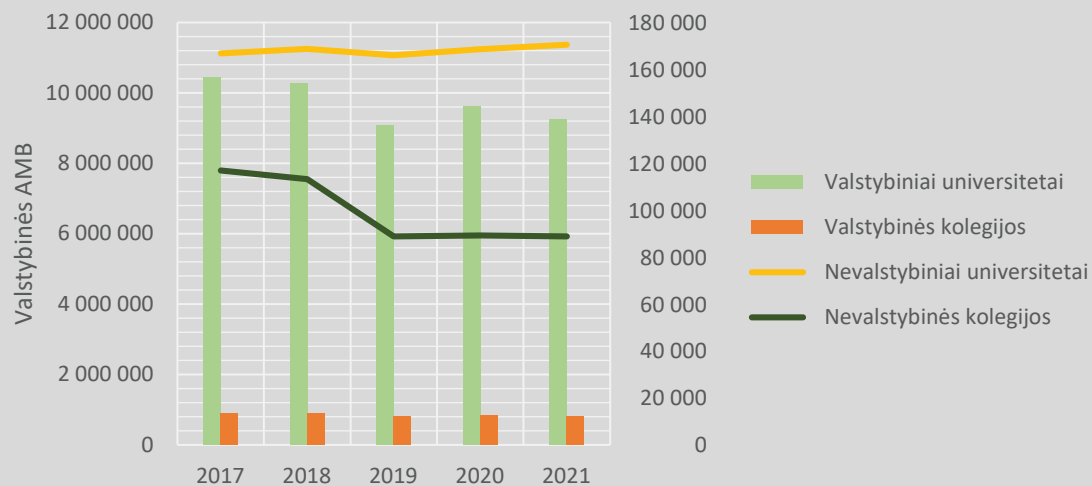
Nuo 2017 m. aukštųjų mokyklų bibliotekų tinklas sumažėjo 14,63 proc. – nuo 41 iki 35, o bendras dokumentų fondas sumažėjo 11,36 procento. Tačiau per penkerius metus dokumentų kiekis, tenkantis šio tinklo bibliotekai, augo 3,84 proc. – nuo 283 679 fiz. vnt. iki 294 569 fiz. vieneto (žr. 85 diagr.).

Pabrėžtina, kad skirtingose įstaigose per penkerius metus fondo dydis keitėsi nevienodai: labiausiai mažėjo nevalstybinių kolegijų bibliotekose – 24,05 proc., valstybiniuose universitetuose – 11,47 proc., valstybinėse kolegijose – 10,96 proc. ir tik nevalstybiniuose universitetuose nuo 2017 m. dokumentų fondas išaugo 2,23 proc. (žr. 86 diagr.).

85 diagrama. Dokumentų fondo (fiz. vnt.) pokytis aukštųjų mokyklų bibliotekose 2017–2021 m.

86 diagrama. Dokumentų fondo pokytis skirtingų tipų aukštųjų mokyklų bibliotekose 2017–2021 m.

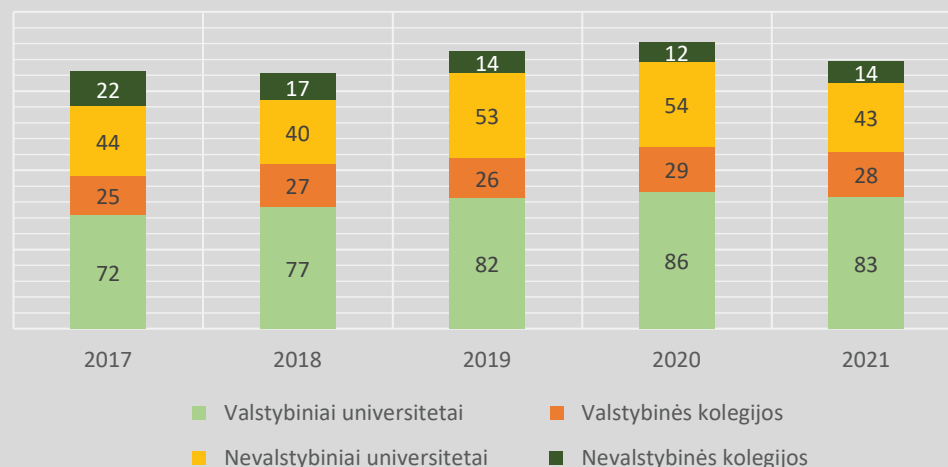
Dokumentų registruotam vartotojui nuo 2017 m. labiausiai daugėjo valstybinių kolegijų ir universitetų bibliotekose – atitinkamai 15,62 proc. ir 15,57 procento. Kaip minėta, per penkerius metus dokumentų fondai nevalstybiniuose universitetuose augo, tačiau vartotojui teko 0,40 proc. mažiau dokumentų, nevalstybinėse kolegijose – 38,04 proc. mažiau (žr. 87 diagr.). Taip atsitiko dėl to, kad per penkerius metus nuo devynių iki septynių sumažėjo nevalstybinių kolegijų ir padaugėjo registruotų vartotojų nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekose.

Registruoti vartotojai

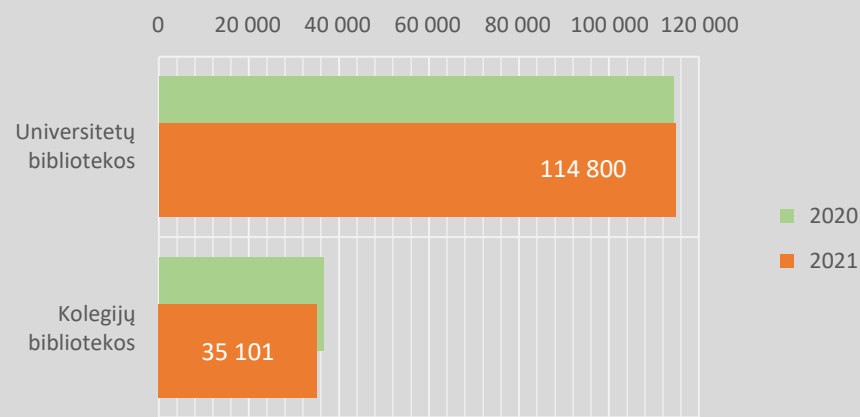
Ataskaitiniais metais aukštųjų mokyklų bibliotekose buvo 149 901 registruotas vartotojas – 0,58 proc. mažiau nei 2020-aisiais. 76,58 proc. (114 800 vartotojų) buvo registruoti universitetų bibliotekose, 23,42 proc. (35 101 vartotojas) – kolegijų bibliotekose. Per metus naujai registruoti 29 764 vartotojai, likę 120 137 perregistruoti. 2021 m. naujai registruotų vartotojų padaugėjo 0,69 procento. 63,27 proc. registruotų vartotojų sudarė besimokantis jaunimas (2020 m. – 65,13 proc.).

Universitetų bibliotekose registruotų vartotojų per metus padaugėjo 0,48 proc., kolegijų bibliotekose – sumažėjo 3,90 proc. (žr. 88 diagr.). 2020 m. vienai universiteto bibliotekai vidutiniškai

87 diagrama. Dokumentų kiekis (fiz. vnt.) registruotam vartotojui skirtingų tipų AMB 2017–2021 m.

88 diagrama. Registruoti vartotojai universitetų ir kolegijų bibliotekose 2020–2021 m.

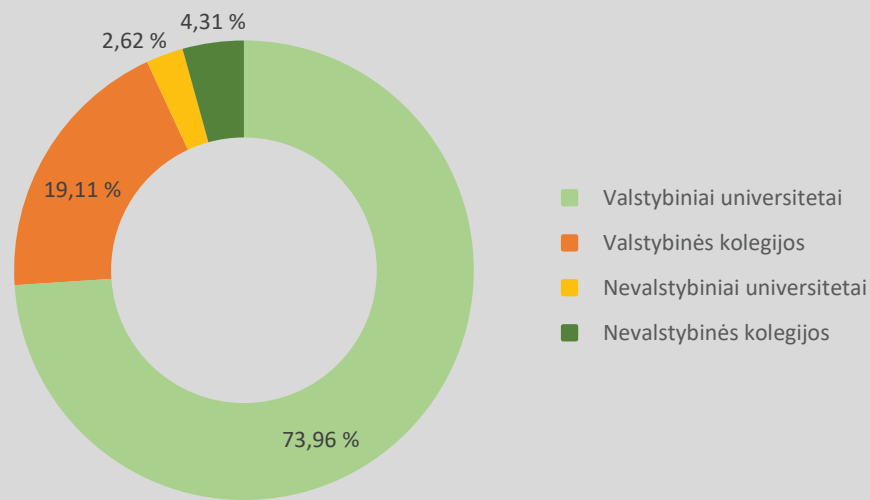

teko po 6721 registruotą vartotoją, o 2021 m. šis rodiklis išaugo iki 7175 vartotojų. Kolegijų bibliotekose 2020 m. registruota vidutiniškai 1922 vartotojai, 2021 m. – 1847.

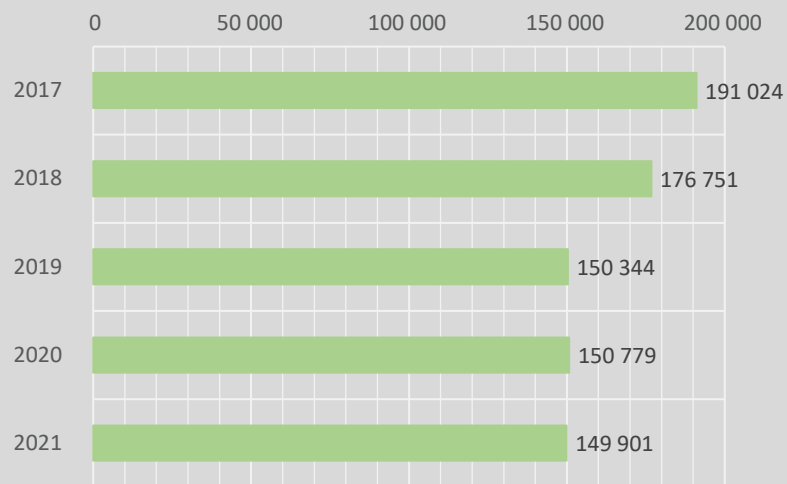
Iš 149 901 ataskaitiniais metais aukštųjų mokyklų bibliotekose registruoto vartotojo 73,96 proc. priklausė valstybiniams universitetams, 19,11 proc. – valstybinėms kolegijoms, 2,62 proc. – nevalstybiniams universitetams ir 4,31 proc. – nevalstybinėms kolegijoms. Atkreiptinas dėmesys, kad per metus tik nevalstybinių universitetų bibliotekose registruotų vartotojų padaugėjo 24,67 procento. Kitose bibliotekose šis rodiklis mažėjo: valstybinių universitetų ir kolegijų bibliotekose – atitinkamai 0,21 proc. ir 2,39 proc., nevalstybinių kolegijų bibliotekose – 10,10 procento (žr. 89 diagr.).

Nuo 2017 m. šalies aukštųjų mokyklų bibliotekose registruotų vartotojų sumažėjo 21,53 proc. (žr. 90 diagr.). Iš esmės dėl to, kad per pastaruosius penkerius metus gerokai sumažėjo registruotų vartotojų valstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekose. Valstybinių universitetų bibliotekose nuo 2017 m. registruotų vartotojų sumažėjo 23,39 proc., o kole-

89 diagrama. **Registruotų vartotojų pasiskirstymas skirtingų tipų aukštųjų mokyklų bibliotekose 2021 m.**

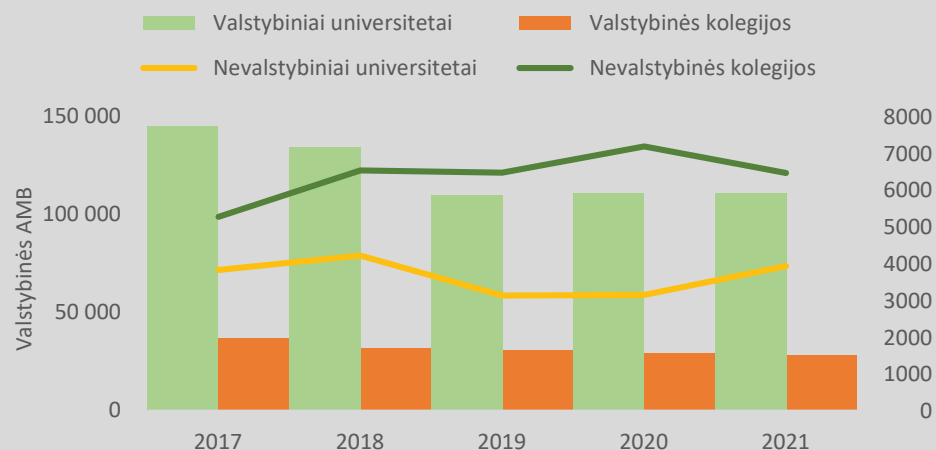
90 diagrama. **Registruotų vartotojų pokytis AMB tinkle 2017–2021 m.**

gijų – 22,99 procento. Kitaip situacija klostėsi nevalstybinėse aukštosiose mokyklose – čia per pastaruosius penkerius metus registruotų bibliotekų vartotojų padaugėjo – nevalstybinėse kolegijose registruota 22,58 proc., universitetuose 2,64 proc. daugiau vartotojų (žr. 91 diagr.).

Pokyčiai per penkerius metus svarbūs ir skaičiuojant registruotus vartotojus vienai bibliotekai. Daugiausiai jų tenka valstybinio universiteto bibliotekai – vidutiniškai po 10 079 registruotus vartotojus, nevalstybinio universiteto bibliotekai ataskaitiniais metais teko vidutiniškai po 785 registruotus vartotojus. Būtina pabrėžti, kad per penkerius metus valstybinėse mokslo įstaigose šis rodiklis mažėjo – universitetuose 2,50 proc., kolegijose – 16,57 procento. O nevalstybinių aukštųjų mokyklų, nevalstybinių kolegijų bibliotekose registruotų vartotojų daugėjo – nuo 2017 m. šis rodiklis išaugo iki 922 – 57,61 proc., universitetuose – 2,64 proc. (žr. 37 lent.).

91 diagrama. **Registruotų vartotojų pokyčiai skirtingų tipų aukštųjų mokyklų bibliotekose 2017–2021 m.**

37 lentelė. **2017–2021 m. aukštųjų mokyklų bibliotekai vidutiniškai tenkantys registruoti vartotojai**

	Valstybinių universitetų	Valstybinių kolegijų	Nevalstybinių universitetų	Nevalstybinių kolegijų
2017	10 338	2862	765	585
2018	9569	2671	843	725
2019	9157	2573	625	923
2020	9259	2446	630	1026
2021	10 079	2387	785	922

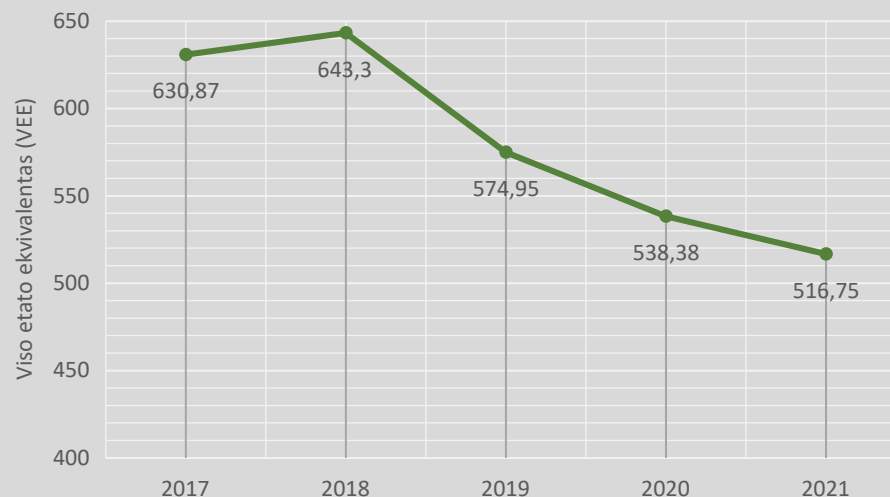

Darbuotojai

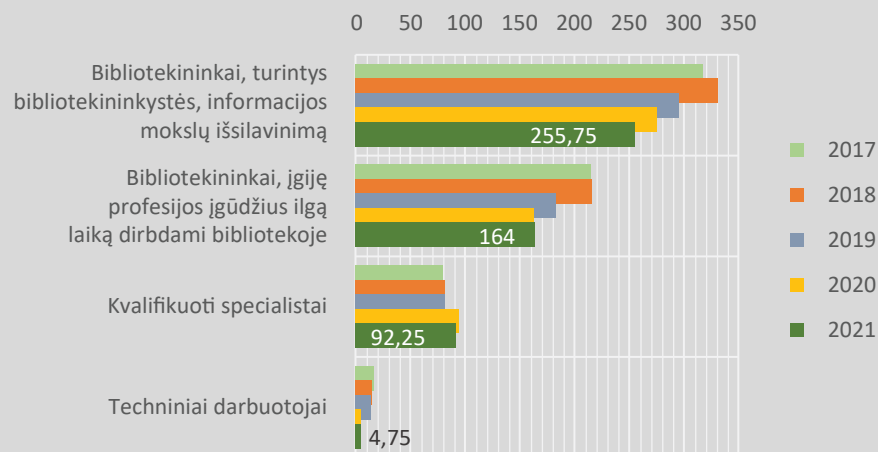
Ne vienus metus aukštųjų mokyklų bibliotekose mažėja darbuotojų, o per metus jų sumažėjo dar 4,66 proc. (2020 m. buvo 580, 2019 m. – 617, 2018 m. – 685). Ataskaitiniais metais, panaikinus 4,02 proc. etatų, 553 darbuotojams skirta 516,75 VEE (2020 m. – 538,38 VEE; žr. 92 diagr.).

Per pastaruosius penkerius metus 72,06 proc. mažėjo etatų techniniams darbuotojams – nuo 17 iki 4,75 VEE. 23,94 proc. mažėjo etatų bibliotekininkams, įgijusiems profesinius įgūdžius ilgą laiką dirbant bibliotekoje, 19,58 proc. – bibliotekininkams, turintiems bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą. Nuo 2017 m. 14,95 proc. padaugėjo etatų kvalifikuotiems specialistams (žr. 93 diagr.). Pabrėžtina, kad 2017 m. LIBIS statistikos modulyje ataskaitas teikė 41 aukštųjų mokyklų biblioteka, o vienai bibliotekai vidutiniškai teko po 13,02 profesionalaus bibliotekininko VEE, 2021 m. AMB tinklą sudarė 35 bibliotekos, o vienoje bibliotekoje etatų bibliotekininkams – 12 VEE.

92 diagrama. Viso etato ekvivalentų pokytis aukštųjų mokyklų bibliotekose 2017–2021 m.

93 diagrama. AMB tinklo personalo pokyčiai 2017–2021 m.

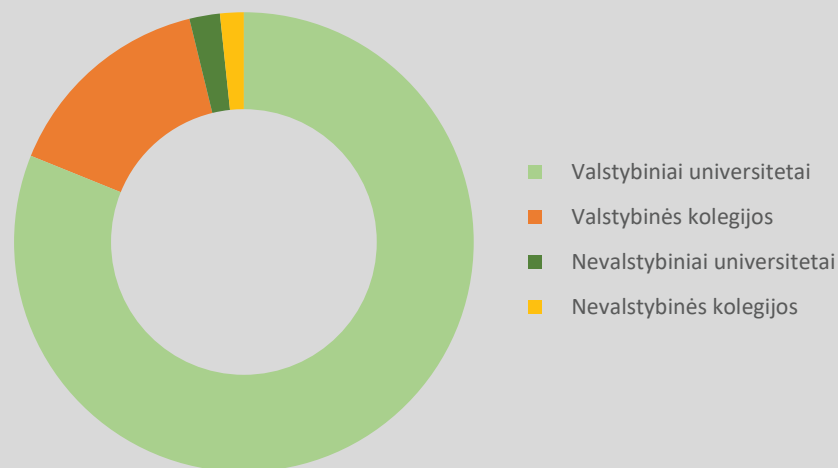

2021 m. 5,16 proc. (24) mažėjo profesionalių bibliotekininkų, tačiau vienu padaugėjo techninių darbuotojų, nors mažėjo jiems skiriamų etatų (nuo 5 iki 4,75 VEE). Ataskaitiniais metais 81,23 proc. AMB tinklo etatų buvo skirti bibliotekininkams (2020 m. – 81,57 proc.), šie specialistai sudarė 79,75 proc. aukštųjų mokyklų bibliotekų darbuotojų (2020 m. – 80,17 proc.). Kaip ir 2020 m., vienam bibliotekininkui vidutiniškai teko 0,95 VEE. Iš 441 bibliotekininko 229 (51,93 proc.) buvo įgiję bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą, jie sudarė 46,84 proc. aukštųjų mokyklų bibliotekų personalo (2020 m. – 49,14 proc.); likę 182 bibliotekininkai įgijo profesijos įgūdžius ilgą laiką dirbdami bibliotekoje.

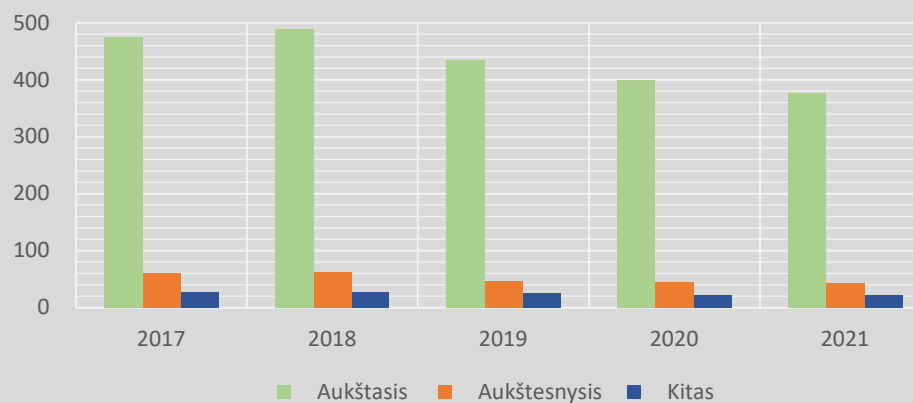
Ataskaitiniais metais iš 419,75 VEE, skirtų AMB tinklo bibliotekininkams, 82,12 proc. priklausė valstybinių universitetų, 15,07 proc. valstybinių kolegijų, 2,14 proc. nevalstybinių universitetų ir 1,67 proc. nevalstybinių kolegijų bibliotekininkams (žr. 94 diagr.).

Ataskaitiniais metais 85,49 proc. AMB tinklo bibliotekininkų turėjo aukštąjį išsilavinimą (2020 m. – 85,81 proc.), 9,75 proc. – aukštesnįjį (2020 m. – 9,68 proc.) ir 4,76 proc. – kitą (2020 m. – 4,52 proc.). Nuo 2017 m. 29,51 proc. mažėjo bibliotekininkų, turinčių aukštesnįjį išsilavinimą, 22,22 proc. – kitą bei 20,63 proc. mažėjo bibliotekininkų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą (žr. 95 diagr.).

94 diagrama. **Profesionalių bibliotekininkų VEE pasiskirstymas AMB tinkle 2021 m.**

95 diagrama. **Bibliotekininkų išsimokslinimas AMB tinkle 2017–2021 m.**

Per metus skirtingai keitėsi darbo krūvis bibliotekininko VEE. Registruotų vartotojų vienam bibliotekininkui daugėjo valstybinių universitetų ir kolegijų bei nevalstybinių universitetinių mokyklų bibliotekose, tačiau

mažėjo nevalstybinėse kolegijose. Lankytojų gerokai mažėjo nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekose: universitetinėse mokyklose 83,12 proc., kolegijose – 80,36 proc.; mažesnis nuosmukis fiksuojamas valstybinių

aukštųjų mokyklų bibliotekose: kolegijose 29,41 proc., universitetuose 45,43 procento. Išduodamų dokumentų bibliotekininko VEE per metus irgi mažėjo (žr. 38 lent.).

38 lentelė. **Krūvis, tenkantis bibliotekininko VEE aptarnaujant registruotus vartotojus aukštųjų mokyklų bibliotekose 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Registruoti vartotojai bibliotekininko VEE		Lankytojai bibliotekininko VEE		Išduoti dokumentai (fiz. vnt.) bibliotekininko VEE	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Valstybinių universitetų	310	326	3419	1866	2664	1900
Valstybinių kolegijų	446	453	4627	3266	4905	4580
Nevalstybinių universitetų	420	436	18 706	3158	5325	3092
Nevalstybinių kolegijų	1026	922	3484	684	1282	908

2021 m. kvalifikacijos kėlimo programose dalyvavo 295 AMB bibliotekininkai (2020 m. – 307): 262 valstybinių universitetų,

30 valstybinių kolegijų, trys nevalstybinių universitetinių mokyklų bibliotekininkai. Valstybinių ir nevalstybinių aukštųjų mokyklų

bibliotekos įdarbino po vieną bibliotekininką savanorį.

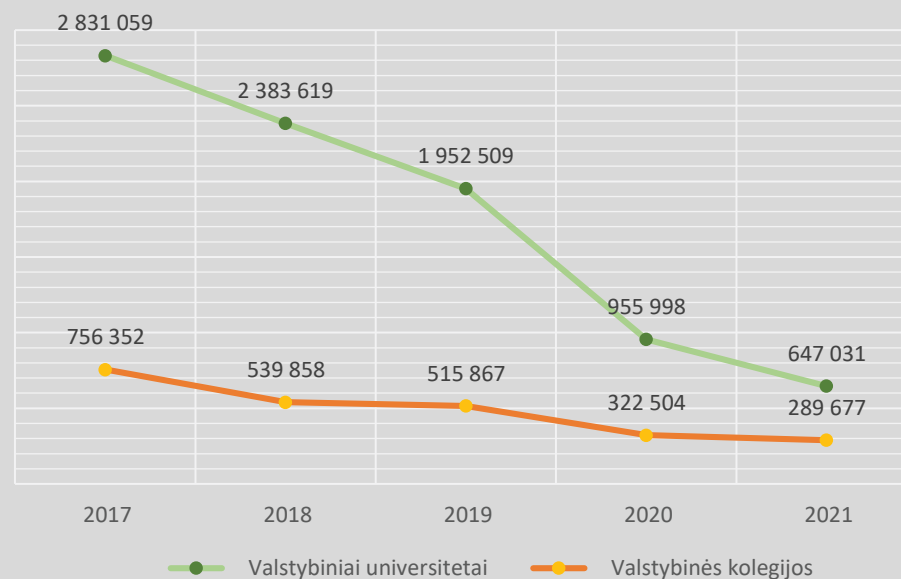
Dokumentų išduotis

2021 m. aukštųjų mokyklų bibliotekose vartotojams išduota 26,86 proc. mažiau dokumentų nei prieš metus. Registruotam AMB tinklo vartotojui vidutiniškai išduota po 6,48 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 8,80 fiz. vnt.). Universiteto bibliotekoje vartotojui išduota vidutiniškai po 5,88 fiz. vnt. (2020 m. – 8,72 fiz. vnt.), kolegijų – 8,43 fiz. vnt. (2020 m. – 9,08 fiz. vnt.). Ataskaitiniais metais universitetų bibliotekose išduota 32,24 proc. mažiau, kolegijų – 10,69 proc. mažiau dokumentų nei prieš metus.

Nebe pirmi metai bibliotekose išduodama vis mažiau fizinių dokumentų – nuo 2017 m. AMB tinklo vartotojams išduodamų dokumentų sumažėjo 73,60 procento. Būtina paminėti, kad akivaizdžiai mažiau dokumentų išduoda visų aukštųjų mokyklų bibliotekos. Per pastaruosius penkerius metus valstybinių universitetų bibliotekose šis rodiklis krito 77,15 proc., nevalstybinių kolegijų – 77,88 proc., valstybinių kolegijų – 61,70 proc. ir nevalstybinių universitetinių mokyklų – 55,14 proc. (žr. 96, 97 diagr.).

Bibliotekose mažiau išduodama dokumentų, tad mažiau jų išduota ir vienam registruotam AMB tinklo vartotojui. Pavyzdžiui,

96 diagrama. Dokumentų išduotis (fiz. vnt.) valstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekose 2017–2021 m.

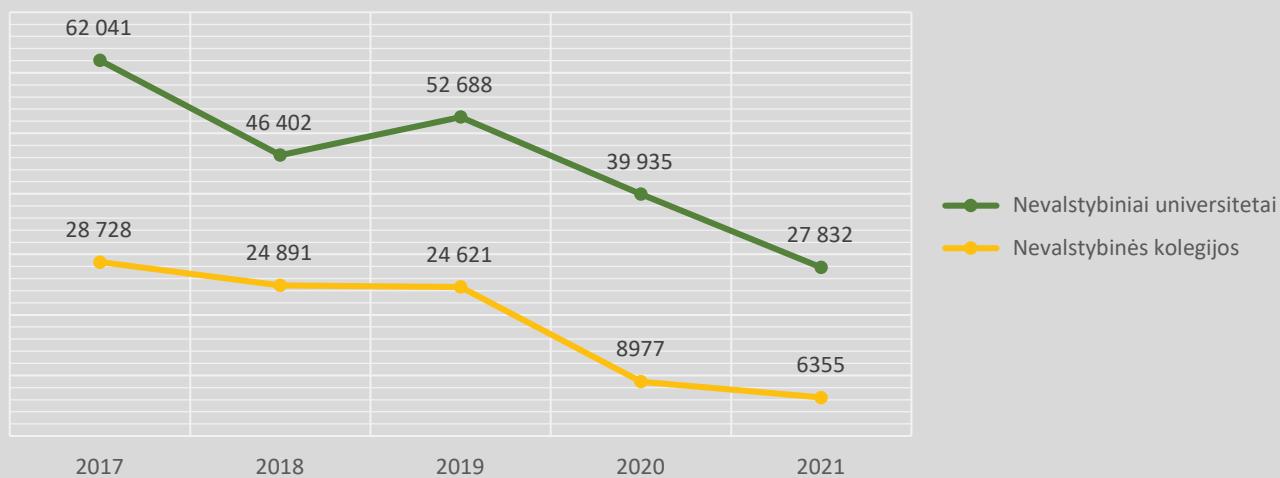

2017 m. valstybinio universiteto bibliotekos registruotam vartotojui vidutiniškai išduota 19,56 fiz. vnt. dokumento, o 2021 m. – vidutiniškai po 5,84 fiz. vieneto. Per penkerius metus labiausiai (81,95 proc.) išduodamų dokumentų mažėjo nevalstybinių kolegijų bibliotekose – nuo 5,46 fiz. vnt. (2017 m.) iki 0,98 fiz. vnt. (2021 m.; žr. 98 diagr.).

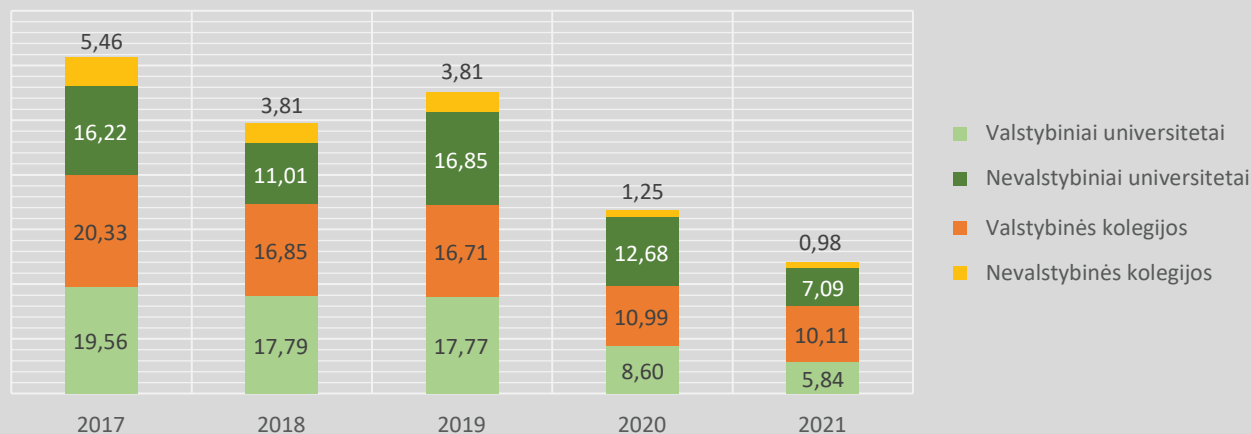
2021 m., naudodamiesi bibliotekų internetinėmis paslaugomis, aukštųjų mokyklų bibliotekų vartotojai atsisiuntė beveik 56,26 proc. visų šalies bibliotekų fiksuojamų elektroninio turinio vienetų (2020 m. – 55 proc.). 2021 m. AMB tinklo išduoti fiziniai dokumentai sudarė tik 4,05 proc. vartotojų atsisiųstų elektroninio turinio vienetų. Vienas registruotas vartotojas atsisiuntė vidutiniškai po 159,78 elektroninio dokumento ir įrašo turinio vieneto (2020 m. – 158,15).

Pabrėžtina, kad ataskaitiniais metais valstybinių universitetų bibliotekose atsisiūsta 96,92 proc. aukštųjų mokyklų bibliotekų fiksuojamų elektroninio turinio vienetų. 2021 m. valstybinio universiteto bibliotekos registruotas vartotojas atsisiuntė vidutiniškai po 209,38 elektroninio turinio vieneto,

97 diagrama. Dokumentų išduotis (fiz. vnt.) nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekose 2017–2021 m.

98 diagrama. Išduota dokumentų (fiz. vnt.) registruotam vartotojui AMB tinkle 2017–2021 m.

valstybinės kolegijos – 21,11, nevalstybinio universiteto – 27,61, nevalstybinės kolegijos – 3,63 elektroninio turinio vieneto (žr. 36 lent.).

Per pastaruosius penkerius metus turinio vietų atsisiuntimai AVB tinkle kito skirtingai: atsisiūsta 62,69 proc. daugiau dokumentų, o įrašų – 44,45 proc. mažiau (žr. 39 lent.).

Vartotojams mokytis naudotis bibliotekų paslaugomis, kompiuterine įranga ir kituo skirta 3181 valanda (2020 m. – 2957 val.). Daugiausia šiems mokymams laiko skirta valstybinių kolegijų bibliotekose – 1414 val., tačiau vienam registruotam vartotojui daugiausia laiko skyrė nevalstybinių kolegijų bibliotekos – vidutiniškai 3,32 min. (2020 m. – 3,11 min.), valstybinių kolegijų – 2,96 min. (2020 m. – 2,31 min.), valstybinių universitetų – 0,74 min. (2020 m. – 0,77 min.), nevalstybinių universitetų – 0,55 min. (2020 m. – 0,65 min.).

2021 m. aukštųjų mokyklų bibliotekose buvo 6438 darbo vietos vartotojams (2020 m. – 6949), iš jų 2205 kompiuterizuotos (2020 m. – 1897). 2021 m. 70,08 proc. darbo vietų vartotojams buvo valstybinių universitetų bibliotekose (2020 m. – 73 proc.), 23,22 proc. –

39 lentelė. **Naudojimasis aukštųjų mokyklų bibliotekų elektroninėmis paslaugomis 2017–2021 metais.**

Metai	Naudojimasis elektroninėmis paslaugomis			
	Interneto seansai	Atsisiūsti dokumentai	Atsisiūsti įrašai	Virtualūs apsilankymai
2017	11 639 339	10 003 907	13 817 588	9 939 888
2018	8 395 594	9 819 147	13 326 476	7 872 933
2019	6 906 719	8 925 305	10 083 102	6 584 436
2020	7 336 741	15 381 743	8 464 574	5 431 957
2021	5 728 089	16 275 455	7 675 929	8 225 959
Pokytis (proc.)	-50,79	62,69	-44,45	-17,24

valstybinių kolegijų (2020 m. – 20,84 proc.), 4,38 proc. – nevalstybinių universitetų (2020 m. – 3,99 proc.), 2,31 proc. – nevalstybinių kolegijų bibliotekose (2020 m. – 2,12 proc.), tačiau nevalstybinių universitetų bibliotekų skaityklose mažiausiai registruotų vartotojų (14) dalinosi viena darbo vieta, daugiausiai (43 vartotojai) į vieną darbo vietą pretendavo nevalstybinių kolegijų bibliotekose.

Darbo vietų vartotojams per metus sumažėjo 7,35 proc., tačiau 16,24 proc. padaugėjo kompiuterizuotų. 2020 m. į vieną kompiuterizuotą darbo vietą AMB tinkle preten-

davo vidutiniškai 80 registruotų vartotojų, 2021 m. – 68 vartotojai. Pabrėžtina, kad per metus kompiuterizuotų darbo vietų daugėjo tik universitetų bibliotekose: valstybinių – 32,46 proc., nevalstybinių – 11,67 procento. Valstybinių kolegijų bibliotekose kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams per metus sumažėjo 7,68 proc., nevalstybinių kolegijų – 27,63 procento. Tačiau nevalstybinių aukštųjų mokyklų (universitetų ir kolegijų) bibliotekose viena kompiuterizuota darbo vieta buvo skirta 59 registruotiems vartotojams, o valstybinių universitetų bibliotekose – 71 (2020 m. – 94), kolegijų bibliotekose – 61 registruotam varto-

tojui (2020 m. – 58). Būtina atkreipti dėmesį, kad per metus vartotojų, besidalijančių kompiuterizuota darbo vieta, mažėjo tik valstybinių universitetų bibliotekose, tai lėmė, kaip minėta, kad 32,46 proc. daugėjo kompiuterizuotų darbo vietų skaityklose (žr. 99 diagr.).

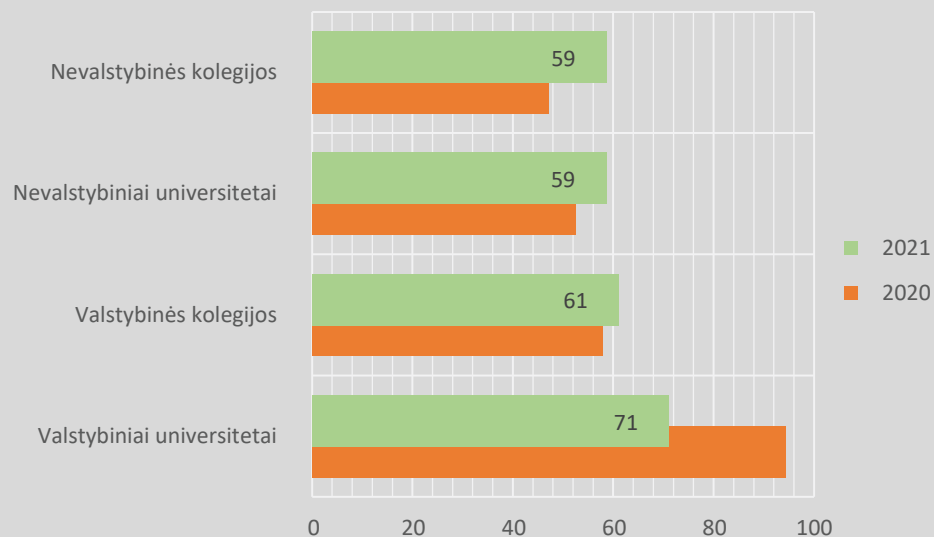
Apsilankymai / lankytojai

2021 m. apsilankymų / lankytojų sumažėjo 48,40 procento. Tai vienas didžiausių kritimų per pastaruosius penkerius metus (žr. 100 diagr.). Pabrėžtina, kad nuo 2017 m. apsilankymų / lankytojų AMB sumažėjo 76,21 procento.

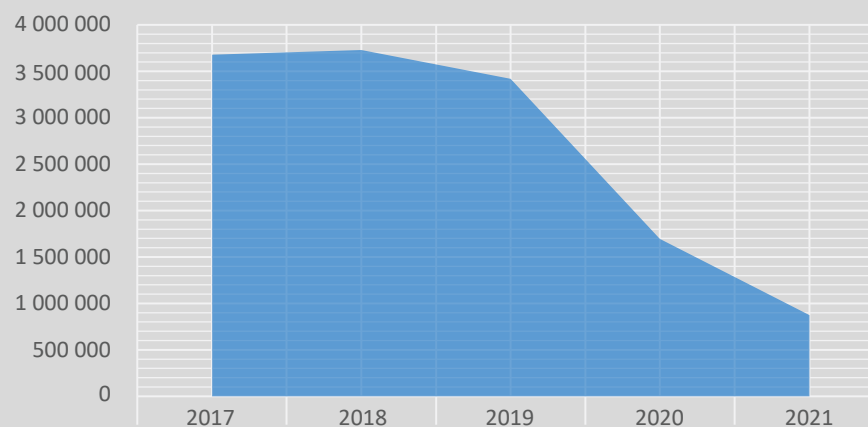
Ataskaitiniais metais AMB apsilankyta 875 008 kartus (2020 m. – 1 695 864). Vienai tinklo bibliotekai vidutiniškai per metus teko 25 000 lankytojų (2020 m. – 47 107) – 82,78 lankytojo per dieną¹⁸ (2020 m. –

¹⁸ Kai darbo savaitė 6 dienos.

99 diagrama. **Registruotų vartotojų skaičius vienai kompiuterizuotai darbo vietai aukštųjų mokyklų bibliotekose 2020–2021 m.**

100 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų mažėjimo dinamika AMB tinkle 2017–2021 m.**

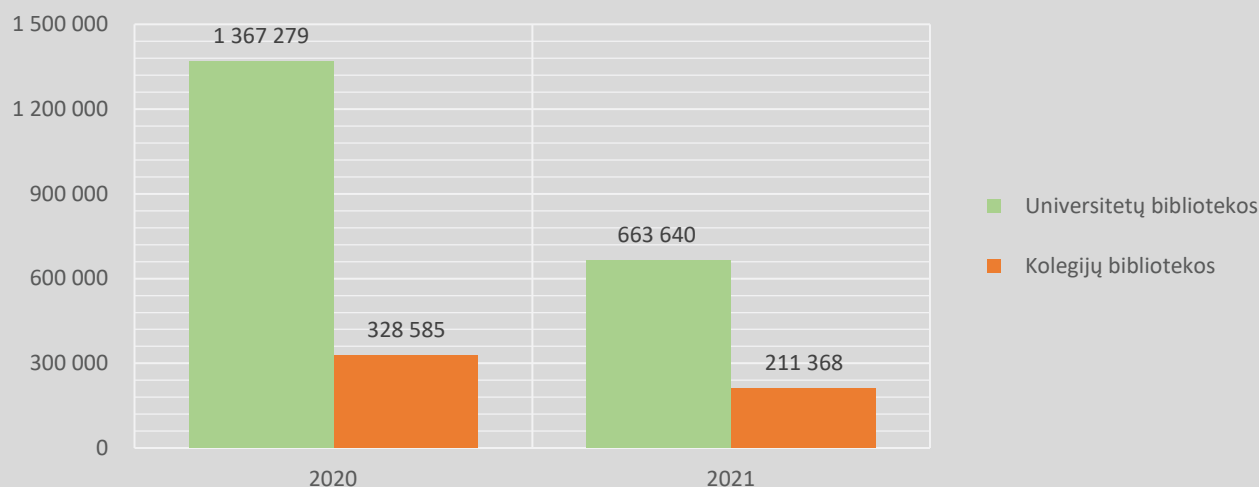

155,47). Vienas registruotas aukštųjų mokyklų bibliotekų vartotojas per metus bibliotekoje apsilankė vidutiniškai 5,84 karto. Analizuodami lankymąsi matome, kad universitetuose šis skaičius siekia 5,78 karto, o kolegijose – 6 kartus. Universitetų bibliotekose lankytojų per metus sumažėjo 51,46 proc., kolegijų – 35,67 proc. (žr. 101 diagr.).

Apsilankymų šalies aukštųjų mokyklų bibliotekose pokyčiai skiriasi. Per metus labiausiai lankytojų mažėjo nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekose: universitetinių – 79,74 proc., kolegijų – 80,36 procento. Valstybinių universitetų bibliotekose lankytojų sulaukta 48,23 proc. mažiau, kolegijų – 32,09 proc. mažiau nei 2020 metais. 2021 m. registruotas nevalstybinės kolegijos bibliotekos vartotojas vidutiniškai apsilankė 0,74 karto, valstybinio universiteto – 5,73 karto, valstybinės kolegijos – 7,21 karto. Ataskaitiniais metais dažniausiai (7,24 karto) bibliotekoje lankėsi nevalstybinės universitetinės mokyklos bibliotekos registruotas vartotojas (žr. 40 lent.).

Per pastaruosius penkerius metus registruotų vartotojų universitetų bibliotekose sumažėjo 22,72 proc., o kolegijų – 17,34 procento.

101 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų rodiklių pokyčiai AMB tinkle 2020–2021 m.**

40 lentelė. **Aukštųjų mokyklų bibliotekų registruoti vartotojai 2017–2021 m. vidutiniškai apsilankė:**

Bibliotekos	2017	2018	2019	2020	2021
Valstybinių universitetų	19,56	21,15	23,94	11,04	5,73
Valstybinių kolegijų	20,33	19,70	18,47	10,37	7,21
Nevalstybinių universitetų	16,22	54,43	57,29	44,54	7,24
Nevalstybinių kolegijų	5,46	5,31	5,87	3,40	0,74

2017 m. universiteto bibliotekos vartotojas apsilankė 21,39 karto, o 2021 m. – iki 5,78 karto (72,98 proc. rečiau). 2017 m. kolegijos

bibliotekos registruotas vartotojas vidutiniškai apsilankė 16,97 karto, 2021 m. – 6,02 karto (64,52 proc. rečiau; žr. 41 lent.).

41 lentelė. **Universitetų ir kolegijų bibliotekų registruoti vartotojai 2017–2021 m. vidutiniškai apsilankė:**

Bibliotekos	2017	2018	2019	2020	2021
Universitetų	21,39	22,17	24,86	11,97	5,78
Kolegijų	16,97	17,26	16,29	9,00	6,02

Fizinių apsilankymų AMB tinkle mažėjo, bet 51,44 proc. daugėjo apsilankymų šių bibliotekų svetainėse – nuo 5 431 957 virtualių apsilankymų 2020 m. iki 8 225 959 apsilankymų 2021 metais. Aktyviausiai šia paslauga naudojosi valstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekų vartotojai, universitetuose šis rodiklis nuo 2020 m. išaugo 54,25 proc., o kolegijose – 43,55 procento. 2021 m. 99,80 proc. virtualių apsilankymų AMB tinklo svetainėse sudarė

valstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekų fiksuotos kreiptys. Būtina paminėti, kad nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekų svetainėse vartotojų apsilankymų akivaizdžiai mažėjo: universitetinėse aukštosiose mokyklose 50,68 proc., kolegijų bibliotekos 2021 m. ataskaitose šių duomenų neteikė.

Nuo 2020 m. AMB tinkle 10,91 proc. mažėjo vartotojų informacinių užklausų. Tačiau ne-

valstybinių universitetų bibliotekų vartotojai pateikė 23,04 proc. daugiau užklausų nei prieš metus. Tokioje bibliotekoje visu VEE dirbančiam bibliotekininkui teko atsakyti vidutiniškai į 412 vartotojų užklausų (2020 m. – 402). 2021 m. AMB tinkle bibliotekininko VEE vidutiniškai teko 493 užklausos (2020 m. – 529). Aukštųjų mokyklų bibliotekose iš 206 954 vartotojų užklausų buvo įvykdytos 196 242 – 94,82 proc. (2020 m. – 99,61 proc.; žr. 42 lent.). Paminėtina, kad 67,52 proc. AMB tinklo užklausų teko valstybinių universitetų bibliotekoms. Šios gautas užklausas patenkino 99,70 procento. Vienam valstybinio universiteto bibliotekininko VEE vidutiniškai teko po 410 užklausų. Daugiausiai užklausų teko valstybinių kolegijų bibliotekininko VEE – vidutiniškai po 1001.

42 lentelė. **Aukštųjų mokyklų bibliotekų dokumentų skolinimas ir skolinimosi paslaugos šalies bibliotekose 2020–2021 metais.**

Metai	Tarpbibliotekinis skolinimas šalies viduje							
	Gauta užklausų iš kitų bibliotekų	Įvykdyta užklausa (išsiųsta dokumentų)			Išsiųsta užklausų kitoms bibliotekoms	Gauta dokumentų		
		Iš viso	Iš jų:			Iš viso	Iš jų:	
			originalų	kopijų			originalų	kopijų
2020	192	178	110	73	362	69	46	23
2021	219	214	184	83	148	81	61	20
Skirtumas	27	36	74	10	-214	12	15	-3

Gerokai mažiau užklausų nei 2020 m. gavo nevalstybinių kolegijų bibliotekininkai, vienam bibliotekininko VEE ataskaitiniais metais teko vidutiniškai 19 vartotojų užklausų (2020 m. – 135).

2021 m. AMB tinkle buvo dažniau teikiamos tarpbibliotekinio (šalies viduje) dokumentų skolinimo paslaugos (žr. 42 lent.). Nuo 2020 m. daugiau gauta užklausų iš kitų bibliotekų ir 83 užklausos išsiųstos į kitas šalis

bibliotekas. Užklausų iš užsienio bibliotekų sulaukta mažiau nei prieš metus, naudojantis AMB tarpbibliotekinio skolinimosi paslaugomis užklausų į užsienio bibliotekas išsiųsta irgi mažiau nei 2020 metais (žr. 43 lent.).

43 lentelė. **Tarptautinis tarpbibliotekinis aukštųjų mokyklų bibliotekų dokumentų skolinimas ir skolinimasis 2020–2021 metais.**

Metai	Tarptautinis tarpbibliotekinis skolinimas							
	Gauta užklausų iš kitų bibliotekų	Įvykdyta užklausų (išsiųsta dokumentų)			Išsiųsta užklausų kitoms bibliotekoms	Gauta dokumentų		
		Iš viso	Iš jų:			Iš viso	Iš jų:	
			originalų	kopijų			originalų	kopijų
2020	96	24	11	13	188	147	94	53
2021	77	35	3	32	137	142	92	50
Skirtumas	-19	11	-8	19	-51	-5	-2	-3

Lėšos ir išlaidos

Per metus 9,21 proc. augo aukštųjų mokyklų bibliotekų lėšos. Steigėjai skyrė 8,64 proc. daugiau nei 2020 metais. Jų skirtos lėšos sudarė 85 proc. visų AMB metinių įplaukų, iš jų 2 744 654 eurai (24,54 proc. daugiau nei prieš

metus) buvo skirta dokumentams įsigyti, tačiau 55,19 proc., lyginant su 2020 m., mažėjo lėšų periodikos prenumeratai. Lėšos programoms, projektams per metus išaugo 4,49 proc. ir sudarė 10,47 proc. ataskaitiniais metais gautų

įplaukų. Už mokamas paslaugas bibliotekos susigražino 447 375 eurų – 73,57 proc. daugiau negu 2020 metais. Daugiau nei 50 proc. mažėjo fizinių, juridinių asmenų parama aukštųjų mokyklų bibliotekoms (žr. 102 diagr.).

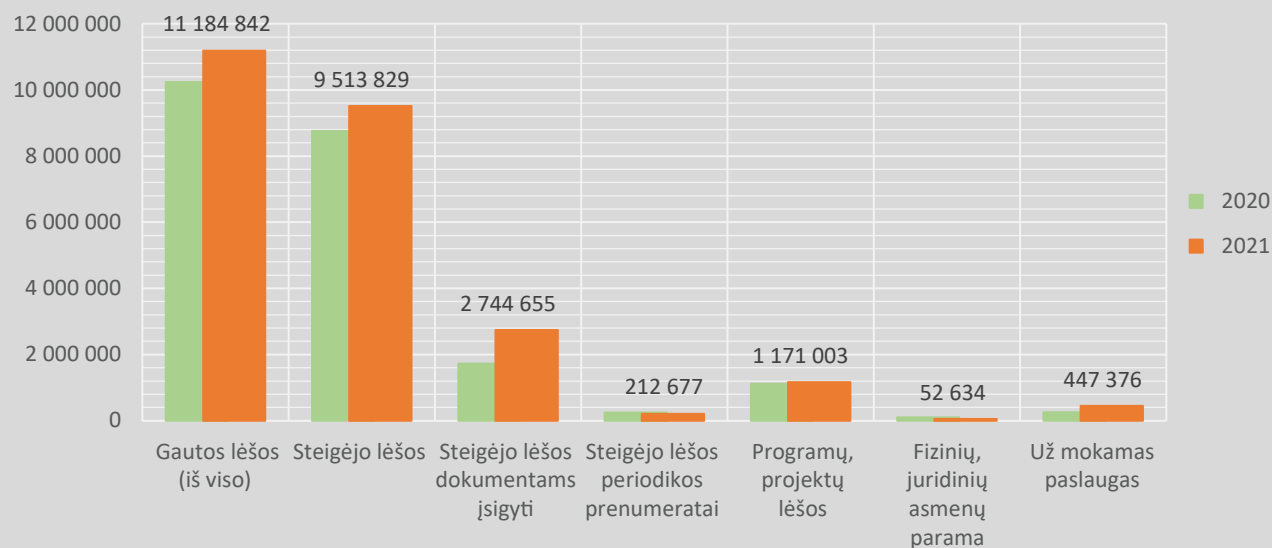
2021 m. 98,58 proc. (9,46 proc. daugiau nei 2020 m.) AMB lėšų teko valstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekoms. 55,42 proc. išaugo steigėjo lėšos dokumentams įsigyti, 56,65 proc. mažėjo periodikos prenumeratai. Už mokamas paslaugas bibliotekoms įplaukė 73,69 proc. daugiau lėšų nei 2020 m., o fizinių, juridinių asmenų parama sumažėjo 54,49 proc. (žr. 103 diagr.).

Lėšos nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekoms per metus sumažėjo 5,87 procento. Daugiau nei 12 proc. mažėjo ir steigėjų lėšos iš biudžeto, tačiau dokumentams įsigyti steigėjas skyrė keturis su puse ir periodikos prenumeratai pusantro karto daugiau nei 2020 metais. Fizinių, juridinių asmenų parama 2020 m. nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekoms sudarė 818 eurų, o 2021 m. ji išaugo iki 4855 eurų. Per metus 75 proc. mažiau gauta lėšų už mokamas paslaugas (žr. 104 diagr.).

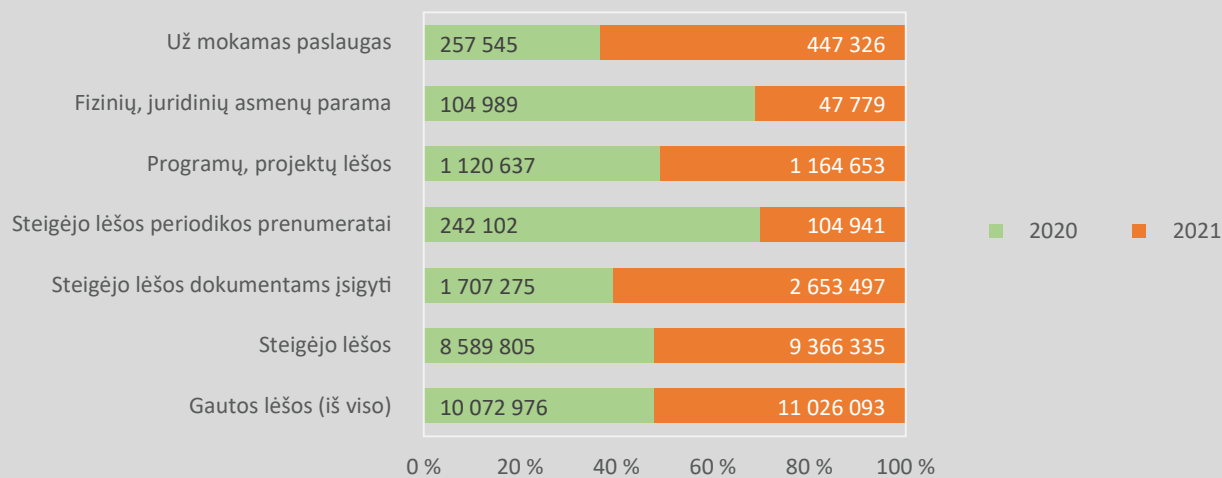
Atkreipiame dėmesį, kad duomenų apie ataskaitiniais metais gautas lėšas neteikė Šv. Ignaco Lojolos kolegijos biblioteka, nors išlaidos ataskaitoje nurodytos.

2021 m. AMB išlaidos sudarė 12 528 375 eurų – 7,04 proc. daugiau nei 2020 metais.

102 diagrama. **Aukštųjų mokyklų bibliotekų gautų lėšų (eurais) pokytis 2020–2021 m.**

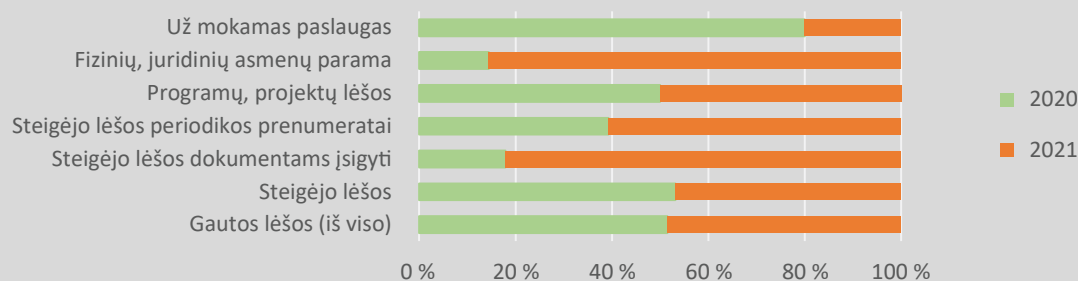
103 diagrama. **Valstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekų gautų lėšų (eurais) pokytis 2020–2021 m.**

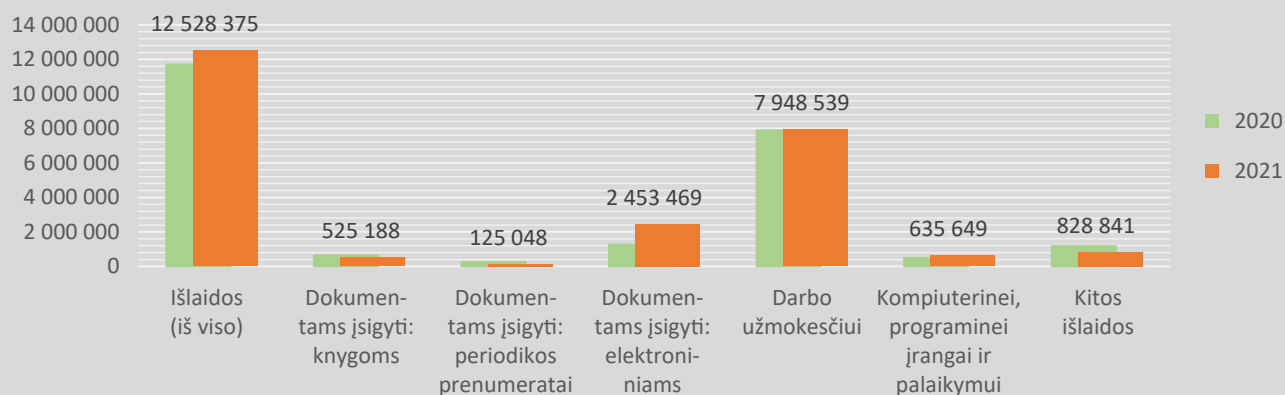
Dokumentams įsigyti išleista 43,96 proc. daugiau. Iš 3 115 347 eurų dokumentams įsigyti 16,86 proc. skirta knygoms, 4 proc. – periodikos prenumeratai ir 78,75 proc. – elektroniniams dokumentams. Knygoms skirta 17,15 proc. mažiau nei prieš metus, periodikai prenumeruoti – 51,67 proc., o elektroniniams dokumentams – 94,98 proc. daugiau nei 2020 metais. Per metus mažėjo registruotų vartotojų, brango leidiniai, tad vienam registruotam aukštųjų mokyklų bibliotekų vartotojui dokumentams įsigyti vidutiniškai skirta 20,78 eurų (2020 m. – 14,35 eurų). Automatizacijai – kompiuterinei, programinei įrangai, jos palaikymui bibliotekose lėšų skirta 31,27 proc. daugiau, šios išlaidos sudarė 5,07 proc. metinių išlaidų. Daugiausia (63,44 proc.) ataskaitiniais metais išleista darbo užmokesčiui; šios išlaidos per metus išaugo 0,86 proc. (žr. 105 diagr.).

2021 m. išlaidos valstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekose augo 7,17 procento. Dokumentams įsigyti skirta 24,57 proc. metinių išlaidų – 46,27 proc. daugiau nei 2020 metais. Knygoms išlaidos mažėjo 16,31 procento. Joms išleista 16,55 proc. sumos, skirtos dokumentams įsigyti (2020 m. – 28,92 proc.). Didžiausia dalis (79,17 proc.) minėtų išlaidų skirta elektroni-

104 diagrama. **Nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekų gautų lėšų (eurais) pokytis 2020–2021 m.**

105 diagrama. **Išlaidų (eurais) pokytis aukštųjų mokyklų bibliotekose 2020–2021 m.**

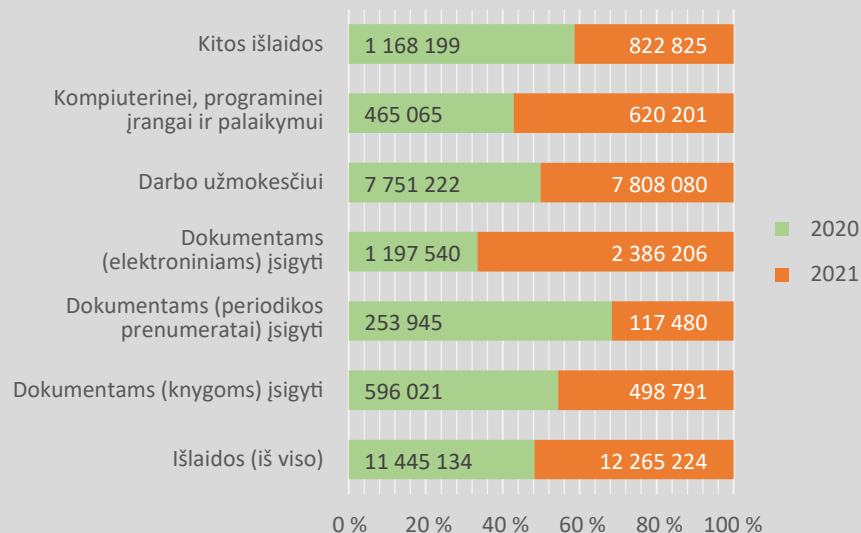
niams dokumentams įsigyti, per metus sumašiam tikslui išaugo 99,26 procento. Darbo užmokesčiui skirta 63,66 proc. (2020 m. – 67,73 proc.) išlaidų – 0,73 proc. daugiau nei prieš metus.

Lėšos automatizacijai – kompiuterinei, programinei įrangai, jos palaikymui per metus augo 33,36 proc. ir sudarė 5,06 proc. metinių išlaidų (2020 m. – 4,06 proc.; žr. 106 diagr.).

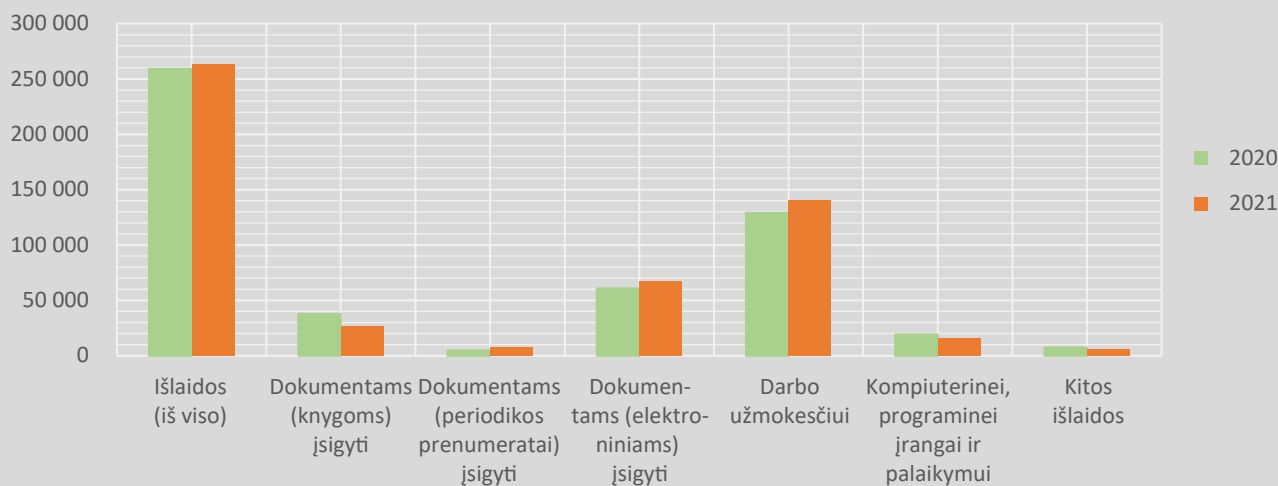
Nevalstybinių aukštųjų mokyklų išlaidos per metus augo 1,52 procento. 2021 m. 53,38 proc. metinių išlaidų teko darbo užmokesčiui (išaugo 8,68 proc.). Dokumentams įsigyti teko 38,47 proc. išlaidų – 2,08 proc. mažiau nei prieš metus. Įvairiems dokumentams išleista nevienodai: knygoms 30,26 proc. mažiau, periodikos prenumeratai 58,64 proc. daugiau, elektroniniams dokumentams – 10,71 proc. daugiau nei 2020 metais. Ataskaitiniais metais vienam registruotam nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekų vartotojui dokumentams įsigyti, kaip ir 2020 m., vidutiniškai teko 10 eurų. Automatizacijai – kompiuterinei, programinei įrangai, jos palaikymui bibliotekose išleista 19,34 proc. mažiau (žr. 107 diagr.).

Nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekoms skiriamų lėšų ir išlaidų analizė dėl duomenų trūkumo nėra išsami ir tiksli, duomenų apie 2021 m. gautas lėšas ir išlaidas nepateikė VšĮ Kolpingo kolegijos, Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus seminarijos, Tarptautinės teisės ir verslo aukštosios mokyklos ir Kazimiero Simonavičiaus universiteto bibliotekos, duomenų apie išlaidas ataskaitiniais metais neteikė Vilniaus dizaino kolegijos informacijos skyrius-biblioteka.

106 diagrama. Išlaidų (eurais) pokytis valstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekose 2020–2021 m.

107 diagrama. Išlaidų (eurais) pokytis nevalstybinių aukštųjų mokyklų bibliotekose 2020–2021 m.

Pagrindiniai 2020–2021 m. valstybinių universitetų bibliotekų rodikliai

	Bibliotekos	Jose:						
		dokumentų fondas (fiz. vnt.)	vartotojai	dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	lankytojai (apsilankymai)	profesionalūs bibliotekininkai	kompiuteriai vartotojams	iš jų su interneto prieiga
Kauno technologijos universiteto	1	882 109	12 469	71 814	45 727	40	105	105
Lietuvos sporto universiteto	1	86 579	2649	2578	5575	9	40	40
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto	1	647 103	18 305	147 649	155 338	35	654	135
Vytauto Didžiojo universiteto	1	1 067 938	12 006	68 841	63 866	47	196	196
Klaipėdos universiteto	1	311 552	1682	32 621	15 243	16	17	17
Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos	1	325 706	1482	13 520	14 294	18	32	26
Lietuvos muzikos ir teatro akademijos	1	311 036	1785	14 909	11 473	12	29	29
Mykolo Romerio universiteto	1	202 394	9024	74 269	34 920	17	70	67
Vilniaus dailės akademijos	1	107 715	2665	28 671	15 501	12	19	19
Vilniaus Gedimino technikos universiteto	1	379 674	8376	48 323	38 506	35	55	55
Vilniaus universiteto	1	4 916 337	40 430	143 836	234 779	114	342	342
Iš viso	11	9 238 143	110 873	647 031	635 222	355	1559	1031
2020 m.	12	9 601 900	111 103	955 998	1 226 983	379	1177	1163
Skirtumas (+, -)	-1	-363 757	-230	-308 967	-591 761	-24	382	-132

Pagrindiniai 2020–2021 m. valstybinių kolegijų bibliotekų rodikliai

	Bibliotekos	Jose:						
		dokumentų fondas (fiz. vnt.)	vartotojai	dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	lankytojai (apsilankymai)	profesionalūs bibliotekininkai	kompiuteriai vartotojams	iš jų su interneto prieiga
Alytaus kolegijos	1	21 931	1696	1589	8480	2	41	38
Kauno kolegijos	1	85 435	6516	96 661	49 942	12	56	56
Kauno technikos kolegijos	1	19 242	494	2016	3780	2	23	23
Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegijos	1	45 316	208	655	624	1	36	36

	Bibliotekos	Jose:						
		dokumentų fondas (fiz. vnt.)	virtotojai	dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	lankytojai (apsilankymai)	profesionalūs bibliotekininkai	kompiuteriai virtotojams	iš jų su interneto prieiga
Klaipėdos valstybinės kolegijos	1	102 270	2730	29 568	46 209	8	97	97
Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos	1	31 386	940	6670	10 100	2	21	18
Marijampolės kolegijos	1	25 122	311	2781	1973	3	16	16
Panevėžio kolegijos	1	68 050	1206	22 466	19 112	4	30	30
Šiaulių valstybinės kolegijos	1	50 929	1539	19 652	21 796	3	31	31
Utenos kolegijos	1	75 468	1737	2746	3544	2	8	8
Vilniaus kolegijos	1	141 153	7831	96 852	31 342	19	64	64
Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos	1	146 181	3439	8021	9676	6	46	46
Iš viso	12	812 483	28 647	289 677	206 578	64	469	463
2020 m.	12	837 432	29 347	322 504	304 198	67	508	429
Skirtumas (+, -)	0	-24 949	-700	-32 827	-97 620	-3	-39	34

Pagrindiniai 2020–2021 m. nevalstybinių universitetų bibliotekų rodikliai

	Bibliotekos	Jose:						
		dokumentų fondas (fiz. vnt.)	virtotojai	dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	lankytojai (apsilankymai)	profesionalūs bibliotekininkai	kompiuteriai virtotojams	iš jų su interneto prieiga
VšĮ LCC Tarptautinio universiteto	1	45 286	1139	6515	9846	4	11	7
Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos	1	26 837	8	0	0	1	0	0
ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto	1	17 993	2538	19 978	18 572	5	51	47
Kazimiero Simonavičiaus universiteto	1	19 765	104	0	0	1	3	3
Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijos	1	60 627	138	1339	0	1	2	2
Iš viso	5	170 508	3927	27 832	28 418	12	67	59
2020 m.	5	168 578	3150	39 935	140 296	10	60	56
Skirtumas (+,-)	0	1930	777	-12 103	-111 878	2	7	3

Pagrindiniai 2020–2021 m. nevalstybinių kolegijų bibliotekų rodikliai

	Bibliotekos	Jose:						
		dokumentai (fiz. vnt.)	vardotojai	dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	lankytojai (apsilankymai)	profesionalūs bibliotekininkai	kompiuteriai vardotojams	iš jų su interneto prieiga
VšĮ Kolpingo kolegijos	1	3097	308	132	1430	0	2	2
VšĮ Lietuvos verslo kolegijos	1	14 371	811	2379	246	1	60	21
VšĮ Socialinių mokslų kolegijos	1	32 394	4266	3055	1650	2	24	24
Tarptautinės teisės ir verslo aukštosios mokyklos	1	26 152	0	0	0	2	0	0
VšĮ Vilniaus verslo kolegijos	1	4421	106	92	153	0	11	11
Vilniaus dizaino kolegijos	1	7333	463	527	1201	4	3	3
Šv. Ignaco Lojolos kolegijos	1	1024	500	170	110	1	10	10
Iš viso	7	88 792	6454	6355	4790	10	110	71
2020 m.	7	89 199	7179	8977	24 387	9	152	110
Skirtumas (+,-)	0	-407	-725	-2622	-19 597	1	-42	-39

Profesinių mokyklų bibliotekos

2021 m. profesinių mokyklų bibliotekų tinklą sudarė 58 centrinės bibliotekos (2020 m. – 56) su 21 filialu (2020 m. – 27) bei trimis paslaugų punktais. Ataskaitiniais metais likviduotos Kauno technikos profesinio mokymo centro Mechanikos skyriaus biblioteka (buvusi centrinė), to paties centro Smulkią verslo organizavimo, Statybos ir Medienos apdirbimo bei Transporto skyrių bibliotekos, Veisiejų technologijos ir verslo mokyklos, Panevėžio profesinio rengimo centro Joniškėlio Igno Karpio žemės ūkio padalinio bei Alytaus profesinio rengimo centro Paslaugų verslo skyriaus bibliotekos. Nuo 2021 m. ataskaitų neteiks Vilniaus agroekologijos mokymo centro filialo „Dieveniškų Simono Karcmaro amatų kiemas“ biblioteka. Bendras profesinių mokyklų bibliotekų plotas per metus sumažėjo 3,93 proc., dokumentų lentynų metrų deklaruota 25 621 (1,71 proc. mažiau).

58 profesinių mokyklų bibliotekos;
21 filialas

1 062 040 fiz. vnt.
dokumentų

30 011 registruotų
vartotojų

81 bibliotekininkas

165 887 apsilankymai /
lankytojai

383 kompiuterizuotos
darbo vietos
vartotojams

Išduota 207 057 fiz. vnt.
dokumentų

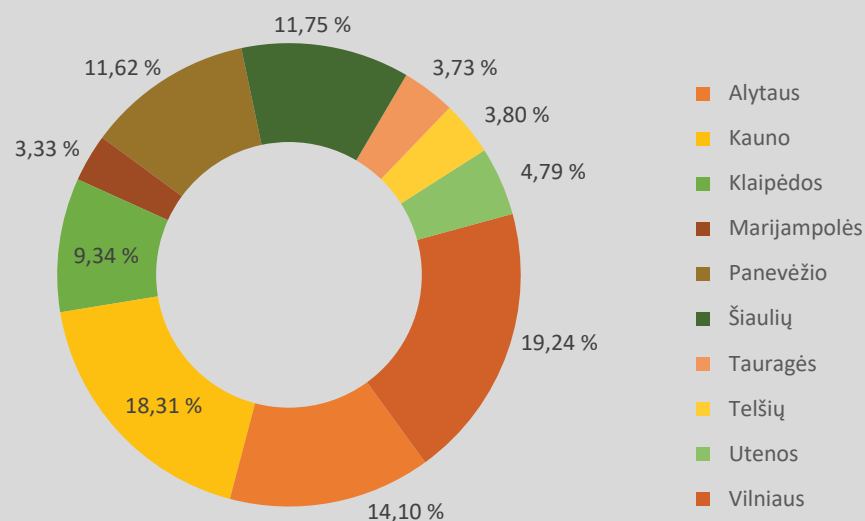
Dokumentų fondas

Manytina, kad šalies profesinių bibliotekų tinklo pokyčiai lėmė bendrą dokumentų fondo kaitą, per metus profesinių mokyklų bibliotekose į apskaitą įtrauktų dokumentų sumažėjo 2,99 procento. Ataskaitiniais metais didžiausia šio bibliotekų tinklo dokumentų fondų dalis priklausė Vilniaus ir Kauno apskričių profesinių mokyklų bibliotekoms, atitinkamai 19,24 ir 18,31 procento. Mažiausiai dokumentų 2021 m. buvo sukaupta Marijampolės apskrities bibliotekose (žr. 108 diagr.).

Ataskaitiniais metais šio tinklo bibliotekos naujų dokumentų gavo du kartus daugiau nei 2020 m., bet nurašyta pusantro karto daugiau leidinių nei gauta naujų. Nauji dokumentai 7,05 proc. papildė profesinių mokyklų fondą, o dėl nurašymų jis sumažėjo 11,33 procento. Tik Tauragės profesinio rengimo centro bibliotekos dokumentų fondas per metus nemažėjo (žr. 44 lent.).

2020 m. registruotam profesinių mokyklų bibliotekų vartotojui vidutiniškai teko po 40,56 fiz. vnt. dokumentų, 2021 m. – po 35,39 fiz. vnt., o naujai gautų dokumentų – po 2,49 fiz. vnt. (2020 m. – 1,20 fiz. vnt.). Apskirtyse profesinių mokyklų bibliotekų registruotiems vartotojams dokumentų tenka nevienodai – Alytaus apskrityje vidutiniškai po 141 fiz. vnt., Kauno apskrityje – po 17 fiz. vnt. (žr. 109 diagr.).

108 diagrama. Profesinių mokyklų bibliotekų dokumentų fondo pasiskirstymas pagal apskritis 2021 metais

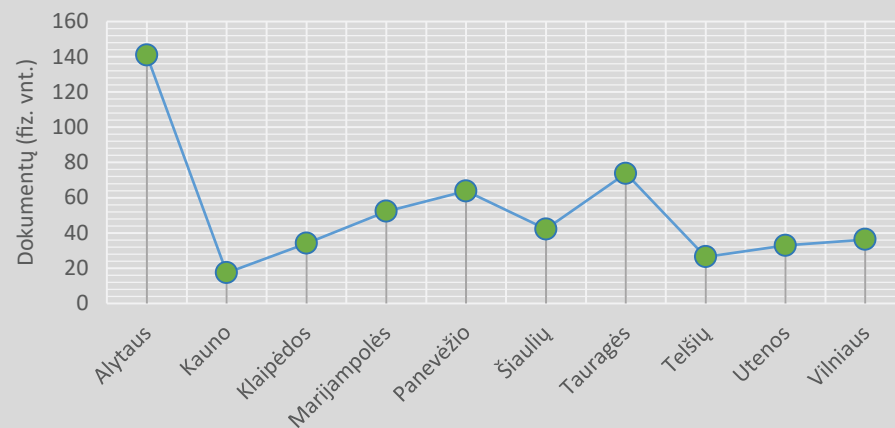

44 lentelė. Profesinių mokyklų bibliotekų tinklo dokumentų judėjimas 2020–2021 metais.

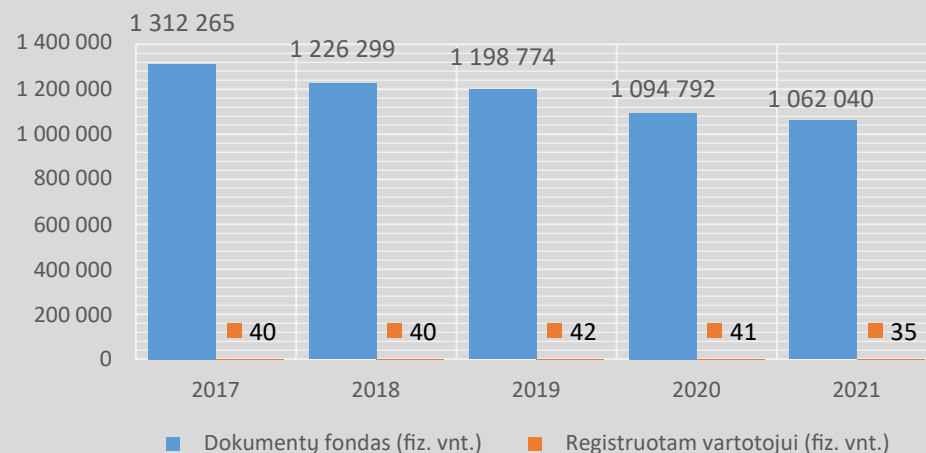
Metai	Apskritys	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Gauta per metus (fiz. vnt.)	Nurašyta per metus (fiz. vnt.)
2020	Alytaus	155 189	480	8 079
2021	Alytaus	149 743	296	24 222
Skirtumas (+; -)		-5446	-184	16 143

Metai	Apskritis	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Gauta per metus (fiz. vnt.)	Nurašyta per metus (fiz. vnt.)
2020	Kauno	201 008	2266	25 923
2021	Kauno	194 512	37 574	41 903
Skirtumas (+; -)		-6496	35 308	15 980
2020	Klaipėdos	100 559	16 837	37 580
2021	Klaipėdos	99 234	8808	10 132
Skirtumas (+; -)		-1325	-8029	-27 448
2020	Marijampolės	35 546	137	3096
2021	Marijampolės	35 348	97	295
Skirtumas (+; -)		-198	-40	-2801
2020	Panevėžio	128 331	240	3827
2021	Panevėžio	123 368	23 559	28 522
Skirtumas (+; -)		-4963	23 319	24 695
2020	Šiaulių	126 424	7554	23 104
2021	Šiaulių	124 776	1148	2789
Skirtumas (+; -)		-1648	-6406	-20 315
2020	Tauragės	39 358	109	40
2021	Tauragės	39 564	118	0
Skirtumas (+; -)		206	9	-40
2020	Telšių	41 807	222	1554
2021	Telšių	40 306	196	1681
Skirtumas (+; -)		-1501	-26	127
2020	Utenos	53 952	479	1969
2021	Utenos	50 881	375	3506
Skirtumas (+; -)		-3071	-104	1537
2020	Vilniaus	212 618	4140	30 695
2021	Vilniaus	204 308	2681	10 997
Skirtumas (+; -)		-8310	-1459	-19 698
2020	Iš viso tinkle	1 094 792	63 128	135 867
2021	Iš viso tinkle	1 062 040	74 852	124 047
Skirtumas (+; -)		-32 752	11 724	-11 820

109 diagrama. Dokumentų kiekis (fiz. vnt.), tenkantis registruotam vartotojui profesinių mokyklų bibliotekose pagal apskritis 2021 m.

110 diagrama. Dokumentų fondo (fiz. vnt.) pokyčiai ir kiekis, tenkantis registruotam vartotojui, profesinių mokyklų bibliotekose 2017- 2021 m.

Per pastaruosius penkerius metus profesinių mokyklų bibliotekų dokumentų fondas sumažėjo 19,07 proc., o pačių bibliotekų sumažėjo 14,71 procento. 2017 m. vie-

nos bibliotekos dokumentų fondą sudarė vidutiniškai 19 298 fiz. vnt. dokumentų, o 2021 m. – 18 311 fiz. vienetų. Minėtu laikotarpiu 8,69 sumažėjo registruotų vartotojų,

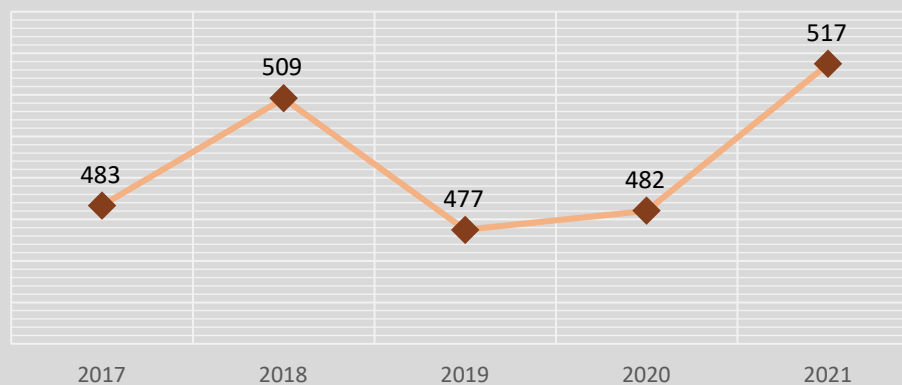
o dokumentų registruotam vartotojui sumažėjo nuo 40 (2017 m.) iki 35 (2021 m.) – 11,37 proc. (žr. 110 diagr.).

Registruoti vartotojai

2021 m. profesinių mokyklų bibliotekose 11,17 proc. padaugėjo registruotų vartotojų. Naujų sulaukta 2,77 proc. daugiau nei 2020 m., ataskaitiniais metais jie sudarė 40,60 proc. vartotojų. 2021 m. 65,49 proc. vartotojų buvo besimokantis jaunimas (2020 m. – 75,65 proc.). Vienai bibliotekai vidutiniškai teko 517 registruotų vartotojų (2020 m. – 482), tai didžiausias rodiklis per pastaruosius penkerius metus (žr. 111 diagr.).

Ataskaitiniais metais apskrityse profesinių mokyklų bibliotekose registruotų vartotojų skaičius keitėsi nevienodai. Kauno ir Tauragės apskričių bibliotekose registruotų vartotojų daugėjo atitinkamai 85,36 ir 88,73 procento.

111 diagrama. **Registruotų vartotojų skaičius profesinių mokyklų bibliotekai 2017–2021 m.**

33,63 proc. vartotojų mažėjo Marijampolės apskrityje (žr. 112 diagr.). Kauno apskrities profesinių mokyklų bibliotekų vartotojai su-

darė 37,41 proc. šio tinklo vartotojų. 2021 m. vienai Kauno apskrities bibliotekai vidutiniškai teko po 936 registruotus vartotojus. Tai di-

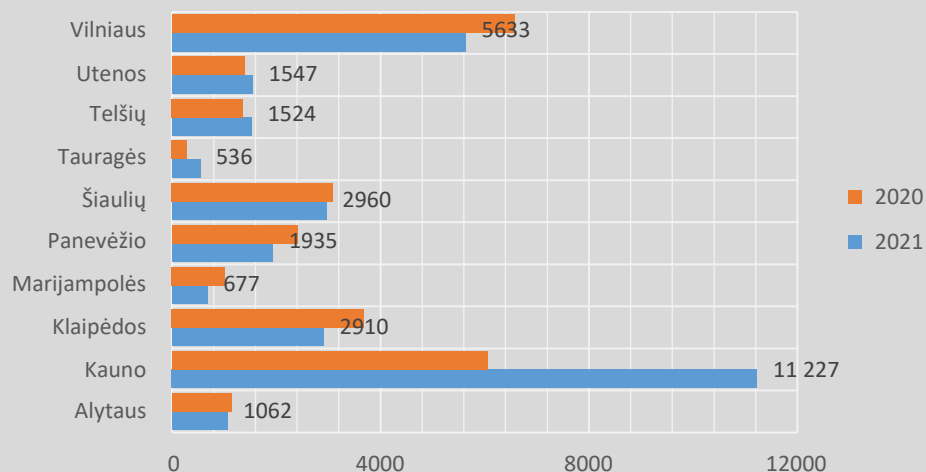
džiausias profesinių mokyklų bibliotekų vidurkis šalyje. Per metus mažiausiai (25,21 proc.) registruotų vartotojų mažėjo Alytaus apskrities profesinių mokyklų bibliotekose, labiausiai (66,81 proc.) – Marijampolės apskrityje (žr. 113 diagr.).

Darbuotojai

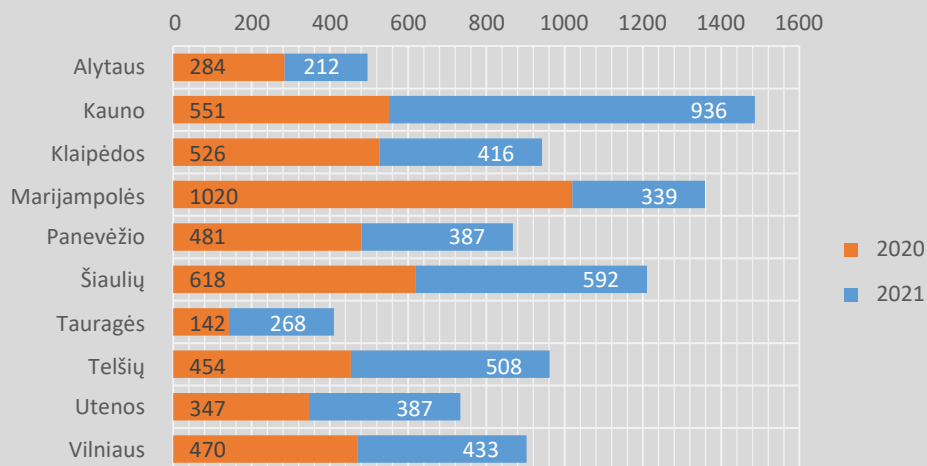
2021 m. profesinių mokyklų bibliotekose dirbo 88 (2020 m. – 98) darbuotojai, jiems buvo skirta 81,25 VEE (2020 m. – 86,5 VEE). Per metus šio tinklo personalas sumažėjo devyniais profesionaliais bibliotekininkais ir vienu kvalifikuotu specialistu. Daugiausiai (92,05 proc.) darbuotojų – profesionalūs bibliotekininkai. 81 profesionalus bibliotekininkas dirbo 73,75 VEE, vienam bibliotekininkui teko vidutiniškai 0,91 VEE (2020 m. – 0,87 VEE).

2021 m. profesinių mokyklų bibliotekose dirbo 44 profesionalūs bibliotekininkai, baigę bibliotekininkystės, informacijos mokslus (2020 m. – 47), iš jų 31 įgijęs aukštąjį

112 diagrama. **Registruotų vartotojų pokytis profesinių mokyklų bibliotekose pagal apskritis 2020–2021 m.**

113 diagrama. **Vienai profesinių mokyklų bibliotekai tenkantys vartotojai apskrityse 2020–2021 m.**

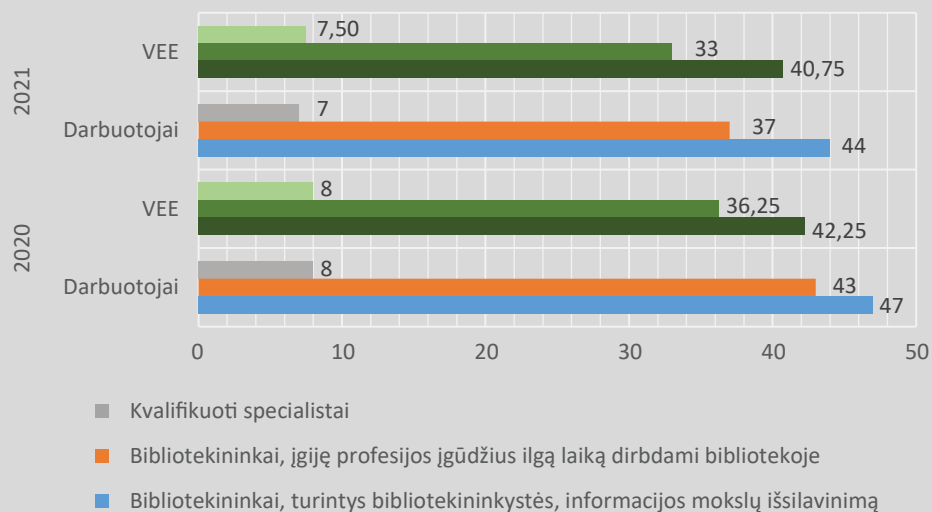

išsilavinimą (2020 m. – 35) ir 13 – aukštesnįjį. 2021 m. šie darbuotojai sudarė 50 proc. tinklo personalo (2020 m. – 48 proc.), jiems buvo skirta 40,75 VEE; vienam bibliotekininkui, turinčiam bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą, teko vidutiniškai 0,93 VEE (2020 m. – 0,90 VEE; žr. 114 diagr.).

2021 m. tinklo bibliotekose dirbo 37 bibliotekininkai, įgiję įgūdžius ilgą laiką dirbdami bibliotekoje (2020 m. – 43), jiems buvo skirta 33 VEE; vienam bibliotekininkui vidutiniškai teko po 0,89 VEE. Šios grupės darbuotojai ataskaitiniais metais sudarė 42,05 proc. profesinių mokyklų bibliotekų personalo (2020 m. – 43,88 proc.). Svarbu paminėti, kad, kaip ir 2020 m., 67 bibliotekininkai dirbo visą darbo dieną, tačiau daugiau nei 39 proc. sumažėjo dirbančių ne visą darbo laiką: 2020 m. taip dirbo 23 bibliotekininkai, 2021 m. – 14.

Mažėjo etatų bibliotekininkams, tad keitėsi darbo krūviai. 2021 m. profesinių mokyklų bibliotekininko VEE teko 407 registruoti vartotojai (2020 m. – 344) – 18,31 proc. daugiau nei prieš metus, 1,26 proc. daugiau išduota dokumentų (žr. 45 lent.).

114 diagrama. Darbuotojų sudėtis profesinių mokyklų bibliotekose 2020–2021 m.

45 lentelė. Registruoti vartotojai, tenkantys bibliotekininko VEE profesinių mokyklų bibliotekose 2020–2021 metais.

Registruoti vartotojai bibliotekininko VEE		Lankytojai bibliotekininko VEE		Išduoti dokumentai (fiz. vnt.) bibliotekininko VEE	
2020	2021	2020	2021	2020	2021
344	407	2506	2249	2773	2808

2021 m. mokymuose dalyvavo ir kvalifikaciją kėlė 28 (2020 m. – 27) profesionalūs bibliotekininkai – 31,82 proc. darbuotojų (2020 m. –

28,57 proc.). Ataskaitiniais metais profesinių mokyklų bibliotekose visuomeniniais pagrindais talkino du savanoriai (2020 m. – 1).

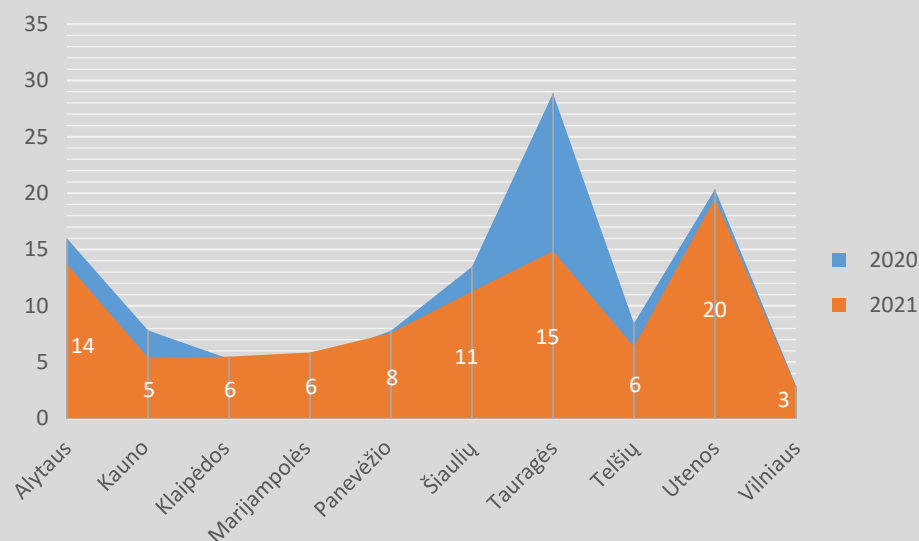
Dokumentų išduotis

2021 m. profesinių mokyklų bibliotekose išduota 4,87 proc. mažiau dokumentų. Iš viso išduota 207 057 fiz. vnt., 48,68 proc. – besimokančiam jaunimui. Didžiąją dalį (71,08 proc.) išduočių sudarė dokumentų skolinimas į namus. Vienam registruotam vartotojui vidutiniškai išduoti 7 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 8 fiz. vnt.).

Kaip ir kiti aptarti rodikliai, ataskaitiniais metais dokumentų išduotys keitėsi skirtingai – Klaipėdos ir Marijampolės apskrityse profesinių mokyklų bibliotekose vartotojams išduota daugiau dokumentų, Vilniaus, Utenos ir Panevėžio – tiek pat kaip ir 2020 metais. Ataskaitiniais metais daugiausiai dokumentų išduota Utenos apskrities profesinių mokyklų bibliotekose – vidutiniškai po 20 fiz. vnt. registruotam vartotojui, mažiausiai, kaip ir 2020 m., Vilniaus apskrities profesinių mokyklų bibliotekose – vidutiniškai po 3 fiz. vnt. vartotojui (žr. 115 diagr.).

Nuo 2017 m. profesinių mokyklų bibliotekose vartotojams išduodamų dokumentų

115 diagrama. **Dokumentai (fiz. vnt.), išduoti profesinių mokyklų bibliotekose registruotam vartotojui pagal apskritis 2020–2021 m.**

mažėjo 42,89 proc. (žr. 116 diagr.). Prieš penkerius metus viena tokia biblioteka vidutiniškai išdavė 5331 fiz. vnt. dokumentų, 2021 m. – vidutiniškai 3570 fiz. vienetų.

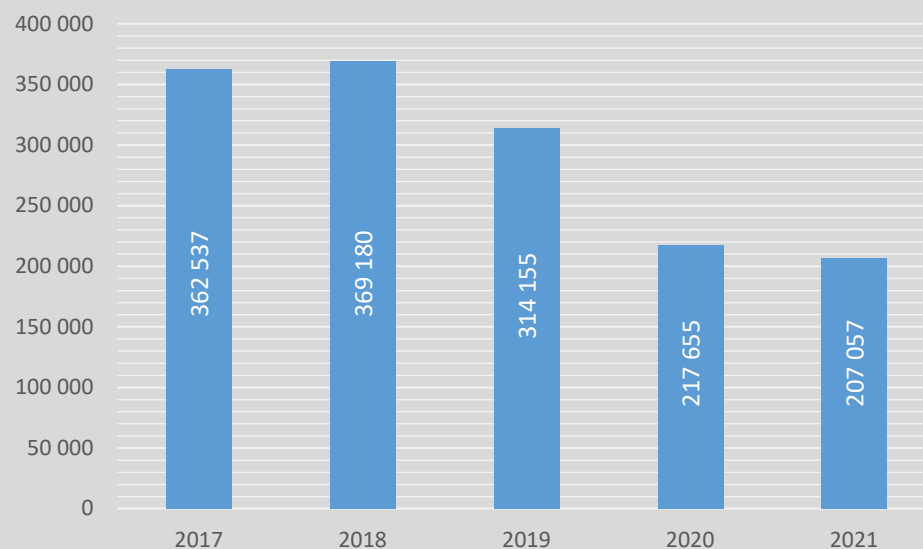
2017 m. registruotam vartotojui vidutiniškai išduota po 11 fiz. vnt. dokumentų, 2021 m. – po 7 fiz. vnt. (37,45 proc. mažiau).

Ataskaitiniais metais fizinių dokumentų išduočių mažėjo, tačiau vartotojai, naudodamiesi bibliotekų elektroninėmis paslaugomis, iš jų serverių atsisiuntė 16,23 proc. daugiau elektroninių dokumentų ir 14,92 proc. daugiau įrašų. 2021 m. atsisiūsta daugiau elektroninio turinio vienetų, tačiau tokie atsisiuntimai sudarė tik 4,35 proc. fizinių dokumentų išduočių.

Nuo 2017 m. profesinių mokyklų bibliotekų vartotojai, naudodamiesi elektroninėmis paslaugomis, atsisiuntė 26,33 proc. daugiau dokumentų, tačiau įrašų atsisiuntė 47,55 proc. mažiau (žr. 46 lent.). Per pastaruosius penkerius metus atsisiūstų elektroninio turinio vienetų (dokumentų ir įrašų) sumažėjo 7,68 proc., tačiau 100 profesinių mokyklų bibliotekose registruotų vartotojų atsisiuntė vidutiniškai tiek pat dokumentų, kaip ir 2017 m. – 30 elektroninio turinio vienetų.

2021 m. vartotojų mokymams naudotis bibliotekų paslaugomis ir kompiuterine įranga skirta 1414 valandų – 14,59 proc. daugiau negu 2020 m. (1234 val.). Registruotam vartotojui vidutiniškai teko po 2,83 min. (2020 m. – 2,74 min.). Darbo vietų vartotojams per metus sumažėjo 11,19 proc. – nuo 1546 iki 1373. Kompiuterizuotų darbo vietų sumažėjo 13,74 proc. – nuo 444 iki 383. 2021 m. į vieną darbo vietą skaitykloje pretendavo 21,86 vartotojo (2020 m. – 17,46), o viena kompiuterizuota darbo vieta dalijosi 78,36 registruoto vartotojo (2020 m. – 60,80).

116 diagrama. **Dokumentų išduočių (fiz. vnt.) pokyčiai profesinių mokyklų bibliotekose 2017–2021 m.**

46 lentelė. **Vartotojų naudojimas profesinių mokyklų bibliotekų elektroninėmis paslaugomis 2017–2021 metais.**

Metai	Naudojimas elektroninėmis paslaugomis			
	Interneto seansai	Atsisiūsta dokumentų	Atsisiūsta įrašų	Virtualūs apsilankymai
2017	41 885	5267	4494	18 066
2018	35 280	4657	5899	6794
2019	29 311	6948	6019	11 314
2020	24 365	5725	2051	8946
2021	20 667	6654	2357	10 496

Apsilankymai / lankytojai

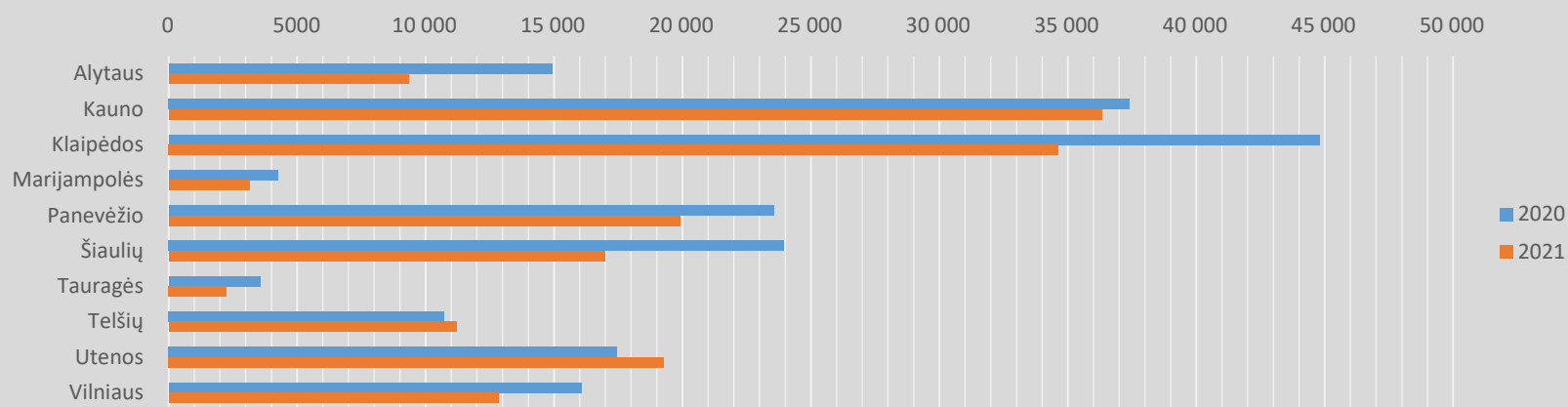
2021 m. profesinių mokyklų bibliotekose 15,66 proc. mažėjo lankytojų. Užfiksuoti 165 887 apsilankymai, 71,81 proc. jų – besimokančio jaunimo (2020 m. – 65,22 proc.). Vienas registruotas vartotojas tinklo bibliotekose vidutiniškai apsilankė po 5,53 karto (2020 m. – 7,29). Viena centrinė tinklo biblioteka sulaukė vidutiniškai 2860 lankytojų (2020 m. – 3512).

Metiniai apsilankymų / lankytojų pokyčiai profesinių mokyklų bibliotekose apskrityse skiriasi: 37,50 proc. mažėjo lankytojų Alytaus,

10,39 proc. padaugėjo Utenos apskrities bibliotekose. Daugiausiai lankytojų sulaukė profesinių mokyklų bibliotekos Kauno ir Klaipėdos apskrityse (žr. 117 diagr.).

Registruotų vartotojų apsilankymai irgi keitėsi: 66,46 proc. mažėjo Tauragės, 12,46 proc. daugėjo Marijampolės apskrityje. Dažniausiai profesinių mokyklų bibliotekose lankėsi Utenos apskrities (vidutiniškai po 12,46 karto), mažiausiai – Vilniaus apskrities profesinių mokyklų bibliotekų registruoti vartotojai (vidutiniškai 2,28 karto; žr. 118 diagr.).

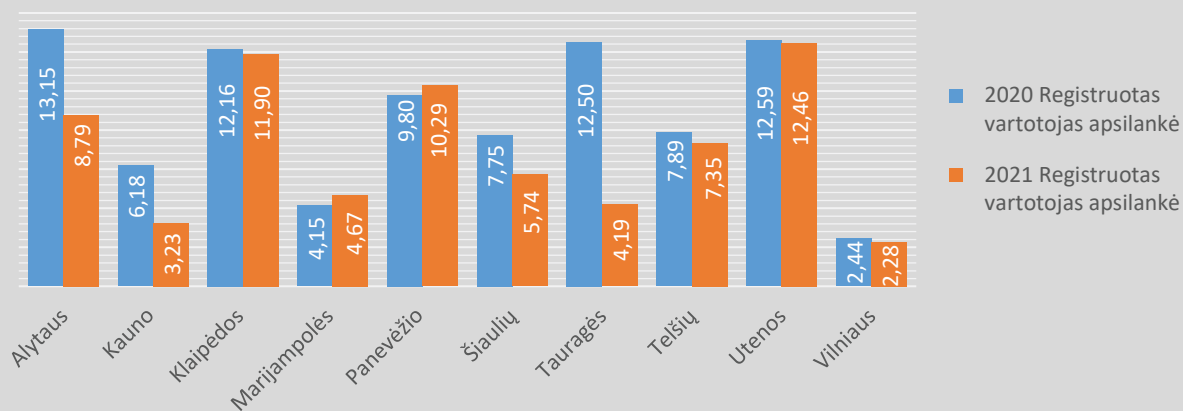
117 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų pokyčiai profesinių mokyklų bibliotekose pagal apskritis 2020–2021 m.**

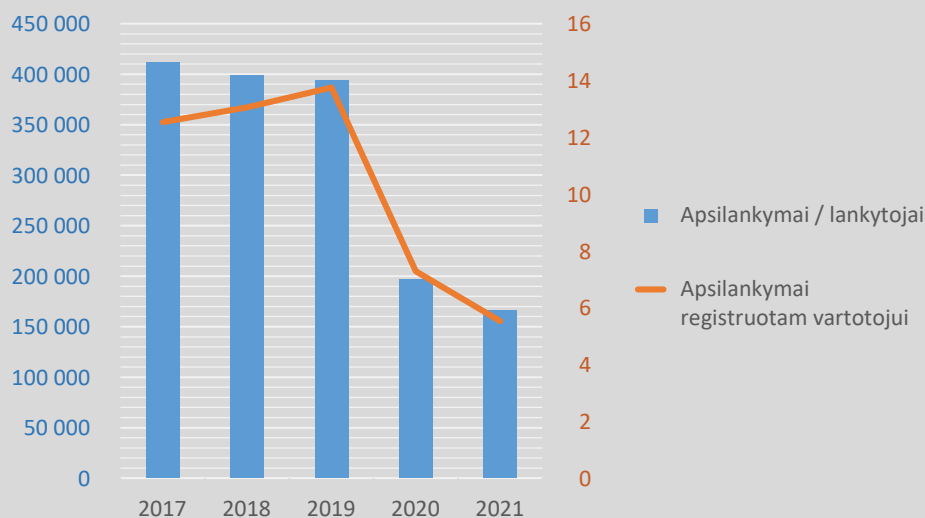
Nuo 2017 m. apsilankymų profesinių mokyklų bibliotekose mažėjo 59,72 procento. Registruotų vartotojų apsilankymų mažėjo daugiau nei du kartus: 2017 m. vartotojas vidutiniškai apsilankė 12,53 karto, o 2021 m. – 5,53 karto (žr. 119 diagr.).

Mažėjant apsilankymų bibliotekose, 15,18 proc. mažėjo ir interneto seansų iš vartotojams skirtų kompiuterizuotų darbo vietų. 2021 m. fiksuoti 20 667 seansai. 17,33 proc. padaugėjo virtualių kreipčių bibliotekų svetainėse iš išorės tinklų (žr. 47 lent.). Pabrėžtina, kad ataskaitiniais metais internetiniai apsilankymai bibliotekų svetainėse sudarė 12,46 proc. fizinių vartotojų apsilankymų skaičiaus (2020 m. – 4,55 proc.).

118 diagrama. **Registruotam vartotojui tenkantis apsilankymų skaičius profesinių mokyklų bibliotekose pagal apskritis 2020–2021 m.**

119 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų pokytis profesinių mokyklų bibliotekose 2017–2021 m.**

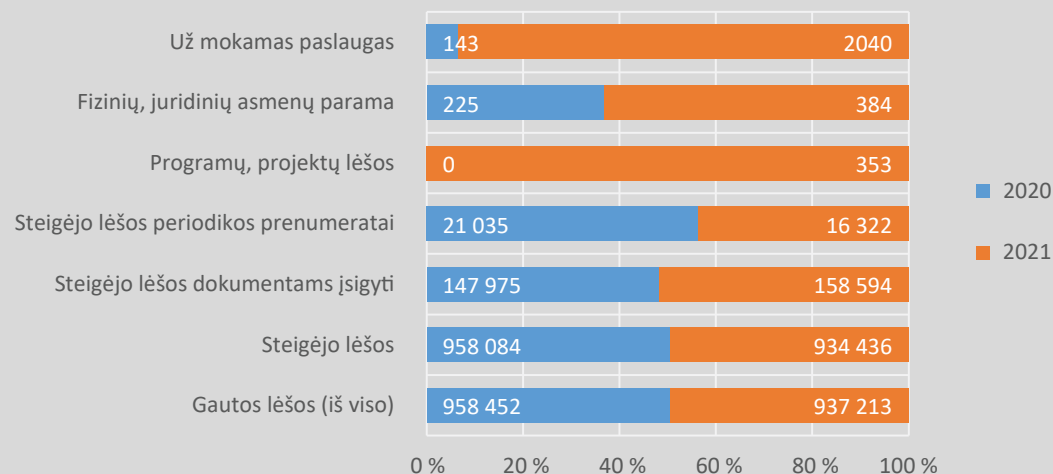

Lėšos ir išlaidos

2021 m. profesinių mokyklų bibliotekų įplaukos sudarė 937 212 eurų – 2,22 proc. mažiau nei 2020 m. (958 452 eurų). Tačiau nuo 2017 m. šių bibliotekų biudžetas augo 5,91 procento. 2021 m. bibliotekų steigėjų skirtos lėšos sudarė 934 436 eurų – 99,70 proc. metinių įplaukų; iš jų 16,97 proc. (2020 m. – 15,44 proc.) skirta dokumentams įsigyti ir 1,75 proc. (2020 m. – 2,20 proc.) – periodinių leidinių prenumeratai. Per metus steigėjo lėšos dokumentams įsigyti augo 7,18 proc., periodikos prenumeratai mažėjo 22,41 procento. Ataskaitiniais metais vienam registruotam profesinių mokyklų bibliotekų vartotojui dokumentams įsigyti ir periodikos prenumeratai vidutiniškai skirta 5,83 euro (2020 m. – 6,26 euro). Fizinį, juridinių asmenų parama sudarė 159 eurus (2020 m. – 384 eurus), už mokamas paslaugas lėšos išaugo iki 2040 eurų (2020 m. buvo 143 eurai; žr. 120 diagr.).

Ataskaitiniais metais profesinių mokyklų bibliotekų išlaidos sumažėjo nežymiai – 0,12 pro-

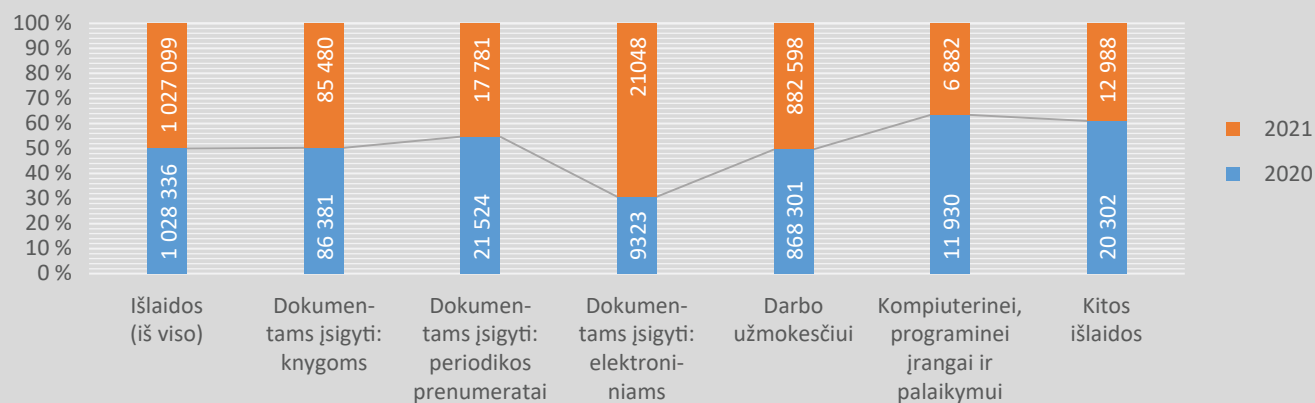
120 diagrama. **Profesinių mokyklų bibliotekoms skirtų lėšų (eurais) pokytis 2020–2021 m.**

cento. Jos buvo 9,59 proc. didesnės nei įplaukos. 85,93 proc. išlaidų teko darbo užmokesčiui – 1,65 proc. daugiau nei 2020 metais. Dokumentams įsigyti išleista 2,48 proc. mažiau nei 2020 m., iš jų 1,04 proc. mažiau skirta knygoms, periodikos prenumeratai – 17,39 proc. mažiau, o elektroniniams dokumentams įsigyti – daugiau nei du kartus. 2021 m. profesinių

mokyklų bibliotekos registruotam vartotojui dokumentams įsigyti vidutiniškai išleido 4,15 euro (2020 m. – 4,73 euro) – mažiau nei tam tikslui gauta lėšų. 42,3 proc. mažėjo išlaidos automatizacijai – kompiuterinei, programinei įrangai, jos palaikymui. Kitoms reikmėms išleisti 12 988 eurai – 36,02 proc. mažiau nei prieš metus (žr. 121 diagr.).

121 diagrama. Profesinių mokyklų bibliotekų išlaidų (eurais) pokytis 2020–2021 m.

Pagrindiniai 2021 metų profesinių mokyklų bibliotekų rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterių	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskritis								
Alytaus m.	2	111 730	419	9551	3704	4	1	1
Alytaus r.	1	7459	161	2471	2513	1	1	1
Druskininkų sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Lazdijų r.	1	13 426	282	1505	1128	1	1	1
Varėnos r.	1	17 128	200	1018	1989	1	1	1
Iš viso	5	149 743	1062	14 545	9334	7	4	4
Kauno apskritis								
Birštono sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Jonavos r.	1	12 827	262	893	2613	1	1	1
Kaišiadorių r.	1	10 676	101	960	480	1	1	1

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterių	
							iš viso	su internetu
Kauno m.	7	157 897	10 059	52 457	26 283	14	7	7
Kauno r.	1	4046	157	1626	1210	1	1	1
Kėdainių r.	1	6145	253	4460	4612	1	1	1
Prienų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Raseinių r.	1	2921	395	417	1116	0	1	1
Iš viso	12	194 512	11 227	60 813	36 314	18	12	12
Klaipėdos apskritis								
Klaipėdos m.	5	76 919	2314	13 418	28 815	5	5	5
Klaipėdos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kretingos r.	1	9946	163	470	1036	1	1	1
Neringos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Palangos m. sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Skuodo r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šilutės r.	1	12 369	433	2124	4790	2	1	1
Iš viso	7	99 234	2910	16 012	34 641	8	7	7
Marijampolės apskritis								
Kalvarijos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kazlų Rūdos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Marijampolės sav.	1	31 844	626	3380	2695	2	2	2
Šakių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilkaviškio r.	1	3504	51	596	464	2	2	2
Iš viso	2	35 348	677	3976	3159	4	4	4
Panevėžio apskritis								
Biržų r.	1	32 662	813	4516	3913	2	1	1
Kupiškio r.	1	9320	152	4130	7139	1	1	1
Panevėžio m.	2	77 718	970	6037	8855	2	2	2
Panevėžio r.	0	0	0	0	0	0	0	0

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterių	
							iš viso	su internetu
Pasvalio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Rokiškio r.	1	3668	0	0	0	1	0	0
Iš viso	5	123 368	1935	14 683	19 907	6	4	4
Šiaulių apskritis								
Akmenės r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Joniškio r.	1	33 069	310	3850	4579	1	1	1
Kelmės r.	1	1958	298	2304	3231	2	1	1
Pakruojo r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Radviliškio r.	1	35 389	128	11 075	1879	1	1	1
Šiaulių m.	1	47 796	1896	14 791	5460	6	1	1
Šiaulių r.	1	6564	328	1372	1837	2	1	1
Iš viso	5	124 776	2960	33 392	16 986	12	5	5
Tauragės apskritis								
Jurbarko r.	1	27 132	109	467	1821	1	1	1
Pagėgių sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šilalės r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Tauragės r.	1	12 432	427	7499	427	1	1	1
Iš viso	2	39 564	536	7966	2248	2	2	2
Telšių apskritis								
Mažeikių r.	1	19 612	265	2365	4024	2	1	1
Plungės r.	1	2703	577	1121	3871	2	1	1
Rietavo sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Telšių r.	1	17 991	682	6229	3304	1	1	1
Iš viso	3	40 306	1524	9715	11 199	5	3	3
Utenos apskritis								
Anykščių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Ignalinos r.	0	0	0	0	0	0	0	0

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterių	
							iš viso	su internetu
Molėtų r.	1	14 609	276	8714	412	1	1	1
Utenos r.	1	24 123	401	8914	7894	1	1	1
Visagino sav.	1	8056	471	6989	6152	1	1	1
Zarasų r.	1	4093	399	5637	4814	1	1	1
Iš viso	4	50 881	1547	30 254	19 272	4	4	4
Vilniaus apskritis								
Elektrėnų sav.	1	9425	168	402	168	0	1	1
Šalčininkų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Širvintų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Švenčionių r.	1	15 721	535	1651	1958	2	1	1
Trakų r.	1	2236	180	0	0	0	0	0
Ukmergės r.	1	48 106	180	600	1000	2	1	1
Vilniaus m.	8	114 623	4325	12 833	9486	10	6	6
Vilniaus r.	1	14 197	245	215	215	1	1	1
Iš viso	13	204 308	5633	15 701	12 827	15	10	10
Iš viso šalyje	58	1 062 040	30 011	207 057	165 887	81	55	55

Švietimo įstaigų bibliotekos

2021 m. švietimo įstaigų bibliotekų tinklą sudarė 877 bibliotekos (2020 m. – 947): 811 savivaldybių bei valstybinių ir nevalstybinių bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų (2020 m. – 880), 57 neformaliojo vaikų švietimo (muzikos, dailės, meno; 2020 m. – 59) bei viena vaikų globos namų, penkios pedagogų švietimo centrų ir trys švietimo pagalbos tarnybų bibliotekos. Per metus švietimo įstaigų bibliotekų tinklas sumažėjo 7,39 procento.

Ataskaitiniais metais dėl reorganizavimo ir švietimo įstaigų likvidavimo 20,46 proc. sumažėjo pagrindinių, 8,64 proc. – pradinių mokyklų ir 4,88 proc. gimnazijų bibliotekų. 2021 m. 6,62 proc. padaugėjo progimnazijų bibliotekų (žr. 47 lent.).

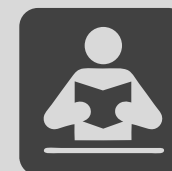
2021 m. šalies švietimo įstaigų bibliotekose buvo sukaupta 8 609 920 fiz. vnt. dokumentų.

811 bendrojo ugdymo mokyklų
57 neformaliojo vaikų švietimo mokyklų
5 pedagogų švietimo centrų
3 švietimo pagalbos tarnybų
1 vaikų globos namų biblioteka

8 192 233 fiz. vnt.
dokumentų

279 708 registruoti
vartotojai

1145
bibliotekininkai

2 586 149
apsilankymai / lankytojai

5564
kompiuterizuotos darbo
vietos vartotojams

Išduota
2 270 552 fiz. vnt.
dokumentų

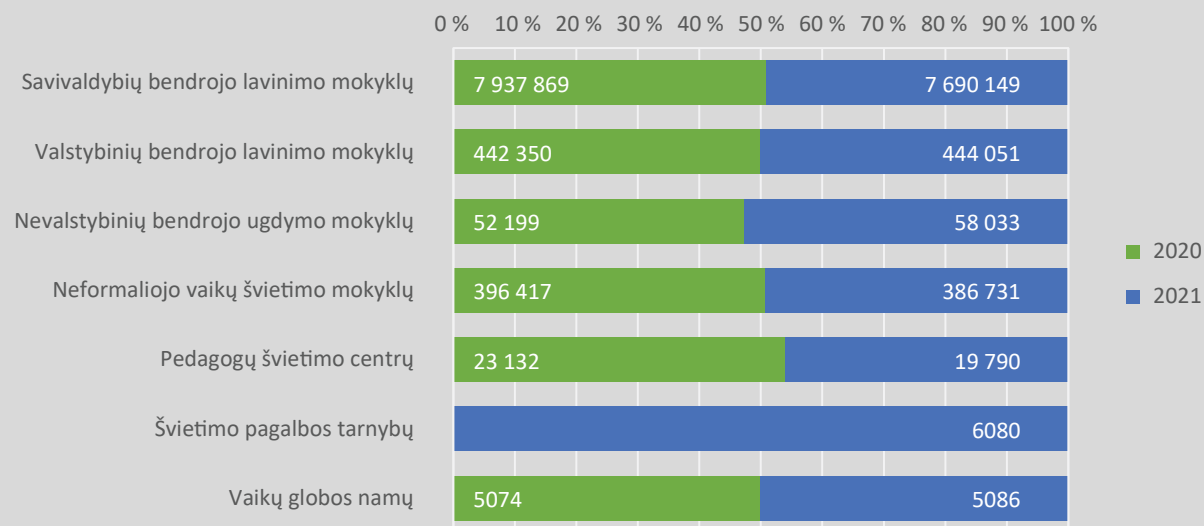
47 lentelė. Švietimo įstaigų bibliotekų kaita 2020–2021 metais.

Metai	Švietimo įstaigų bibliotekos								Iš viso:
	Progimnazijų	Gimnazijų	Pagrindinių mokyklų	Pradinių mokyklų	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklų	Pedagogų švietimo centrų	Švietimo pagalbos tarnybų	Vaikų globos namų	
2020	151	389	259	81	59	7	0	0	946
2021	161	370	206	74	57	5	3	1	877
Skirtumas (+; -)	10	-19	-53	-7	-2	-2	3	1	-69

Per metus jų sumažėjo 2,79 proc. (2020 m. – 8 857 041 fiz. vnt.) Kaip ir 2020 m., dokumentai skaitmeninėse laikmenose sudarė vieną procentą. Skirtingos priklausomybės įstaigose nevienodai sukomplektuota dokumentų; nevalstybinių gimnazijų bibliotekų fondas per metus augo 11,18 proc., o valstybinių bendrojo ugdymo įstaigų – 0,38 procento. Kitose bibliotekose dokumentų sumažėjo (žr. 122 diagr.).

Didžiausios švietimo įstaigų reformos kasmet paveikia ir savivaldybėms priklausančias ugdymo įstaigas. Dalis jų likviduojama, mažėja įstaigų – mažėja bibliotekų, mažėja dokumentų fondai. Ataskaitiniais metais savivaldybių bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų dokumentų fondas sumažėjo 3,12 procento. Nuo 2017 m. šių ugdymo įstaigų sumažėjo 16,83 proc., tiek

122 diagrama. Dokumentų fondo (fiz. vnt.) pokyčiai švietimo įstaigų bibliotekose 2020–2021 m.

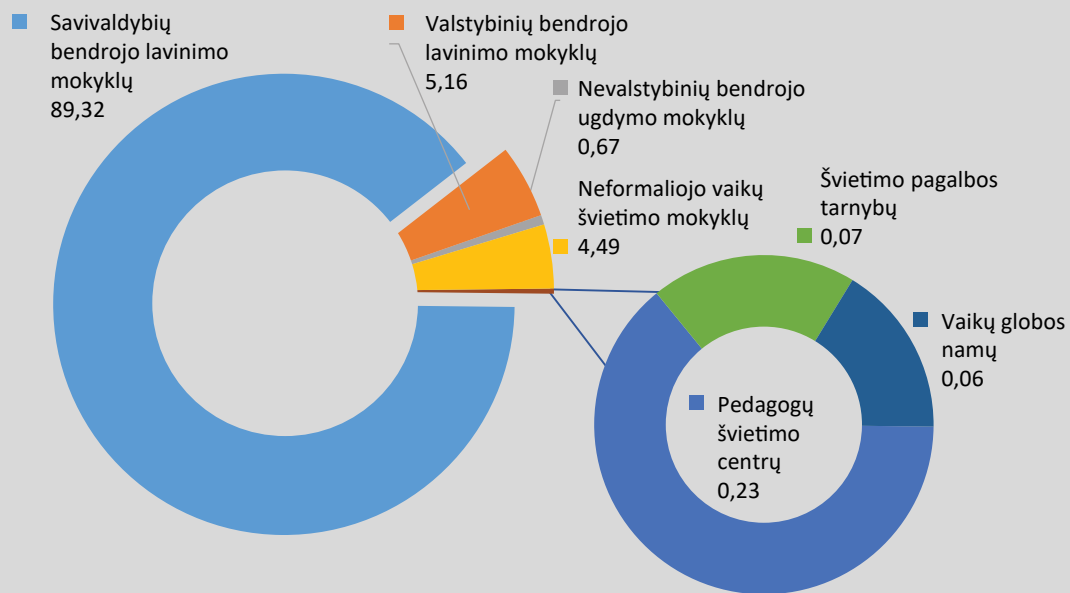
pat likviduota bibliotekų. Per pastaruosius penkerius metus savivaldybių bendrojo ugdymo

įstaigose bibliotekų fondai sumažėjo 15 proc. – vidutiniškai po 3 proc. per metus.

Kaip ir kasmet, 2021 m. didžiausia (89,32 proc.) fondo dalis buvo sukomplektuota savivaldybių bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekose. Vienai tokiai bibliotekai teko vidutiniškai 9910 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 9416 fiz. vnt.). 5,16 proc. dokumentų fondo sukaupta valstybinių bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekose, vienoje iš jų – vidutiniškai 17 079 fiz. vnt. dokumentų; tai didžiausias dokumentų kiekis tarp švietimo įstaigų bibliotekų. Neformaliojo vaikų švietimo mokyklų bibliotekose sukaupta 4,49 proc. fondo, vienoje bibliotekoje – vidutiniškai 6785 fiz. vienetų. Nevalstybinių gimnazijų bibliotekoms priklausė 0,67 proc. bendro švietimo įstaigų bibliotekų dokumentų fondo, o vienai tokiai bibliotekai – vidutiniškai po 6448 fiz. vienetus. Mažiausi dokumentų fondai – pedagogų švietimo centrų, švietimo pagalbos tarnybų ir vaikų globos namų bibliotekose (žr. 114 diagr.).

Daugiausiai dokumentų tenka švietimo pagalbos tarnybų bibliotekų skaitytojams – vidutiniškai po 98 fiz. vnt.; vaikų globos namų bibliotekų vartotojams – po 94 fiz. vnt., pedagogų švietimo centrų bibliotekų – po 66 fiz. vnt.; mažiausiai dokumentų tenka nevalstybinių

123 diagrama. **Dokumentų fondo (proc.) pasiskirstymas švietimo įstaigų bibliotekose 2021 m.**

gimnazijų bibliotekų vartotojams – vidutiniškai po 9 fiz. vienetus (žr. 48 lent.).

2021 m. švietimo įstaigų bibliotekų fondus papildė 210 886 fiz. vnt. naujų leidinių. Iš viso bendras fondas padidėjo 2,45 procento. Daugiausiai naujų leidinių tenka valstybinių ir nevalstybinių bendrojo ugdymo mokyklų bibliotekų registruotiems vartotojams – vidutiniškai

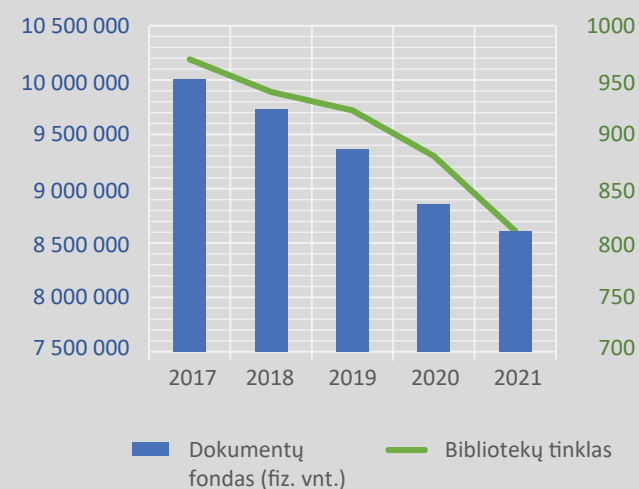
po 1,09 ir 0,95 fiz. vnt. dokumento. Vienai švietimo įstaigos bibliotekai teko vidutiniškai 240 fiz. vnt. naujų dokumentų (2020 m. – 168 fiz. vnt.).

Ataskaitiniais metais švietimo įstaigų bibliotekose nurašyta 760 354 fiz. vnt. dokumentų – 8,58 proc. fondo. 2021 m. dokumentų nurašyta mažiau nei 2020 m., tačiau tris kartus

48 lentelė. Gauta ir nurašyta dokumentų švietimo įstaigų bibliotekose 2020–2021 metais.

Bibliotekos	Metai	Gauta per metus	Nurašyta per metus	Dokumentų fondas		Dokumentų kiekis registruotam vartotojui
				Fiziniai vienetai	iš jų skaitmeninėse laikmenose	
Savivaldybių bendrojo lavinimo mokyklų	2020	145 901	754 761	7 937 869	80 995	30
	2021	187 866	719 183	7 690 149	78 404	29
Skirtumas (+; -)		41 965	-35 578	-247 720	-2591	-1
Valstybinių bendrojo lavinimo mokyklų	2020	3953	7879	442 350	6867	57
	2021	8520	13 927	444 051	6199	57
Skirtumas (+; -)		4567	6048	1701	-668	0
Nevalstybinių bendrojo ugdymo mokyklų (gimnazijų)	2020	1850	16	52 199	679	10
	2021	5859	25	58 033	679	9
Skirtumas (+; -)		4009	9	5834	0	0
Neformaliojo vaikų švietimo (muzikos, dailės, meno) mokyklų	2020	6928	38 070	396 417	764	34
	2021	3715	18 735	386 731	782	37
Skirtumas (+; -)		-3213	-19 335	-9686	18	2
Pedagogų švietimo centrų	2020	306	2141	23 132	363	59
	2021	855	1971	19 790	293	66
Skirtumas (+; -)		549	-170	-3342	-70	7
Švietimo pagalbos tarnybų	2021	4059	205	6080	131	98
Vaikų globos namų	2020	0	8413	5074	0	113
	2021	12	8413	5086	0	94
Skirtumas (+; -)		12	0	12	0	-19

124 diagrama. Švietimo įstaigų bibliotekų tinklo ir dokumentų fondo (fiz. vnt.) pokytis 2017–2021 m.

daugiau, nei gauta naujų. Viena švietimo įstaigos biblioteka nurašė vidutiniškai 867 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 857 fiz. vnt.).

Švietimo įstaigų bibliotekų tinklas mažėja, ir dėl to neišvengiamai keičiasi bendras jo dokumentų fondas. Matome, kad nuo 2017 m. šių bibliotekų tinklas mažėjo 15,43 proc., o bendras dokumentų fondas – 13,96 proc. (žr. 124 diagr.). Atkreiptinas dėmesys, kad per pastaruosius penkerius metus bendrojo ugdymo įstaigų bibliotekų sumažėjo 16,31 procento.

Registruoti vartotojai

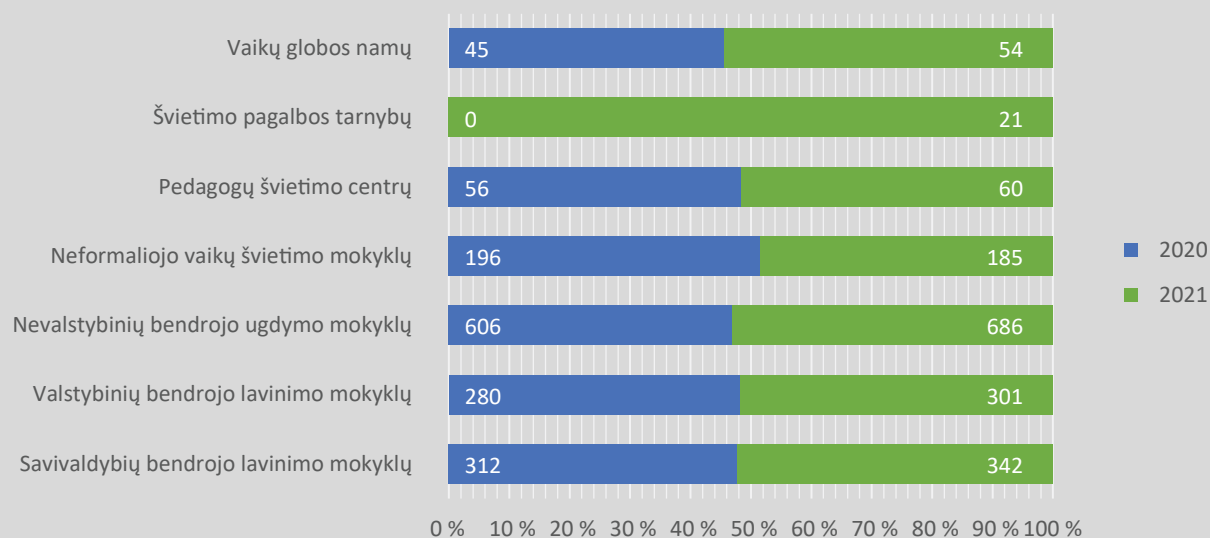
2021 m. švietimo įstaigų bibliotekose registruoti vartotojai sudarė 30 proc. visų šalies bibliotekų vartotojų (2020 m. – 27,76 proc.). Per metus šis skaičius augo 0,83 proc., tačiau, analizuodami šiuos duomenis nuo 2017 m., matome, kad iš viso registruotų vartotojų sumažėjo 8,26 procento. 2021 m. viena centrinė švietimo įstaigų biblioteka turėjo vidutiniškai 331 registruotą vartotoją (2020 m. – 304). Bibliotekų, priklausančių skirtingoms įstaigoms, krūvis skiriasi: ataskaitiniais metais viena nevalstybinės bendrojo lavinimo mokyklos biblioteka aptarnavo vidutiniškai 686 registruotus vartotojus, o vaikų globos namų biblioteka – 54 (žr. 125 diagr.). Visose švietimo įstaigų bibliotekose (išskyrus neformaliojo vaikų švietimo) registruotų vartotojų daugėjo.

2021 m. švietimo įstaigų bibliotekose didžiausią dalį – 96,23 proc. (279 708) registruotų vartotojų sudarė bendrojo ugdymo mokyklų bibliotekų skaitytojai. Kaip minėta, nuo 2017 m. šių bibliotekų sumažėjo 16,31 proc., o jose regis-

truočių vartotojų – 8,15 procento. Švietimo įstaigų bibliotekose vartotojų pokyčiai glaudžiai susiję su daugelį metų trunkančia bendrojo ugdymo įstaigų reorganizacija. Pavyzdžiui, 2017 m. veiklos ataskaitas teikė 121 progimna-

zijų biblioteka, o 2021 m. – 161. Dėl šios priežasties kito ir vartotojų rodikliai: nuo 2017 iki 2021 m. progimnazijų bibliotekose 27,29 proc. padaugėjo vartotojų. Išnyko vidurinių mokyklų, bet buvo sukurtos švietimo pagalbos tarnybų

125 diagrama. Švietimo įstaigų bibliotekai tenkančių registruotų vartotojų skaičius 2020–2021 m.

bibliotekos. Pradinių mokyklų bibliotekų tinklas per pastaruosius penkerius metus sumažėjo 28,16 proc., o jų vartotojų sumažėjo 39,09 procento. Mokyklos-darželiai reorganizuojamos į ikimokyklinio ugdymo įstaigas, tad jų bibliotekos baigia išnykti. Atkreiptinas dėmesys, kad per pastaruosius penkerius metus mažiausiai registruotų vartotojų prarado gimnazijų bibliotekos (žr. 49 lent.).

Ataskaitiniais metais daugiausiai (48,67 proc.) bendrojo ugdymo įstaigų bibliotekų registruotų vartotojų sudarė gimnazijų bibliotekų skaitytiniai. Per metus jų padaugėjo 3,56 procento. Antra pagal dydį vartotojų grupė (31 proc.) – progimnazijų bibliotekų vartotojai; per metus jų padaugėjo 11,96 procento. Ataskaitiniais metais bendrojo ugdymo įstaigų bibliotekų vartotojų padaugėjo 1,26 proc., tačiau pagrindinių ir pradinių mokyklų bibliotekose jų mažėjo atitinkamai 18,15 ir 6,89 procento.

2021 m. švietimo įstaigų bibliotekose buvo 15 174 darbo vietos vartotojams, iš jų 5567 (36,69 proc.) kompiuterizuotos (2020 m. – 37 proc.). 99,02 proc. darbo vietų vartotojams ir 98,92 proc. kompiuterizuotų buvo bendrojo ugdymo mokyklų

49 lentelė. **Registruotų vartotojų pokytis švietimo įstaigų bibliotekose 2017–2021 metais.**

Bibliotekos	Registruoti vartotojai				
	2017	2018	2019	2020	2021
Progimnazijų	68 178	76 601	81 008	77 513	86 783
Gimnazijų	141 505	137 866	139 770	131 514	136 133
Vidurinių	6796	808	0	0	0
Pagrindinių mokyklų	69 076	63 705	58 508	51 407	42 075
Pradinių mokyklų	18 981	18 481	17 551	15 806	14 717
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklų	11 337	11 636	11 185	11 585	10 533
Pedagogų švietimo centrų	781	479	478	392	299
Švietimo pagalbos tarnybų	0	0	0	0	62
Vaikų globos namų	168	128	81	45	54

50 lentelė. **Registruoti vartotojai, besidalinantys kompiuterizuota darbo vieta švietimo įstaigų bibliotekose 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Registruoti vartotojai kompiuterizuotai darbo vietai	
	2020	2021
Progimnazijų	60	66
Gimnazijų	41	45
Pagrindinių mokyklų	42	40
Pradinių mokyklų	102	128

Bibliotekos	Registruoti vartotojai kompiuterizuotai darbo vietai	
	2020	2021
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklų	207	270
Pedagogų švietimo centrų	26	75
Švietimo pagalbos tarnybų	-	4
Vaikų globos namų	3	-

bibliotekose. Iš viso buvo 5507 kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams: 24 proc. progimnazijų skaityklose, 54,71 proc. – gimnazijų, 19,18 proc. – pagrindinių mokyklų, 2,09 proc. – pradinių. Ataskaitiniais metais švietimo įstaigų bibliotekose sumažėjo 6,05 proc. darbo vietų vartotojams, kompiuterizuotų – 6,97 procento. Vienu kompiuteriu dalijasi vidutiniškai 52 švietimo įstaigų bibliotekų vartotojai (2020 m. – 48). Pagrindinių mokyklų bibliotekose viena kompiuterizuota darbo vieta dalijasi vidutiniškai 40 vartotojų, pradinių mokyklų – 128, gimnazijų – 45, progimnazijų – 66 vartotojai (žr. 50 lent.).

Ataskaitiniais metais švietimo įstaigų bibliotekos vartotojų mokymams naudotis paslaugomis bei kompiuterine įranga skyrė 18 847 val. (2020 m. – 21 939 val.), vienam vartotojui vidutiniškai po 3,89 min. (2020 m. – 4,57 min.).

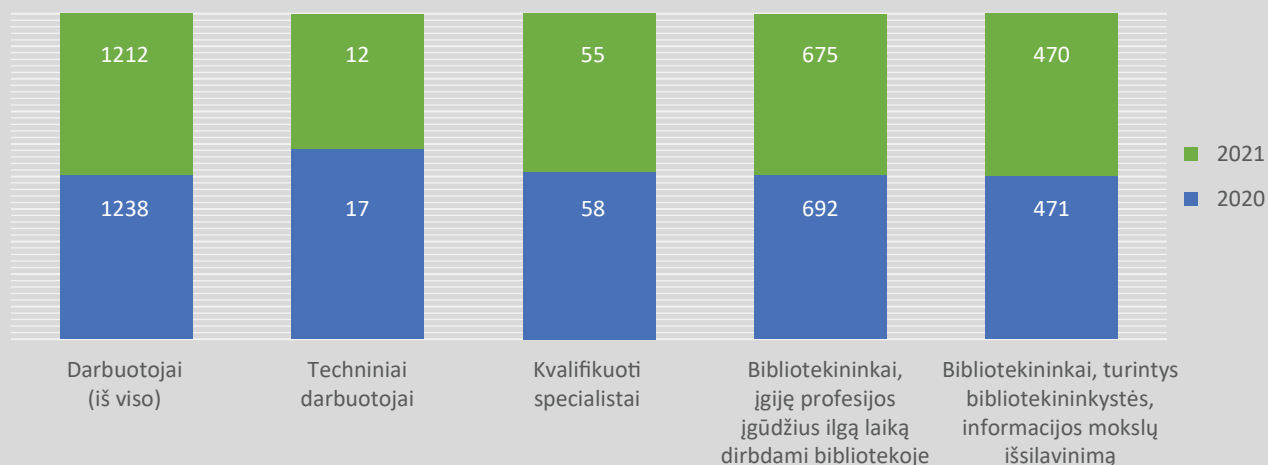
Darbuotojai

Mažėjant švietimo įstaigų bibliotekų, mažėjo ir jų darbuotojų. 2020 m. švietimo įstaigų bibliotekose dirbo 1238 darbuotojai (984,03 VEE), o 2021 m. jų sumažėjo iki 1212, dirbančių 949,03 VEE. 1145 (94,47 proc.; 2020 m. – 93,94 proc.) darbuotojai – profesionalūs bibliotekininkai. Pabrėžtina, kad iš 897,1 VEE, skirto profesionaliems bibliotekininkams, 96,77 proc. priklausė bendrojo ugdymo mokykloms. 2021 m. 349 profesionalūs bibliotekininkai turėjo bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą. Jie sudarė 28,80 proc. švietimo įstaigų bibliotekų darbuotojų (2020 m. – 28,35 proc.); 675 bibliotekininkai profesinių įgūdžių įgijo ilgą laiką dirbdami bibliotekoje (2020 m. – 692).

Taigi, per metus tinklo bibliotekos neteko vieno bibliotekininko, turinčio profesinį išsilavinimą, ir

17 įgijusių darbo įgūdžius dirbant bibliotekoje; iš viso 20,75 VEE (žr. 126 diagr.).

126 diagrama. Švietimo įstaigų bibliotekų darbuotojai 2020–2021 m.

896 švietimo įstaigų bibliotekų darbuotojai turėjo aukštąjį išsilavinimą, 210 – aukštesnįjį ir 39 – kitą. Visą darbo laiką dirbo 683 bibliotekininkai, ne visą – 462 (40,35 proc.). Per

pastaruosius penkerius metus (nuo 2017 m.), švietimo įstaigų bibliotekų sumažėjo nuo 1037 iki 877 (15,43 proc.), darbuotojų per šį laiką sumažėjo nuo 1435 iki 1212 (beveik

15,54 proc.). 2017 m. vienai švietimo įstaigų centrinei bibliotekai teko vidutiniškai po 1,05 profesionalaus bibliotekininko VEE, 2021 m. – po 1,02 VEE.

51 lentelė. **VEE švietimo įstaigų bibliotekoms ir profesionaliems bibliotekininkams 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Metai	Bibliotekų skaičius	Profesionalūs bibliotekininkai	Profesionalių bibliotekininkų VEE	Vienai bibliotekai tenka VEE
Savivaldybių bendrojo lavinimo mokyklų	2020	843	1064	838,65	1,00
	2021	776	1055	823,25	1,06
Skirtumas (+; -)		-67	-9	-15	0,06
Valstybinių bendrojo lavinimo mokyklų	2020	28	45	38,50	1,38
	2021	26	35	33,60	1,29
Skirtumas (+; -)		-2	-10	-5	-0,09
Nevalstybinių bendrojo ugdymo mokyklų (gimnazijų)	2020	9	13	11,50	1,28
	2021	9	13	11,25	1,25
Skirtumas (+; -)		0	0	0	-0,03
Neformaliojo vaikų švietimo (muzikos, dailės, meno) mokyklų	2020	59	39	27,70	0,47
	2021	57	38	27,25	0,48
Skirtumas (+; -)		-2	-1	0	0,01
Pedagogų švietimo centrų	2020	7	2	1,50	0,21
	2021	5	2	1,00	0,20
Skirtumas (+; -)		-2	0	-1	-0,01
Švietimo pagalbos tarnybų	2020	0	0	0	0
	2021	3	2	1,25	0,42
Skirtumas (+; -)		3	2	1,25	0
Vaikų globos namų	2020	1	0	0	0
	2021	1	0	0	0
Skirtumas (+; -)		0	0	0	0

Keičiantis švietimo įstaigų bibliotekų tinklui, keitėsi ir joms skiriamų etatų skaičius. Savivaldybių bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekose per metus sumažėjo 15,4 bibliotekininkų etatų. Tačiau buvo likviduotos 67 įstaigos, tad etatų vidurkis bibliotekai per metus išaugo 0,06 dalimi. Žinoma, įvairiose įstaigose padėtis skiriasi (žr. 52 lent.).

52 lentelė. **Bendrojo ugdymo mokyklų bibliotekų profesionaliems bibliotekininkams skiriami etatai 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Bibliotekai tenka profesionalaus bibliotekininko VEE	
	2020	2021
Progimnazijų	1,34	1,26
Gimnazijų	1,27	1,24
Pagrindinių mokyklų	0,78	0,75
Pradinių mokyklų	0,65	0,67

53 lentelė. **Registruoti vartotojai, tenkantys švietimo įstaigų bibliotekininkams, dirbantiems VEE, 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Registruoti vartotojai bibliotekininko VEE		Lankytojai bibliotekininko VEE		Išduoti dokumentai (fiz. vnt.) bibliotekininko VEE	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Progimnazijų	384	426	3958	3504	3114	2868
Gimnazijų	266	296	3209	2897	2480	2620
Pagrindinių mokyklų	255	272	2704	2691	2203	2339
Pradinių mokyklų	300	296	2737	2484	2787	2404
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklų	418	387	2768	2559	2966	2757
Pedagogų švietimo centrų	261	299	670	917	2717	4113
Švietimo pagalbos tarnybų	0	50	0	222	0	146
Vaikų globos namų	0	0	0	0	0	0

Per ataskaitinį laikotarpį 335 bibliotekininkai (2020 m. – 299) ir 22 specialistai (2020 m. – 16) dalyvavo kvalifikacijos kėlimo mokymuose, keturi darbuotojai įgijo

bibliotekininkystės ar informacijos mokslų išsilavinimą (2020 m. – 8). 2021 m. švietimo įstaigų bibliotekose dirbo septyni savanoriai (2020 m. – 13).

Dokumentų išduotis

2021 m. švietimo įstaigų bibliotekose vartotojams išduota 2 350 199 fiz. vnt. dokumentų – 7,24 proc. mažiau nei 2020 m. (2 533 573 fiz. vnt.). 96,61 proc. visų dokumentų išduota bendrojo ugdymo mokyklų

bibliotekose, likusieji – neformaliojo vaikų švietimo mokyklų, pedagogų švietimo centrų, švietimo pagalbos tarnybų ir vaikų globos namų bibliotekose. Bendrojo ugdymo mokyklose dokumentų išduočių per metus

sumažėjo 7,13 proc., likusiose įstaigose – 10,24 proc. (žr. 54 lent.) 2021 m. vienam švietimo įstaigų bibliotekose registruotam vartotojui išduota vidutiniškai 8,09 fiz. vnt. dokumento (2020 m. – 8,79 fiz. vnt.).

54 lentelė. **Pagrindinių rodiklių pokyčiai švietimo įstaigų bibliotekose 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Metai	Registruoti vartotojai	Apsilankymai / lankytojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)
Bendrojo ugdymo mokyklų	2020	276 240	3 073 720	2 444 838
	2021	279 708	2 586 149	2 270 552
Skirtumas (proc.)		1,26	-15,86	-7,13
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklų, pedagogų centrų, švietimo pagalbos tarnybų, vaikų globos namų	2020	12 022	79 181	88 735
	2021	10 948	71 060	79 647
Skirtumas (proc.)		-8,93	-10,26	-10,24

Analizuodami skirtingo pavaldumo įstaigų rodiklius matome, kad bendrojo ugdymo mokyklų bibliotekose ataskaitiniais metais vartotojui vidutiniškai išduota po 8,12 fiz. vnt. dokumento (2020 m. – 8,85 fiz. vnt.), likusiose (neformaliojo vaikų švietimo mokyklų, pedagogų švietimo centrų, švietimo pa-

galbos tarnybų ir vaikų globos namų) – po 7,28 fiz. vnt. dokumento (2020 m. – 7,38). 2021 m. viena bendrojo ugdymo mokyklos biblioteka vartotojams išdavė vidutiniškai 2800 fiz. vnt. dokumentų (2020 m. – 2778), neformaliojo vaikų švietimo mokyklos, pedagogų švietimo centro, švietimo pagalbos tar-

nybos ir vaikų globos namų biblioteka – vidutiniškai 1207 fiz. vnt. (2020 m. – 1324 fiz. vnt.).

Ataskaitiniais metais vienam vartotojui daugiausiai dokumentų išduota pedagogų švietimo centrų bibliotekose – vidutiniškai 13,76 fiz. vnt., per metus šiose įstaigose minė-

tas rodiklis išaugo 32,33 procento. Neformaliojo vaikų švietimo mokyklų bibliotekose ataskaitiniais metais išduočių padaugėjo 0,57 procento. Tik minėtose bibliotekose metiniai išduočių rodikliai augo, kitose – mažėjo: progimnazijų bibliotekose – 16,91 proc., pradinė mokyklų – 12,53 proc., gimnazijų – 4,99 proc., pagrindinių mokyklų – 0,62 proc., o vaikų globos namų bibliotekose – 92,40 proc. (žr. 55 lent.).

Nuo 2017 m. švietimo įstaigų bibliotekose dokumentų išduočių sumažėjo 62,37 procento. Vienos bibliotekos išduočių sumažėjo nuo 6445 fiz. vnt. 2017 m. iki 2898 fiz. vnt. 2021 m. (žr. 127 diagr.).

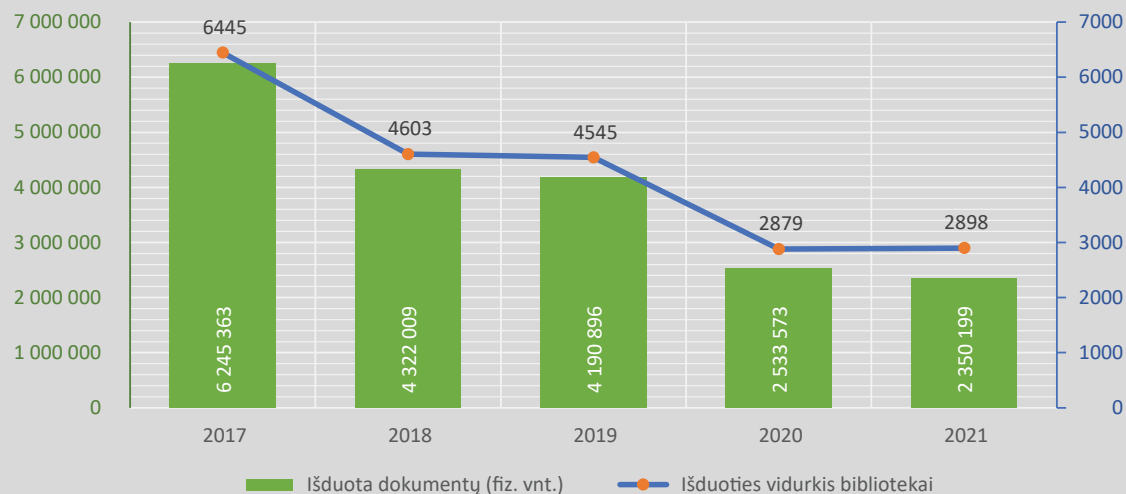
Per pastaruosius penkerius metus bendrojo ugdymo įstaigų bibliotekose 62,81 proc. sumažėjo dokumentų išduočių, neformaliojo vaikų švietimo mokyklų, pedagogų švietimo centrų, švietimo pagalbos tarnybų ir vaikų globos namų bibliotekose – 43,07 procento. Įvairios švietimo įstaigų bibliotekos išdavė mažiau dokumentų: bendrojo ugdymo mokyklų – 55,57 proc., kitos – 41,35 proc. mažiau (žr. 128 diagr.).

2021 m. fizinių dokumentų vartotojams išduota 7,24 proc. mažiau, bet, naudodamiesi bibliotekų elektroninėmis paslaugomis, jie atsisiuntė 3,53 proc. daugiau dokumentų, o įrašų – 18,80 proc. mažiau. Šimtas registruotų švietimo įstaigų bibliotekų vartotojų atsisiuntė

55 lentelė. 2020–2021 m. švietimo įstaigų bibliotekose vidutiniškai vienam vartotojui išduota dokumentų (fiz. vnt.).

Bibliotekos	Vidutiniškai vienam vartotojui išduota dokumentų (fiz. vnt.)	
	2020	2021
Progimnazijų	8,10	6,73
Gimnazijų	9,32	8,85
Pagrindinių mokyklų	8,66	8,60
Pradinių mokyklų	9,27	8,11
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklų	7,09	7,13
Pedagogų švietimo centrų	10,40	13,76
Švietimo pagalbos tarnybų	-	2,94
Vaikų globos namų	55,56	4,22

127 diagrama. Išduotų dokumentų (fiz. vnt.) ir tenkančio bibliotekai vidurkio pokytis švietimo įstaigų bibliotekose 2017–2021 m.

vidutiniškai 17,85 elektroninio dokumento ir įrašų turinio vieneto (2020 m. – 18,95). Tai, kad vartotojui tenka mažiau atsisiųstų elektroninio turinio vienetų, sietina su tuo, kad padaugėjo registruotų švietimo įstaigų bibliotekų vartotojų. Ataskaitiniais metais atsisiųsti elektroninio turinio vienetai sudarė tik 2,21 proc. fizinių išduočių (2020 m. – 2,16 proc.). Kaip ir 2020 m., daugiausiai šia paslauga naudojosi bendrojo ugdymo mokyklų vartotojai, jų atsisiųsti dokumentai sudaro 99,97 proc. visų atsisiųstų elektroninio turinio vienetų švietimo įstaigų bibliotekose (2020 m. – 99,96 proc.).

Apsilankymai / lankytojai

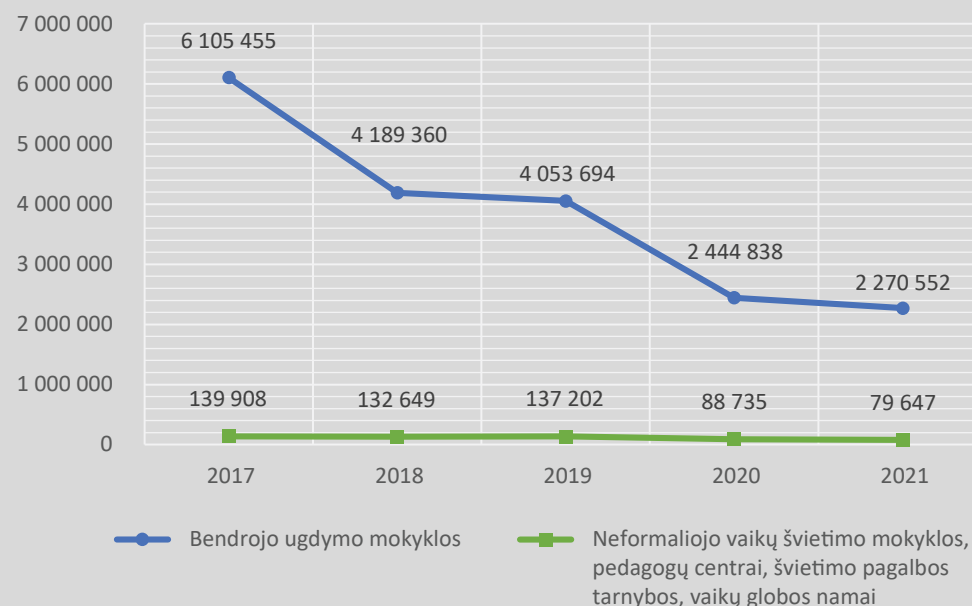
Ataskaitiniais metais švietimo įstaigų bibliotekos sulaukė 15,72 proc. mažiau lankytojų nei 2020 metais. Tačiau tai 24,55 proc. šalies apsilankymų / lankytojų. Vienas registruotas vartotojas švietimo įstaigų bibliotekose apsilankė vidutiniškai 9,14 karto (2020 m. – 10,94). Ataskaitiniais metais bendrojo ugdymo mokyklų bibliotekose sulaukta 15,86 proc. mažiau lan-

kytojų, neformaliojo vaikų švietimo mokyklų, pedagogų švietimo centrų, švietimo pagalbos tarnybų ir vaikų globos namų bibliotekose apsilankymų sumažėjo 11,43 proc., iš 2 657 209 švietimo įstaigų bibliotekose fiksuotų apsilankymų 2 586 149 (97,33 proc.) teko bendrojo ugdymo mokyklų bibliotekoms (2020 m. – 97,79 proc.).

Ataskaitiniais metais labiausiai (91,07 proc.) sumažėjo lankytojų vaikų globos namų bibliotekoje. Mažiausiai (8,76 proc.) šis rodiklis krito pedagogų švietimo centrų bibliotekose (žr. 129 diagr.).

2020 m. vienas vaikų globos namų bibliotekos vartotojas vidutiniškai apsilankė 33,33 kar-

128 diagrama. **Dokumentų išduoties vidurkis (fiz. vnt.), tenkančio skirtingų tipų įstaigų bibliotekai, pokytis 2017–2021 m.**

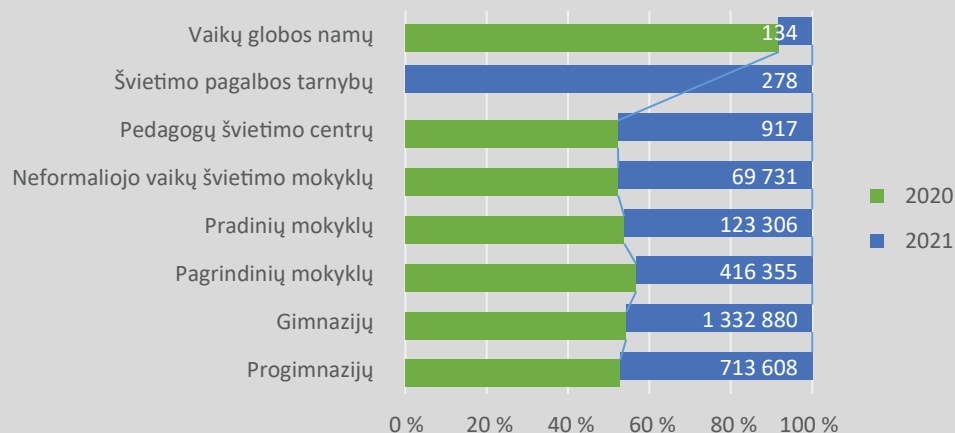
to, 2021 m. – 2,48 karto. Taip skirtis rodiklis gali dėl to, kad šios įstaigos 2021 m. ataskaitoje nėra bibliotekinin-ko etato, todėl, manytina, rodiklis nefiksuojamasis arba ribojamos bibliotekos darbo valandos. Dažniausiai bibliotekoje lankėsi pradinė mokyklų bibliotekų registruoti vartotojai – vidutiniškai po 9,90 karto (2020 m. – 12,06; žr. 56 lent.).

Vidutinis lankytojų / apsilankymų per metus skaičius įvairiose bibliotekose akivaizdžiai skiriasi. Pavyzdžiui, progimnazijų biblioteka sulaukė vidutiniškai 4432 lankytojų, švietimo pagalbos tarnybos biblioteka – vidutiniškai 93 (žr. 57 lent.).

56 lentelė. **Registruoti vartotojai vidutiniškai apsilankę švietimo įstaigų bibliotekose 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Vartotojo apsilankymų vidurkis	
	2020	2021
Progimnazijų	10,30	8,22
Gimnazijų	12,06	9,79
Pagrindinių mokyklų	10,62	9,90
Pradinių mokyklų	9,11	8,38
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklų	6,62	6,62
Pedagogų švietimo centrų	2,56	3,07
Švietimo pagalbos tarnybų	-	4,48
Vaikų globos namų	33,33	2,48

129 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų pokyčiai švietimo įstaigų bibliotekose 2020–2021 m.**

57 lentelė. **Apsilankymų / lankytojų vidurkis įvairių tipų švietimo įstaigų bibliotekose 2020–2021 metais.**

Bibliotekos	Apsilankymų / lankytojų vidurkis	
	2020	2021
Progimnazijų	5286	4432
Gimnazijų	4076	3602
Pagrindinių mokyklų	2109	2021
Pradinių mokyklų	1777	1666
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklų	1300	1223
Pedagogų švietimo centrų	144	183
Švietimo pagalbos tarnybų	-	93
Vaikų globos namų	1500	134

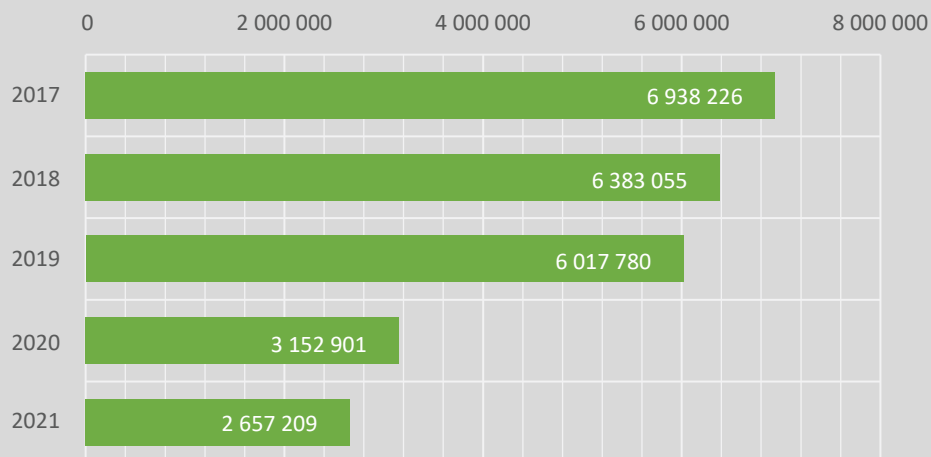

Nuo 2017 m. švietimo įstaigų bibliotekose lankytojų sumažėjo 61,70 procento. Prieš penkerius metus tokia biblioteka sulaukė vidutiniškai 7160 lankytojų, 2021 m. – 3276 (žr. 130 diagr.).

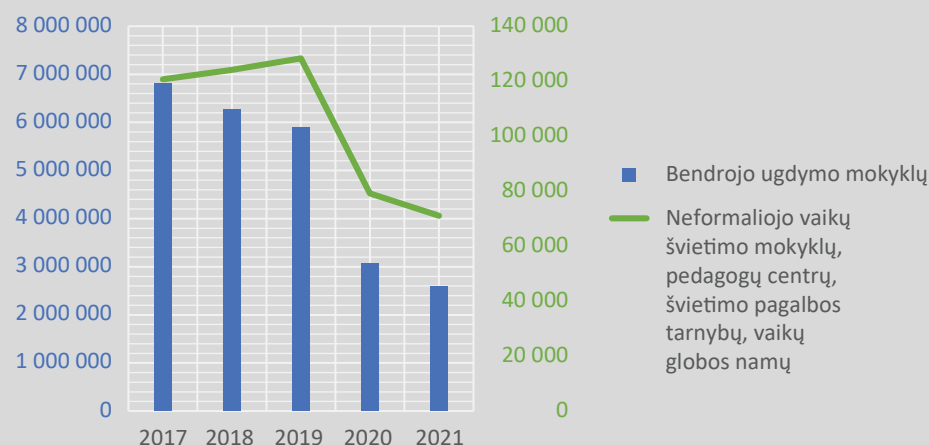
Skirtingo pavaldumo įstaigų bibliotekose apsilankymai per penkerius metus skiriasi. Nuo 2017 m. bendrojo ugdymo mokyklų bibliotekose lankytojų sumažėjo 62,07 proc.,

o neformaliojo vaikų švietimo mokyklų, pedagogų švietimo centrų, švietimo pagalbos tarnybų ir vaikų globos namų bibliotekose – 41,11 proc. (žr. 131 diagr.).

130 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų pokyčiai švietimo įstaigų bibliotekose 2017–2021 m.**

131 diagrama. **Apsilankymų / lankytojų pokyčiai įvairaus pavaldumo švietimo įstaigų bibliotekose 2017–2021 m.**

Lėšos ir išlaidos

2021 m. švietimo įstaigų bibliotekų įplaukos sudarė 11 457 251 eurą – 3,45 proc. daugiau nei 2020 metais. Bendrųjų ugdymo įstaigų

bibliotekoms teko 97,47 proc. švietimo įstaigų bibliotekoms skirtų metinių įplaukų, likusi dalis – neformaliojo vaikų švietimo mokyklų,

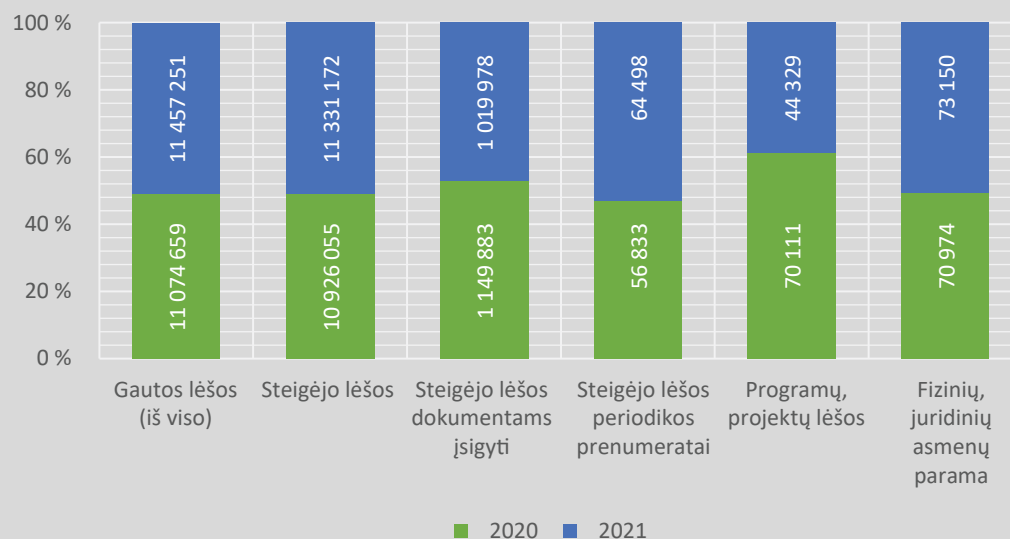
pedagogų švietimo centrų, švietimo pagalbos tarnybų ir vaikų globos namų bibliotekoms. 98,90 proc. tinklo ataskaitiniais metais gautų

lėšų – steigėjų skirtos iš biudžeto, jos per metus išaugo 3,71 procento. Iš jų dokumentams įsigyti ir periodiniams leidiniams prumeruoti skirta 9,57 proc. (2020 m. – 11,04 proc.).

Atkreiptinas dėmesys, kad dokumentams įsigyti steigėjų skirta 11,30 proc. mažiau nei 2020 m., o periodikos prumeratai – 13,49 proc. daugiau. 2021 m. vienam švietimo įstaigų bibliotekose registruotam vartotojui teko vidutiniškai 3,73 euro (2020 m. – 4,19 euro) steigėjo lėšų, skirtų dokumentams įsigyti ir periodikos prumeratai. Bendrojo ugdymo mokyklų bibliotekų vartotojui vidutiniškai teko po 3,83 euro (2020 m. – 4,26 euro) dokumentams ir periodikai. Nors steigėjai šioms įstaigoms dokumentams įsigyti skyrė 4,19 proc., leidiniams įsigyti skirta 10,07 proc. mažiau nei 2020 m., ir tik periodikos prumeratai skirta 14,81 proc. daugiau. 2021 m. vienam vartotojui teko mažesnė suma nei 2020 m., tam įtakos turėjo ir tai, kad per metus bendrojo ugdymo mokyklų bibliotekose 1,26 proc. išaugo registruotų vartotojų.

2021 m. švietimo įstaigų bibliotekoms fiziniai ir juridiniai asmenys skyrė 3,07 proc. didesnę paramą nei 2020 m., šios lėšos

132 diagrama. Švietimo įstaigų bibliotekų gautos lėšos (eurais) 2020–2021 m.

sudarė 0,64 proc. metinių įplaukų. 2021 m. 36,77 proc. mažėjo programų, projektinės lėšos, jos sudarė 0,37 proc. metinių įplaukų (2020 m. – 0,63 proc.; žr. 132 diagr.).

2021 m. švietimo įstaigų bibliotekų išlaidos sudarė 12 462 967 eurus – 8,78 proc. daugiau nei 2020 m. (11 456 787 eurus). Iš jų darbo užmokesčiui skirta 9,74 proc. daugiau nei prieš metus; tai sudarė 90,44 proc. išlaidų (2020 m. – 89,65 proc.). Išlaidos dokumentams įsigyti augo 3,10 proc., ataskaitiniais

metais jos sudarė 949 508 eurus – 7,62 proc. metinių išlaidų (2020 m. – 8,04 proc.). Iš jų elektroniniams dokumentams skirta 5,23 proc. (2020 m. – 5,38 proc.), knygoms – 82,20 proc. (2020 m. – 81,52 proc.), periodikos prumeratai – 6,19 proc. (2020 m. – 7,19 proc.). 2021 m. išlaidos knygoms ir elektroniniams leidiniams išaugo atitinkamai 3,96 ir 0,17 proc., o periodinių leidinių prumeratai mažėjo 11,21 procento. Nors steigėjų lėšos periodikos prumeratai per metus augo, tačiau bibliotekos šiam tikslui lėšų skyrė

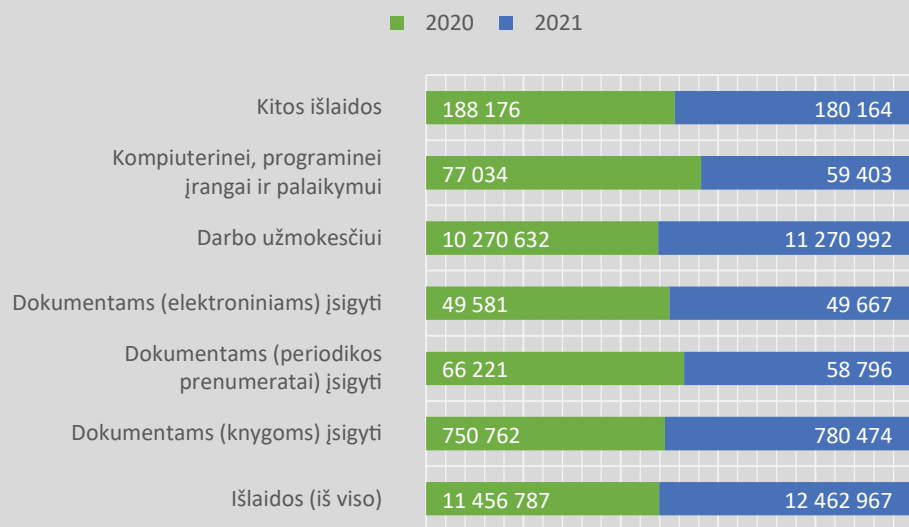
8,84 proc. mažiau nei gavo. 2021 m. išlaidos dokumentams įsigyti vienam švietimo įstaigų bibliotekose registruotam vartotojui sudarė vidutiniškai 3,39 euro (2020 m. – 3,33 euro).

Ataskaitiniais metais automatizacijai – kompiuterinei įrangai ir jos palaikymui išleista 22,89 proc. mažiau nei 2020 metais. Kitiems bibliotekų poreikiams skirta 1,45 proc. metinių išlaidų – 4,26 proc. mažiau nei 2020 metais (žr. 134 diagr.).

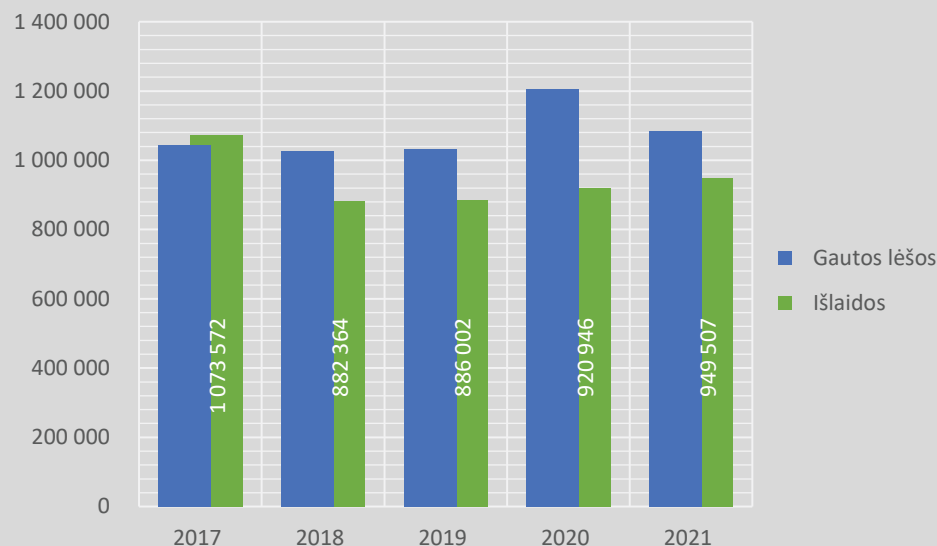
2021 metų švietimo įstaigų bibliotekų išlaidos 8,80 proc. viršijo gautas lėšas. Nuo 2017 m. įplaukos bibliotekoms išaugo 8,37 proc., o išlaidos – 32,04 procento. Steigėjų skiriamos lėšos leidiniams įsigyti per penkerius metus išaugo 8,44 proc., tačiau mažėjo suma periodikos prenumeratai, tad mažėjo ir bendros lėšos dokumentams įsigyti. 2017 m. vienam švietimo įstaigų bibliotekose registruotam vartotojui vidutiniškai teko po 3,43 eurus dokumentams ir periodikai, o 2021 m. – po

3,88 eurus. Per penkerius metus šios lėšos augo 13,12 procento. Atkreiptinas dėmesys, kad minėtu laikotarpiu registruotų vartotojų švietimo įstaigų bibliotekose sumažėjo 8,26 procento. Per penkerius metus švietimo įstaigų išlaidos dokumentams įsigyti sumažėjo 11,56 procento. Beveik kasmet, išskyrus 2017 m., kai buvo daugiau išleista nei skirta, kaštai dokumentams įsigyti buvo mažesni nei tam tikslui steigėjų skirta metinė pinigų suma (žr. 135 diagr.).

134 diagrama. Švietimo įstaigų bibliotekų išlaidos (eurais) 2020–2021 m.

135 diagrama. Gautų lėšų ir išlaidų (eurais) dokumentams įsigyti pokytis švietimo įstaigų bibliotekose 2017–2021 m.

Bibliotekos erdvės, pritaikytos vaikams

Šie mokymai yra Skaitymo skatinimo
programos 2019-2024 m. dalis.

Pagrindiniai 2021 m. bendrojo ugdymo mokyklų bibliotekų (savivaldybių, valstybinių, nevalstybinių) rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskritis								
Alytaus m.	14	170 523	5511	52 155	66 571	19	14	14
Alytaus r.	1	5430	45	865	681	1	1	1
Druskininkų sav.	6	62 430	2835	45 078	31 804	11	6	6
Lazdijų r.	7	52 035	1747	9413	9942	9	6	6
Varėnos r.	8	95 353	1817	14 932	10 639	10	7	7
Iš viso	36	385 771	11 955	122 443	119 637	50	34	34
Kauno apskritis								
Birštono sav.	1	8813	378	570	4914	1	1	1
Jonavos r.	14	172 466	3718	37 792	36 971	19	14	14
Kaišiadorių r.	10	106 438	3199	21 135	49 897	13	9	9
Kauno m.	70	648 829	31 126	251 081	208 060	90	69	69
Kauno r.	19	177 633	8384	78 964	86 033	26	19	19
Kėdainių r.	15	129 744	4598	48 915	62 659	22	13	13
Prienų r.	11	88 546	2850	14 126	12 075	12	10	10
Raseinių r.	10	103 534	2301	20 191	50 871	21	10	10
Iš viso	150	1 436 003	56 554	472 774	511 480	204	145	145
Klaipėdos apskritis								
Klaipėdos m.	35	410 847	13 672	126 623	109 343	46	35	35
Klaipėdos r.	14	112 498	4443	41 146	47 951	22	14	14
Kretingos r.	14	98 198	4627	29 799	50 011	20	14	14
Neringos sav.	1	12 173	131	1380	1780	1	1	1
Palangos m. sav.	6	78 808	2326	19 542	26 665	9	6	6
Skuodo r.	6	67 732	1697	22 389	14 949	7	6	6
Šilutės r.	11	109 015	3489	38 806	36 522	14	9	9
Iš viso	87	889 271	30 385	279 685	287 221	119	85	85

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Marijampolės apskritis								
Kalvarijos sav.	5	47 929	715	4051	5546	6	4	4
Kazlų Rūdos sav.	3	18 217	539	5467	5063	4	3	3
Marijampolės sav.	18	162 897	6143	43 670	53 232	22	18	18
Šakių r.	12	132 607	2880	20 598	29 535	16	12	12
Vilkaviškio r.	16	181 244	4172	28 069	67 261	24	16	16
Iš viso	54	542 894	14 449	101 855	160 637	72	53	53
Panevėžio apskritis								
Biržų r.	5	120 983	2185	16 589	16 652	10	5	5
Kupiškio r.	4	46 188	1289	7732	6384	7	4	4
Panevėžio m.	23	260 846	10 204	80 923	115 003	36	23	23
Panevėžio r.	12	129 536	2455	25 350	19 433	16	10	10
Pasvalio r.	9	119 778	2211	16 837	28 969	11	8	8
Rokiškio r.	8	108 832	2206	18 927	19 282	13	8	8
Iš viso	61	786 163	20 550	166 358	205 723	93	58	58
Šiaulių apskritis								
Akmenės r.	8	93 257	2273	12 723	17 844	9	7	7
Joniškio r.	9	86 773	1878	17 369	15 414	9	8	8
Kelmės r.	8	99 204	1666	12 588	14 698	12	8	8
Pakruojo r.	9	93 271	1372	9493	16 460	11	9	9
Radviliškio r.	11	113 133	3280	38 865	57 195	13	11	11
Šiaulių m.	32	309 710	14 389	107 516	94 372	37	32	32
Šiaulių r.	14	74 341	3189	22 169	15 945	19	14	14
Iš viso	91	869 689	28 047	220 723	231 928	110	89	89
Tauragės apskritis								
Jurbarko r.	12	112 637	2254	20 199	45 329	13	9	9
Pagėgių sav.	4	47 961	881	7940	7380	5	4	4
Šilalės r.	7	102 801	2249	61 463	56 226	8	7	7

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekų filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Tauragės r.	9	149 822	3708	17 775	11 884	11	9	9
Iš viso	32	413 221	9092	107 377	120 819	37	29	29
Telšių apskritis								
Mažeikių r.	17	136 502	5481	53 181	55 994	28	17	17
Plungės r.	10	122 530	3450	27 298	44 036	17	10	10
Rietavo sav.	3	33 590	615	5631	5187	5	3	3
Telšių r.	13	134 310	3378	35 251	31 193	15	12	12
Iš viso	43	426 932	12 924	121 361	136 410	65	42	42
Utenos apskritis								
Anykščių r.	6	79 203	1663	10 612	15 323	7	6	6
Ignalinos r.	3	51 870	1199	7391	7399	7	3	3
Molėtų r.	4	43 478	1047	7649	6834	4	4	4
Utenos r.	6	36 046	1487	16 911	19 887	7	6	6
Visagino sav.	5	48 008	1962	13 798	14 601	4	5	5
Zarasų r.	5	65 063	670	2421	3401	5	5	5
Iš viso	29	323 668	8028	58 782	67 445	34	29	29
Vilniaus apskritis								
Elektrėnų sav.	7	71 410	2065	11 066	10 986	14	7	7
Šalčininkų r.	21	116 676	3833	40 624	46 504	17	20	20
Širvintų r.	5	34 187	1477	21 371	13 361	4	5	5
Švenčionių r.	4	89 902	2357	16 010	13 317	8	4	4
Trakų r.	16	134 272	3000	20 902	32 636	17	15	15
Ukmergės r.	12	110 645	2936	19 451	30 265	15	12	12
Vilniaus m.	120	1 182 776	63 054	435 053	531 188	172	115	115
Vilniaus r.	43	378 753	9002	54 717	66 592	72	41	41
Iš viso	228	2 118 621	87 724	619 194	744 849	319	219	219
Iš viso šalyje	811	8 192 233	279 708	2 270 552	2 586 149	1103	783	783

Pagrindiniai 2021 m. savivaldybių bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskritis								
Alytaus m.	14	170 523	5511	52 155	66 571	19	14	14
Alytaus r.	1	5430	45	865	681	1	1	1
Druskininkų sav.	6	62 430	2835	45 078	31 804	11	6	6
Lazdijų r.	7	52 035	1747	9413	9942	9	6	6
Varėnos r.	8	95 353	1817	14 932	10 639	10	7	7
Iš viso	36	385 771	11 955	122 443	119 637	50	34	34
Kauno apskritis								
Birštono sav.	1	8813	378	570	4914	1	1	1
Jonavos r.	14	172 466	3718	37 792	36 971	19	14	14
Kaišiadorių r.	10	106 438	3199	21 135	49 897	13	9	9
Kauno m.	60	551 294	26 730	221 897	186 136	76	59	59
Kauno r.	19	177 633	8384	78 964	86 033	26	19	19
Kėdainių r.	15	129 744	4598	48 915	62 659	22	13	13
Prienų r.	11	88 546	2850	14 126	12 075	12	10	10
Raseinių r.	10	103 534	2301	20 191	50 871	21	10	10
Iš viso	140	1 338 468	52 158	443 590	489 556	190	135	135
Klaipėdos apskritis								
Klaipėdos m.	32	363 282	12 312	102 939	99 749	42	32	32
Klaipėdos r.	14	112 498	4443	41 146	47 951	22	14	14
Kretingos r.	14	98 198	4627	29 799	50 011	20	14	14
Neringos sav.	1	12 173	131	1380	1780	1	1	1
Palangos m. sav.	6	78 808	2326	19 542	26 665	9	6	6
Skuodo r.	6	67 732	1697	22 389	14 949	7	6	6
Šilutės r.	10	105 035	3439	38 476	36 272	14	9	9
Iš viso	83	837 726	28 975	255 671	277 377	115	82	82

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Marijampolės apskritis								
Kalvarijos sav.	5	47 929	715	4051	5546	6	4	4
Kazlų Rūdos sav.	3	18 217	539	5467	5063	4	3	3
Marijampolės sav.	16	153 345	5038	34 485	44 182	21	16	16
Šakių r.	12	132 607	2880	20 598	29 535	16	12	12
Vilkaviškio r.	16	181 244	4172	28 069	67 261	24	16	16
Iš viso	52	533 342	13 344	92 670	151 587	71	51	51
Panevėžio apskritis								
Biržų r.	5	120 983	2185	16 589	16 652	10	5	5
Kupiškio r.	4	46 188	1289	7732	6384	7	4	4
Panevėžio m.	21	221 720	8784	71 137	102 876	32	21	21
Panevėžio r.	12	129 536	2455	25 350	19 433	16	10	10
Pasvalio r.	9	119 778	2211	16 837	28 969	11	8	8
Rokiškio r.	8	108 832	2206	18 927	19 282	13	8	8
Iš viso	59	747 037	19 130	156 572	193 596	89	56	56
Šiaulių apskritis								
Akmenės r.	8	93 257	2273	12 723	17 844	9	7	7
Joniškio r.	9	86 773	1878	17 369	15 414	9	8	8
Kelmės r.	8	99 204	1666	12 588	14 698	12	8	8
Pakruojo r.	9	93 271	1372	9493	16 460	11	9	9
Radviliškio r.	11	113 133	3280	38 865	57 195	13	11	11
Šiaulių m.	31	282 280	14 058	105 031	89 780	36	31	31
Šiaulių r.	14	74 341	3189	22 169	15 945	19	14	14
Iš viso	90	842 259	27 716	218 238	227 336	109	88	88
Tauragės apskritis								
Jurbarko r.	12	112 637	2254	20 199	45 329	13	9	9
Pagėgių sav.	4	47 961	881	7940	7380	5	4	4
Šilalės r.	7	102 801	2249	61 463	56 226	8	7	7

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Tauragės r.	9	149 822	3708	17 775	11 884	11	9	9
Iš viso	32	413 221	9092	107 377	120 819	37	29	29
Telšių apskritis								
Mažeikių r.	17	136 502	5481	53 181	55 994	28	17	17
Plungės r.	10	122 530	3450	27 298	44 036	17	10	10
Rietavo sav.	3	33 590	615	5631	5187	5	3	3
Telšių r.	13	134 310	3378	35 251	31 193	15	12	12
Iš viso	43	426 932	12 924	121 361	136 410	65	42	42
Utenos apskritis								
Anykščių r.	6	79 203	1663	10 612	15 323	7	6	6
Ignalinos r.	3	51 870	1199	7391	7399	7	3	3
Molėtų r.	4	43 478	1047	7649	6834	4	4	4
Utenos r.	6	36 046	1487	16 911	19 887	7	6	6
Visagino sav.	5	48 008	1962	13 798	14 601	4	5	5
Zarasų r.	5	65 063	670	2421	3401	5	5	5
Iš viso	29	323 668	8028	58 782	67 445	34	29	29
Vilniaus apskritis								
Elektrėnų sav.	7	71 410	2065	11 066	10 986	14	7	7
Šalčininkų r.	18	94 970	3397	37 726	44 919	13	17	17
Širvintų r.	5	34 187	1477	21 371	13 361	4	5	5
Švenčionių r.	4	89 902	2357	16 010	13 317	8	4	4
Trakų r.	16	134 272	3000	20 902	32 636	17	15	15
Ukmergės r.	12	110 645	2936	19 451	30 265	15	12	12
Vilniaus m.	113	984 770	59 363	351 379	500 169	159	108	108
Vilniaus r.	37	321 569	7791	48 131	61 546	65	36	36
Iš viso	212	1 841 725	82 386	526 036	707 199	295	204	204
Iš viso šalyje	776	7 690 149	265 708	2 102 740	2 490 962	1055	750	750

Pagrindiniai 2021 m. valstybinių bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskritis								
Alytaus m.	0	0	0	0	0	0	0	0
Alytaus r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Druskininkų sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Lazdijų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Varėnos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	0	0	0	0	0	0	0	0
Kauno apskritis								
Birštono sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Jonavos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaišiadorių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kauno m.	6	69 822	1373	12 218	8063	6	6	6
Kauno r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kėdainių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Prienų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Raseinių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	6	69 822	1373	12 218	8063	6	6	6
Klaipėdos apskritis								
Klaipėdos m.	2	45 614	708	22 582	7596	3	2	2
Klaipėdos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kretingos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Neringos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Palangos m. sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Skuodo r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šilutės r.	1	3980	50	330	250	0	0	0
Iš viso	3	49 594	758	22 912	7846	3	2	2

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Marijampolės apskritis								
Kalvarijos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kazlų Rūdos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Marijampolės sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šakių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilkaviškio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	0	0	0	0	0	0	0	0
Panevėžio apskritis								
Biržų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kupiškio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Panevėžio m.	1	28 819	560	7996	8271	2	1	1
Panevėžio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Pasvalio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Rokiškio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	1	28 819	560	7996	8271	2	1	1
Šiaulių apskritis								
Akmenės r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Joniškio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kelmės r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Pakruojo r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Radviliškio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šiaulių m.	1	27 430	331	2485	4592	1	1	1
Šiaulių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	1	27 430	331	2485	4592	1	1	1
Tauragės apskritis								
Jurbarko r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Pagėgių sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šilalės r.	0	0	0	0	0	0	0	0

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Tauragės r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	0	0	0	0	0	0	0	0
Telšių apskritis								
Mažeikių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Plungės r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Rietavo sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Telšių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenos apskritis								
Anykščių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Ignalinos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Molėtų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Visagino sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Zarasų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilniaus apskritis								
Elektrėnų sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šalčininkų r.	3	21 706	436	2898	1585	4	3	3
Širvintų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Švenčionių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Trakų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukmergės r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilniaus m.	6	189 496	3154	79 783	20 294	12	6	6
Vilniaus r.	6	57 184	1211	6586	5046	7	5	5
Iš viso	15	268 386	4801	89 267	26 925	23	14	14
Iš viso šalyje	26	444 051	7823	134 878	55 697	35	24	24

Pagrindiniai 2021 m. nevalstybinių bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Kauno apskritis								
Birštono sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Jonavos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaišiadorių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kauno m.	4	27 713	3023	16 966	13 861	8	4	4
Kauno r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kėdainių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Prienų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Raseinių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	4	27 713	3023	16 966	13 861	8	4	4
Vilniaus apskritis								
Elektrėnų sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Šalčininkų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Širvintų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Švenčionių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Trakų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukmergės r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilniaus m.	1	8510	537	3891	10 725	1	1	1
Vilniaus r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	1	8510	537	3891	10 725	1	1	1
Panevėžio apskritis								
Biržų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kupiškio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Panevėžio m.	1	10 307	860	1790	3856	2	1	1
Panevėžio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Pasvalio r.	0	0	0	0	0	0	0	0

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Rokiškio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	1	10 307	860	1790	3856	2	1	1
Klaipėdos apskritis								
Klaipėdos m.	1	1951	652	1102	1998	1	1	1
Klaipėdos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kretingos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Neringos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Palangos m. sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Skuodo r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	1	1951	652	1102	1998	1	1	1
Marijampolės apskr.								
Kalvarijos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kazlų Rūdos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Marijampolės sav.	2	9552	1105	9185	9050	1	2	2
Šakių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilkaviškio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	2	9552	1105	9185	9050	1	2	2
Iš viso šalyje	9	58 033	6177	32 934	39 490	13	9	9

Pagrindiniai 2021 m. neformaliojo vaikų švietimo (muzikos, dailės, meno) mokyklų bibliotekų rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskritis								
Alytaus m.	1	20 141	591	711	921	1	1	1
Alytaus r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Druskininkų sav.	1	6880	169	23	61	0	1	1
Lazdijų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Varėnos r.	1	3482	35	0	0	1	0	0
Iš viso	3	30 503	795	734	982	2	2	2
Kauno apskritis								
Birštono sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Jonavos r.	1	7437	109	238	166	1	1	1
Kaišiadorių r.	1	5334	88	6050	18 400	1	1	1
Kauno m.	2	10 367	1179	3665	2318	0	2	2
Kauno r.	1	1205	0	0	0	0	0	0
Kėdainių r.	1	8933	417	3383	5184	1	1	1
Prienų r.	1	744	107	630	530	1	1	1
Raseinių r.	1	6288	217	415	454	1	1	1
Iš viso	8	40 308	2117	14 381	27 052	5	7	7
Klaipėdos apskritis								
Klaipėdos m.	3	41 181	640	5862	3397	3	3	3
Klaipėdos r.	1	8200	225	4671	1856	1	1	1
Kretingos r.	1	7235	401	6999	5183	1	1	1
Neringos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Palangos m. sav.	1	14 400	174	621	903	1	1	1
Skuodo r.	1	238	0	0	0	0	0	0
Šilutės r.	1	17 004	134	362	318	1	1	1
Iš viso	8	88 258	1574	18 515	11 657	7	7	7

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Marijampolės apskritis								
Kalvarijos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kazlų Rūdos sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Marijampolės sav.	1	12 723	195	749	1894	1	1	1
Šakių r.	1	823	280	400	300	0	0	0
Vilkaviškio r.	1	3363	44	950	446	1	1	1
Iš viso	3	16 909	519	2099	2640	2	2	2
Panevėžio apskritis								
Biržų r.	1	7390	120	387	720	1	0	0
Kupiškio r.	1	5699	200	121	121	1	0	0
Panevėžio m.	1	15 104	700	8804	5032	1	1	1
Panevėžio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Pasvalio r.	1	6401	20	0	20	0	1	1
Rokiškio r.	1	6908	30	192	30	0	1	1
Iš viso	5	41 502	1070	9504	5923	3	3	3
Šiaulių apskritis								
Akmenės r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Joniškio r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Kelmės r.	1	2969	170	300	800	1	1	1
Pakruojo r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Radviliškio r.	1	8913	30	134	46	1	1	1
Šiaulių m.	3	11 734	1041	17 406	6111	3	2	2
Šiaulių r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	5	23 616	1241	17 840	6957	5	4	4
Tauragės apskritis								
Jurbarko r.	1	10 045	33	35	0	0	1	1
Pagėgių sav.	0	0	0	0	0	0	0	0

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Šilalės r.	1	358	59	93	64	1	0	0
Tauragės r.	1	9479	48	0	742	1	1	1
Iš viso	3	19 882	140	128	806	2	2	2
Telšių apskritis								
Mažeikių r.	1	8030	219	2753	2477	1	1	1
Plungės r.	2	17 134	589	304	1384	1	1	1
Rietavo sav.	1	3835	31	25	21	1	0	0
Telšių r.	1	10 319	402	112	1553	0	1	1
Iš viso	5	39 318	1241	3194	5435	3	3	3
Utenos apskritis								
Anykščių r.	1	970	150	310	230	1	0	0
Ignalinos r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Molėtų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenos r.	1	1067	29	1202	985	1	1	1
Visagino sav.	0	0	0	0	0	0	0	0
Žarasų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	2	2037	179	1512	1215	2	1	1
Vilniaus apskritis								
Elektrėnų sav.	2	11 380	35	1522	277	1	1	1
Šalčininkų r.	2	2416	10	20	30	0	2	2
Širvintų r.	1	8317	205	1160	480	0	1	1
Švenčionių r.	2	5440	6	58	67	0	0	0
Trakų r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukmergės r.	1	3813	276	666	359	0	0	0
Vilniaus m.	6	52 959	1105	3758	5820	6	5	5
Vilniaus r.	1	73	20	33	31	0	0	0
Iš viso	15	84 398	1657	7217	7064	7	9	9
Iš viso šalyje	57	386 731	10 533	75 124	69 731	38	40	40

Pagrindiniai 2021 m. pedagogų švietimo centrų bibliotekų rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskritis	0	0	0	0	0	0	0	0
Kauno apskritis								
Kauno m.	1	11 723	101	3965	820	1	1	1
Kauno r.	1	1761	19	67	44	0	1	1
Klaipėdos apskritis	0	0	0	0	0	0	0	0
Marijampolės apskritis	0	0	0	0	0	0	0	0
Panevėžio apskritis								
Rokiškio r.	1	3275	21	35	21	0	1	1
Šiaulių apskritis								
Pakruojo r.	1	1141	0	10	9	0	1	1
Šiaulių m.	1	1890	158	36	23	1	1	1
Tauragės apskritis	0	0	0	0	0	0	0	0
Telšių apskritis	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenos apskritis	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilniaus apskritis	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso šalyje	5	19 790	299	4113	917	2	5	5

Pagrindiniai 2021 m. švietimo pagalbos tarnybų bibliotekų rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskritis	0	0	0	0	0	0	0	0
Kauno apskritis								
Jonavos r.	1	4029	23	134	182	2	1	1
Klaipėdos apskritis	0	0	0	0	0	0	0	0
Marijampolės apskritis	0	0	0	0	0	0	0	0

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Panevėžio apskritis								
Šiaulių apskritis								
Tauragės apskritis	0	0	0	0	0	0	0	0
Telšių apskritis	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenos apskritis								
Ignalinos r.	1	736	39	48	96	0	1	1
Vilniaus apskritis								
Švenčionių r.	1	1315	0	0	0	0	0	0
Iš viso šalyje	3	6080	62	182	278	2	2	2

Pagrindiniai 2021 m. vaikų globos namų bibliotekų rodikliai

Apskritis, savivaldybės	Bibliotekos, filialai	Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	Vartotojai	Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	Lankytojai (apsilankymai)	Profesionalūs bibliotekininkai	Bibliotekos, turinčios kompiuterius	
							iš viso	su internetu
Alytaus apskritis								
	0	0	0	0	0	0	0	0
Kauno apskritis								
Prienų r.	1	5086	54	228	134	0	0	0
Klaipėdos apskritis								
	0	0	0	0	0	0	0	0
Marijampolės apskritis								
	0	0	0	0	0	0	0	0
Panevėžio apskritis								
	0	0	0	0	0	0	0	0
Šiaulių apskritis								
	0	0	0	0	0	0	0	0
Tauragės apskritis								
	0	0	0	0	0	0	0	0
Telšių apskritis								
	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenos apskritis								
	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilniaus apskritis								
	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso šalyje	1	5086	54	228	134	0	0	0

Baigiamosios pastabos

2021 m. šalies bibliotekų tinklas sumažėjo 90 bibliotekų (3,91 proc.) – daugiausiai per pastaruosius penkerius metus. 2017 m. neliko 52 bibliotekų, 2018 m. – 51, 2019 m. – 61, 2020 m. – 52, 2021 m. – 90.

Lietuvos bibliotekose 13,11 proc. dokumentų gauta daugiau, 3,48 proc. mažiau nurašyta. 2021 m., kaip ir ankstesniais, nauji leidiniai sudarė tik pusę nurašytų leidinių skaičiaus. 2018 m. nauji leidiniai sudarė 2,55 proc. fondo, 2019 m. – 2,25 proc., 2020 m. – 2,51 proc., 2021 m. – 2,89 procento. 2018 m. nurašyta 4,57 proc. dokumentų, 2019 m. – 6,45 proc., 2020 m. – 5,59 proc., 2021 m. – 5,44 procento.

Ataskaitiniais metais bendras šalies bibliotekų dokumentų fondas sumažėjo 1,94 proc., o per pastaruosius penkerius metus – 7,96 procen-

to. Kartu mažėjo ir dokumentų dalis, tenkanti 1000 gyventojų: 2017 m. teko 18 401 fiz. vnt., 2021 m. – 17 252 fiz. vnt. dokumentų. Per penkerius metus (nuo 2017 m.) 1000 gyventojų tenkantys dokumentai sumažėjo 17,33 proc. (1149 fiz. vnt.).

2021 m. vartotojams bibliotekose išduota 15,43 proc. mažiau dokumentų nei prieš metus. Nuo 2017 m. šis rodiklis krito 51,82 procento.

Per metus 6,85 proc. sumažėjo registruotų vartotojų, o per penkerius – 19,77 procento.

Ataskaitiniais metais bibliotekų steigėjų skiriamos lėšos dokumentams įsigyti didėjo 12,30 proc., o per penkerius metus – 8,61 procento. Išlaidos leidiniams įsigyti per penkerius metus išaugo 20,51 procento. 2017 m. vienas

bibliotekų įsigytas leidinys kainavo vidutiniškai 5,47 euro, 2021 m. – 5,98 euro (9,25 proc. daugiau). 2017 m. 1000 gyventojų šalies bibliotekos naujiems dokumentams įsigyti vidutiniškai išleido 2428,41 euro, 2021 m. – 2981,11 euro (22,76 proc. daugiau).

Per metus 24,48 proc. daugėjo virtualių apsilankymų bibliotekų svetainėse, jie 36 proc. viršijo fizinių apsilankymų skaičių šalies bibliotekose.

2021 m. vartotojai, naudodamiesi bibliotekų paslaugomis, atsisuntė 2,32 proc. daugiau dokumentų; nuo 2017 m. šis rodiklis išaugo 53,84 procento. Dažniausiai šia paslauga naudojosi aukštųjų mokyklų ir šalies mokslo institucijų bibliotekų vartotojai. Jie ataskaitiniais metais atsisuntė 88,65 proc. šalies bibliotekose fiksuojamų elektroninio turinio vienetų.

Santrumpos

AMB	- aukštųjų mokyklų bibliotekos	proc.	- procentai
AVB	- apskrities viešoji biblioteka	r.	- rajonas
fiz. vnt.	- fiziniai vienetai	SAM	- Sveikatos apsaugos ministerija
LAB	- Lietuvos aklyjų biblioteka	sav.	- savivaldybė
LMB	- Lietuvos medicinos biblioteka	SVB	- savivaldybės viešoji biblioteka
LMAVB	- Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka	VB	- viešoji biblioteka
LMIB	- Lietuvos mokslo institutų bibliotekos	VEE	- viso etato ekvivalentas
LNB	- Lietuvos nacionalinė biblioteka		